

**KISKUNLACHÁZA NAGYKÖZSÉG
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE ÉS
HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA
FELÜLVIZSGÁLATA**

**I. FÁZIS: MUNKAKÖZI EGYEZTETÉSI
DOKUMENTÁCIÓ**

**- megalapozó vizsgálati
(előkészítő, helyzetfeltáró, elemző)
munkarészek korrigált változata-**

Budapest, 2021. június

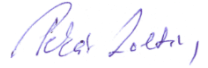
Projektszám: 1053

Kiskunlacháza Nagyközség településszerkezeti terve és helyi építési szabályzata felülvizsgálatát Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának megbízásából készítette:

	Pest Megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft. Műterem: 1085 Budapest, Kőfaragó u. 9. IV. emelet Telefon: (+36-1) 2670508, 2677078 E-mail: pestterv@pestterv.hu; Honlap: www.pestterv.hu
---	---

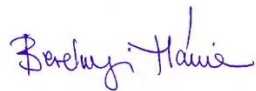
A TERV ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDŐK NÉVSORA:

Településrendezés,
irányító tervező és
projekt menedzser:

Pékár Zoltán
településtervezési vezető tervező

szakképesítés: okl. városgazdasági üzemmérnök,
okl. városépítési- városgazdasági szakmérnök
építéskamarai névjegyzéki szám: 01-3463
tervezői jogosultság: TT/1

Településrendezés:

Berényi Mária EV
településrendezési vezető tervező

szakképesítés: okl. építésmérnök
építéskamarai névjegyzékszám: 01-0654
tervezési jogosultság: TT/1, TR

Településrendezés:

Jovanović Dragutin
településtervezési tervező munkatárs

szakképesítés: okl. településmérnök

Zöldfelületek,
környezetrendezés:

Burányi Endre
vezető területrendező tervező
vezető táj- és kertépítész tervező
Bögi-Takács Rita
táj- és kertépítész tervező munkatárs
Schindler-Kormos Eleonóra
vezető tájtervező
településtervezési vezető tervező
szakági konzulens

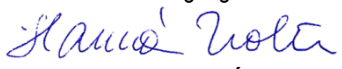
szakképesítés: okl. kertésmérnök,
okl. táj- és környezetrendezési szakmérnök
építéskamarai névjegyzéki szám: 01-5014
tervezői jogosultság: TT/T, TK, TR-1 és K-1

Közlekedés:

Rhorer Ádám (Közlekedés Kft.)
műszaki igazgató

szakképesítés: okl. tájépítésmérnök
szakképesítés: okl. tájépítésmérnök,
területrendezési és területfejlesztési szakmérnök
építéskamarai névjegyzéki szám: 12-0154
tervezői jogosultság: K, TK, TT
szakképesítés: okl. építőmérnök,
okl. városépítési- városgazdasági szakmérnök
mérnökkamarai névjegyzéki szám: 01-3157
tervezői jogosultság: K1d-1-Tell, KÉ-SZ, KÉ-T-Tell,
KÖ-T

Közműellátás:

Hanczár Zsolt (KÉSZ Kft.)
vezetőtervező

Bíró Attila (KÉSZ Kft.)
vezetőtervező

szakképesítés: okl. gépészmérnök,
okl. városépítési- városgazdasági szakmérnök
mérnökkamarai névjegyzéki szám: 01-2418
tervezői jogosultság: TRé-T, TRh-T, TRv-T

A településfejlesztési
konceptióhoz kötődő
egyéb fejezetek:

Károlyi János
területrendező vezető tervező

szakképesítés: okl. építőmérnök
mérnökkamarai névjegyzéki szám: 01-2456
tervezői jogosultság: VZ-T vízmérnöki tervező
szakképesítés: okl. geográfus,
okl. szociológus
építéskamarai névjegyzéki szám: 13-1017
tervezői jogosultság: TR

Ügyvezető igazgató:

Schuchmann Péter

FIGYELEM! Ez a mű szerzői jogvédelem alatt álló alkotás.
Ezért a mű részben vagy egészben történő közzétevése, másolása vagy módosítása
kizárólag a PESTTERV Kft. külön engedélyének birtokában lehetséges.

Budapest, 2021. június

TARTALOMJEGYZÉK:

BEVEZETÉS	7
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK	8
1. HELYZETFELTÁRO MUNKARÉSZ	8
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	8
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	9
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	9
1.3.1. Az OTTrT és az MvM	11
1.3.3. PMTrT és az MvM	29
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai	61
1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	62
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	62
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések.....	63
1.5.3. A tervezést befolyásoló egyéb önkormányzati döntések	63
1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	63
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök	63
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	64
1.7. A település társadalma	64
1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	64
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok.....	74
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők	75
1.8. A település humán infrastruktúrája	76
1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)	76
1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása	78
1.9. A település gazdasága.....	80
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	80
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	81
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése	83
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.).....	84
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	84
1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	85
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	85
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	85
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység	86
1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai	86
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás	86
1.10.6. Intézményfenntartás.....	86
1.10.7. Energiagazdálkodás.....	86
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások	86

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata, természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet, védett, védendő táji-, természeti értékek, területek, tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	87
1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata	97
1.14. Az épített környezet vizsgálata	99
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata	99
1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata	99
1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok	102
1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	102
1.14.1.3.1. Lakóterületek	102
1.14.1.3.2. Vegyes területek	108
1.14.1.3.3. Gazdasági területek	108
1.14.1.3.4. Üdülőterületek	109
1.14.1.3.5. Beépítésre szánt különleges területek	113
1.14.1.3.6. Közlekedési területek	113
1.14.1.3.7. Zöldterületek	114
1.14.1.3.8. Erdőterületek	114
1.14.1.3.9. Mezőgazdasági területek	114
1.14.1.3.10. Vízgazdálkodási területek	114
1.14.1.3.11. Természetközeli területek	115
1.14.1.3.12. Beépítésre nem szánt különleges területek	115
1.14.1.4. Funkció vizsgálat	115
1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek	116
1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület	116
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	116
1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat	116
1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat	118
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter	118
1.14.4. Tervezési alaptérkép, az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése	119
1.14.5. Az építmények vizsgálata	119
1.14.5.1. Funkció, kapacitás	119
1.14.5.2. Beépítési jellemzők	119
1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom	121
1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok	121
1.14.6. Az épített környezet értékei	123
1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag	124
1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület	124
1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők	125
1.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület	125
1.14.6.5. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely	125
1.14.6.6. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet ..	125
1.14.6.7. Nemzeti emlékhely	125
1.14.6.8. Helyi védelem	125

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái.....	126
1.15. Közlekedés	126
1.15.1. Hálózati kapcsolatok	126
1.15.2. Közúti közlekedés	127
1.15.2.1. Országos közutak	127
1.15.2.2. Települési utak	127
1.15.3. Községi közlekedés.....	127
1.15.3.1. Közúti községi közlekedés.....	127
1.15.3.2. Kötőpályás községi közlekedés.....	127
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés	127
1.15.5. Parkolás	128
1.16. Közművesítés	128
1.16.1. Víziközművek	128
1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás	128
1.16.1.2. Szennyvízelvezetés	130
1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés	131
1.16.2. Energiaközművek.....	132
1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás.....	132
1.16.2.1.1. Villamosenergia, közvilágítás	132
1.16.2.1.2. Földgázellátás	133
1.16.2.1.3. Távhőellátás	134
1.16.2.1.4. Egyéb energiaellátás	134
1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei	135
1.16.2.2.1. Szélenergia.....	135
1.16.2.2.2. Napenergia	136
1.16.2.2.3. Vízenergia.....	136
1.16.2.2.4. Biomassza-biogáz	136
1.16.2.2.5. Geotermikus energia	136
1.16.2.2.6. A környezeti levegő (hőkapacitásának) hasznosítása	137
1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése.....	137
1.16.3. Elektronikus hírközlés	137
1.16.3.1. Vezetékes hírközlési létesítmények	137
1.16.3.2. Vezeték nélküli hírközlés	138
1.16.3.3. Vezetékes és vezeték nélküli elektronikus hírközlés hálózatának és létesítményeinek szerepeltetése a településrendezési tervben	138
1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés).....	138
1.17.1. Talajvédelem	139
1.17.2. Vízvédelem: felszíni és felszín alatti vizek védelme	142
1.17.3. Levegőtisztaság-védelem	146
1.17.4. Zajhatások, zaj- és rezgésártalmak elleni védelem	148
1.17.5. Hulladékkezelés	149
1.17.6. Árvízvédelem.....	150
1.17.7. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák.....	150

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők) .	150
1.18.1. Építésföldtani korlátok	151
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség	151
1.18.2.1. Árvízveszélyes területek	151
1.18.2.2. Belvízveszélyes területek	153
1.18.2.3. Mély fekvésű területek	154
1.18.2.4. Árvíz- és belvízvédelem	154
1.18.2.5. Tevékenységből adódó korlátozások	154
1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely	155
1.20. Városi klíma - települési klímaadottságok	157
2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	159
2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése	159
3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	160
3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis	160
3.1.1. A folyamatok értékelése	160
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	160
3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata	162
3.2. Probléma és értéktérkép	162
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	163
3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	163
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	166
3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	166
TERVIRATOK, MELLÉKLETEK	167
VIZSGÁLATI ALÁTÁMASZTÓ RAJZI MUNKARÉSZEK	169

TERVLAPOK JEGYZÉK:

Rajzsám	Rajz megnevezése	Szerkesztési méretarány
Vizsgálatok:		
AT**	Alaptérkép a módosítással érintett területek jelölésével	m=1:20.000
TSZV**	Településszerkezeti vizsgálat (jogi állapotvizsgálat) (az A és B jelű, összesen két szelvényen)	m=1:10.000
PÉT**	Probléma és értéktérkép	m=1:20.000
KÖV-01**	Közlekedési vizsgálat	m=1:33.000
KV-CSAT-A	Vízvezetés - átnézeti helyszínrajz	m=1:50.000
KV-CSAT-B*	Vízvezetés - belterületi helyszínrajz	m=1:10.000
KV-EH-A	Elektronikus hírközlés - átnézeti helyszínrajz	m=1:50.000
KV-EH-B*	Elektronikus hírközlés - belterületi helyszínrajz	m=1:10.000
KV-GAZ-A	Földgázellátás - átnézeti helyszínrajz	m=1:50.000
KV-GAZ-B*	Földgázellátás - belterületi helyszínrajz	m=1:10.000
KV-KK	Korlátozó közműadottságok	m=1:50.000
KV-VILL-A	Villamosenergia ellátás - átnézeti rajz	m=1:50.000
KV-VILL-B*	Villamosenergia ellátás - belterületi helyszínrajz	m=1:10.000
KV-VIZ-Á	Vízellátás - átnézeti helyszínrajz	m=1:50.000
KV-VIZ-B*	Vízellátás - belterületi helyszínrajz	m=1:10.000

* Az érintett tervlapokat csak a CD dokumentáció tartalmazza, a papír dokumentáció nem!

** Az érintett tervlapok a papír dokumentációban nem szerkesztési méretarányban, hanem kicsinyített változatban szerepelnek!

A papír dokumentáció egyes tervlapokat az A/4, vagy A/3-as lapméretűre kicsinyített változataikban tartalmazhatja. A CD dokumentáció változatban ezek a tervlapok is a fenti méretarányoknak megfelelő felbontással, szabadon nagyítható digitális pdf formátumban szerepelnek és így méretarányhelyesen nyomtathatóak ki. A papír térképek esetén a papírnymat tényleges méretarányát a tervlapon szereplő mértékléccel előbb le kell ellenőrizni!

-A csak a CD dokumentációban található alátámasztó ábrák jegyzéke-

Ábra jele	Ábra megnevezése
V-1	Telekterület vizsgálat
V-2	Telkek beépítettség vizsgálata
V-3	Telkek tulajdonvizsgálata

BEVEZETÉS

SZERZŐDÉS, MUNKAINDÍTÁS

Kiskunlacháza Nagyközség településszerkezeti tervének, helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének módosítását, a települési önkormányzat megbízásából cégünk a PESTTERV Kft. eredetileg a 2013. közepén kötött tervezési szerződés alapján és keretei között végzi. A településtervezési munka az adatbeszerzésekkel, és ez alapján a hatályos tervhez korábban elkészült szakági helyszíni vizsgálatok korszerűsítésével indult 2013. közepén. Az önkormányzat pénzügyi lehetőségeinek átmeneti beszűkülése miatt a tervezési munkát 2013 augusztusában ideiglenesen fel kellett függeszteni. A munka folytatására előbb 2015. februárjában, de érdemben 2019 júliusban nyílt meg újra a lehetőség és emiatt az addig elkészült munkarészeket is frissítettük.

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEZÉSI FELADATOK

A tervezési feladat lényegében a hatályos településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT), a helyi építési szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) és a szabályozási terv (továbbiakban: SZT) átfogó módosításának, korszerűsítésének, felülvizsgálatának elkészítése volt. Ezzel összhangban a terv elkészítésének elsődleges célja az volt, hogy a 2005-ben jóváhagyott és több módosítással jelenleg is hatályos terv a megváltozott önkormányzati igényeknek és a hatályos jogszabályoknak megfelelően átfogó korszerűsítésre, a módosított jogszabályi jelkulcsnak megfelelően átszerkesztésre kerüljön, továbbá az időközben elkészült tervmódosítások is beillesztésre kerüljenek, ennek révén pedig létrejöjjön egy új, korszerű egybeszerkesztett egységes tervanyag.

TERVEZÉSI FOLYAMAT FÁZISAI ÉS RÉSZDOKUMENTÁCIÓK

Munkafázis és részdokumentáció megnevezése	Elkészülés időpontja
I. fázis: Munkaközi egyeztetési dokumentáció (megalapozó vizsgálat munkarész)	2020. december (javítva) 2021. június
I. fázis: Munkaközi egyeztetési dokumentáció (alátámasztó tervi munkarész)	2020. március
II. fázis: Véleményezési dokumentáció	2021. június
III. fázis: Végző szakmai véleményezési dokumentáció	később készül el
IV. fázis: Jóváhagyást előkészítő dokumentáció	később készül el
V. fázis: Véglegesített dokumentáció	később készül el

A teljes tervanyag méretgazdaságossági, kezelhetőségi okokból több külön kötetben készült el. Külön kötetbe kerültek az alátámasztó vizsgálati, az alátámasztó tervi munkarészek, a településszerkezeti terv, valamint a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv!

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK

1. HELYZETFELTÁRO MUNKARÉSZ

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Kiskunlacháza nagyközségi rangú, mintegy 8.800 fő lélekszámú település. A nagyközség Pest megyében a Budapesti Agglomerációval D-ről határosan, a Ráckevei-Soroksári Duna-ág (RSD) mentén helyezkedik el. Budapesttől közúton mintegy 50 km-re D-i irányban található, mintegy 45 percen belül érhető el. A település a Ráckevei Járás részeként Ráckevével határosan helyezkedik el.

Kiskunlacházával a következő települések igazgatási területei határosak közvetlenül: Ápoka, Majosháza, Délegyháza, Bugyi, Apaj, Dömsöd, Ráckeve és Szigetszentmárton. Ezek közül Szigetszentmárton és Majosháza csak más településeken keresztül közelíthetők meg közúton Kiskunlacházáról.

A település közlekedési kapcsolatait részletesen a közlekedési fejezetek tárgyalják. Ezzel összefüggésben kiemelt közlekedési kapcsolati jelentőséggel bír:

- a közúthálózat,
- a Budapest-Kelebia vasútvonal,
- a bankházi repülőtér

A település közműellátottságát önálló fejezet értékeli részletesen. Megállapítható azonban, hogy a nagyközség saját szolgáltatásain túl közép, illetve felsőfokú intézményellátás szempontjából azonban egyértelműen a közeli városokhoz (Ráckeve, Budapest) kötődik. A település meglévő középiskolájában a környező kisebb települések számára is elérhető szolgáltatásokat nyújt.

Kiskunlacháza Nagyközség tagja a Csepel-Sziget és Környéke Többcélú Önkormányzati Társulásnak, amely a térség 21 települését fogja össze. Kiskunlacháza lakosságának és szervezeteinek hivatalos ügyei egy részét a járásközpont, Ráckeve intézi. Itt találhatóak a főbb középfokú közintézmények, például építéshatóság, földhivatal, szakorvosi rendelőintézet is.

Budapesti kapcsolatok

Mint Budapest közeli, de a budapesti agglomerációba nem tartozó településen, Kiskunlacházán is egyre erősödően érezhetőek az agglomeráció kiterjedésének hatásai. A település részére Budapest biztosítja a felsőfokú ellátás (pl. kórházak, egyetemek, színházak stb.) döntő részét, de a középfokú ellátásban (pl. középiskolák) is jelentős szolgáltatásokat nyújt Kiskunlacházának. A települési munkaerő felesleg foglalkoztatását is részben a főváros biztosítja (ingázás). Kiskunlacháza a fővárosi népesség egyre kedveltebb kitelepülési célterületévé válik. A kiskunlacházi népességnövekedés jelentős forrása a budapesti népességkiáramlás. A kitelepülők egy része azonban megtartja budapesti munkahelyét, így a lakosság ezen része csak lakik Kiskunlacházán, és esetleg az alapfokú közműellátásokat is Budapesten veszi igénybe. Az RSD és részben a bányatavak a rekreáció igényével fellépő budapesti népesség egy része számára is kedvelt célterületté teszi a települést. Az életszínvonal várható emelkedésével bizonyosan számítani lehet az "öslakos" népesség Budapest irányába fellépő igényeinek emelkedésével is.

Ráckevei kapcsolatok:

A nagyközség járás- és statisztikai kistérség központjával való hagyományos kapcsolatai hosszútávon is megmaradnak, mivel szomszédos a két település egymással. Ráckeve munkahelyteremtő, igazgatási és egyéb intézményi jellegű szolgáltatásait távlatilag is igénybe fogja venni a kiskunlacházi lakosság. A viszonyosság elve alapján azonban a ráckevei népesség számára is elérhetőek Kiskunlacháza kistérségi jellegű szolgáltatásai.

Egyéb kistérségi kapcsolatok:

Ezek a kistérségi kapcsolatok állnak a legnagyobb fejlődési lehetőség előtt. Kiskunlacháza a múltban és a jelenben is törekedett a szomszédos településekkel való minél jobb és szorosabb együttműködés

megvalósítására, amely a történelmi hagyományok okán nem minden esetben egyszerű feladat. A település helyzetéből, településfejlesztési elhatározásaiból fakadóan fokozatosan kistérségi centrum helyzetű település válhat Kiskunlacházából. A nagyközség közintézményei a saját népességén kívül a szomszédos települések lakói számára érhetők el a legkönnyebben. A nagyközség középfokú intézményhálózati elemei alternatívát nyújthatnak a környékbeli településeknek a ráckevei és budapesti hasonló kategóriájú intézményekkel szemben. A települést kereskedelmi-szolgáltató és környezetbarát ipari gazdasági központi szerepkörre predesztinálják település-földrajzi adottságai.

Igazgatási területen belüli kapcsolatok:

A település közigazgatási területén belüli kapcsolatokat értékelve az alábbi megállapítások tehetők. A központi belterület két kerülete Lacháza és Pereg a településtörténeti adottságok miatt is önálló (, de nem egyenrangú) településközpontokkal rendelkezik, azaz ma még lényegében kétközpontú a település. Az RSD menti üdülőterületek a központi belterülettől távolabb Ny-i irányban helyezkednek el, a bankházi lakóterületek pedig a volt katonai repülőtér mellett találhatóak. Mindkét településszerkezeti egységre jellemző, hogy jelentős önálló településközponttal nem rendelkeznek. A település igazgatási területének É-i, K-i és D-i részén elszórtan tanyák alakultak ki. Az üdülőterületekre, Bankházára és az egyéb külterületi lakott helyekre a központi belterület gyakorol vonzást.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

ORSZÁGOS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Az Országos Területfejlesztési Konceptió (OTFK) településre vonatkozó megállapításai vizsgálata során először rögzítenünk kell, hogy a 2014-ben módosult, jelenleg már nem hatályos korábbi Országos Területrendezési Terv (továbbiakban: OTTrT) a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló, 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal elfogadott koncepcióra épült. Az OTFK-ban megfogalmazott elvek egyrészt az OTTrT-ben, másrészt a megyei területfejlesztési koncepción keresztül érvényesültek, emiatt a tervi megoldások OTFK-val való összhangjának önálló vizsgálata nem szükséges. Elégséges az OTTrT-vel és a megyei területfejlesztési koncepcióval való összhang igazolása. Az OTFK felülvizsgálata jelenleg folyamatban van, új OTFK még nincs.

PEST MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A Pest megyei Területfejlesztési Konceptió nem tartalmaz konkrétan Kiskunlacházára vonatkozó területi, vagy egyéb megállapítást. A koncepció társadalmi, gazdasági, fenntarthatósági célkitűzéseinek általános megállapításai ugyan érvényesek a településre is, de ezek vagy nem tartoznak a településrendezési tervek hatáskörébe, vagy pedig a rendezési terv módosításai nem akadályozzák ezek megvalósulását. Így Pest Megye Területfejlesztési Konceptiójával való összhang a tervezés során biztosított.

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

A település területét az alábbi területrendezési tervek érintik:

- A 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló jogszabály Országos Területrendezési Tervről szóló része (továbbiakban: OTTrT) kiegészítve a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelettel (továbbiakban: MvM R.)
- A 10/2020. (VI.30.) PM Kgy. sz. rendelet Pest megye Területrendezési Tervéről (továbbiakban: PMTrT)

Kiemelt térségi terv nem érinti a települést, így ilyen nem képezi vizsgálat tárgyát sem.

A mostani tervek készítése során a települést érintő területrendezési tervek, jogszabályok kötelező elemeit, és előírásait be kell tartani.

Az OTTrT és a PMTrT térségi övezeteinek lehatárolásához szükséges adatszolgáltatások megtörténtét, vagy meg nem történtét, továbbá a megküldött adatok felhasználását a következő táblázat foglalja össze:

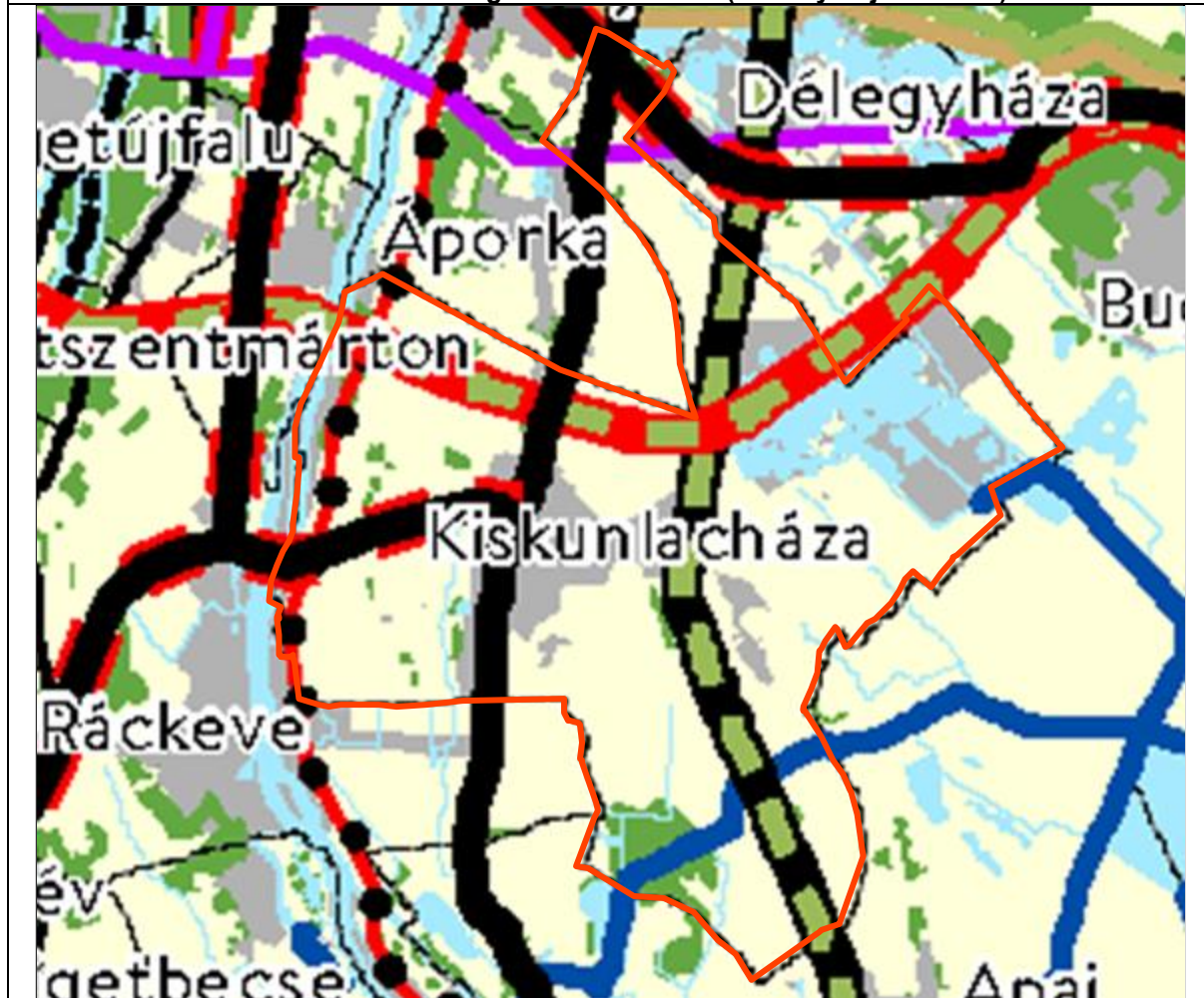
Térségi övezet	Adatszolgáltatásra kötelezett szervezet	Adatszolgáltatás értékelése
Magterület övezete	DINPI, KNPI	Az övezeti érintettségek az adatszolgáltatás alapján vannak meghatározva.
Ökológiai folyosó övezete		
Pufferterület övezete		
Tájképvédelmi terület övezete		
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	Lechner Nonprofit Kft.	Nem adott adatot. Az érintettségek az egyéb elérhető adatok alapján van meghatározva.
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete		
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete		
Ásványi nyersanyagvagyon övezete	Pest Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti Osztály	Az övezeti érintettségek az adatszolgáltatás alapján vannak meghatározva.
Földtani veszélyforrás terület övezete		
Erdők övezete	Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága	Az övezeti érintettségek az adatszolgáltatás alapján vannak meghatározva.
Világörökség és világörökség várományos terület övezete	Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár	Az övezeti érintettségek az adatszolgáltatás alapján vannak meghatározva.
Magvízi meder övezete	KDVVIZIG	Az övezeti érintettségek az adatszolgáltatás alapján vannak meghatározva.
VTT-tározók övezete		
Rendszeresen belvízjárta terület övezete		
vízminőség-védelmi terület övezete		
Honvédelmi és katonai célú terület övezete	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Főosztály	Az övezeti érintettségek az adatszolgáltatás alapján vannak meghatározva.
Szőlő és gyümölcskataszter	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal	Nem adott adatot. Az érintettség egyéb elérhető adatok alapján van meghatározva.

A fenti táblázatban összefoglalt már meglévő adatszolgáltatásokon túlmenően e tervezés során a pontosabb munkavégzés érdekében figyelembe vettük még az irodánk nál folyt területrendezési tervekhez egyébként rendelkezésünkre álló legújabb térségi adatszolgáltatásokat is!

1.3.1. Az OTrT és az MvM

Az OTrT Kiskunlacházára vonatkozó rajzi (törvényi rajzi mellékleteinek) és szöveges megállapításait, kötelezően betartandó szabályait az alábbiakban részletezzük.

2. melléklet: Az Ország Szerkezeti Terve (törvényi rajzi kivonat)

Jelkulcs:

Országos területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út (meglévő)
- Gyorsforgalmi út (tervezett)
- Főút (meglévő)
- Főút (tervezett)
- Nagysebességű vasútvonal (tervezett)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (tervezett)
- Nemzetközi kereskedelmi repülőtér (meglévő)
- Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszhető repülőtér (meglévő)
- Országos kerékpárútvonal
- Országos kikötő (meglévő)
- Határkikötő (meglévő)

Energetikai hálózatok és egyedi építmények

- Atomerőmű (meglévő)
- Atomerőmű (tervezett)
- Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű (meglévő)
- Egyéb 50 MW vagy annál nagyobb névleges teljesítőképességű erőmű (tervezett)
- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- Földgázszállító vezeték (meglévő)
- Földgázszállító vezeték (tervezett)
- Kőolajszállító vezeték (meglévő)
- Termékvezeték (meglévő)

Vízi létesítmények

- VTT-tározó (meglévő)
- VTT-tározó (tervezett)
- Országos vízkár-elhárítási célú tározó (meglévő)
- Országos vízkár-elhárítási célú tározó (tervezett)
- Kiemelt jelentőségű vízi építmény (meglévő)
- Országos jelentőségű csatorna (meglévő)
- Országos jelentőségű csatorna (tervezett)
- Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal (meglévő)
- Elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal (tervezett)

Hulladékgazdálkodási létesítmények

- Veszélyeshulladék-lerakó (meglévő)
- Veszélyeshulladék-égetőmű (meglévő)
- Radioaktív hulladék-tároló (meglévő)

Alaptérképi elemek

- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa

A 2. sz. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település területének a nagy kiterjedésű települési térségen kívüli legnagyobb része a mezőgazdasági, jelentős része a vízgazdálkodási térségbe, kisebb része pedig az erdőgazdálkodási térségbe tartozik.
- A település igazgatási területén K-Ny és É-D irányokban haladó meglévő főúti elemek találhatók. Ráckeve irányából az RSD-n át a központi belterülethez vezető tervezett főúti szakasz látható. Az igazgatási terület É-i részén is látható egy tervezett főúti szakasz.
- A településen É-D-i irányban halad át a meglévő, továbbá K-Ny-i irányban halad át a tervezett új egyéb országos törzshálózati vasúti pályák nyomvonala.
- A település É-i részén haladnak át a meglévő 400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei.
- Az RSD mentén É-D-i irányban haladó országos kerékpárút törzshálózati elem található.
- A település D-i és K-i részét országos jelentőségű csatornák érintik.

Az OTrT térségi területfelhasználási kategóriákra vonatkozó szabályai:

„11. § A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület területfelhasználási egységet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell lehatárolni;

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át elsődlegesen a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó rész természetközeli terület, – nagyvárosias lakóterület és vegyes terület kivételével – beépítésre szánt terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe sorolható;

c) a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, továbbá különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani;

d) a települési térség területén bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető;

e) a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, különleges, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

Az OTrT új beépítésre szánt terület kijelölése vonatkozó szabályai:

„12. § (1) Ha jogszabály új beépítésre szánt terület kijelölését nem tiltja, a településrendezési eszközben új beépítésre szánt területet a következő szempontok mérlegelése alapján kell kijelölni:

a) az új beépítésre szánt terület csatlakozik a meglévő települési területhez,

b) az új beépítésre szánt terület kijelölése nem okozza a különböző települések beépítésre szánt területeinek összenövését, és

c) új beépítésre szánt terület kijelölésére csak akkor kerül sor, ha a települési térségben nincs a tervezett rendeltetésnek megfelelő beépítésre szánt területen beépítetlen földrészlet, vagy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti barnamezős terület.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti szempontot abban az esetben nem kell alkalmazni, ha a c) pont szerinti meglévő beépítésre szánt terület – tervezett rendeltetésnek megfelelő – igénybevétele aránytalanul nagy terhet jelentene annak várható költsége miatt.

(3) Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban lévő zöldterületet, – gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy véderdőt – kell kijelölni. Ha a zöldterület vagy véderdő kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a véderdő területét a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.

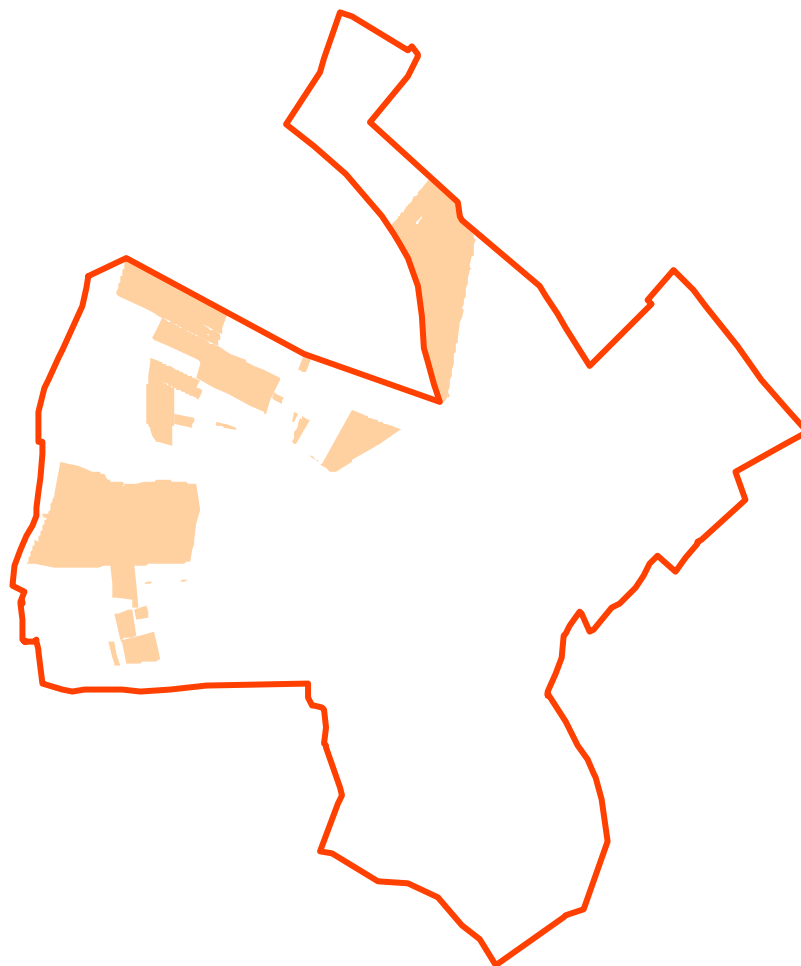
13. § (1) Borvidéki település borszőlő termőhelyi katasztere I–II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté.

(2) Az Országos Gyümölcs Termőhelyi Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté.”

Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészek (adatszolgáltatási vektoros réteg)

A kivonat rajzi megállapításai a következők:

- A település területének jellemzően É-i és K-i részei érintettek az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészzel.

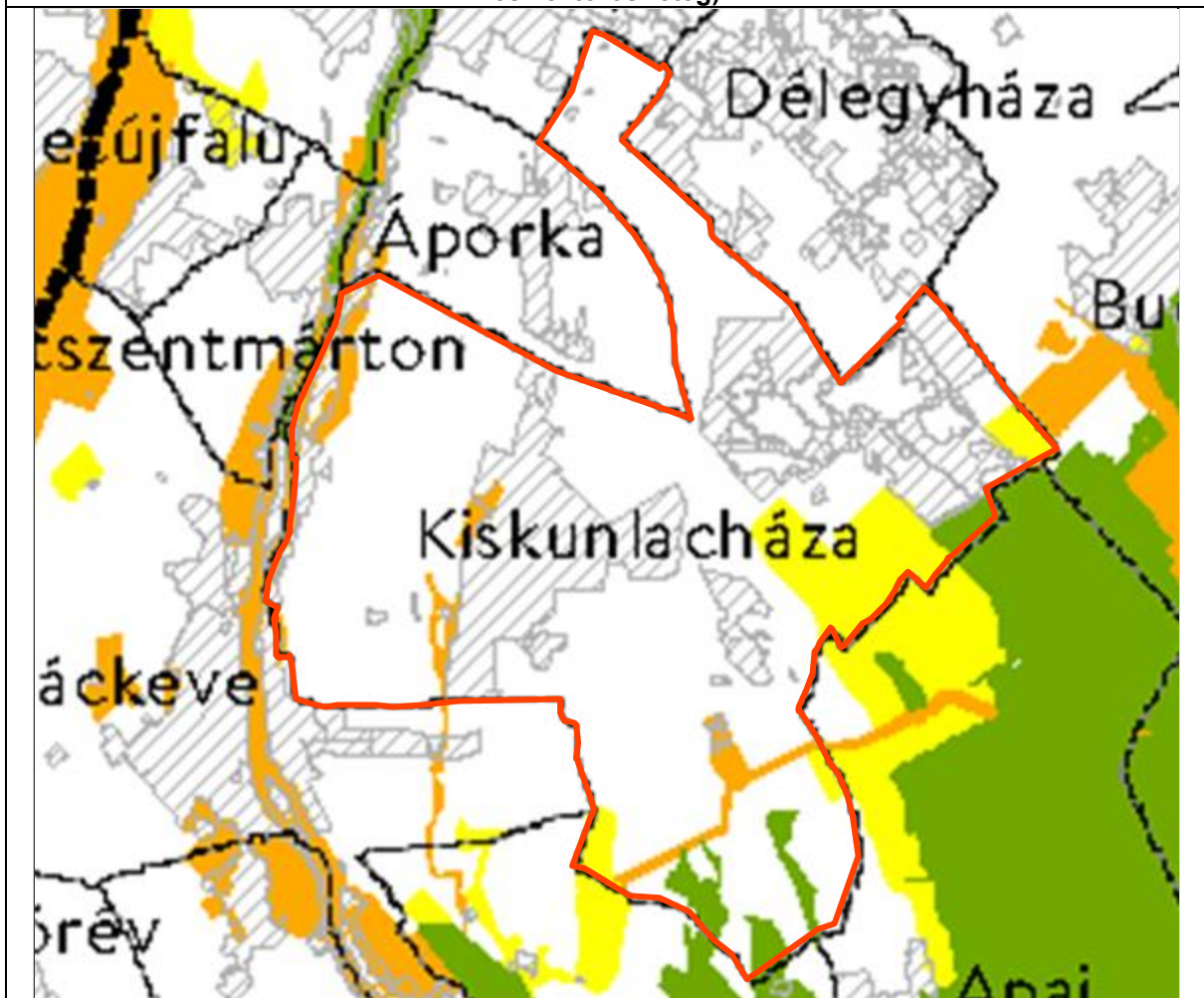
Külön felhívjuk a figyelmet, hogy az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter NÉBIH eredetű adatainak ellenőrzése és feldolgozása alapján a jelenleg elérhető adatbázisok korszerűsége erősen kétséges! Az adatbázisban szereplő hrsz-ek sok esetben nem egyeznek a hivatalos térképi adatállománnyal, feltehetően hiányosak, emiatt pontosságuk is erősen kétséges. Az illetékeseknek ezúton is javasoljuk ezen adatállomány mielőbbi frissítését!

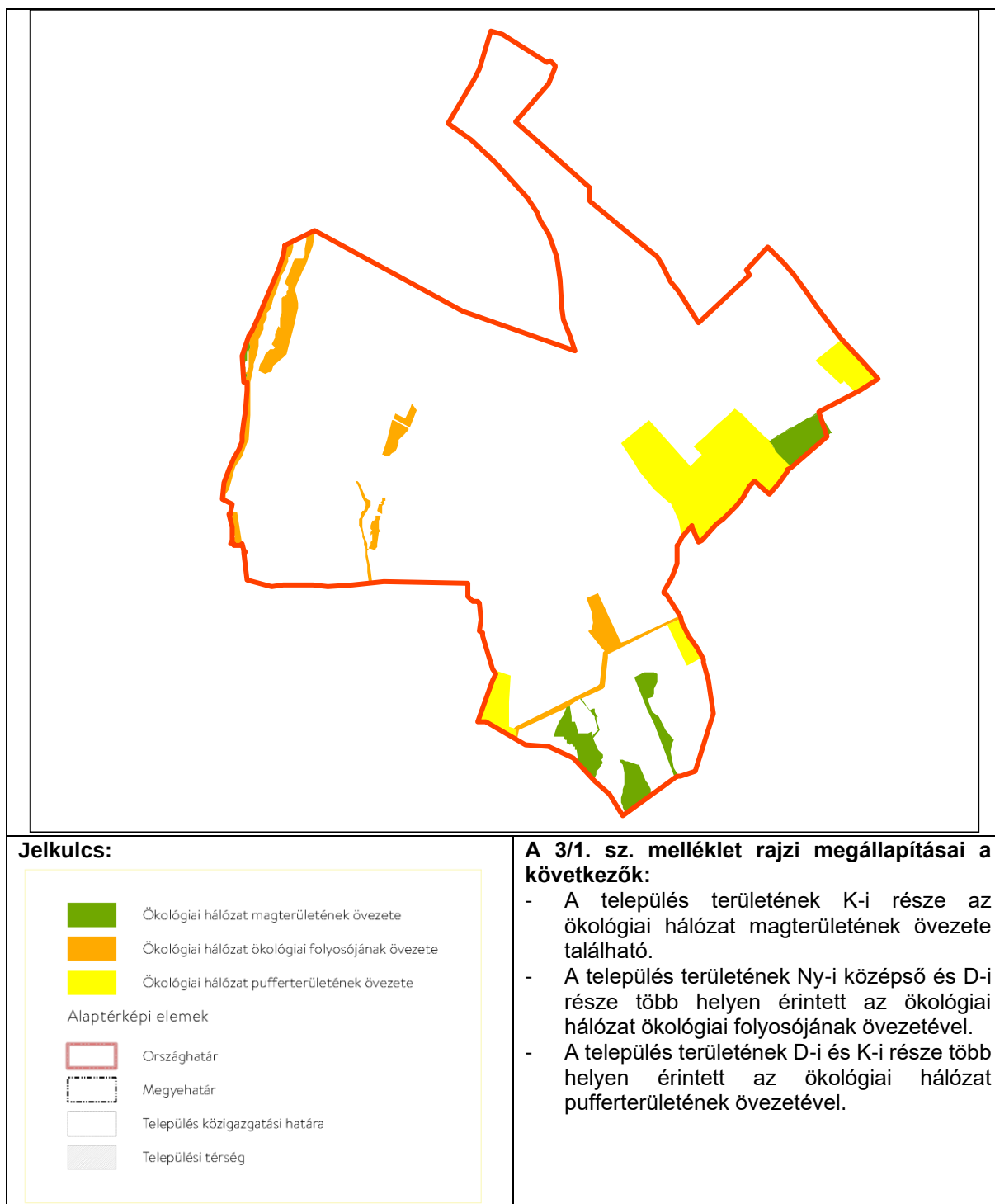

Az OTR országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek elhelyezésére vonatkozó szabályai:

„15. § (2) A településrendezési eszközökben
a) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek helyét a kiemelt térségi, illetve megyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni,
b) az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonala a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában részt vevő, az egyeztetés tárgyát képező infrastruktúra elem vonatkozásában az adott egyeztetési szakterületet képviselő államigazgatási szerv hozzájárulása, és az egyéb érintett szakterületet képviselő államigazgatási szerv egyetértése esetén térhet el a kiemelt térségi, illetve megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltoztatótól és azok térbeli rendjétől.
(3) Az országos és térségi műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos megyék és települések határára a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.
16. § (1) A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben szereplő regionális és egyéb vasúti pályák közül azok területét, amelyen a közszolgáltatás szünetel vagy megszűnt, a településszerkezeti tervben beépítésre nem szánt közlekedési terület területfelhasználási egységbe kell sorolni.
(2) A közlekedési, az elektronikus hírközlési, továbbá az energetikai vonalas infrastruktúra-hálózatok erdőn áthaladó szakaszainak építési területén a forgalom lebonyolítását és biztonságát, az elektronikus hírközlés működését, illetve a villamos energia és más energiahordozók továbbítását közvetlenül szolgáló építmények helyezhetők el.
18. § (1) Kútfejtés művelésű bányatekét megállapítani, illetve horizontálisan bővíteni csak a településfejlesztési és -rendezési célokkal, valamint a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervvel összhangban lehet. Az összhang akkor áll fenn, ha a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlan a településrendezési eszközökben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület területfelhasználási egységbe sorolt, vagy a bányatelekkel érinteni tervezett ingatlanokon a bányászati tevékenységgel a települési önkormányzat egyetért, és ha indokolt, döntést hoz a településrendezési eszközök készítésének vagy módosításának szándékáról.
(2) Az (1) bekezdés szerinti bányatelekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terv csak akkor hagyható jóvá, ha a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett terület – ha van elfogadott településrendezési eszköz – a településrendezési eszköz nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt terület települési területfelhasználási egységbe sorolta.”

3/1. melléklet: Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete (törvényi rajzi kivonat és vektoros réteg)

Az OTrT ökológiai hálózat magterületének övezetére vonatkozó szabályai:

„25. § (1) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, vagy a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési terület az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhető ki és helyezhető el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.”

Az OTrT ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetére vonatkozó szabályai:

„26. § (1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési terület az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhető ki és helyezhető el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.”

Az OTrT ökológiai hálózat pufferterületének övezetére vonatkozó szabályai:

„27. § (1) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete, ökológiai folyosója és pufferterülete övezetek természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében – a (3) bekezdésben meghatározott feltétel kivételével – a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.

(3) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg, beépítésre szánt terület a (2) bekezdésben meghatározott feltételektől függetlenül is kijelölhető.

(4) Az ökológiai hálózat pufferterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben célkitermelőhely nem létesíthető.”

3/2. melléklet: Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete (törvényi rajzi kivonat)

Jelkulcs:

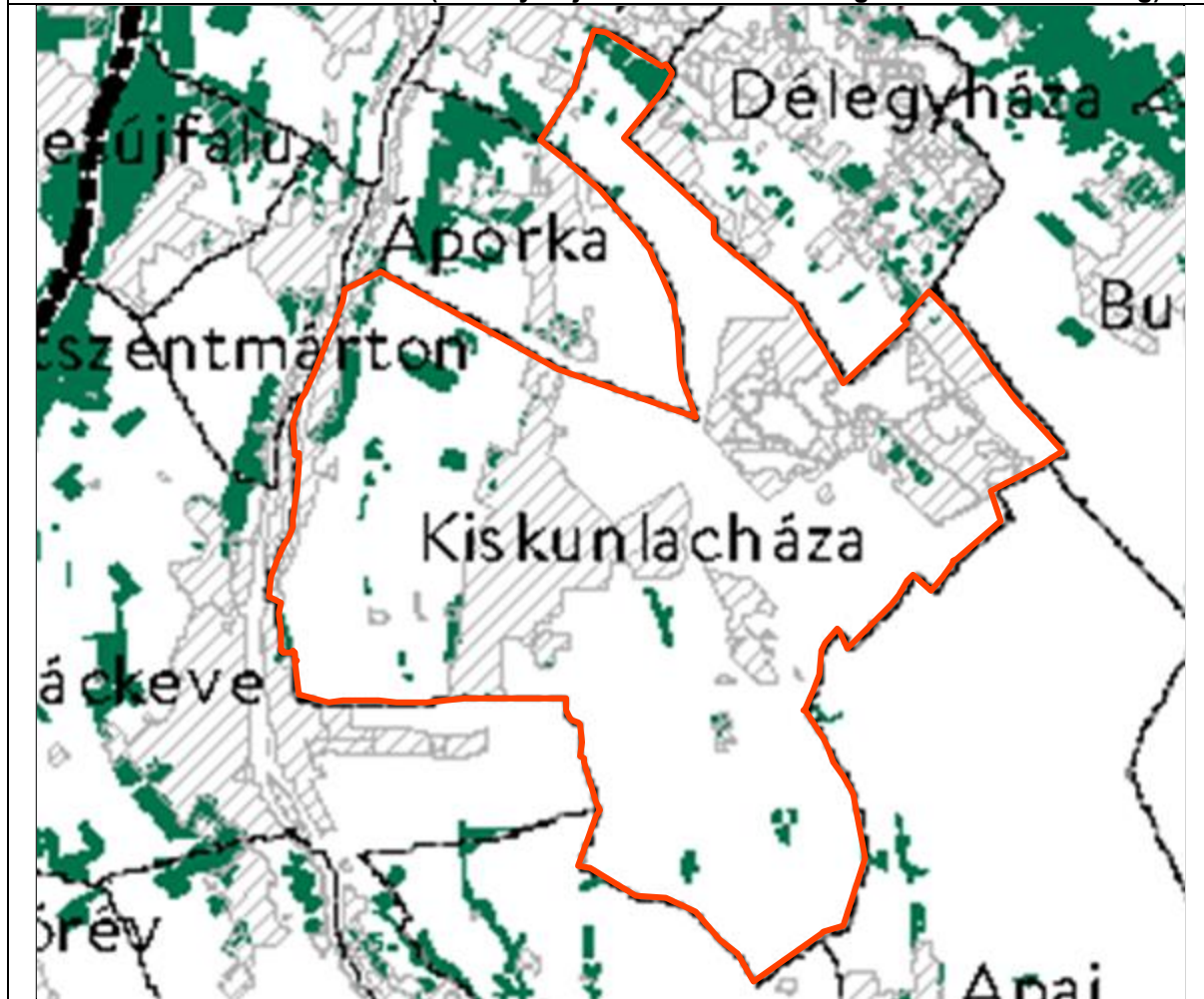
- Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- Alaptérképi elemek
- Országhatár
- Megyehatár
- Települési és közigazgatási határa
- Települési térség

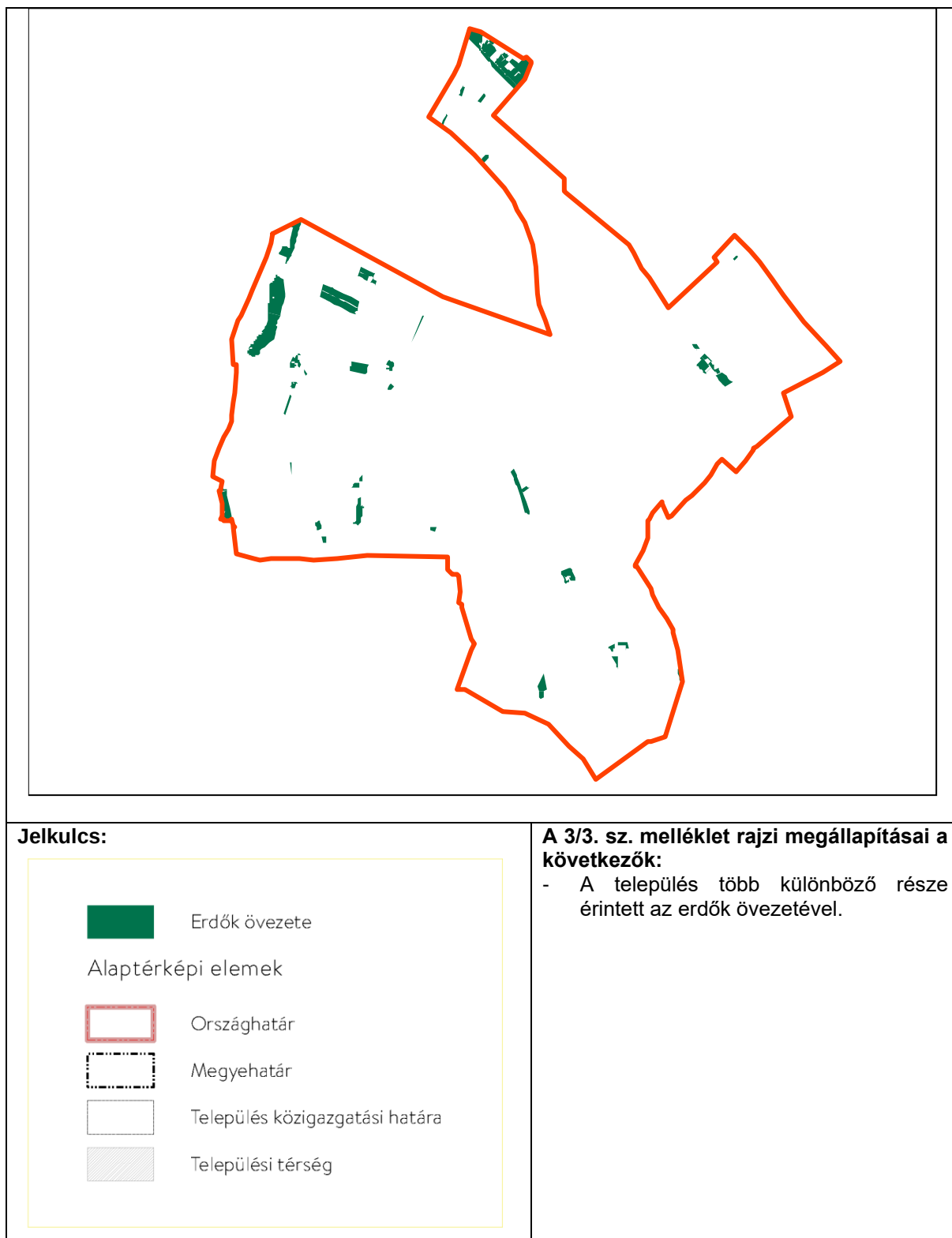
A 3/2. sz. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település nem érintett a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetével.

3/3. melléklet: Erdők övezete (törvényi rajzi kivonat és adatszolgáltatási vektoros réteg)

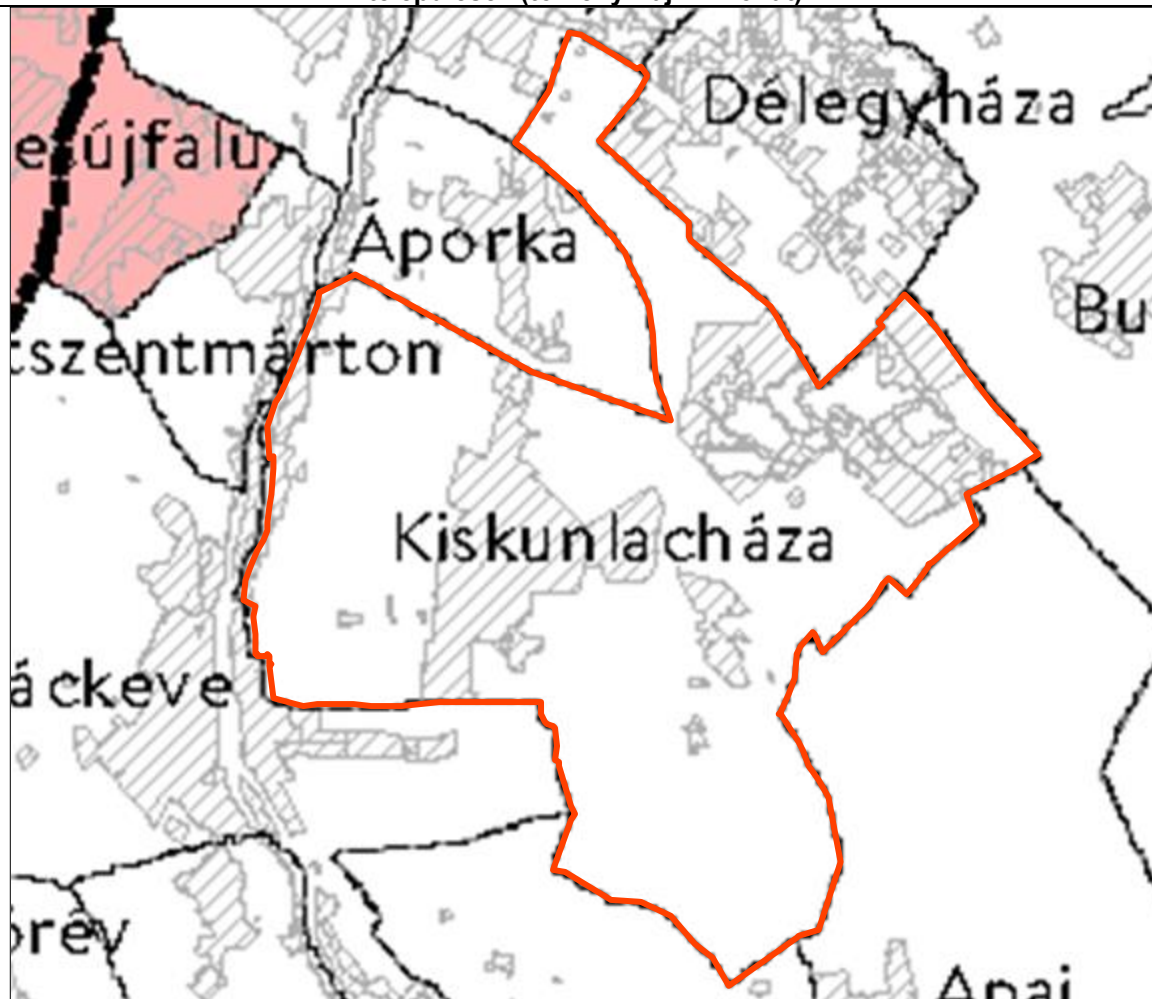

Az OTrT erdők övezetére vonatkozó szabályai:

„29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

3/4. melléklet: Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések (törvényi rajzi kivonat)

Jelkulcs:

- Világörökségi területek által érintett települések
- Világörökségi várományos területek által érintett települések
- Világörökségi és világörökségi várományos területek által érintett települések

Alaptérképi elemek

- Országhatár
- Megyehatár
- Települési közigazgatási határa
- Települési térség

A 3/4. sz. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település nem tartozik a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések közé.

3/5. melléklet: Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések (törvényi rajzi kivonat)

Jelölés:

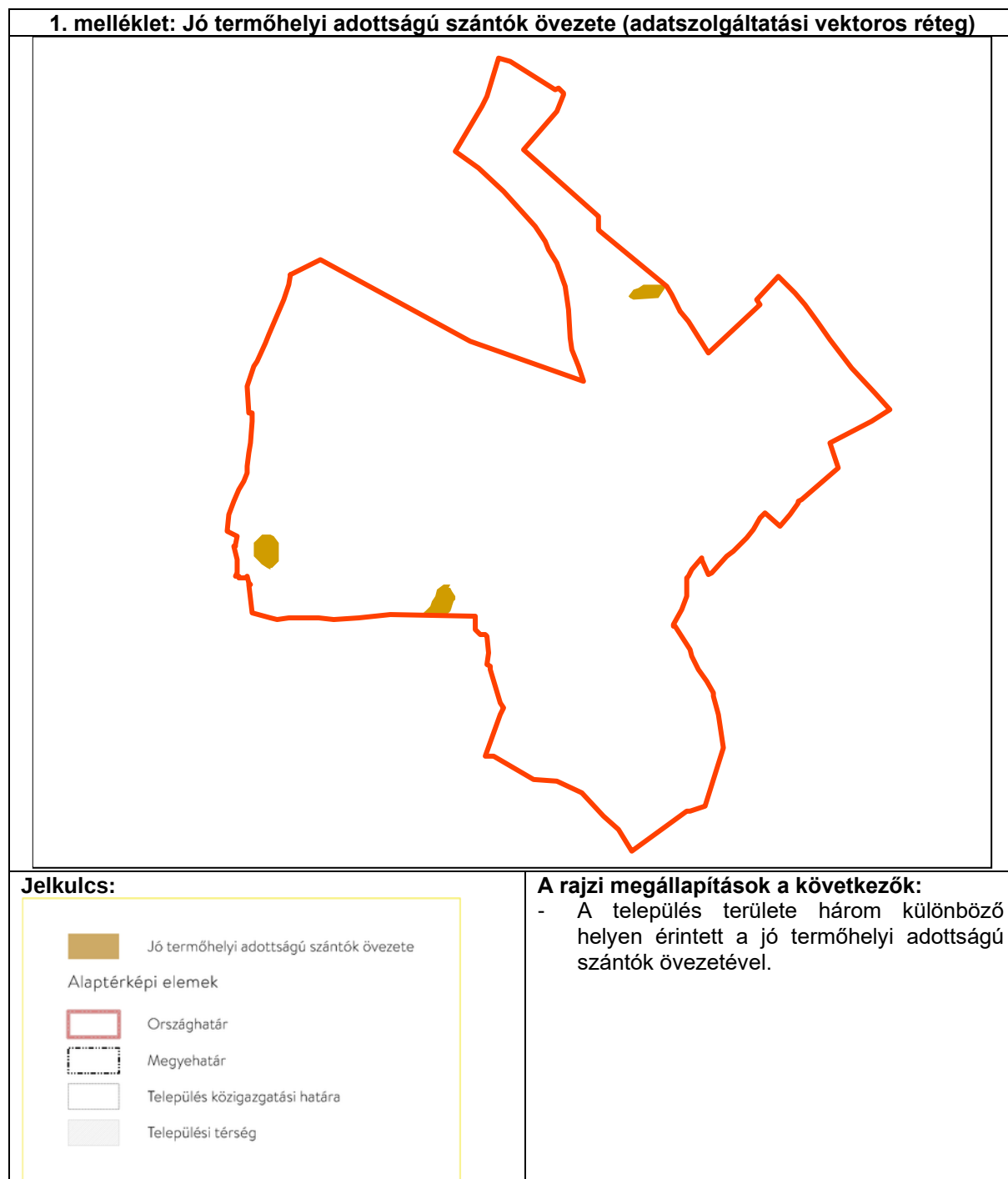
- Alaptérképi elemek
- Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések
 - Országhatár
 - Megyehatár
 - Települési közigazgatási határ
 - Települési térség

A 3/5. sz. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település nem tartozik a honvédelmi és katonai célú terület övezetére övezete által érintett települések közé.

Az előbbieken túl a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet szerint a települési érintettség miatt az alábbi szabályok betartása szükséges még.

Az MvM R. jó termőhelyi adottságú szántók övezetére vonatkozó szabályai:

2. § (1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.
(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.
(3) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések településrendezési eszközeiben a jó termőhelyi adottságú szántók övezete területén, az (1) és a (2) bekezdésben foglaltakon túl, új beépítésre szánt terület csak abban az esetben jelölhető ki, ha a település közigazgatási területén a kijelölés máshol már nem lehetséges.

2. melléklet: Erdőtelepítésre javasolt terület övezete (adatszolgáltatási vektoros réteg)

Az MvM R. erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályai:

3. § (1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban – a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül – az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

(2) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések településrendezési eszközeiben az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén az (1) bekezdésben foglaltak mellett beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, és erdőterület területfelhasználási egységbe sorolás esetén

a) az erdőtelepítés megvalósulásáig csak az erdőtelepítés lehetőségét megőrző területhasználat folytatható, valamint

b) erdőtelepítést elsődlegesen az élőhelynek megfelelő, természetesen kialakult őshonos fafajokból álló erdőfoltok megőrzésével kell végezni.

3. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete (adatszolgáltatási vektoros réteg)

Jelkulcs:

- Tájképvédelmi terület övezete
- Alaptérképi elemek
- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa
- Települési térség

A rajzi megállapítások a következők:

- A település a K-i és a Ny-i határai mentén érintett a tájképvédelmi terület övezetével.

Az MvM R. tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó szabályai:

4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegységeit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településképi védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

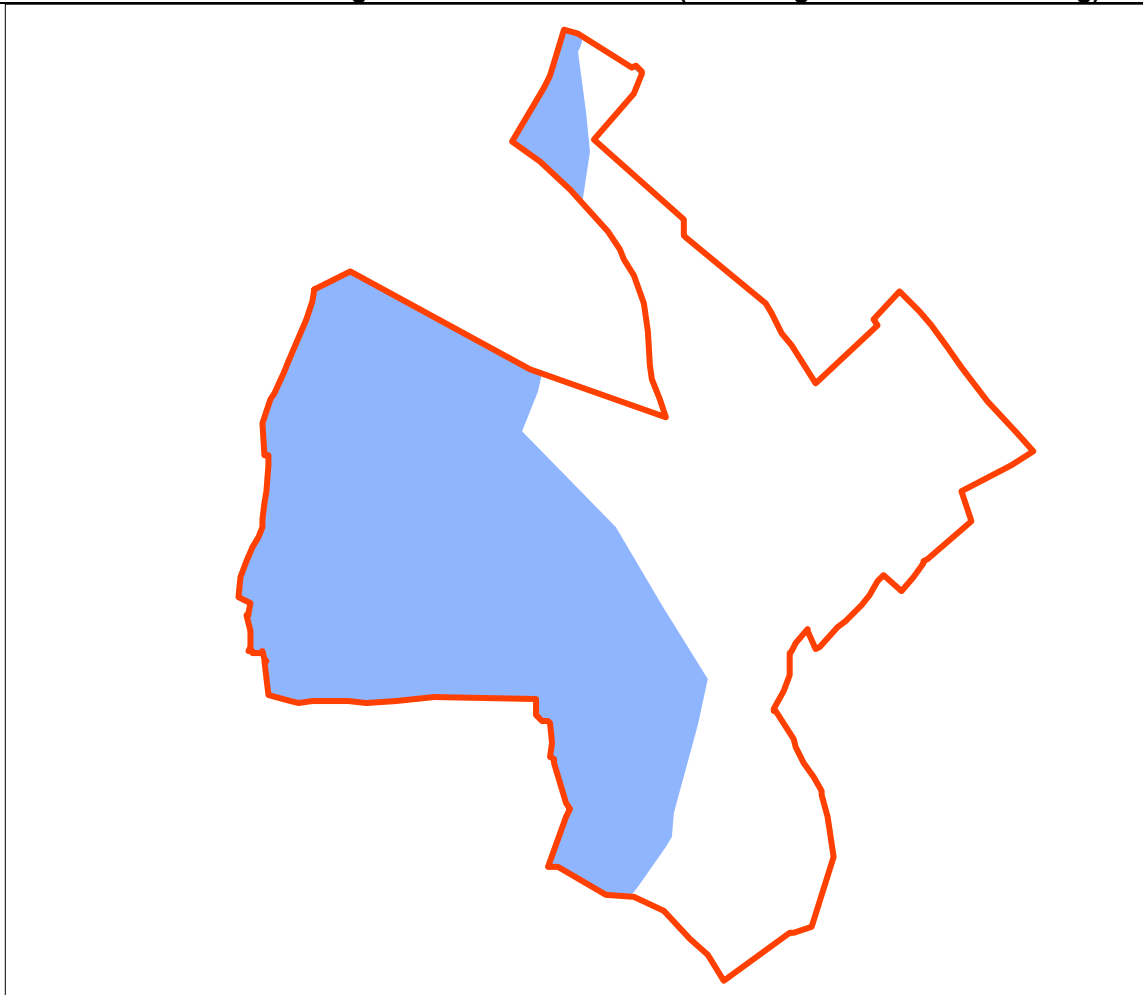
b) a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

4. melléklet: vízminőség-védelmi terület övezete (adatszolgáltatási vektoros réteg)

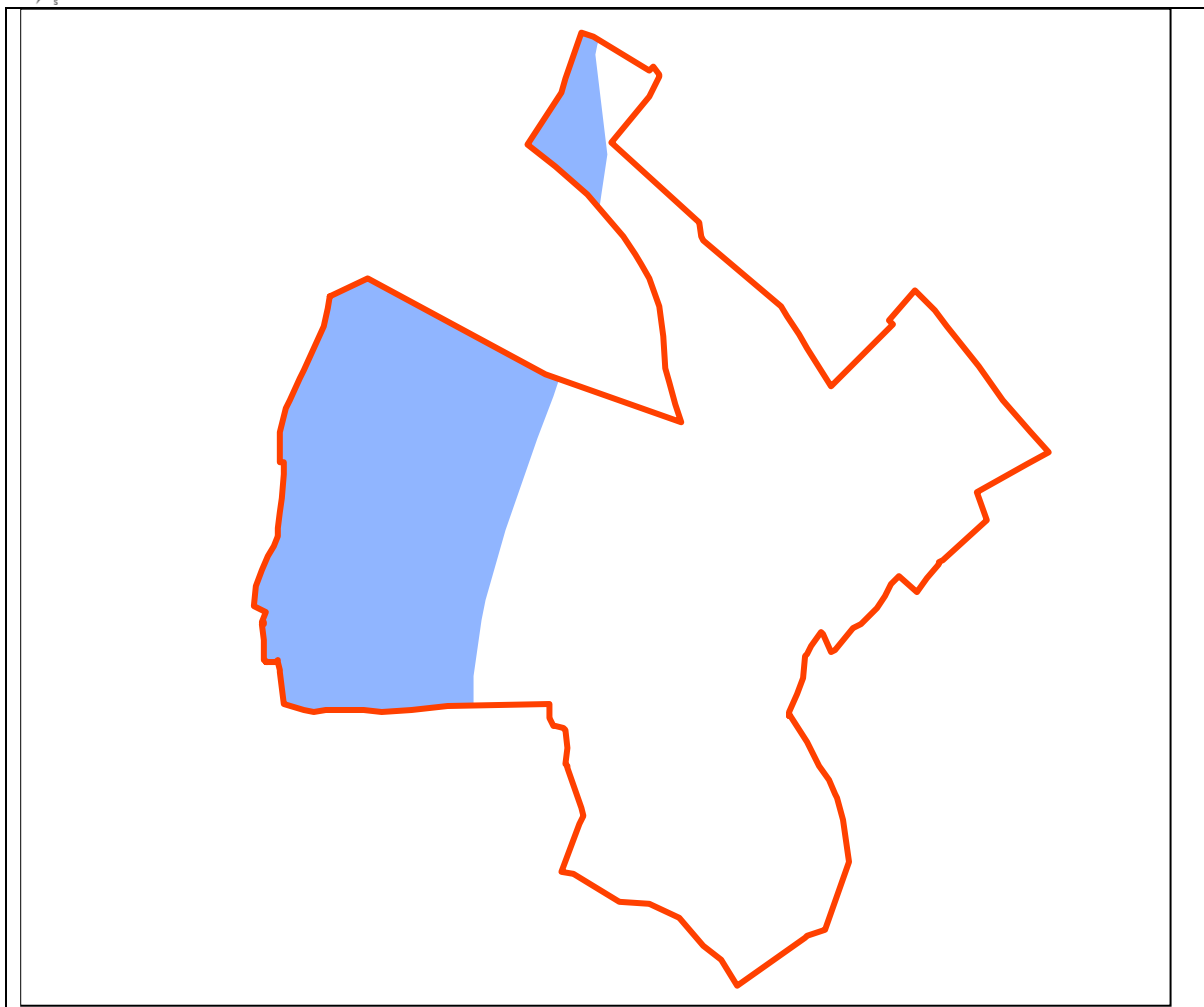
Jelkulcs:

- Vízminőség-védelmi terület övezete
- Alaptérképi elemek
- Országhatár
- Megyehatár
- Település közigazgatási határa
- Települési térség

A rajzi megállapítások a következők:

- A település nagyjából Ny-i fele érintett a vízminőség-védelmi terület övezetével.

A közművizsgálatokon az országos vízminőség-védelmi terület lehatárolása már a friss, 2019-es adatszolgáltatás alapján került feltüntetésre. Az OTRT-ben szereplő fenti lehatárolás azonban ennél korábbi volt. Ezt azóta az OVF pontosította. Ennek eredményét az alábbi térkép mutatja. Ez alapján pedig megállapítható, hogy a vízminőség-védelmi terület övezetének kiterjedése időközben valószínűleg jelentősen lecsökkent:

Az MvM R. vízminőség-védelmi terület övezetére vonatkozó szabályai:

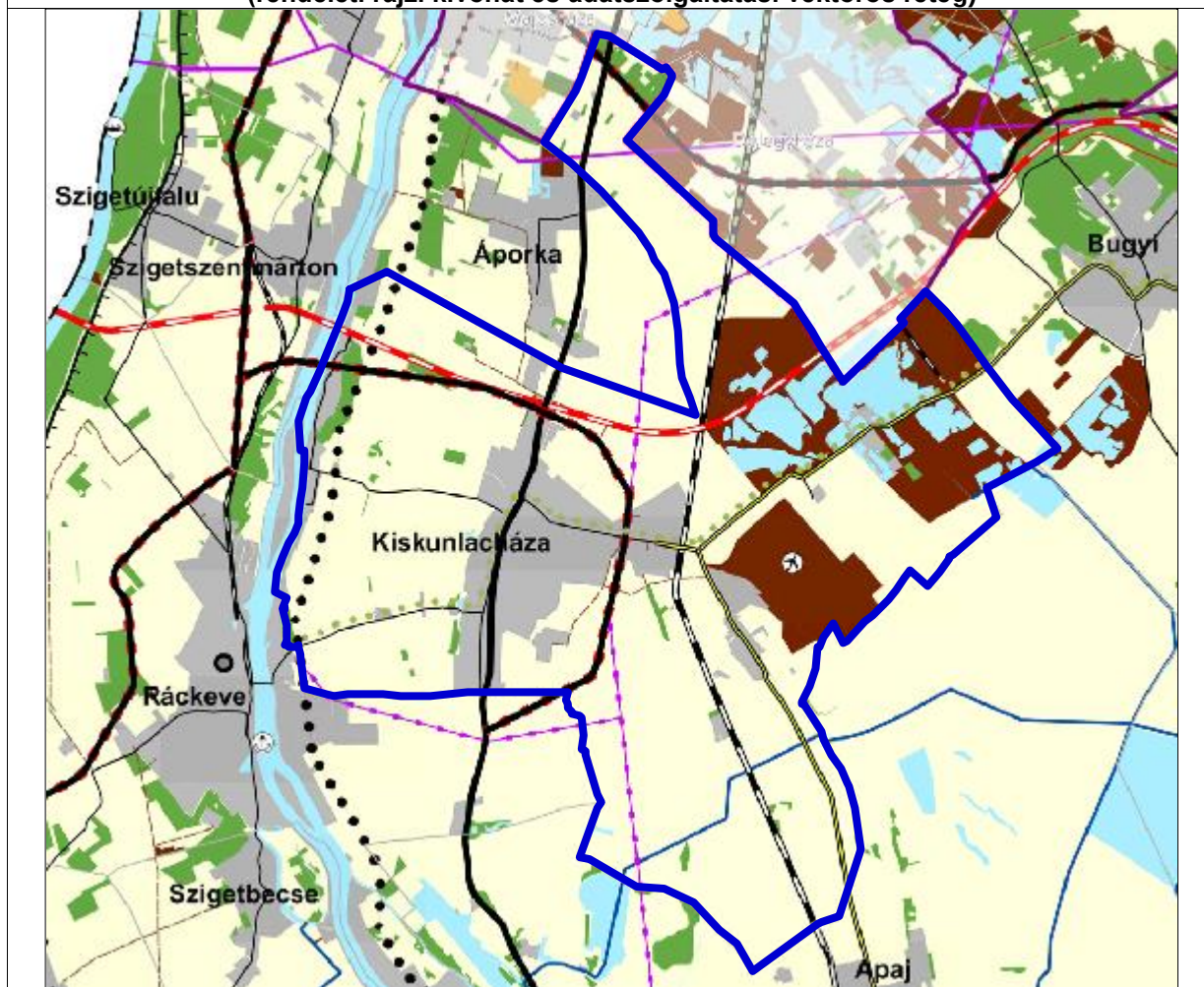
5. § (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.
- (2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.
- (3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.
- (4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó területen a vízminőség-védelmi terület övezet területén, az (1)–(3) bekezdésben foglaltak mellett
- a) korlátozott vegyszer- és műtrágya-használatú, környezetkímélő vagy extenzív mezőgazdasági termelés folytatható;
- b) új vegyszertároló, hulladékkezelő létesítmény – a komposztáló telepet és az átrakóállomást kivéve – nem létesíthető.

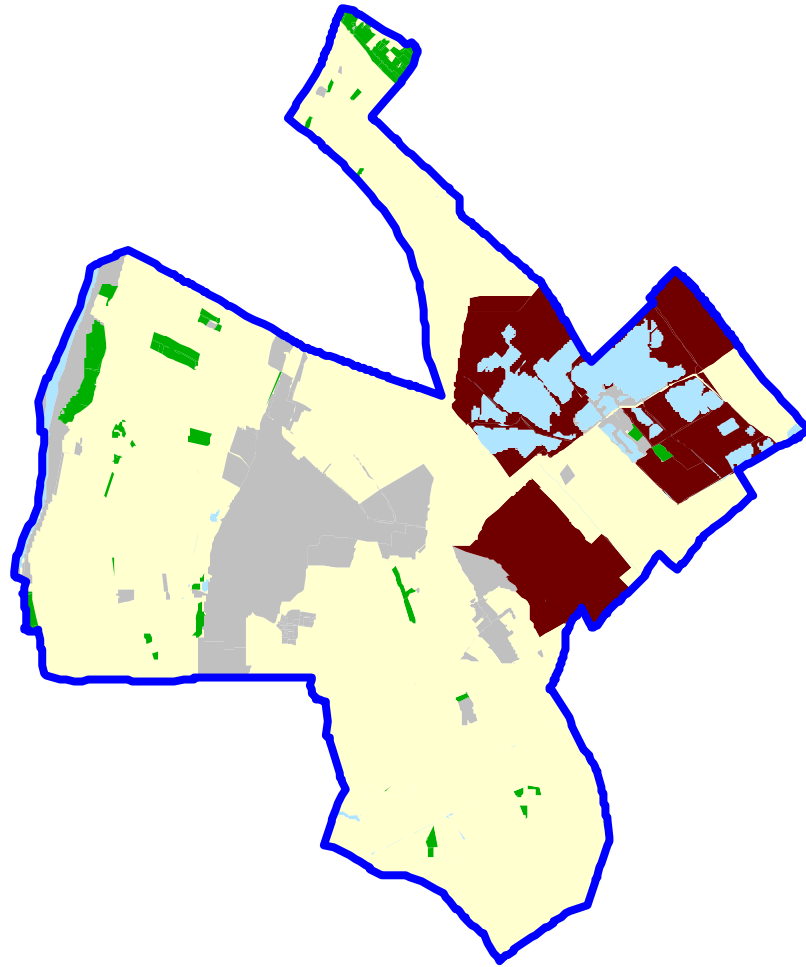
A település nem érintett a nagyvízi meder övezetével és nem érintett a VTT-tározók övezetével a 9/2019. (VI. 14.) MvM R. alapján.

1.3.3. PMTrT és az MvM

A tervezés során az OTTrT-n túlmenően a PMTrT előírásait is figyelembe kell venni. A hatályos PMTrT Kiskunlacházára vonatkozó rajzi (törvény rajzi mellékleteinek) és szöveges megállapításait, kötelezően betartandó szabályait az alábbiakban részletezzük.

**2. sz melléklet: térségi szerkezeti terv
(rendeleti rajzi kivonat és adatszolgáltatási vektoros réteg)**

Jelkulcs:

Térsgyi területfelhasználási kategóriák és településrendszerek elemei

- Települési térség
- Sajátos területfelhasználási térség
- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdálkodási térség
- Vízgazdálkodási térség
- Térsgyi térszervező központ

Közforgalmi hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út (meglévő)
- Gyorsforgalmi út (tervezett)
- Fűtő (meglévő)
- Fűtő (tervezett)
- Tervezett főúti elkerülő
- Térsgyi szerepű összekötő út (meglévő)
- Térsgyi szerepű összekötő út (tervezett)
- Mellékút (meglévő)
- Mellékút (tervezett)

- Nagysebességű vasútvonal (tervezett)
- Egyéb országos társashálózati vasúti pálya (meglévő)
- Egyéb országos társashálózati vasúti pálya (tervezett)
- Országos vasúti mellékvonal (meglévő)
- Térsgyi repülőtér (meglévő)
- Országos kerékpárút-vonal (meglévő)
- Országos kerékpárút-vonal (tervezett)
- Térsgyi kerékpárút-vonal (meglévő)
- Térsgyi kerékpárút-vonal (tervezett)
- Térsgyi kikötő (meglévő)
- Komplexkötőhely (meglévő)

Víz létesítmények

- Országos jelentőségű csatorna (meglévő)
- Elsőrendű árvíz-védelmi fővédvonal (meglévő)

Energetikai hálózatok és egyedi építmények

- +5-50 MW névleges teljesítmő-kapacitású erőmű (meglévő)
- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- Térsgyi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (meglévő)
- Költséghatár (meglévő)
- Termékvezeték (meglévő)
- Földgázszállító vezeték (meglévő)
- Földgázelosztó vezeték (meglévő)

Hulladékgazdálkodási létesítmények

- Veszélyeshulladék-tároló (meglévő)
- Radioaktív-hulladék-tároló (meglévő)
- Térsgyi hulladék-kezelő (meglévő)

Alapmérési elemek

- Országhatár
- Megyehatár
- Budapesti Agglomeráció határa
- Település közigazgatási határa

A 2. sz. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település területe legnagyobb részben mezőgazdasági térség, nagyrésztben települési térség, sajátos területfelhasználású térség és vízgazdálkodási térség, valamint kis részben erdőgazdálkodási térség térségi területfelhasználási kategóriákba van besorolva.
- A településen található egy meglévő térségi repülőtér.
- A település igazgatási területén É-D irányban haladó meglévő egyéb országos törzshálózati vasúti pálya és K-Ny haladó irányban tervezett egyéb országos törzshálózati vasúti pálya található.
- A település igazgatási területén K-Ny és É-D irányokban haladó meglévő és tervezett főúti elemek, valamint ezekről K-i irányban kiágazó meglévő térségi szerepű összekötő utak, továbbá a Ny-i településrészekén egyéb meglévő mellékutak találhatók.
- Az RSD közelében É-D-i irányban haladó tervezett országos kerékpárút-vonal elem, K-Ny-i irányban tervezett térségi kerékpárút-vonal elem található.
- A település É-i részén halad át a meglévő 400 kV-os átviteli hálózat távvezeték eleme.
- A települést É-D-i irányban szeli ketté a térségi ellátást biztosító meglévő 132 kV-os elosztó hálózat eleme, melyről Ny-i irányban leágazik a térségi ellátást biztosító meglévő 132 kV-os elosztó hálózat eleme.
- A település középső részét érinti a meglévő földgázelosztó vezeték eleme.
- A település D-i részén K-Ny-i irányban meglévő országos jelentőségű csatorna húzódik.

A fent említett területhasználati besorolásokon és szabályokon túlmenően a települést a PMTrT 1. sz. melléklete alapján érinti még:

- Közlekedés:
 - = 1.3.2.2. Tervezett főúti kapcsolatok: b) 100. sz. főút: (Bicske térsége (M1) – Százhalombatta) – Újhartyán (M5); d) (Szabadegyháza (62. sz. főút) – Adony) – Ráckeve – Kiskunlacháza (51. sz. főút)
 - = 1.3.2.3. Tervezett településelkerülő szakaszok: b) 51. sz. főút: Kiskunlacháza, Dömsöd
 - = 1.5.1. Meglévő térségi összekötő utak: f) 5203 j.: Kiskunlacháza (51. sz. főút) – (Kunszentmiklós); g) 5204 j.: Kiskunlacháza (5203 j. út) – Bugyi (5202 j. út)
 - = 1.6.1. Pest megye egyéb meglévő mellékút hálózata: 51117 j. Kiskunlacháza bek. út; 51306 j. Kiskunlacháza – Ráckevei Dunaág; 5203 j. Kiskunlacháza – Apaj – (Kunszentmiklós); 52304 j. Kiskunlacháza major bek. út; 51312 j. Kiskunlacháza komp bek. út
 - = 1.13. Térségi repülőtér: Kiskunlacháza
 - = 1.7.2. Meglévő országos törzshálózat vasúti pályák: i) 150. sz. (Budapest – [IX. kerület, Ferencváros] – Kelebia – (Szerbia))
 - = 1.8.1. Országos kerékpárút törzshálózat elemeinek Pest megyét érintő szakaszai: c) 6. Alsó-Dunamente kerékpárútvonal (6-os jelű Euro Velo): 6.A. (Budapest – Dunaharaszti – Taksony – Dunavarsány – Majosháza) – Ráckeve – Dömsöd – (Dunavecse – Dunaegyháza – Solt – Dunapataj – Ordas – Dunaszentbenedek – Uszód – Foktő – Fajsz – Baja – Szeremle – Dunafalva – Mohács – Kölked – (Horvátország))
 - = 1.8.2. Térségi jelentőségű kerékpárutak: a) Ráckeve – Dabas – Pilis – Nagykáta
- Közművek:
 - = 1.14.2. Meglévő 400 kV-os átviteli hálózati távvezetékek: 8, 9 Albertirsa – Szigetcsép – (Ercsi – Martonvásár)
 - = 1.14.5. Meglévő térségi ellátást biztosító 132 kV-os főelosztó vezetékek: (Budapest [XXIII.] – Dunaújváros); (Budapest [XXIII.] – Dunaújváros) – Ráckeve
 - = 1.15.5. Meglévő földgázelosztó vezetékek: (Majosháza) – Áporka – Kiskunlacháza
- egyéb OTTrT elem: Budapestet délről kerülő vasútvonal (V0): Szárliget – Szár – Bodmér – Vértesacsa – Vereb – Baracska – Ercsi – Szigetszentmárton – Kiskunlacháza – Bugyi – Dabas – Újhartyán – Ceglédbercel

A fenti PMTrT kivonat és az 1. számú szöveges melléklet alapján a települést az alábbi területhasználati besorolások és besorolási értékek érintik:

Térségi terület-felhasználási kategóriák	Térségi terület-felhasználási kategória területe (hektár)	Település közigazgatási területéhez viszonyított arány (%)
Települési térség	1172,3	12,54
Sajátos területfelhasználású térség	1118,7	11,96
Erdőgazdálkodási térség	221,5	2,37
Mezőgazdasági térség	6321,9	67,60
Vízgazdálkodási térség	516,9	5,53
Összesen:	9351,3	100,00

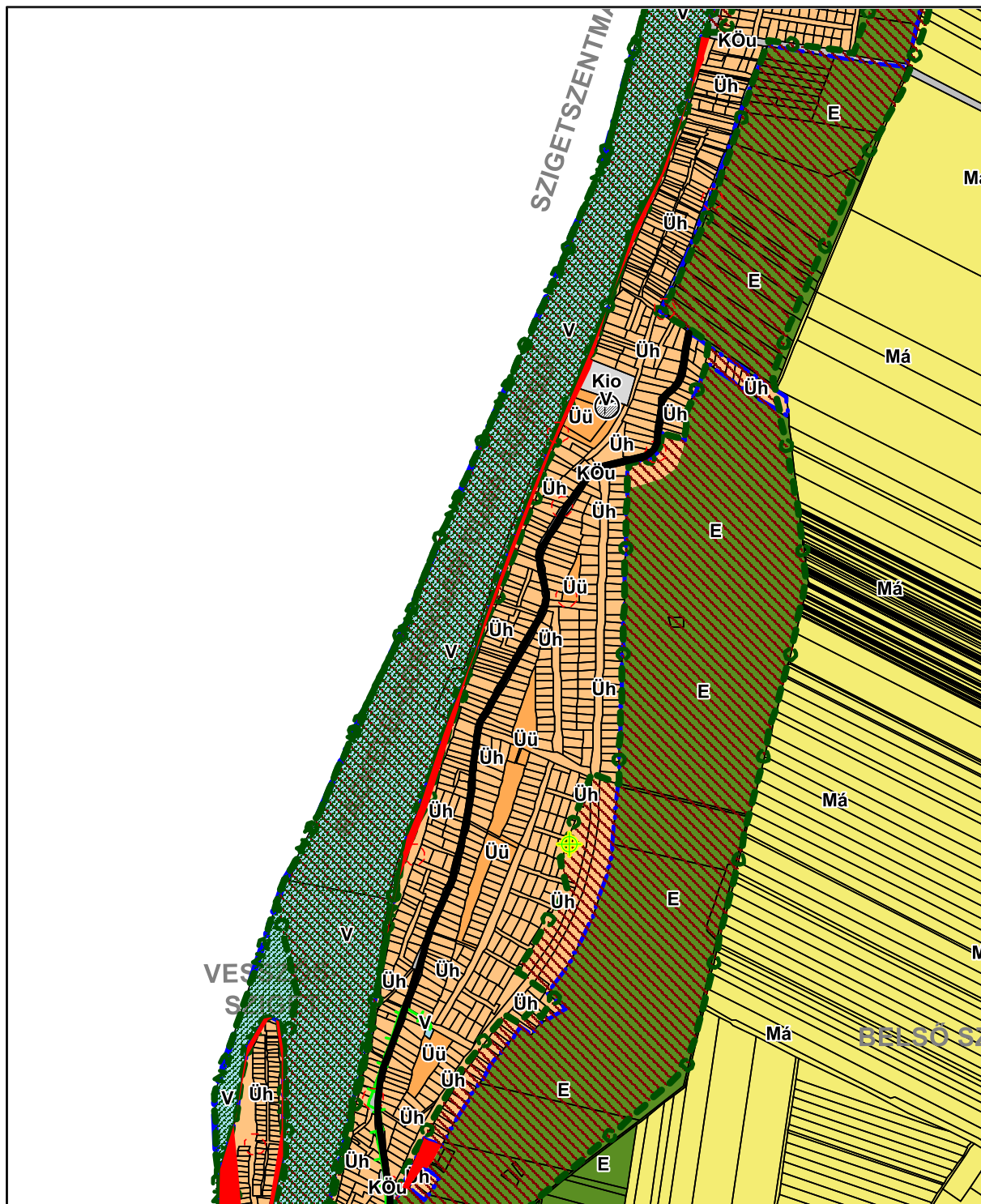
Az előbbiek és az OTTrT alapján a PMTrT előírásaiban a Kiskunlacházára vonatkozó közvetlen átsorolási területnagyságbeli korlátok a következők:

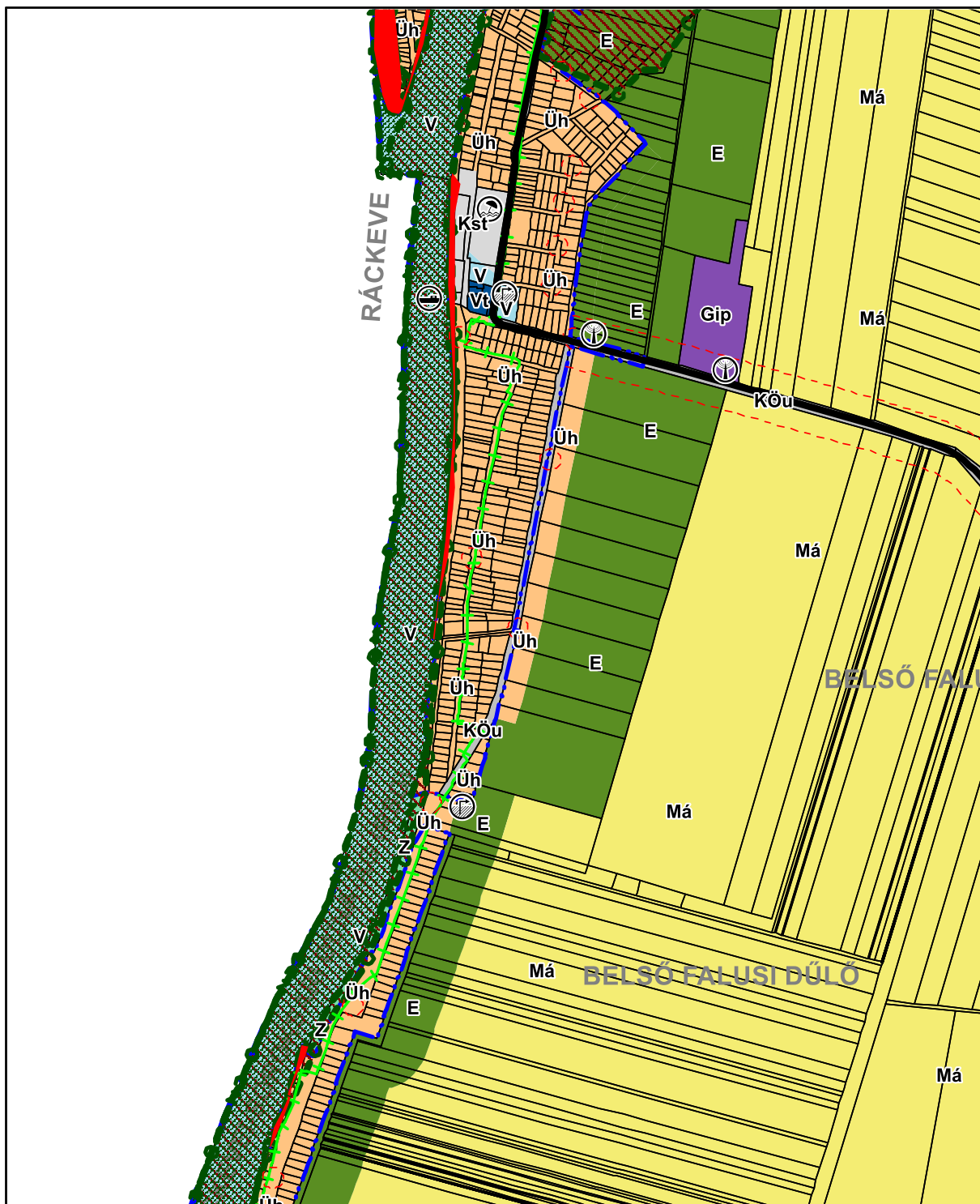
Átsorolható ilyen kategóriából	Ilyen célra	Lehetséges területnagyság (ha)	
Mezőgazdasági térségből	- elsődlegesen mezőgazdasági területté - a fennmaradó részt természetközeli terület, – nagyvárosias lakóterület és vegyes terület kivételével – beépítésre szánt terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységgé.	legalább:	4741,4250
	- bármely más települési területfelhasználási egységgé.	legfeljebb:	1580,4750

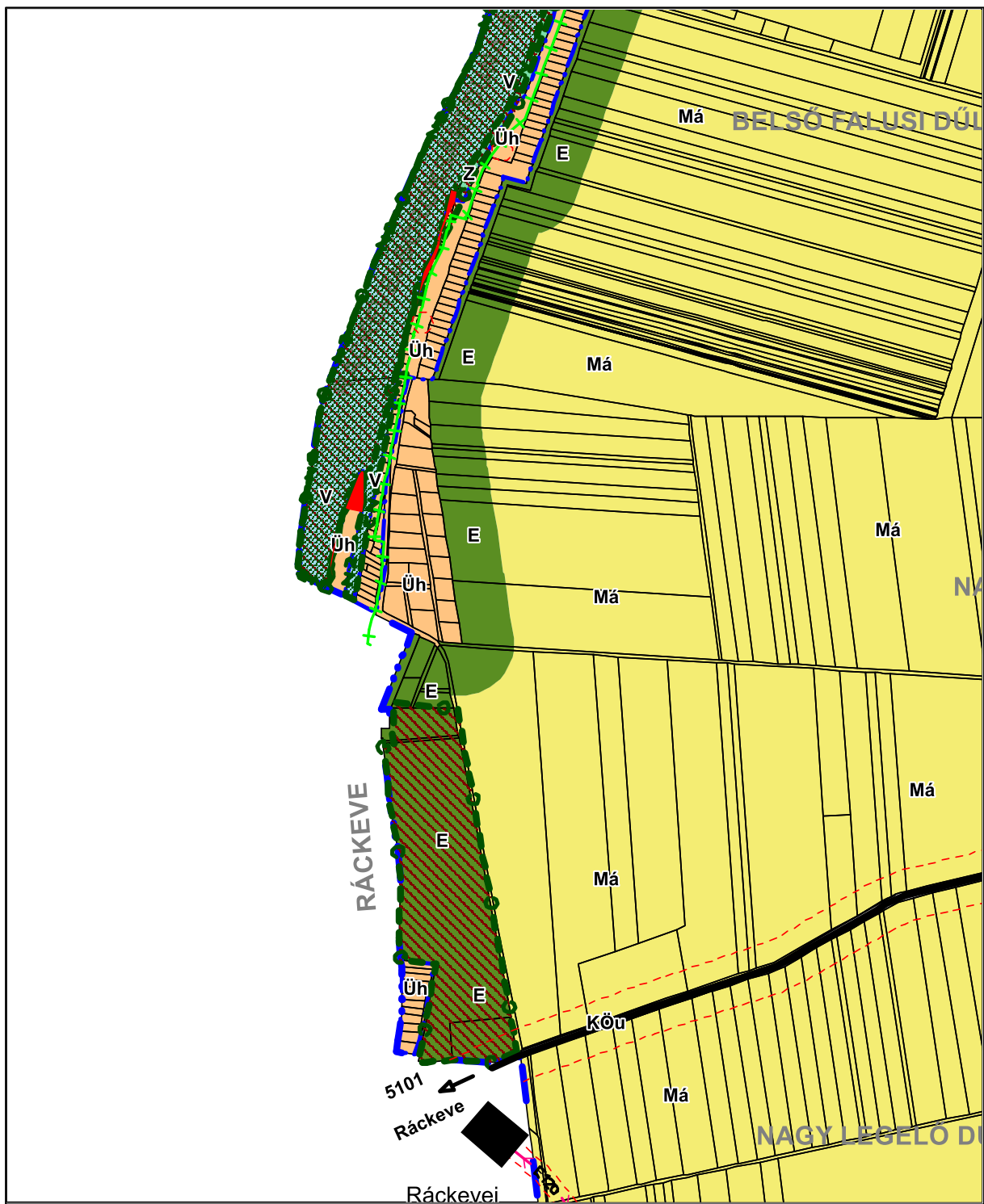

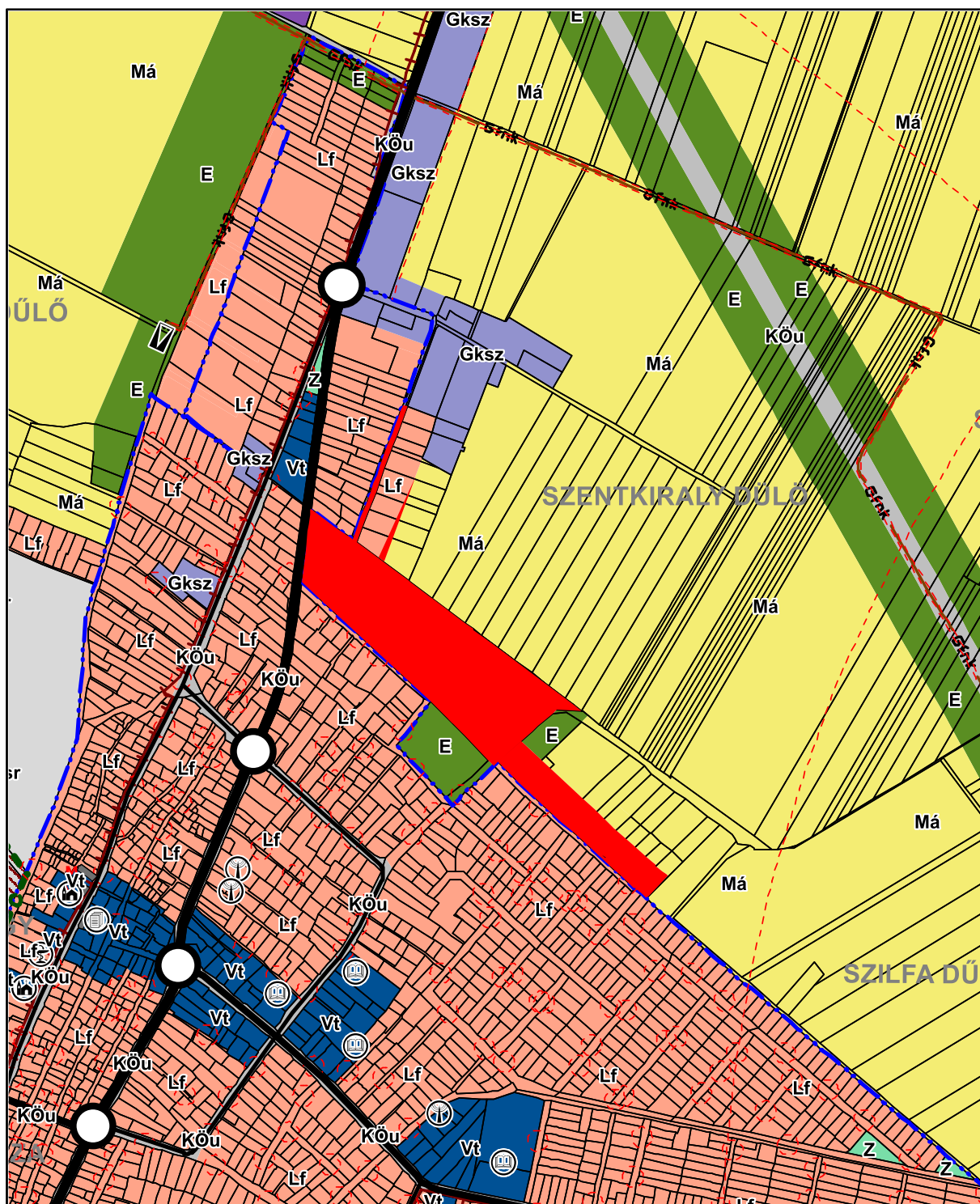
A fentiek után a hatályos TSZT-n külön vizsgáltuk a rajzolati eltéréseket a PMTrT és a hatályos TSZT között. Ezen eltéréseket a későbbiekben majd korrigálni kell. Ezek a következők:

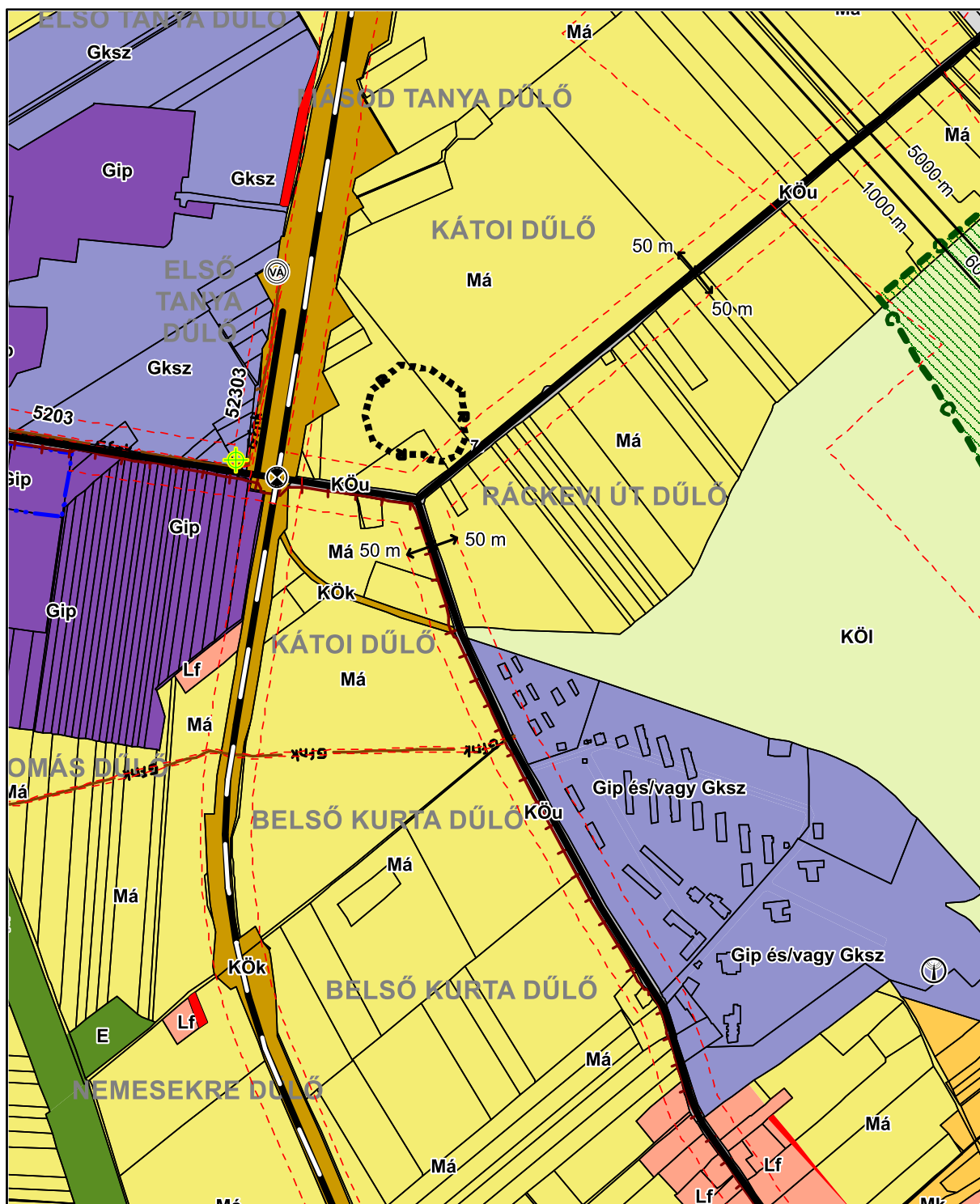
1. Azok a hatályos településszerkezeti terv szerinti beépítésre szánt területek, melyek a PMTrT szerint nem a települési, vagy nem a sajátos területfelhasználású térségben szerepelnek a következők.
(Piros kitöltésű területek)

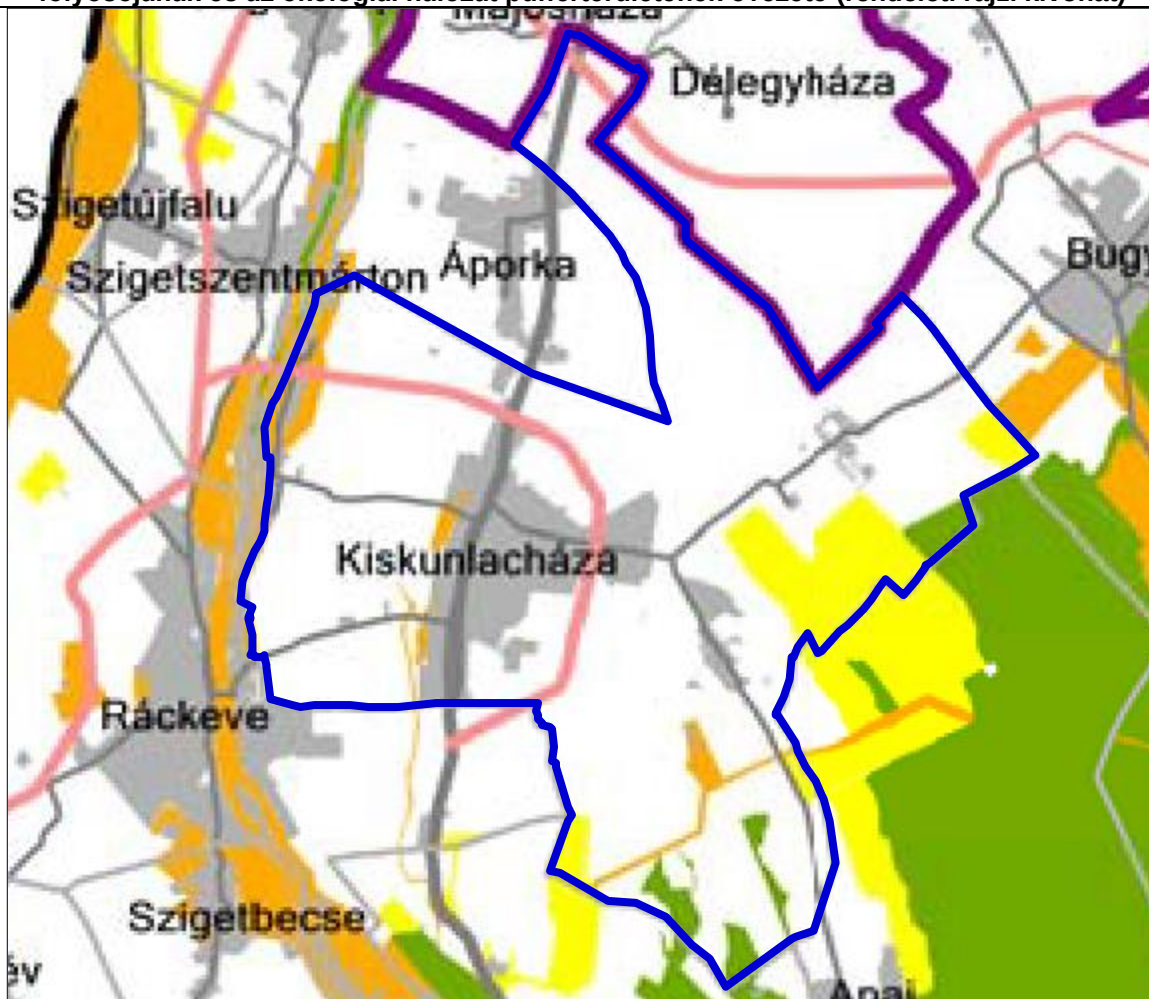

-

3.1. sz. melléklet: Ökológiai hálózat magterületének, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának és az ökológiai hálózat puffterületének övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:

JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

- Országos ökológiai hálózat
- Magterület
- Ökológiai folyosó
- Pufferterület

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BAT-T határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:

- FM-NPTF

Alaptérkép:

- állami alapadatbázisok felhasználásával készült,

- adatszolgáltató: BFKH-FTF,

- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.1. sz. melléklet rajzi megállapításai (az OTrT 3/1. sz. mellékletével teljesen megegyezően) a következők:

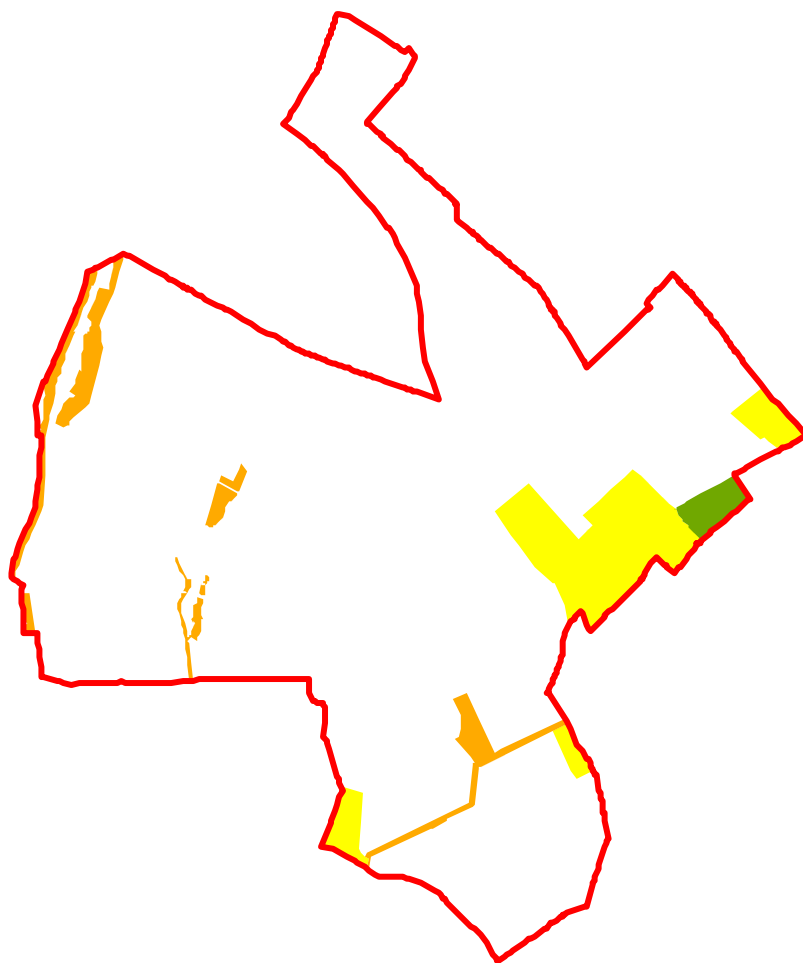
- A település területének K-i része az ökológiai hálózat magterületének övezete található.
- A település területének Ny-i középső és D-i része több helyen érintett az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetével.
- A település területének D-i és K-i része több helyen érintett az ökológiai hálózat puffterületének övezetével.

Az övezetre vonatkozó szabályok azonosak az OTrT vonatkozó szabályaival.

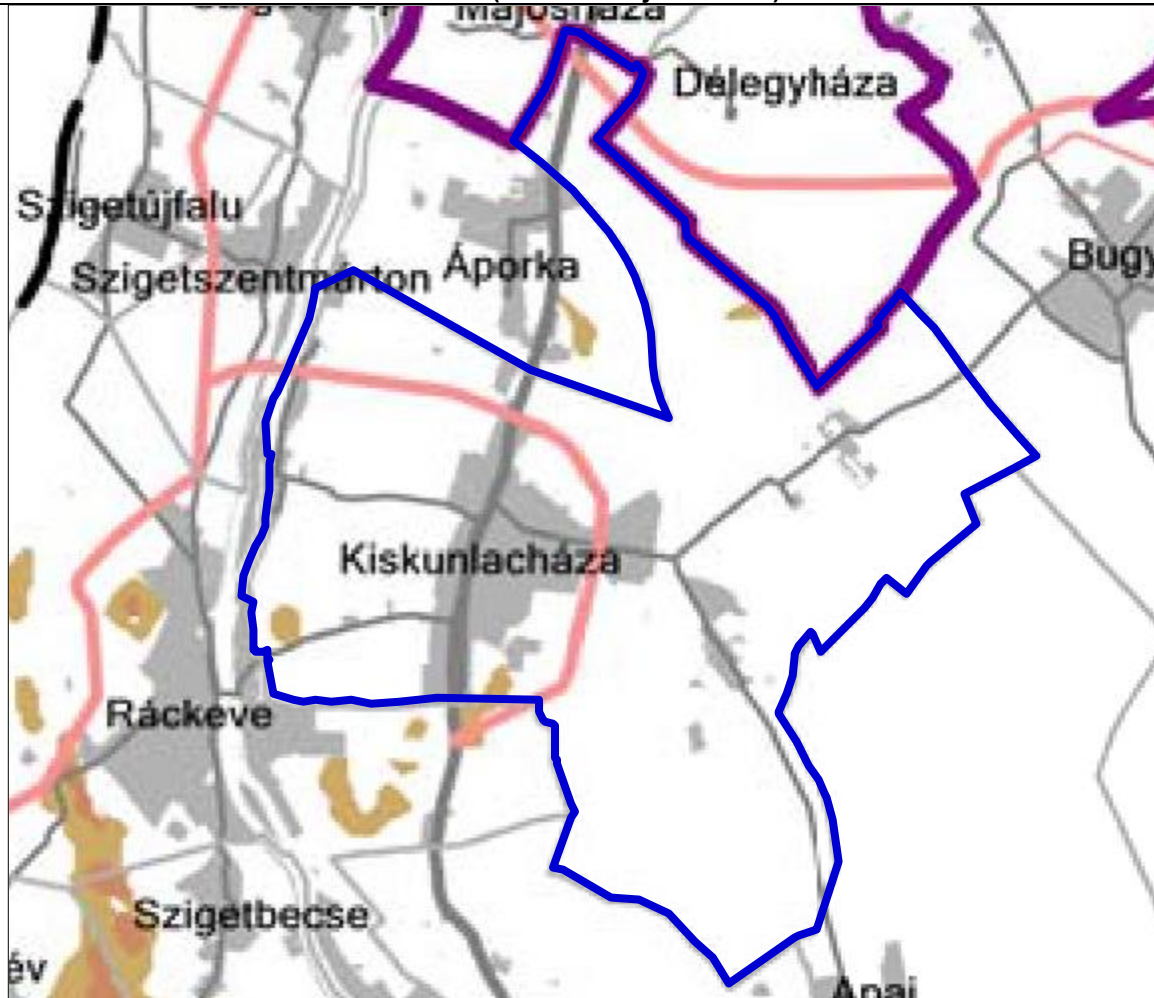
A tervezés során az illetékes ágazati adatszolgáltatásból származó védelmi lehatárolásokat fogjuk figyelembe venni, mivel az ökológiai hálózat magterületi lehatárolásánál eltérés van az OTrT rajzolat és az ágazati adatszolgáltatás között és az ágazati adatszolgáltatás (kisebb kiterjedésű) lehatárolása a kedvezőbb a település számára.

3.1. melléklet: Ökológiai hálózat magterületének, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának és az ökológiai hálózat puffterületének övezete (az illetékes ágazati adatszolgáltatásból származó vektoros rétegei), melyet a tervezésnél használni fogunk!

3.2. sz. melléklet: Kiváló termőhelyi adottságú szántók, jó termőhelyi adottságú szántók övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:

JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

- Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület
- Jó termőhelyi adottságú szántóterület

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATyT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:
- BFKF-FTF

Alaptérkép:
- állami alapadatok felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

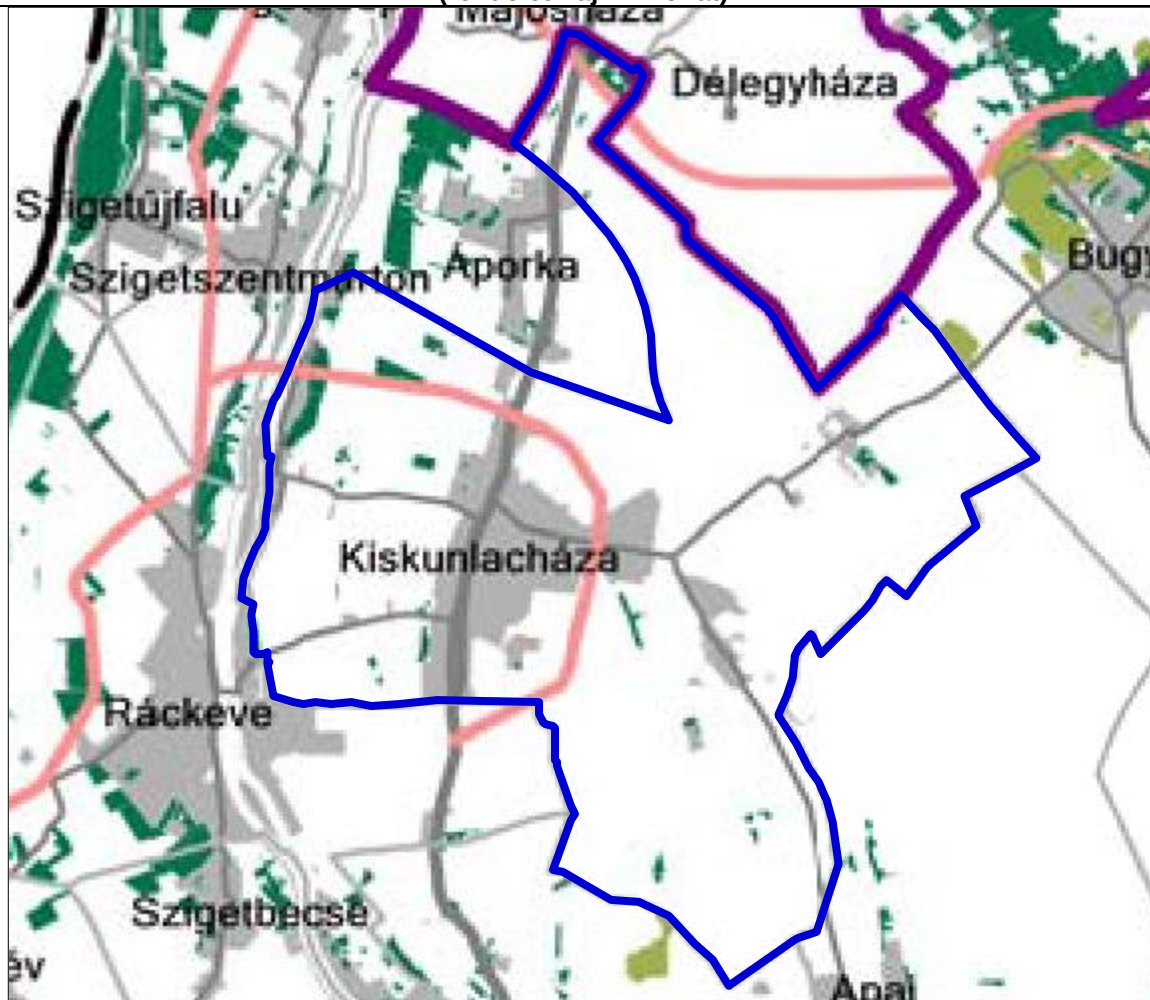
A 3.2. sz. melléklet rajzi megállapításai (az OTTrT 3/2. sz. és az MvM 1. sz. mellékletével teljesen megegyezően) a következők:

- A település nem érintett a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetével.
- A település területe három különböző helyen érintett a jó termőhelyi adottságú szántók övezetével.

Az övezetre vonatkozó szabályok azonosak az OTTrT és az MvM vonatkozó szabályaival.

**3.3. sz. melléklet: Erdők övezete, erdőtelepítésre javasolt terület övezete
(rendeleti rajzi kivonat)**

Jelkulcs:

JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

Erdők területe

Erdőtelepítésre javasolt terület

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATrT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:
- NÉBIH, BFKH-FTF

Alaptérkép:
- állami alapadatbázisok felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.3. sz. melléklet rajzi megállapításai (az OTrT 3/2. sz. mellékletével teljesen megegyezően) a következők:

- A település több különböző része érintett az erdők övezetével.
- a tervlap szerint az MvM 2. sz. mellékletétől eltérően a település D-i része már nem érintettérrintett az erdőtelepítésre javasolt terület övezetével!

Az övezetre vonatkozó szabályok azonosak az OTrT és az MvM vonatkozó szabályaival.

3.4. sz. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:
JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

 Tájképvédelmi terület

Alaptérképi elemek:

- orszéghatár
- megyehatár
- BATrT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:
- FM-NPTF

Alaptérkép:
- állami alaptérképek felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

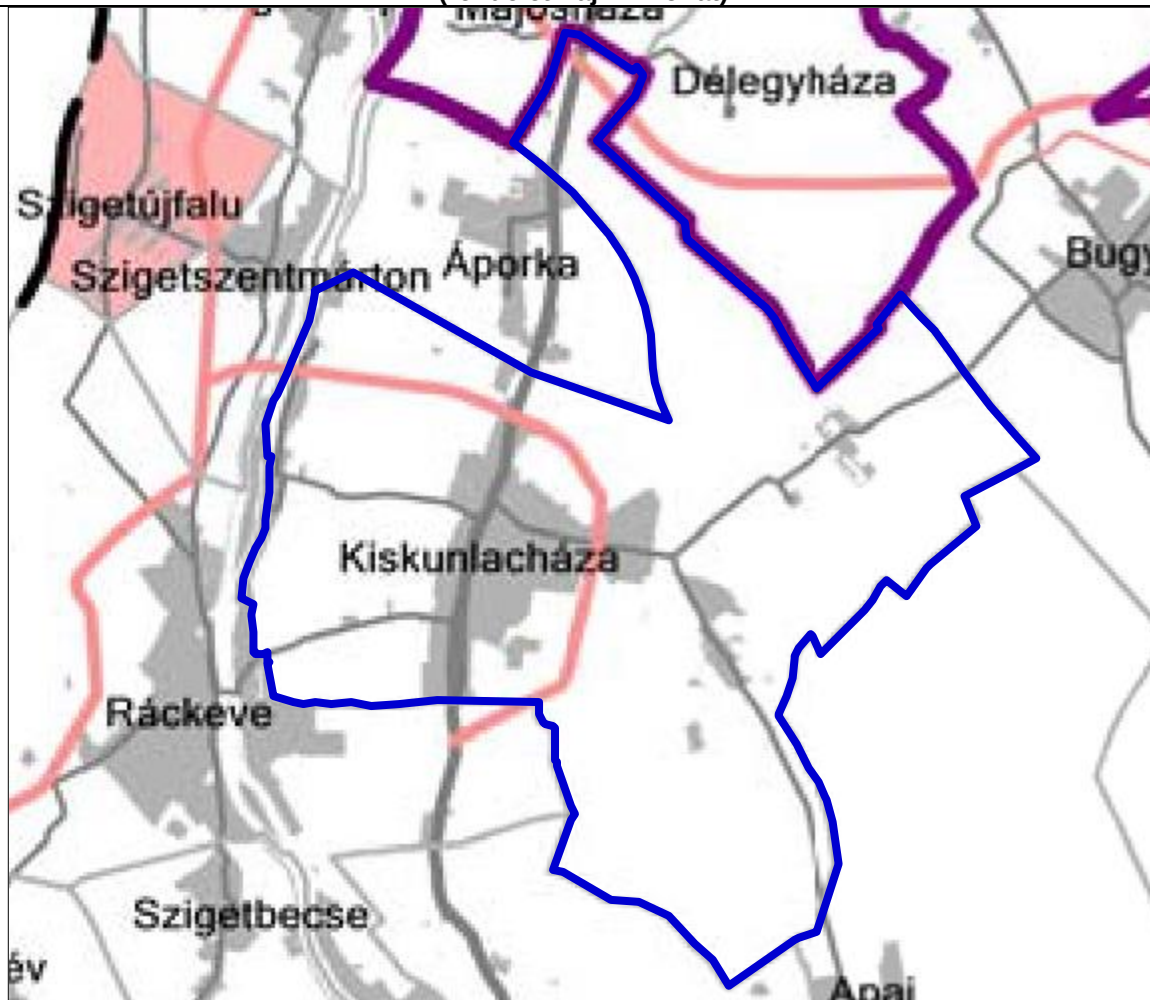
A 3.4. sz. melléklet rajzi megállapításai (az MvM 3. sz. mellékletével teljesen megegyezően) a következők:

- A település a K-i és a Ny-i határai mentén érintett a tájképvédelmi terület övezetével.

Az övezetre vonatkozó szabályok azonosak az MvM vonatkozó szabályaival.

**3.5. sz. melléklet: Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete
(rendeleti rajzi kivonat)**

Jelkulcs:
JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

 Világörökségi
várományos
területek által
érintett település

Alaptérképi elemek:

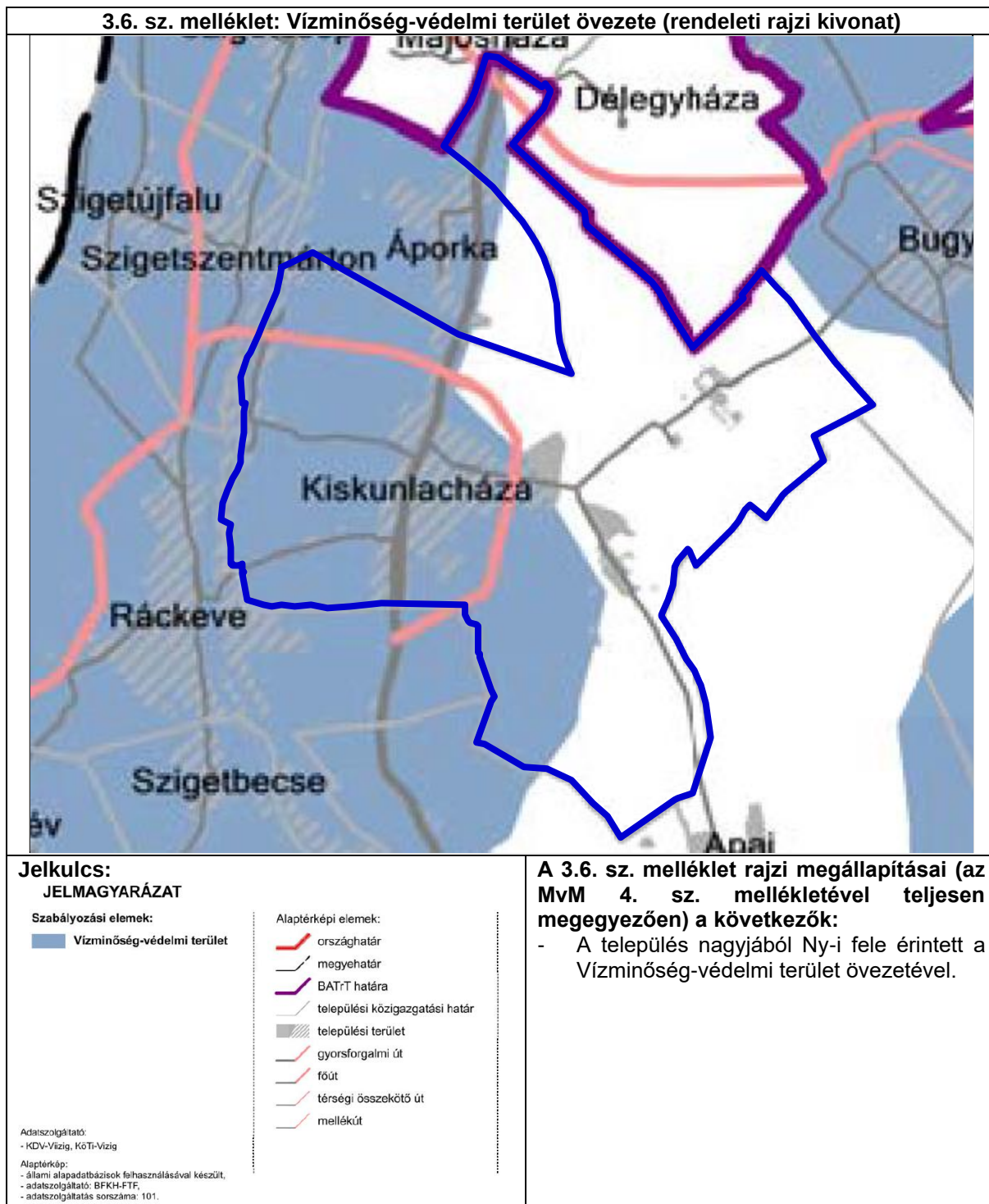
 országhatár
 megyehatár
 BATIT határa
 települési közigazgatási határ
 települési terület
 gyorsforgalmi út
 főút
 térségi összekötő út
 mellékút

Adatszolgáltató:
- OTRT, ME

Alaptérkép:
- állami alapadatházisok felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.5. sz. melléklet rajzi megállapításai (az OTRT 3/4. sz. mellékletével teljesen megegyezően) a következők:

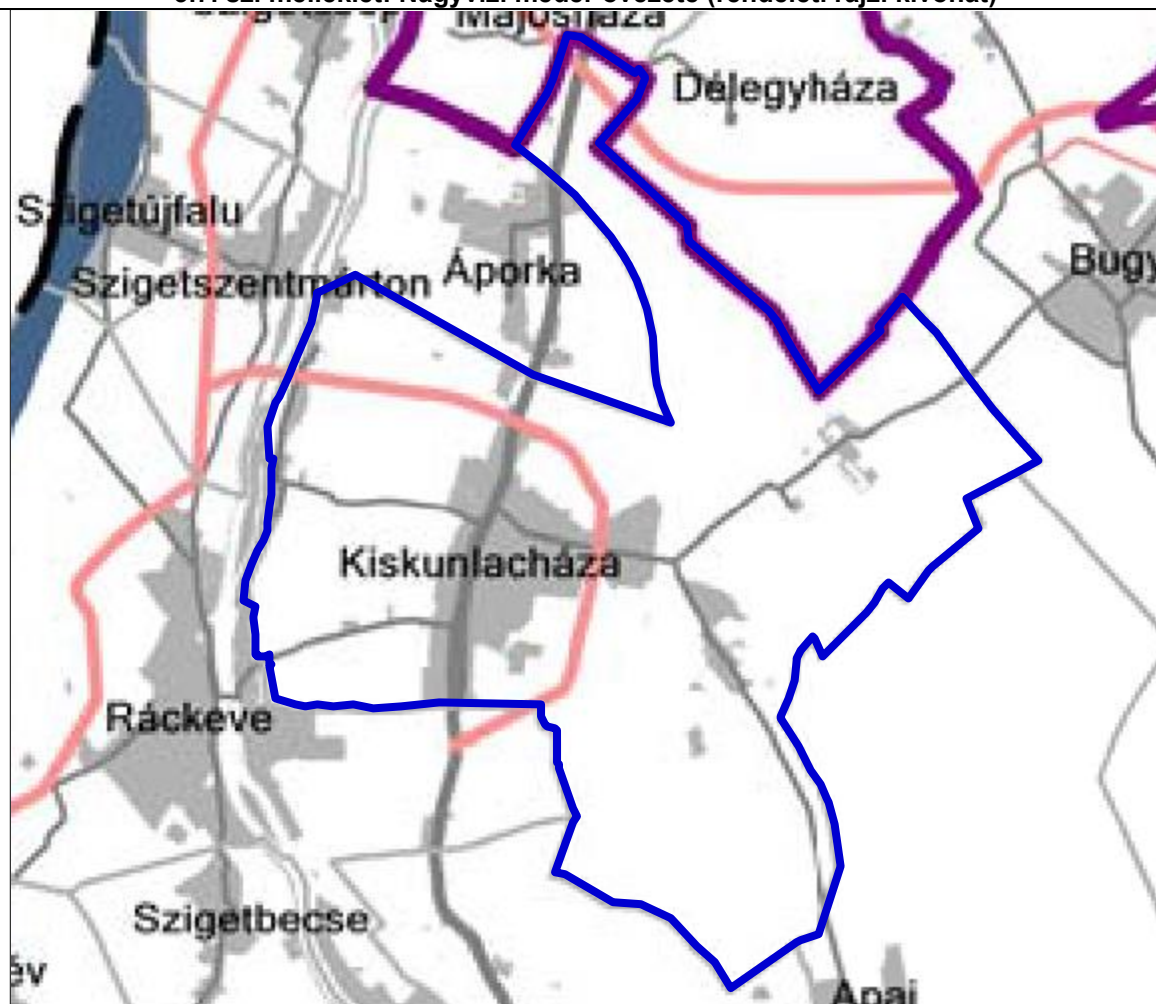
- A település nem tartozik a világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések közé.

Az övezetre vonatkozó szabályok azonosak az MvM vonatkozó szabályaival.

3.7. sz. melléklet: Nagyvízi meder övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:
JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

 Nagyvízi meder

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATt határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:
- KDVI-Vízig, KÖTI-Vízig

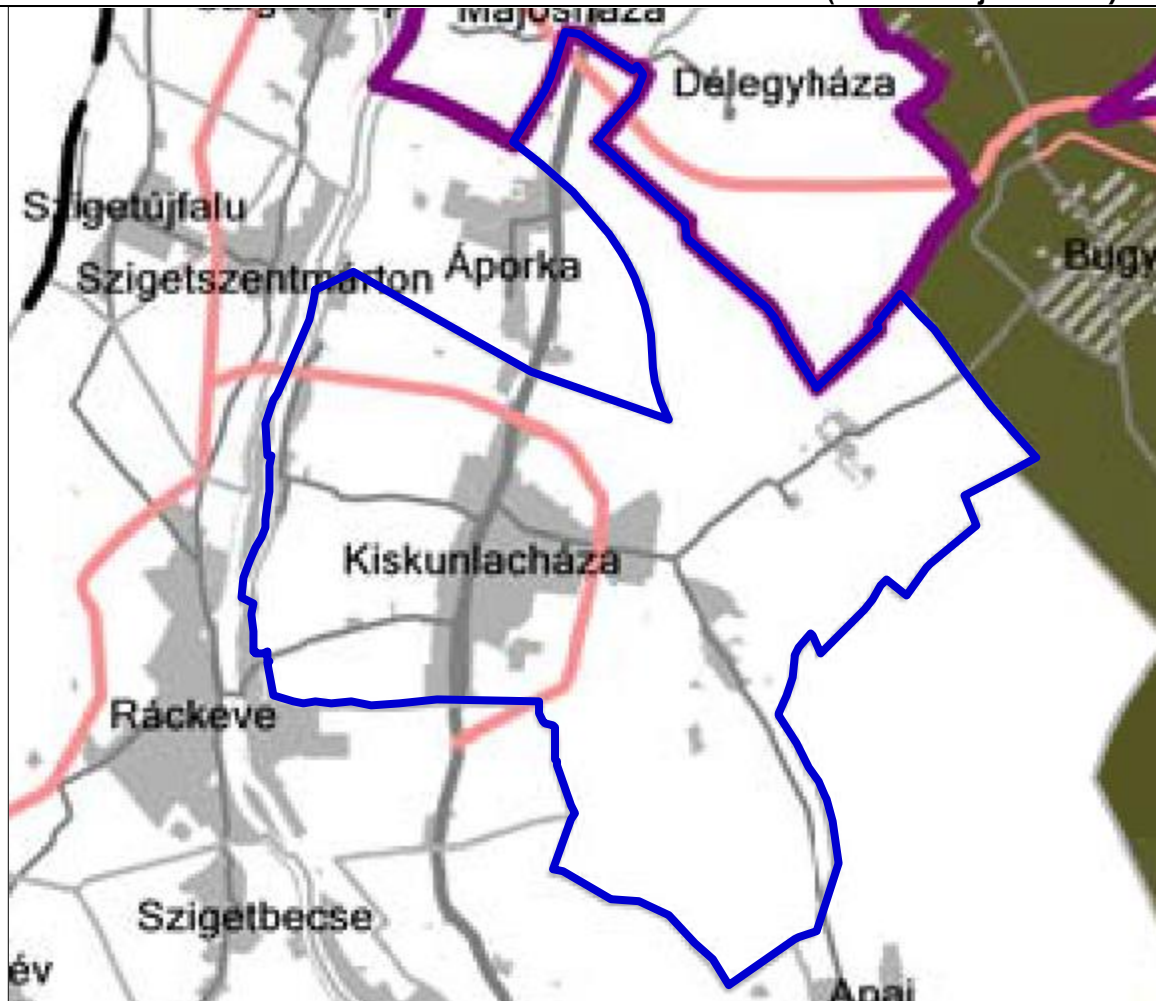
Alaptérkép:
- állami alapadattalok felhasználásával készült,
- adatai: BFKH-FTF,
- adatai: BFKH-FTF,
- adatai: BFKH-FTF

A 3.7. sz. melléklet rajzi megállapításai (az MvM-mel teljesen megegyezően) a következők:

- A település nem érintett a nagyvízi meder övezetével.

3.8. sz. melléklet: Honvédelmi és katonai célú terület övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:
JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

- Honvédelmi és katonai célú terület által érintett település

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATrT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:
- HM

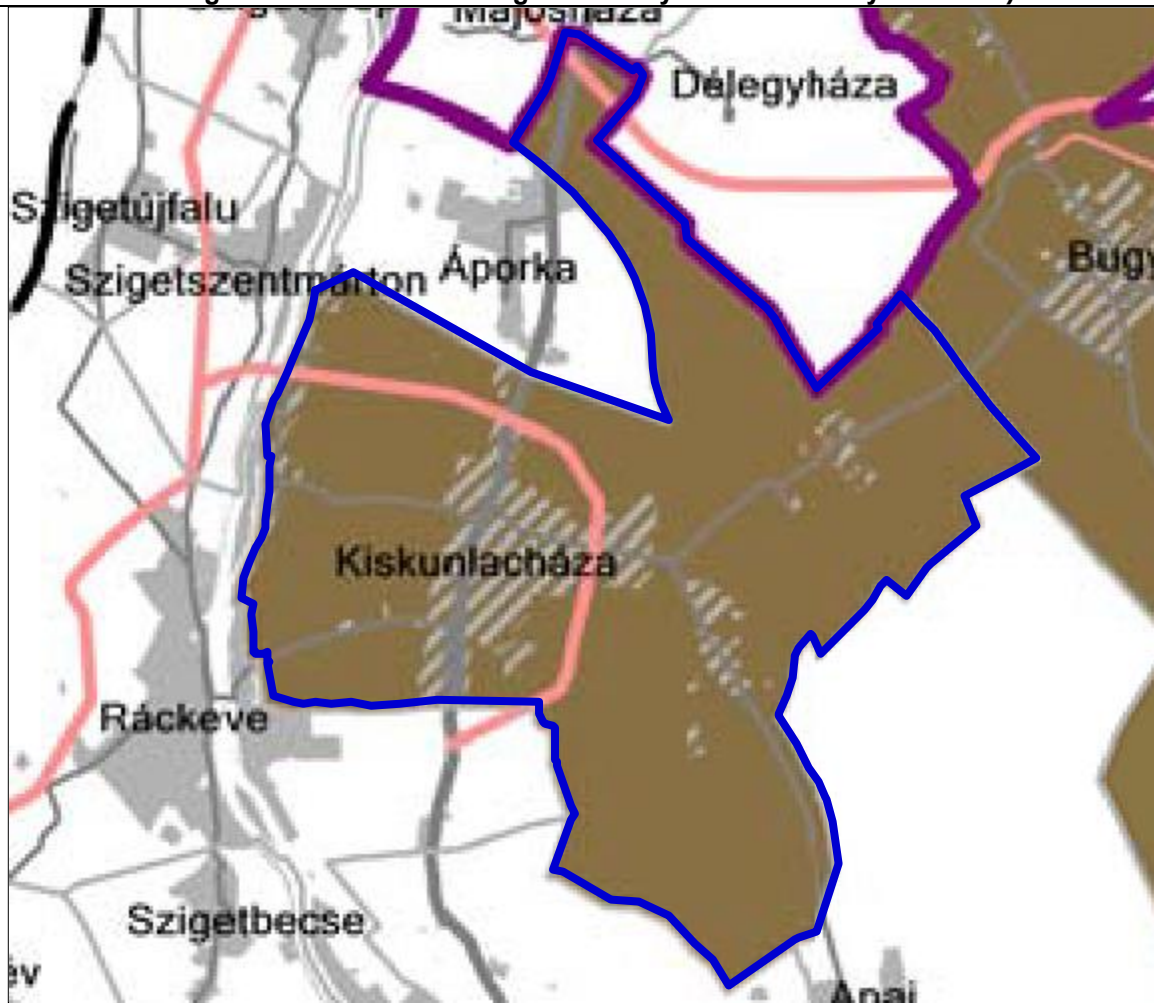
Alaptérkép:
- állami alapadatházisok felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

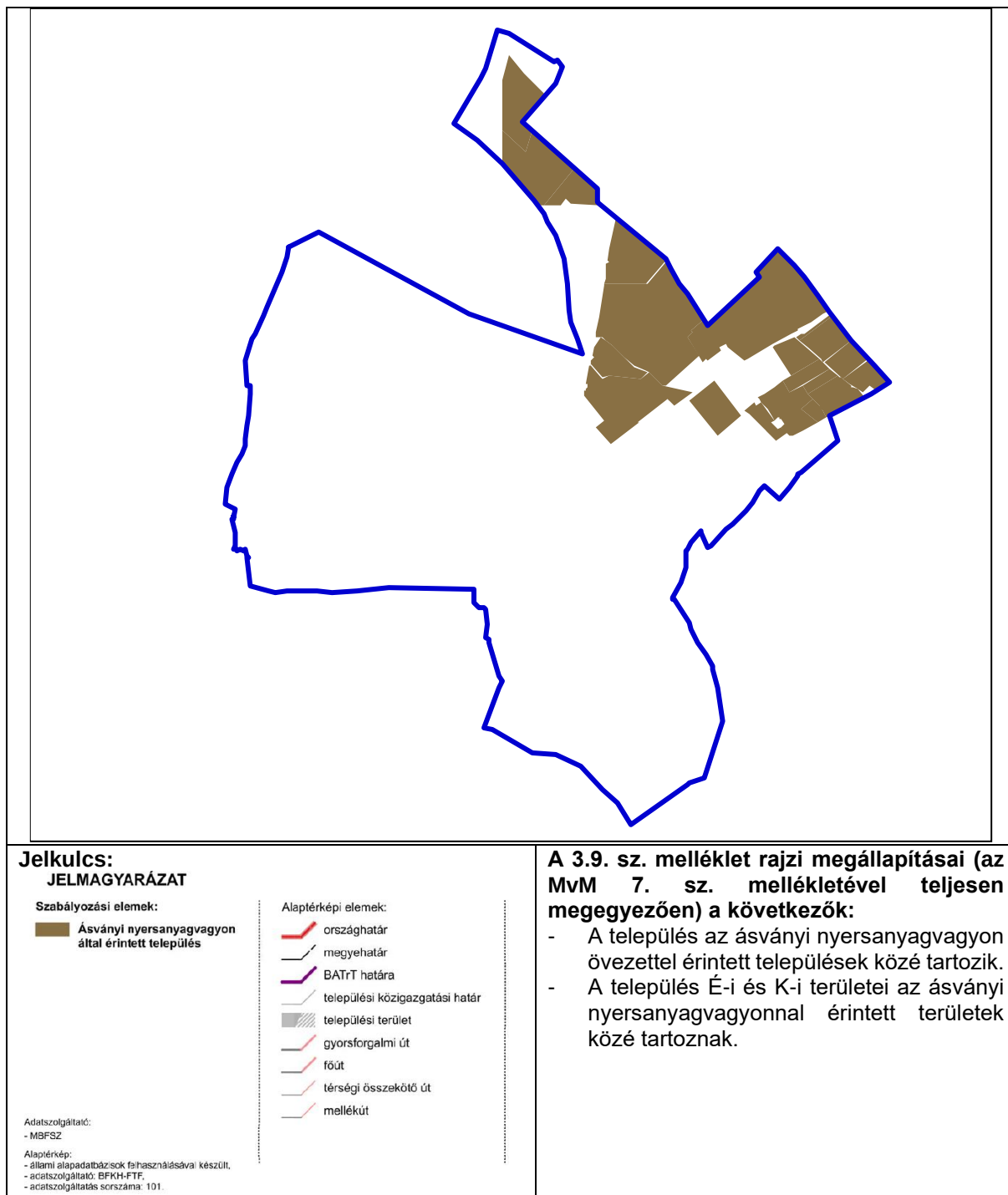
A 3.8. sz. melléklet rajzi megállapításai (az OTrT 3/5. sz. mellékletével teljesen megegyezően) a következők:

- A település nem tartozik a honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések közé.

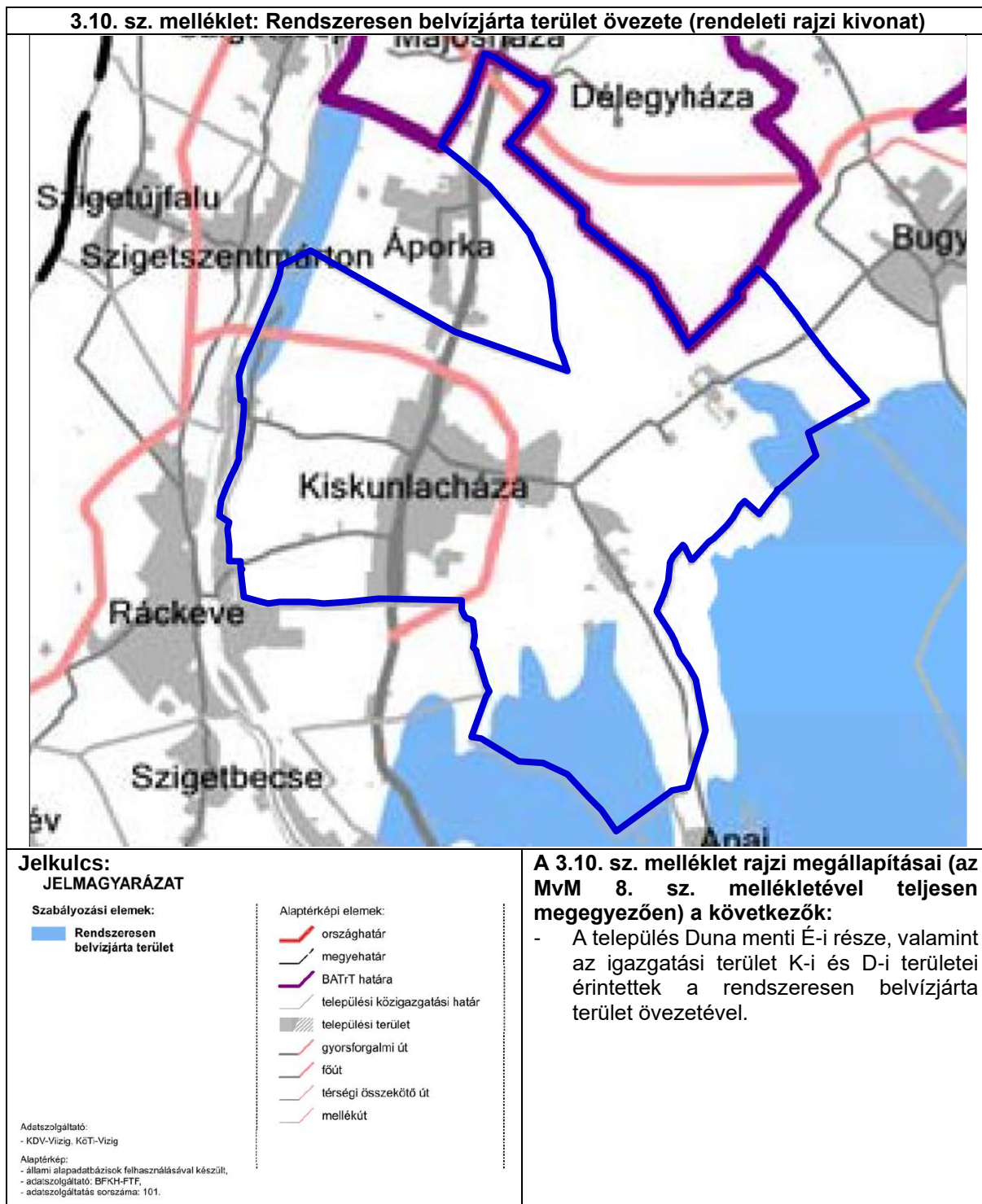

3.9. sz. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyon övezete (rendeleti rajzi kivonat és ágazati vektoros adatszolgáltatás a nyilvántartott bányatelkekről)

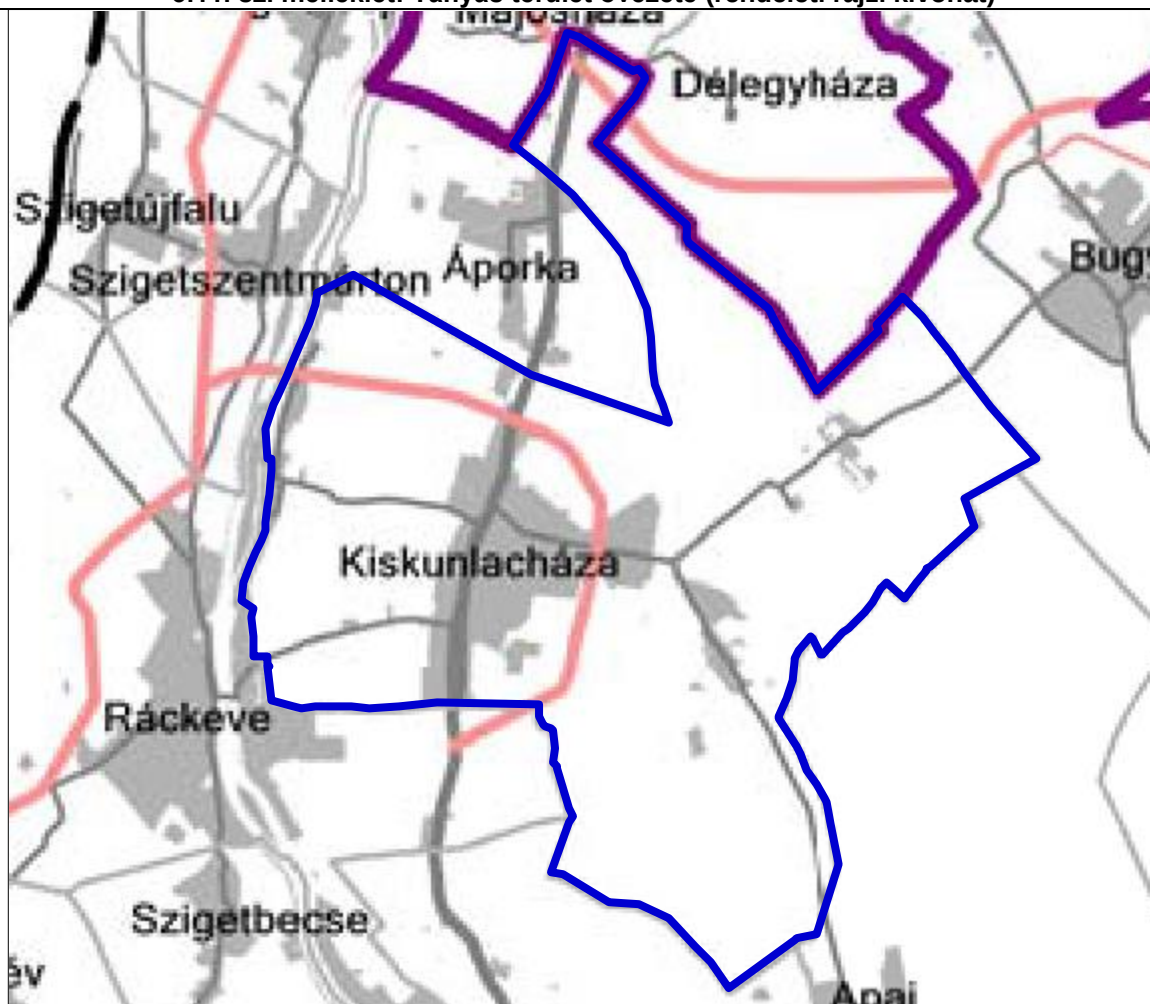
Az övezetre vonatkozó szabályok azonosak az MvM vonatkozó szabályaival.

Az övezetre vonatkozó szabályok azonosak az MvM vonatkozó szabályaival.

3.11. sz. melléklet: Tanyás terület övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:
JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

- Tanyás területek övezete által érintett település

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATrT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:
- Pest Megyei Önk.

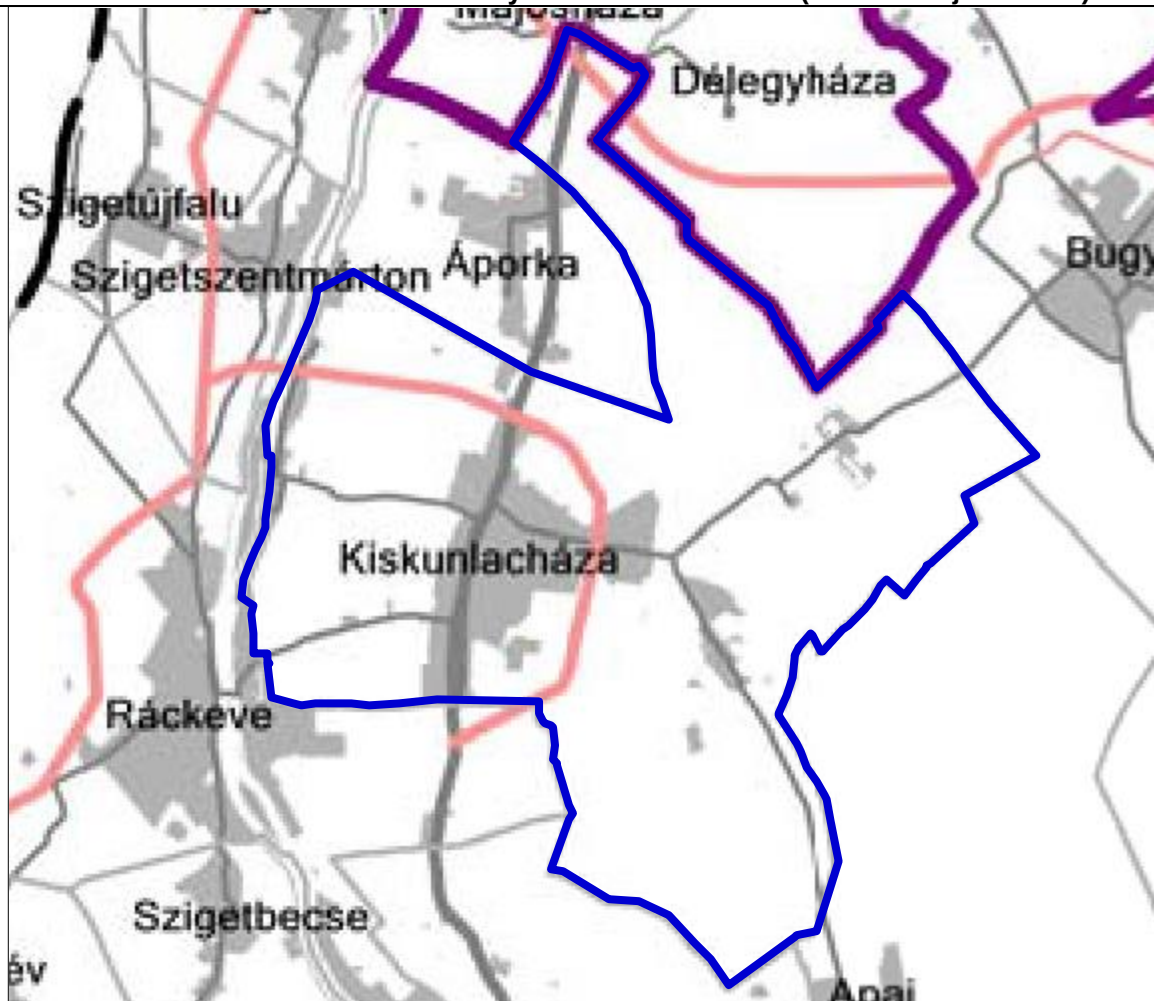
Alaptérkép:
- állami alapidatbázisok felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.11. sz. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település nem érintett a tanyás terület övezetével.

3.12. sz. melléklet: Földtani veszélyforrás terület övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:
JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

 Földtani veszélyforrás terület övezete által érintett település

Alaptérképi elemek:

 országhatár
 megyehatár
 BATrT határa
 települési közigazgatási határ
 települési terület
 gyorsforgalmi út
 főút
 térségi összekötő út
 mellékút

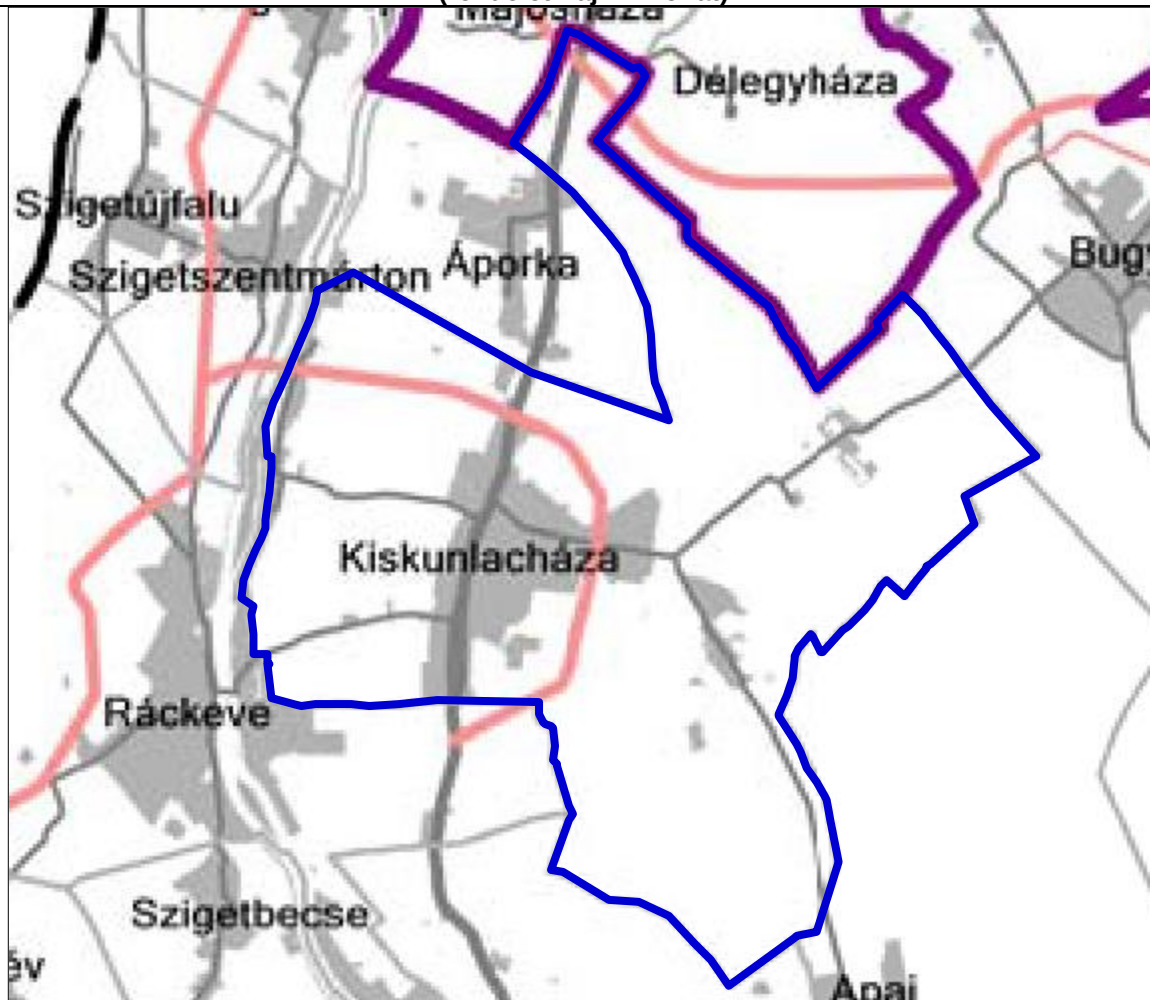
Adatszolgáltató:
- MBFSZ

Alaptérkép:
- állami alapadattalások felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.12. sz. melléklet rajzi megállapításai (az MvM 9. sz. mellékletével teljesen megegyezően) a következők:

- A település nem érintett a földtani veszélyforrás terület övezetével.

3.13.1. melléklet: Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:

JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterülete által érintett település

Alaptérképi elemek:

országhatár
megyehatár
BATrT határa
települési közigazgatási határ
települési terület
gyorsforgalmi út
főút
térségi összekötő út
mellékút

Adatszolgáltató:

- Pest Megyei Önkormányzat

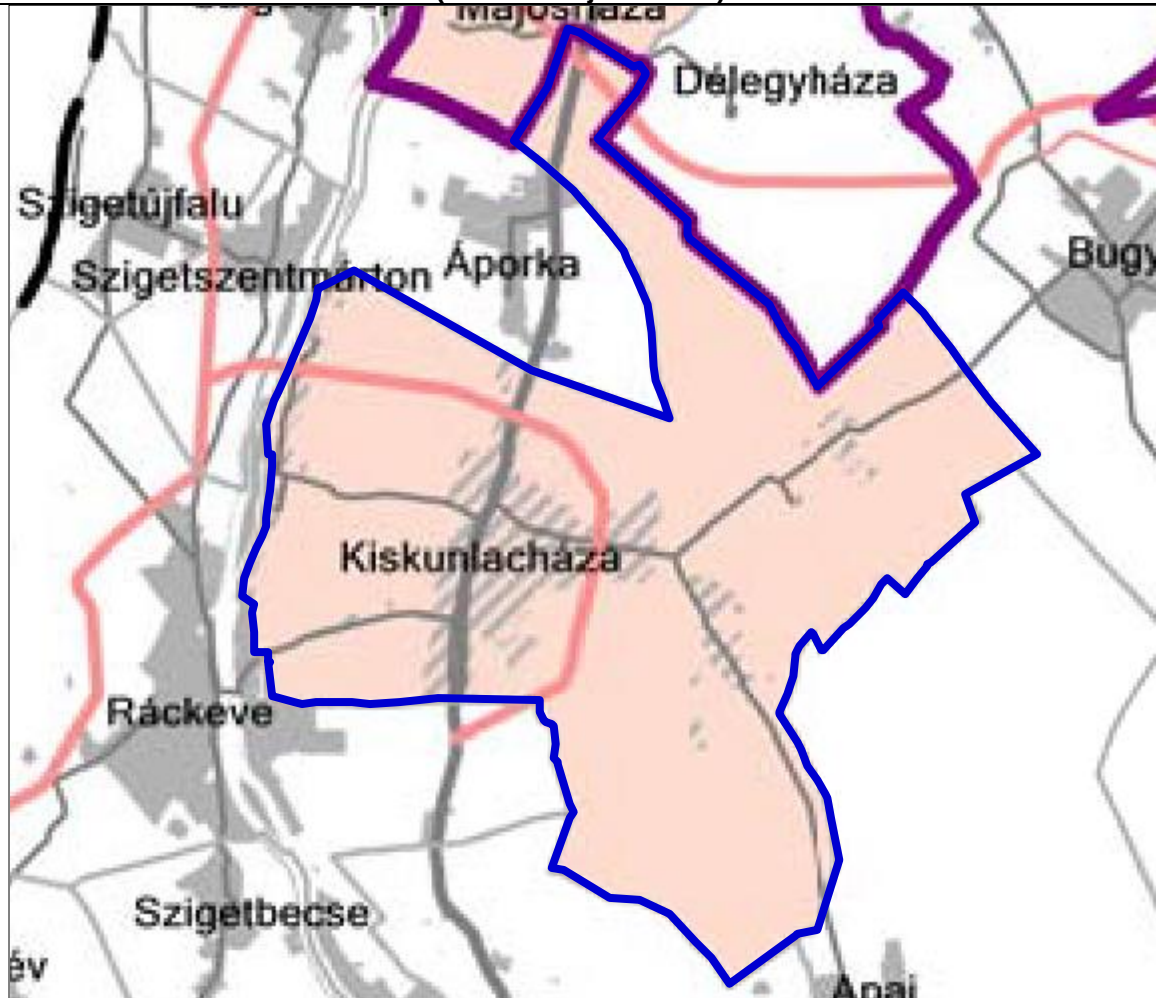
Alaptérkép:

- állami alapadattalások felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.13.1. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település nem érintett az innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezetével.

3.13.2. melléklet: Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs: JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

- Logisztikai fejlesztések támogatott célterülete által érintett település

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATrT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:
- Pest Megyei Önkormányzat

Alaptérkép:
- állami alaptérképek felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

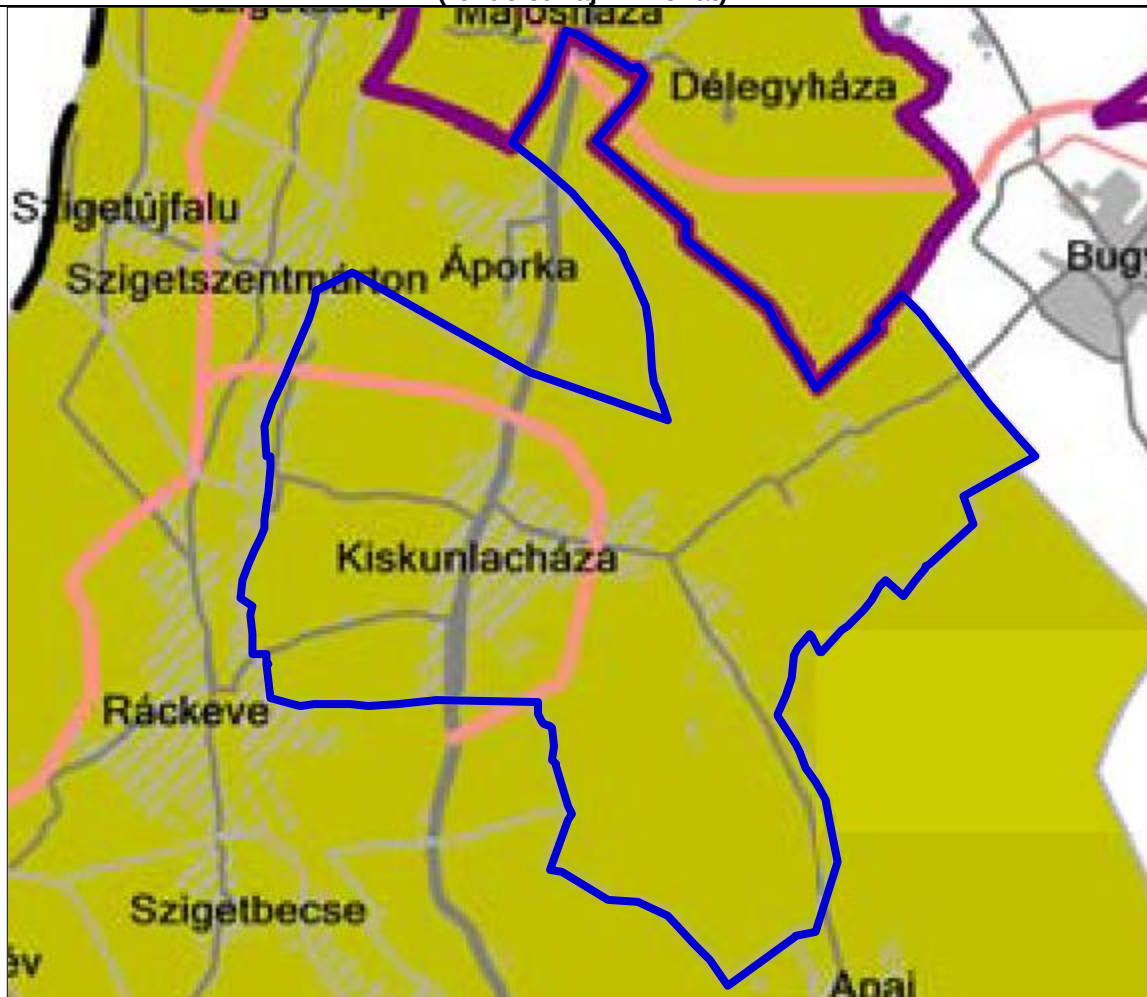
A 3.13.2. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település egésze érintett a logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetével.

A PMTrT logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetére vonatkozó szabályai:

„9. § A logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete által érintett települések településrendezési eszközei készítése során – azokon a logisztikai fejlesztésre kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági besorolású területeken, amelyeket a települési önkormányzat döntésével kiemelt logisztikai fejlesztési területté minősít – az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége 10 %-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5 %-al alacsonyabb, mint az OTÉK 2. számú mellékletében meghatározott, a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület sajátos használat szerinti területéhez rendelt érték.

3.13.3. melléklet: Turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:

JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

- Turisztikai fejlesztések támogatott célterülete által érintett település

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATrT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:

- Pest Megyei Önkormányzat

Alaptérkép:

- állami alapadatbázisok felhasználásával készült,
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,
- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.13.3. melléklet rajzi megállapításai a következők:

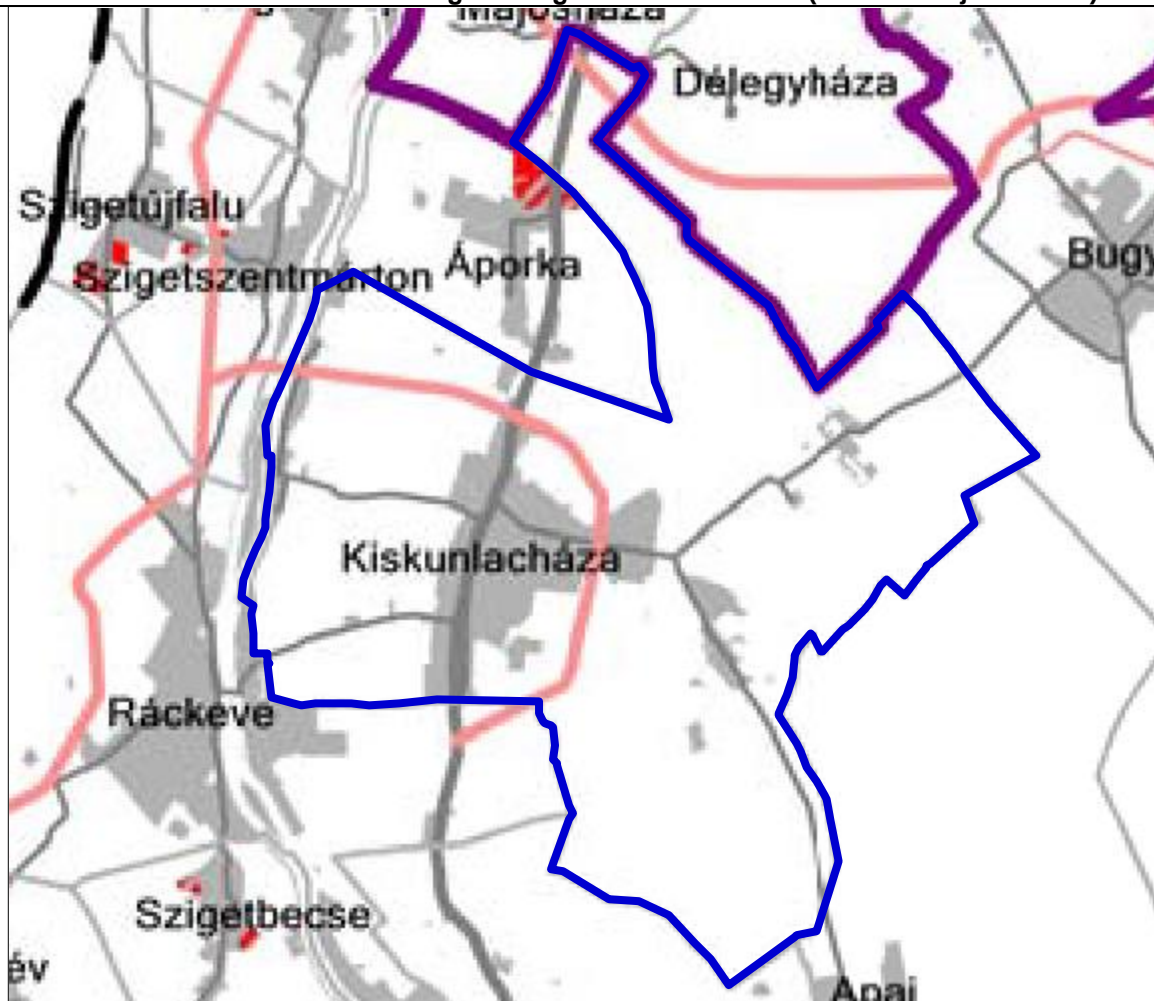
- A település egésze a turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetével érintett.

A PMTrT turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetére vonatkozó szabályai:

„10. § A turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetével érintett települések településfejlesztési koncepciója, integrált településfejlesztési stratégiája és településrendezési eszközei készítése, felülvizsgálata, valamint módosítása során a turisztikai fejlesztések (a párhuzamos fejlesztések elkerülése érdekében) a térségi szempontok figyelembevételével, a koordinált tervezés keretében, valamint a folytonosságot biztosító nyomvonalak megteremtésével valósítható meg.”

3.13.4. melléklet: Kertes mezőgazdasági területek övezete (rendeleti rajzi kivonat)

Jelkulcs:

JELMAGYARÁZAT

Szabályozási elemek:

- Kertes mezőgazdasági területek

Alaptérképi elemek:

- országhatár
- megyehatár
- BATrT határa
- települési közigazgatási határ
- települési terület
- gyorsforgalmi út
- főút
- térségi összekötő út
- mellékút

Adatszolgáltató:

- Pest Megyei Önkormányzat

Alaptérkép:

- állami alaptérképek felhasználásával készült,

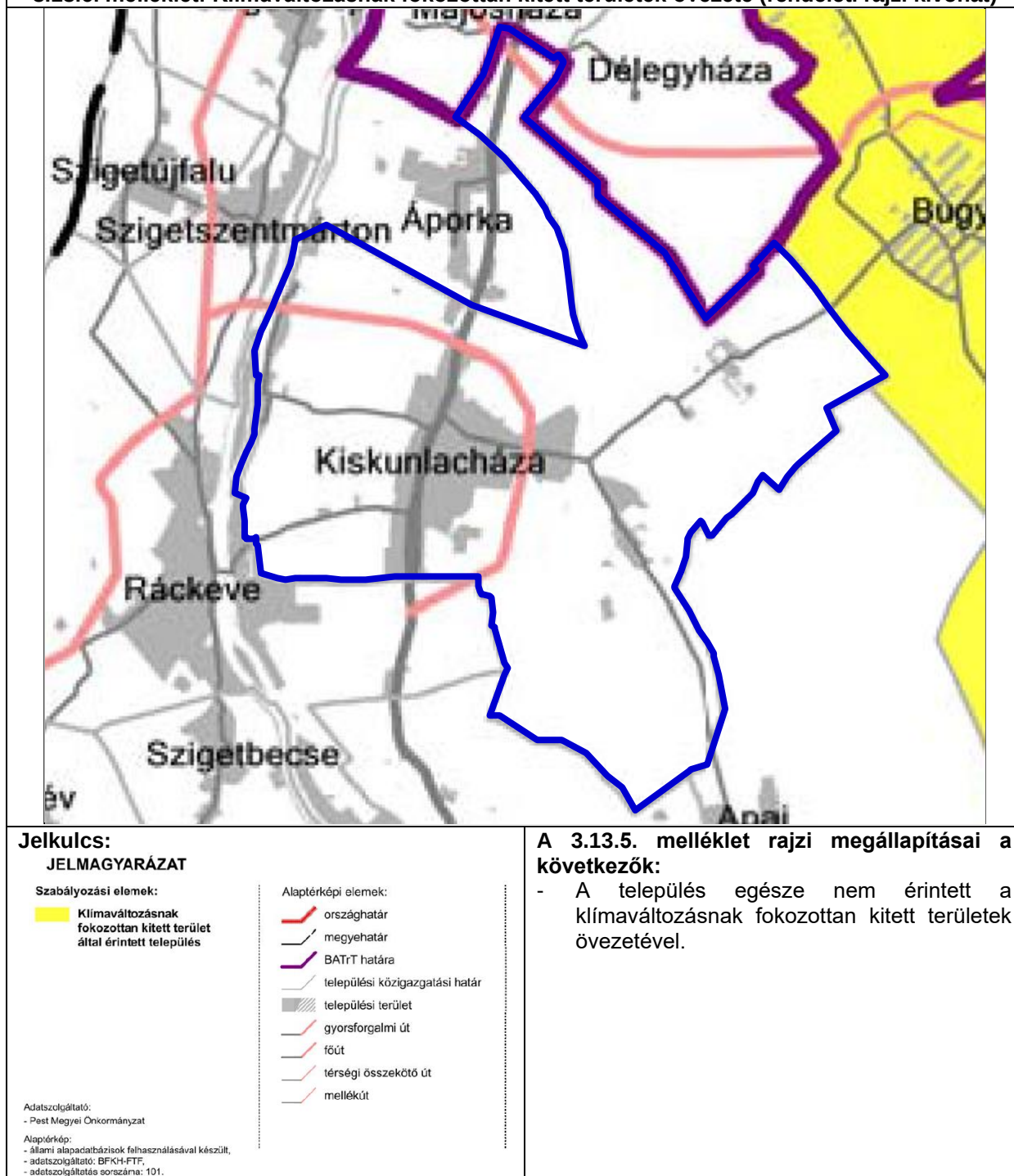
- adatszolgáltató: BFKH-FTF,

- adatszolgáltatás sorszáma: 101.

A 3.13.4. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település nem érintett a kertes mezőgazdasági területek övezetével.

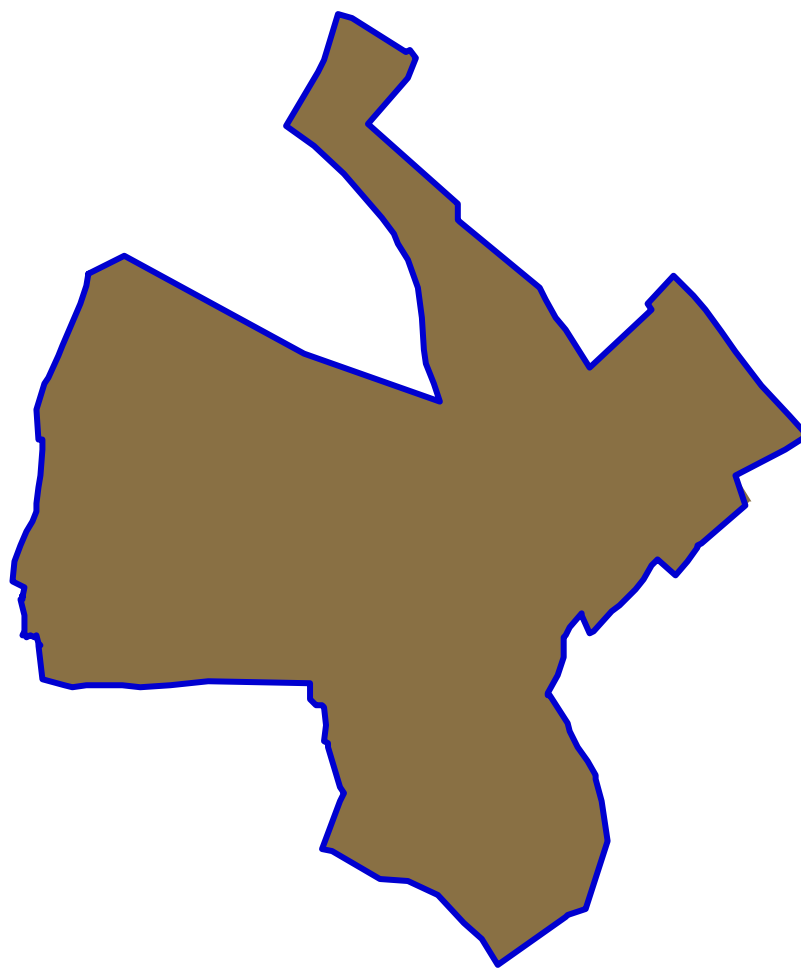
3.13.5. melléklet: Klímaváltozásnak fokozottan kitett területek övezete (rendeleti rajzi kivonat)

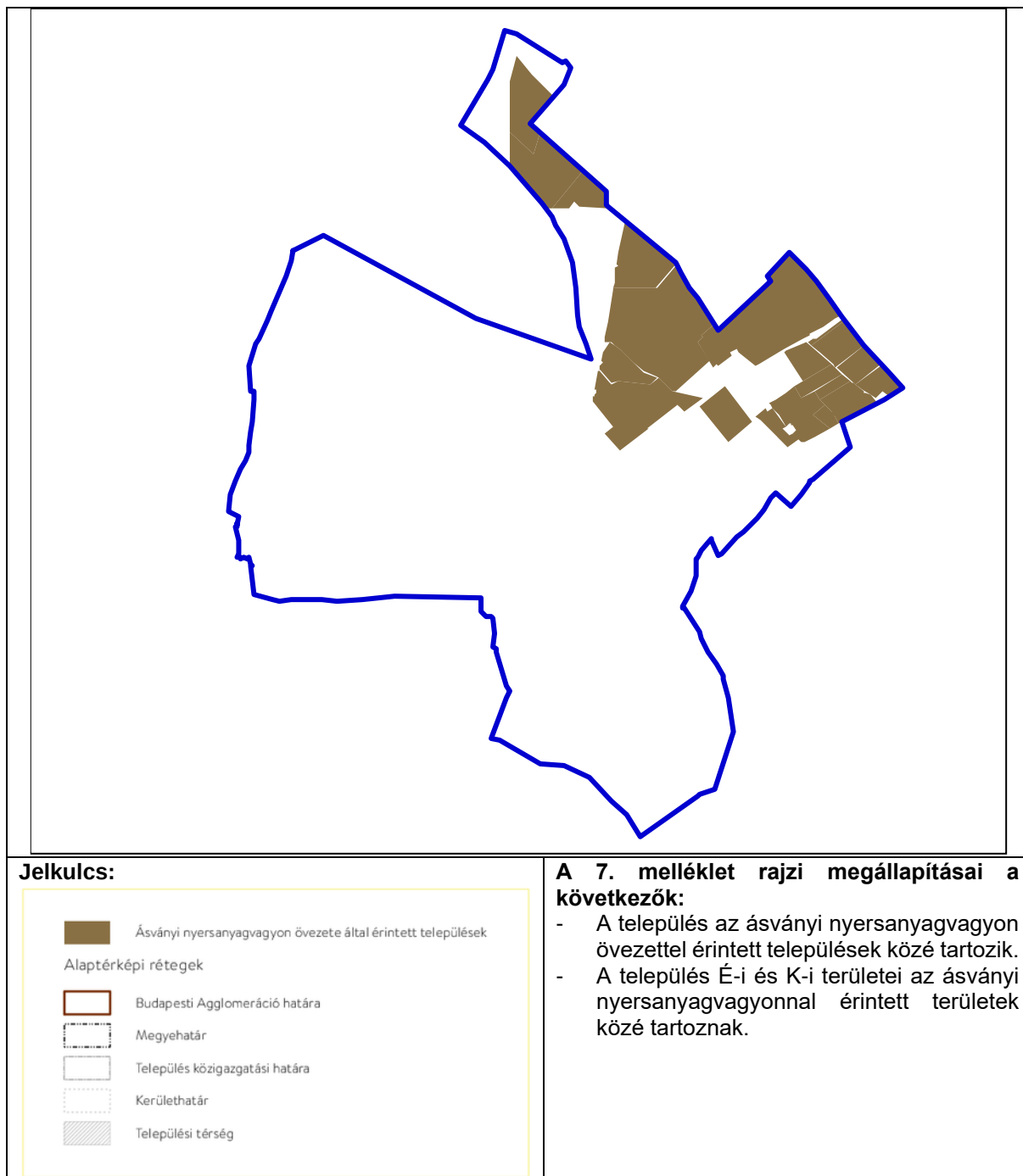

Az előbbieken túl a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet szerint a települési érintettség miatt a PmrT területén belül az alábbi szabályok betartása szükséges még.

7. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyon övezete (adatszolgáltatási vektoros réteg)

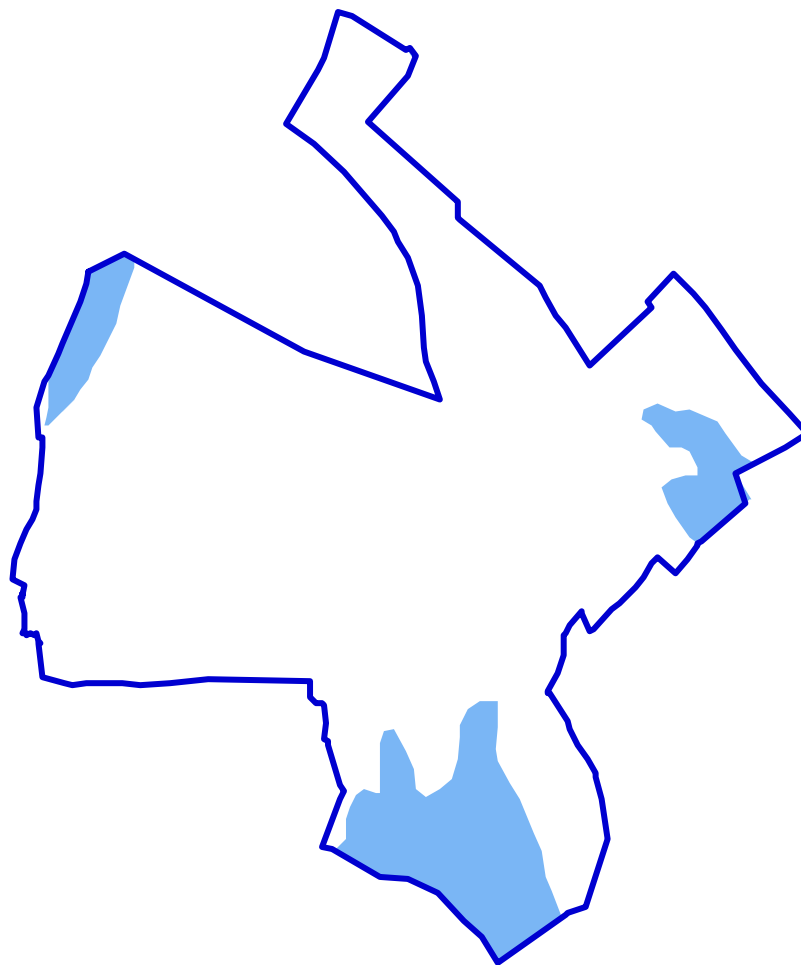
8. Ásványi nyersanyagvagyon övezete

8. § (1) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

8. melléklet: Rendszeresen belvízjárta terület övezete (adatszolgáltatási vektoros réteg)

Jelkulcs:

 Rendszeresen belvízjárta terület övezete

Alaptérképi rétegek

 Budapesti Agglomeráció határa

 Megyehatár

 Település közigazgatási határa

 Kerülethatár

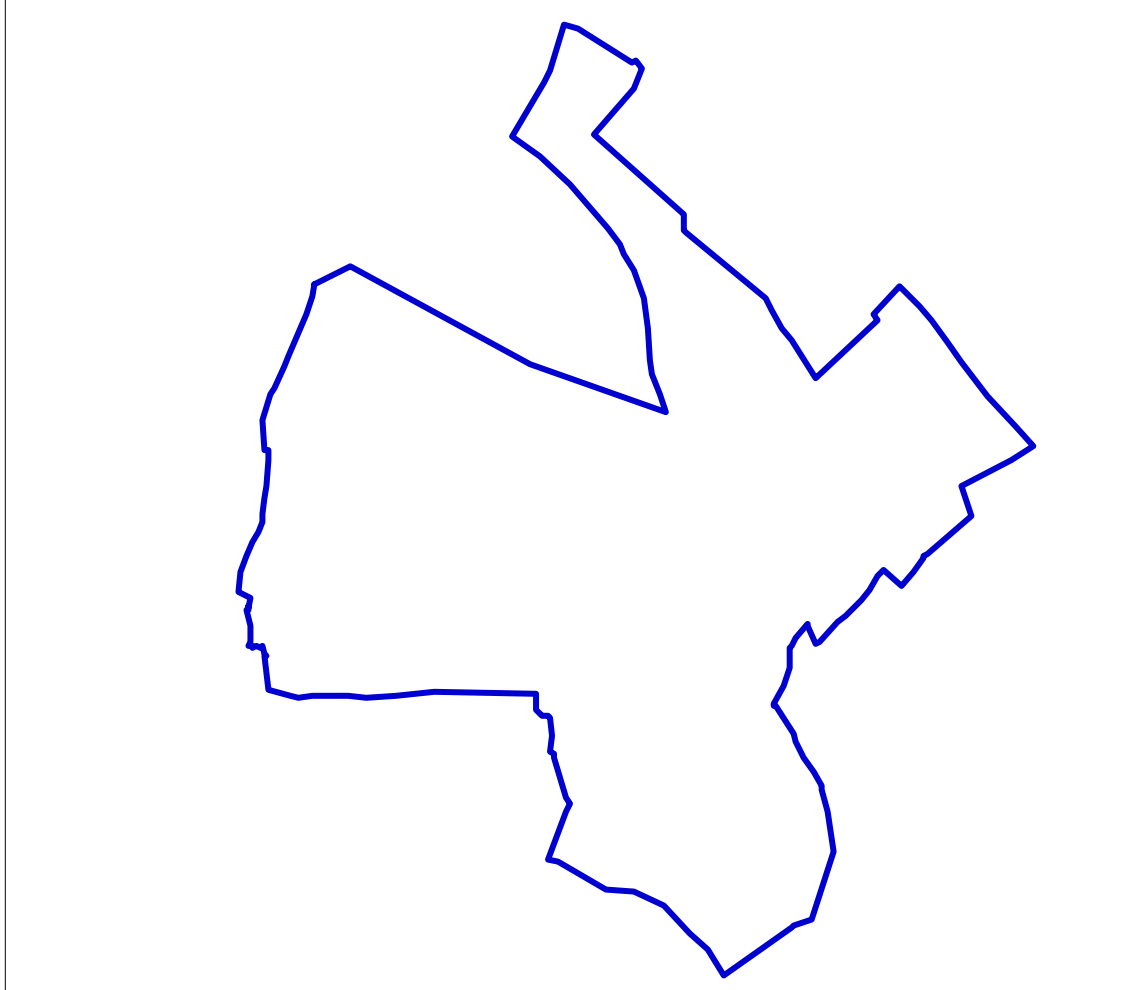
 Települési térség

A 8. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település Duna menti É-i része, valamint az igazgatási terület K-i és D-i területei érintettek a rendszeresen belvízjárta terület övezetével.

9. Rendszeresen belvízjárta terület övezete

9. § (1) A rendszeresen belvízjárta terület övezetében új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a működési területével érintett vízügyi igazgatási szerv a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.

9. melléklet: Földtani veszélyforrás terület övezete (adatszolgáltatási vektoros réteg)**Jelkulcs:**

 Földtani veszélyforrás terület övezete által érintett települések

Alaptérképi rétegek

 Budapesti Agglomeráció határa

 Megyehatár

 Település közigazgatási határa

 Kerülethatár

 Települési térség

A 9. melléklet rajzi megállapításai a következők:

- A település nem érintett a földtani veszélyforrás terület övezetével.

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai

A Kiskunlacházával határos szomszédos települések hatályos terveinek egyes elemei hatással lehetnek Kiskunlacháza településrendezési eszközeinek felülvizsgálata és módosítása során tervezett megoldásokra, ugyanis a szomszédos települések rendezési terveit egymással összehangoltan kell elkészíteni. Emiatt tehát át kell tekinteni Ápoká, Majosháza, Délegyháza, Bugyi, Apaj, Dömsöd, Ráckeve és Szigetszentmárton hatályos településrendezési terveiben foglalt azon elemeket, melyek befolyásolhatják Kiskunlacháza új településrendezési terveit.

Ápoká: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei zöld-, mezőgazdasági, erdő, természetközeli és vízgazdálkodási területek. Kiskunlacháza felé meglévő és tervezett közlekedési, továbbá meglévő közmű infrastruktúra elemeket is jelölnek a tervek. Emiatt Ápoká településrendezési eszközeiben szereplő megoldások közül az infrastrukturális elemek hatással vannak, lehetnek kiskunlacházi területekre.

Majosháza: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei kereskedelmi szolgáltató és ipari gazdasági területek, különleges beépítésre nem szánt bánya- valamint horgászati célú, mezőgazdasági és erdőterületek. Kiskunlacháza felé meglévő és tervezett közlekedési, továbbá meglévő közmű infrastruktúra elemeket is jelölnek a tervek. Emiatt Majosháza településrendezési eszközeiben szereplő megoldások közül az infrastrukturális elemek hatással vannak, lehetnek kiskunlacházi területekre.

Délegyháza: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei különleges beépítésre szánt bánya-, mezőgazdasági és erdőterületek. Kiskunlacháza felé meglévő és tervezett közlekedési, továbbá meglévő közmű infrastruktúra elemeket is jelölnek a tervek. Emiatt Délegyháza településrendezési eszközeiben szereplő megoldások közül az infrastrukturális elemek hatással vannak, lehetnek kiskunlacházi területekre.

Bugyi: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei különleges beépítésre szánt bánya-, és mezőgazdasági, területek. Kiskunlacháza felé meglévő közlekedési elemeket jelölnek a tervek. Emiatt Bugyi településrendezési eszközeiben szereplő megoldások nincsenek érdemi hatással kiskunlacházi területekre.

Apaj: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei mezőgazdasági, erdő és vízgazdálkodási területek. A kiskunlacházi repülőtér D-i kisebb része Apajra is átnyúlik. Kiskunlacháza felé meglévő közlekedési elemeket is jelölnek a tervek. Emiatt Apaj településrendezési eszközeiben szereplő megoldások nincsenek érdemi hatással kiskunlacházi területekre.

Dömsöd: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei mezőgazdasági, erdő, természetközeli és vízgazdálkodási területek. Kiskunlacháza felé meglévő és tervezett közlekedési, továbbá meglévő közmű infrastruktúra elemeket is jelölnek a tervek. Emiatt Dömsöd településrendezési eszközeiben szereplő megoldások nincsenek érdemi hatással kiskunlacházi területekre.

Ráckeve: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei kertvárosias lakó, mezőgazdasági, erdő és vízgazdálkodási területek. Kiskunlacháza felé meglévő közlekedési, továbbá meglévő közmű infrastruktúra elemeket is jelölnek a tervek. Emiatt az Ráckeve településrendezési eszközeiben szereplő megoldások közül az infrastrukturális elemek hatással vannak, lehetnek kiskunlacházi területekre.

Szigetszentmárton: A település Kiskunlacházával határos csatlakozó területei mind vízgazdálkodási területek. Kiskunlacháza felé tervezett közlekedési infrastruktúra elemet jelölnek a tervek. Emiatt az Szigetszentmárton településrendezési eszközeiben szereplő megoldások közül az infrastrukturális elem hatással van, lehet kiskunlacházi területekre.

Megoldandó a települési szinten átnyúló tervezési feladatot jelent a későbbiekben az OTTrT-vel és a PMTrT-vel összefüggésben:

1. Az új V0 nyomvonalának rögzítése Ny-ról Szigetszentmárton felől K-re Délegyháza felé.
2. Az új közúti nyomvonalak rögzítése Ny-ról Majosháza, Délegyháza között, továbbá Szigetszentmárton felől a K-i elkerülő nyomvonalhoz csatlakoztatással.
3. Az új kerékpárút nyomvonal rögzítése Ny-ról Ráckeve felől K-re Bugyi felé.,

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

A 358/2010.(IX.04) Ök. határozattal elfogadott jelenleg még hatályos TFK fontosabb megállapításai alapján a következő teendők elvégzése szükséges Kiskunlacházán:

- Szerkezeti kapcsolatok fejlesztése a Duna-part és a központi belterület között
- A települési arculat fejlesztése
- A központok fejlesztése/funkcióváltása
- Bányaterületek kezelése
- Lakott, de nem lakóterületi területek fejlesztése
- Természeti és épített értékek védelme
- TSZT, SZT és HÉSZ aktualizálása

Mivel a fenti koncepció időközben már elavult, ezért új településfejlesztési koncepció készítése már folyamatban van. Ezen új TFK fontosabb megállapításai jelenleg még nem ismertek.

A 293/2010. (IX.16.) Ök. határozattal elfogadott jelenleg érvényes integrált településfejlesztési stratégiájának fontosabb megállapításai alapján a legfontosabb problémák, fejlesztendő területek a következők:

- Közlekedési kapcsolatok- és infrastruktúrafejlesztés, forgalomterhelés kezelése (forgalomcsillapítás, alternatív útvonalak, szállítási eszközök, stb.)
- Az ingázás feltételeinek javítása: P+R és P+B
- Reptér fejlesztése (települési önkormányzat együttműködése a tulajdonossal, településrendezési szerződés)
- Szervezetekkel, városokkal, kistérség településeivel való együttműködés (gazdaságfejlesztés, turisztikai vonzerő növelése és marketingje, stb.)
- Szerkezeti kapcsolatok kiépítése a Duna-part és a belterület között, Duna-part integrálása a település életébe
- Településkép arculat fejlesztése, természeti és épített értékek védelme
- Központok fejlesztése, funkcióváltása/bővítése
- Bányaterületek kezelése
- Lakott, de nem lakóterületi területek fejlesztése, a folyamat ütemezése
- A gazdaságfejlesztés eszközeinek kibővítése (településmarketing, együttműködések, projektfejlesztés)
- Idegenforgalmi fejlesztések, ezek összehangolása, márkásítás
- Társadalmi kohéziót erősítő akciók folytatása
- Településfejlesztési projekteket hatékonyan menedzselő, előkészítő társaság létrehozása

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A település településfejlesztési szerződéssel nem rendelkezik, de több területtulajdonossal illetve fejlesztésben érdekelten rendelkezik kétoldalú településrendezési szerződéssel. Ezek egyes részterületek településszerkezeti és övezeti átsorolására vonatkoznak az alábbiak szerint:

Átsorolás célja	Szerződő partner
Új különleges beépítésre nem szánt célú bányaterület és -övezet	Duna-Dráva Cement Kft.
	Lasselsberger Kft.
	Immogar Kft.
	Örsi Kálmán e.v.
	Kamrás Kft.

1.5.3. A tervezést befolyásoló egyéb önkormányzati döntések

A településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv felülvizsgálata során a tervekben rögzítésre kerülő módosítások alapját a módosításokkal kapcsolatban korábban meghozott önkormányzati határozatok és a településrendezési szerződésekben foglaltak képezték, melyeket a munkaközi egyeztetéseken elhangzottak egészítettek ki.

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

A munka elkészítéséhez a következő jelenleg is érvényes közvetlen tervelőzményeket használtuk fel:

- 86/2005.(04.14.) Ök. hat.: Kiskunlacháza TSZT tervlap;
- 87/2005.(04.14.) Ök. hat.: Kiskunlacháza TSZT leírás;
- 3 /2005.(04.15.) Ör.: Kiskunlacháza SZT és HÉSZ;
- 5/2008. (04.16.) Ör.: a Toldi utcai lakóterület SZT;

- 4/2009. (II.17.) Ör.: a Vásártér és környéke SZT;
- 12/2009.(VI.23.) Ör.: HÉSZ módosítás az 5/2008.(04.16.) és a 4/2009. (II.17.) rendelettel módosított 3/2005.(04.15.) rendeletek módosításáról;
- 1/2011. (II.15.) Ör.: a Dózsa György út és Dömsödi út közötti terület SZT

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A 358/2010. (XI. 04.) határozattal elfogadott jelenleg hatályos TSZT konkrét megállapításait a hatályos TSZT leírása és tervlapja rögzíti részletesen. Ennek megismétlése e munka keretei között nem szükséges, azonban a TSZT legutolsó jogi állapotát bemutató tervlapként a TSZV jelű lapot elkészítettük. Rajzi értelemben ez az egységes szerkezetű új tervlap a mostani tervezés kiinduló állapota. (Megjegyezzük, hogy a hatályos tervelőzmények a jogszabályi előírások miatt elvben minden tervezettségben érdekelt államigazgatási és önkormányzati szervnek is rendelkezésére kell állnia saját tervtárában.) Fontos megemlíteni azonban, hogy időközben a hatályos településrendezési tervvel összhangban több korábban tervezett fejlesztés is megvalósult már. Ilyenek például egyes lakóterületi, gazdasági területi, üdülőterületi, bányászati, illetve rekreációs célú fejlesztések.

Az előbbieken túl azonban fontos megvizsgálni, hogy vannak-e a hatályos TSZT-től eltérően használt területek, meg nem valósult elemek, egyéb eltérések. Eszerint ezen legfontosabb, a hatályos tervektől eltérő, vagy meg nem valósult elemek az alábbiak, melyek elhelyezkedését, nagyságát a PÉT jelű probléma és értéktérkép ábrázolja:

- a K-i elkerülő út
- a korábban tervezett lakóterületek nagyobb része
- a korábban tervezett vegyes területek egy része
- a korábban tervezett gazdasági területek nagyobb része
- a korábban tervezett üdülőterületek csaknem része
- a korábban tervezett rekreációs területek nagyobb része
- a korábban tervezett peregi temető egésze
- a korábban tervezett erdőterületek csaknem egésze

A fentebb jelzett meg nem valósult területek területfelhasználási átsorolása az új településszerkezeti terven önkormányzati részről megfontolható lehet a későbbiekben, ha a település vezetése szerint hasznosításukra később se lenne szükség!

1.7. A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

A települési népesség jellemzőinek (népességszám, korösszetétel, iskolázottság, foglalkoztatottság, családok) vizsgálata, értékelése során a 2011. évi népszámlálási (KSH publikációban szereplő) adatokat vettük alapul. A helyi társadalom vizsgálatánál helyszíni adatfelvételre, célzott települési szociológiai vizsgálatok elvégzésére nem volt mód. Ettől függetlenül azonban frissebb kiinduló adatokat is igyekeztünk 2015-ben és 2020-ban az önkormányzattól beszerezni és az átadott adatokat alábbi elemzéseinkben felhasználtuk.

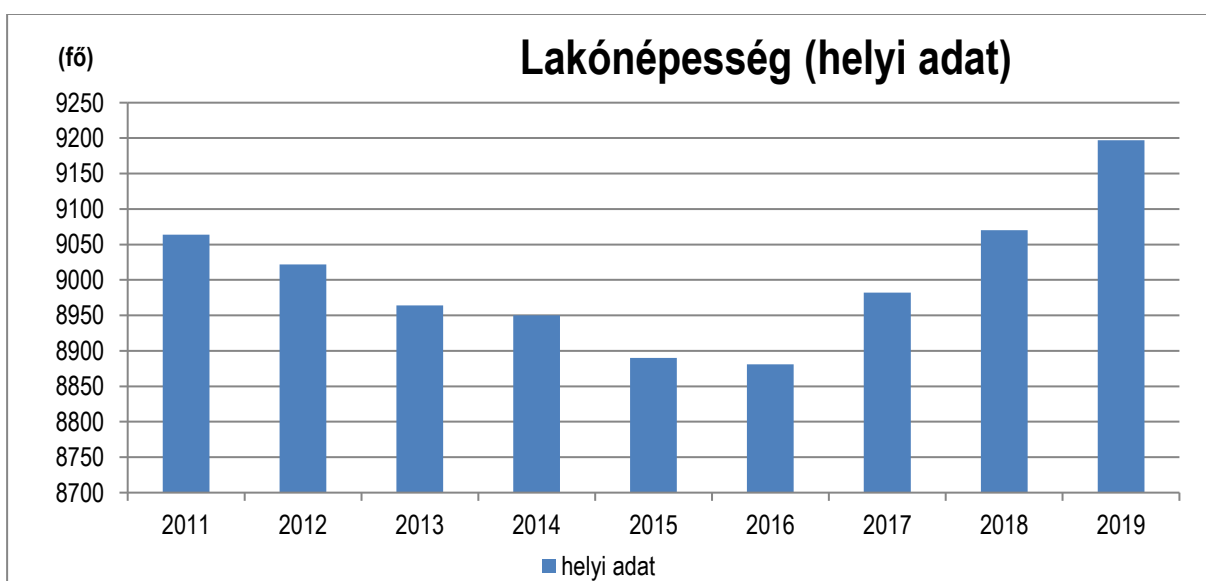
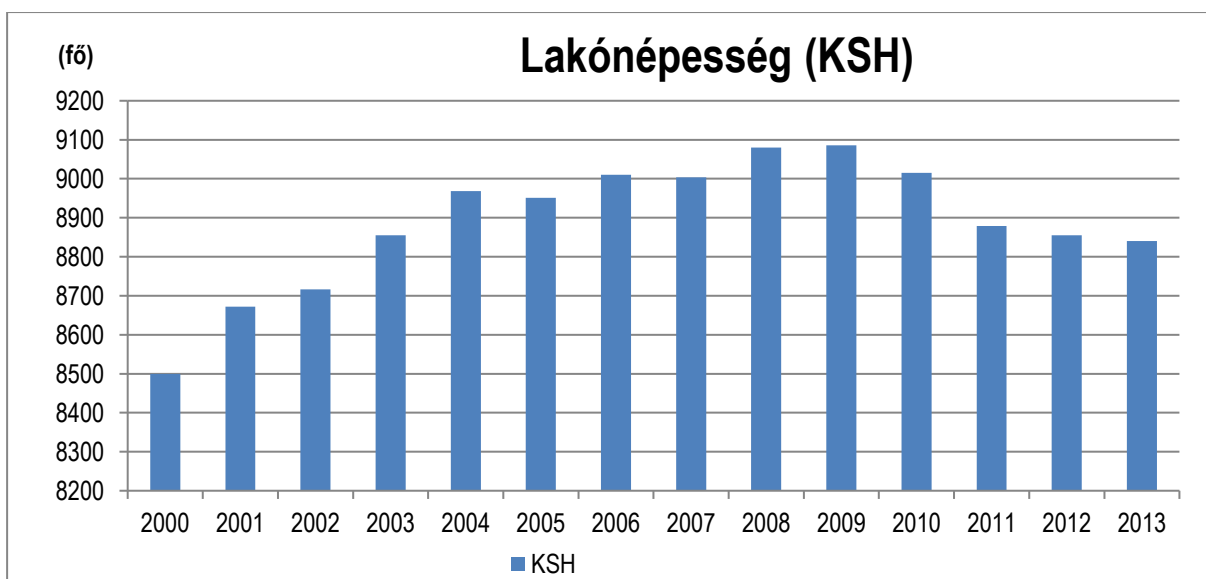
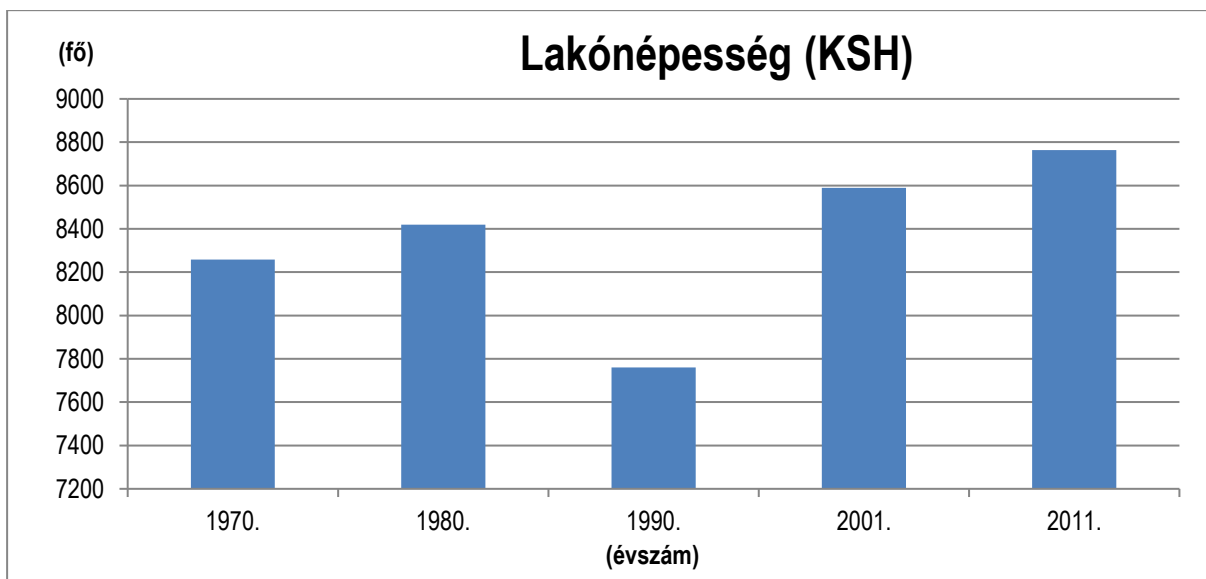
A népességszám eddigi alakulása

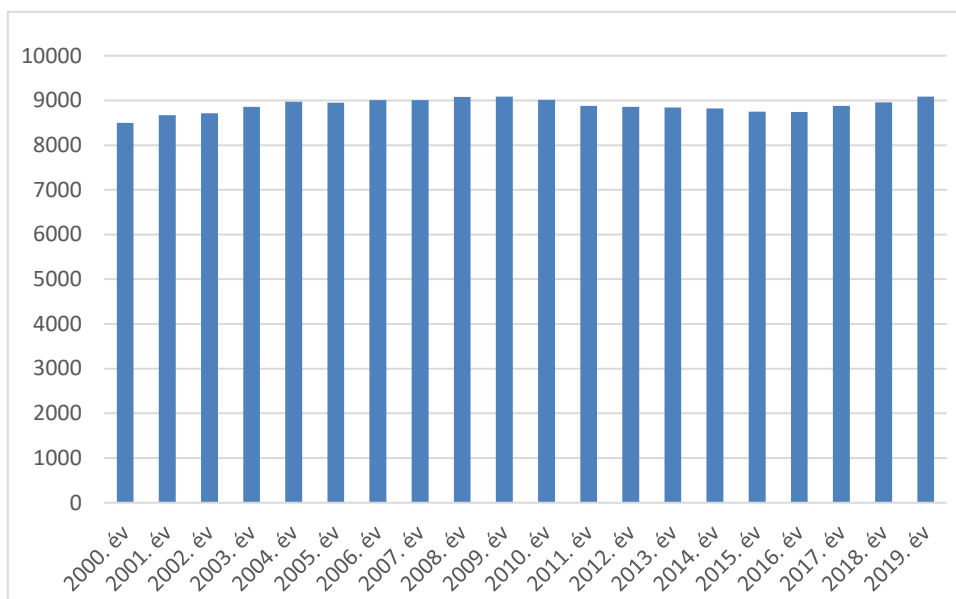
A település területe 94 km², lakossága 9.088 fő (2020. jan.1.), népsűrűsége 95 fő/km², ami megközelíti a Pest megyei 106 fő/km² -es értéket. A lakosság száma a korábbi években mutatott csökkenés ellenére az utóbbi két évben ismét növekedésnek indult, így megközelíti a tíz évvel ezelőtti értéket. A járás második legnépesebb települése.

A település népességszáma a XIX. század végétől napjainkig lényegében folyamatosan növekedett (kivétel az I. és II. világháború időszaka és a '90-es évtized eleje). A 2013-as KSH adat szerint a lakónépesség száma 8.840 fő volt. Az 1990-2011 közti időszakra jellemző megyei (28,18 %) átlagos népességnövekedés helyett a településen kisebb népességnövekedés volt tapasztalható (12,92 %). Az utóbbi évtizedek népességszám változására (növekedésére) jellemző, hogy a korábban jelentős elvándorlás helyett már erős bevándorlás figyelhető meg, ugyanakkor a természetes szaporodás a mindig negatív egyenleget mutatott.

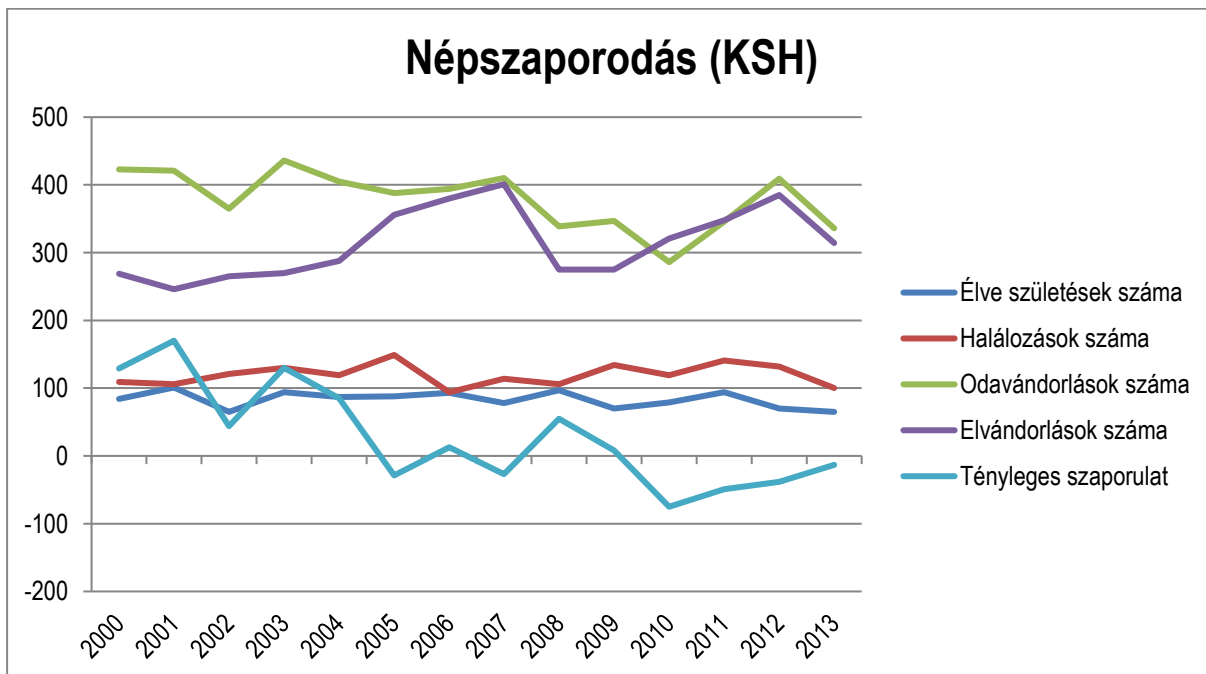
A népesség számának alakulása (KSH adat 2011.)									
Évszám	1870.	1900.	1910.	1920.	1930.	1941.	1949.	1960.	1970.
Jelenlévő népesség (fő)	5.285	6.766	7.580	7.552	7.562	7.962	7.869	8.106	8.275

Lakosságszám változása 2000-2019 között
Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

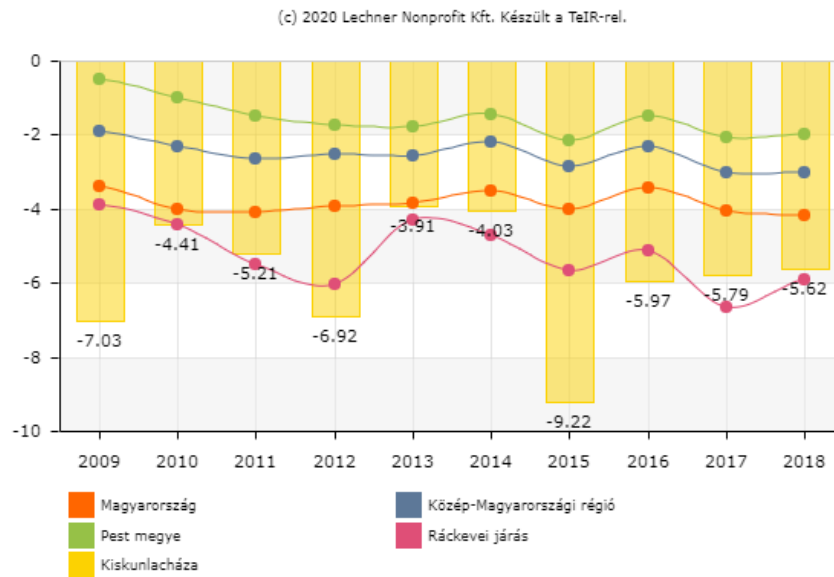
Népszaporodás (KSH adat 2011.)						
Évszám	1980.		1990.		2001.	2011.
Lakónépesség összesen (fő)	8.420		7.760		8.590	8.763
Élve születések száma (fő)		1.059		999		906
Halálozások száma (fő)		1.358		1.278		1.296
Természetes szaporodás (fő)		-299		-279		-390
Vándorlási különbözet (fő)		-361		+1.109		+563
Tényleges szaporulat (fő)		-660		+830		+173

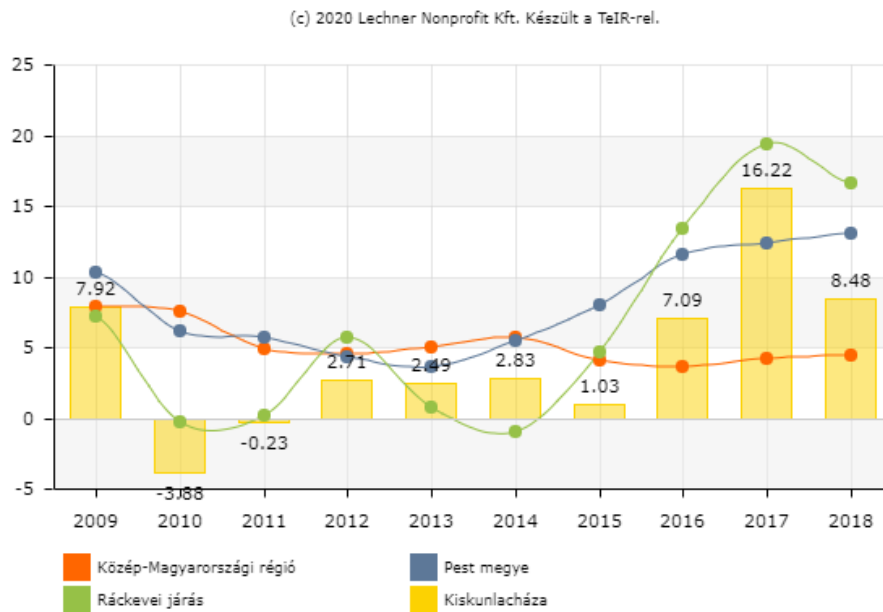
A természetes szaporodás tekintetében a lakosságszám csökkenő tendenciát mutat, ez sokkal kedvezőtlenebb, mint a megyei, regionális vagy az országos érték. Ebből az értékből következik, hogy a lakosság öregedő. Az odavándorlók száma a tíz évvel korábbi adatokhoz képest jelentősen nőtt, azonban ezzel párhuzamosan az elvándorlók száma is hasonló mértékben változik, jelentősebb különbségek csak az utóbbi három évben mutathatók ki, amikor a vándorlási adatok különbségében minimum 50 fős az odavándorlók aránya, ez 2017-ben volt a legmagasabb érték 144 fő-vel. A vándorlási egyenleg az elmúlt hét év során pozitív értékeket mutat, de a járási értékeket nem haladja meg az utóbbi

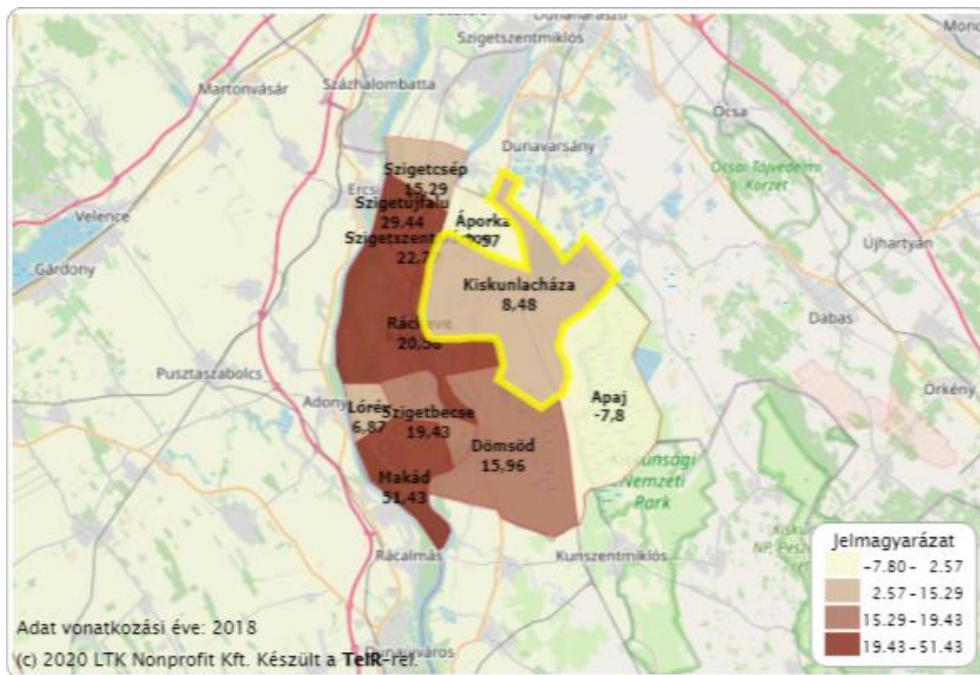
négy évben.

Természetes szaporodás/fogyás (%)
Forrás: TeIR

Vándorlási egyenleg (ezrelék)
Forrás: TeIR

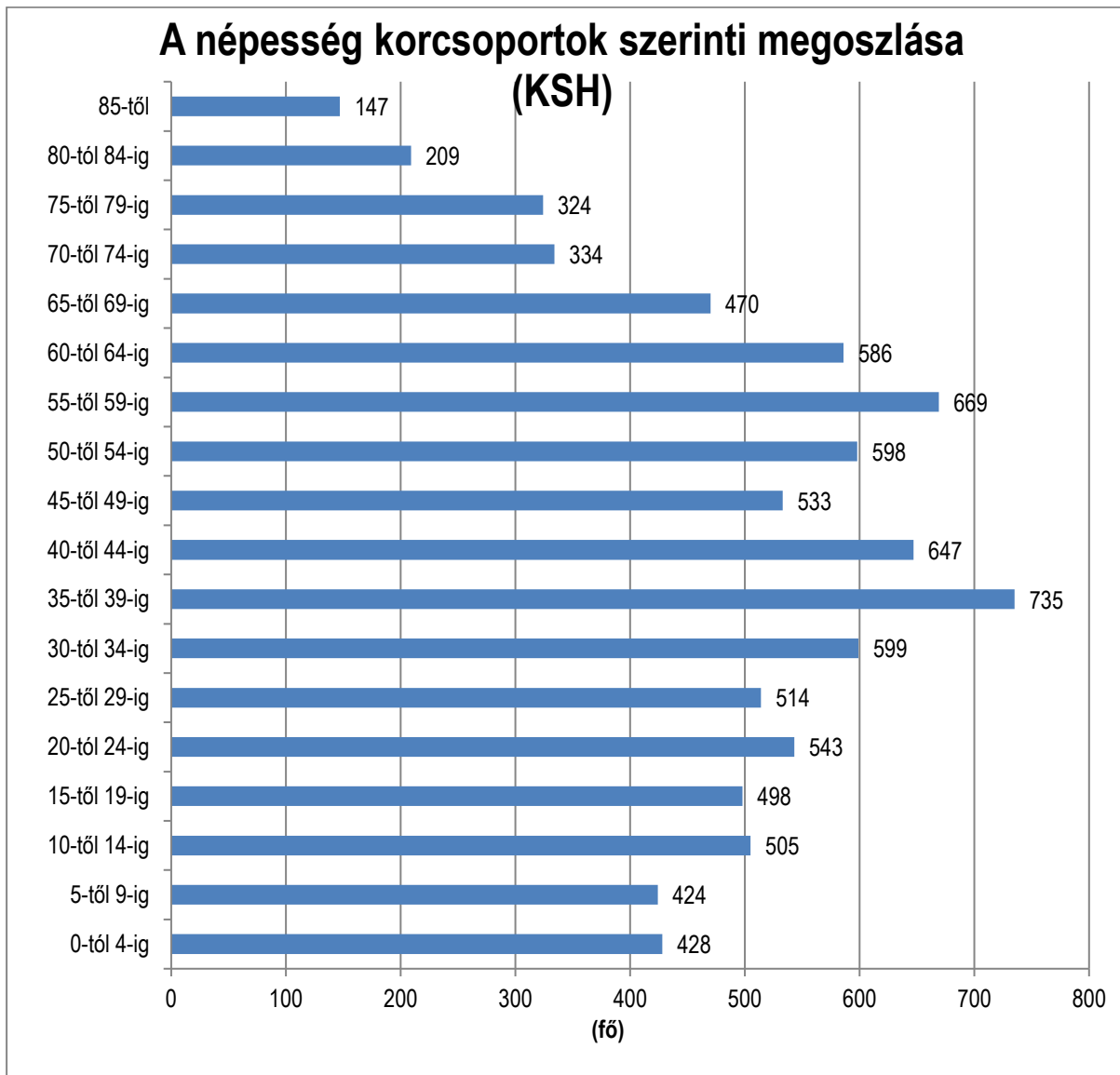

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

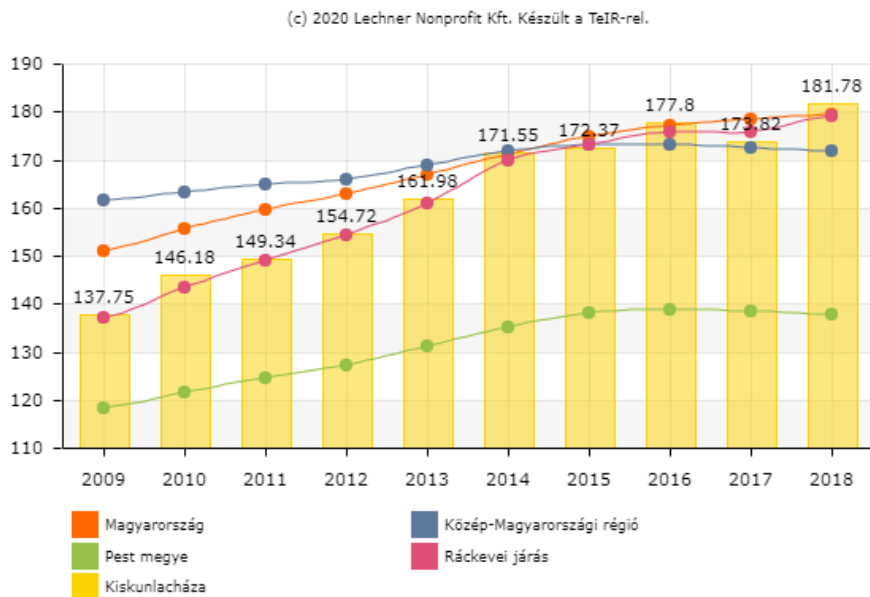
Forrás: TelR

A népesség korösszetétele

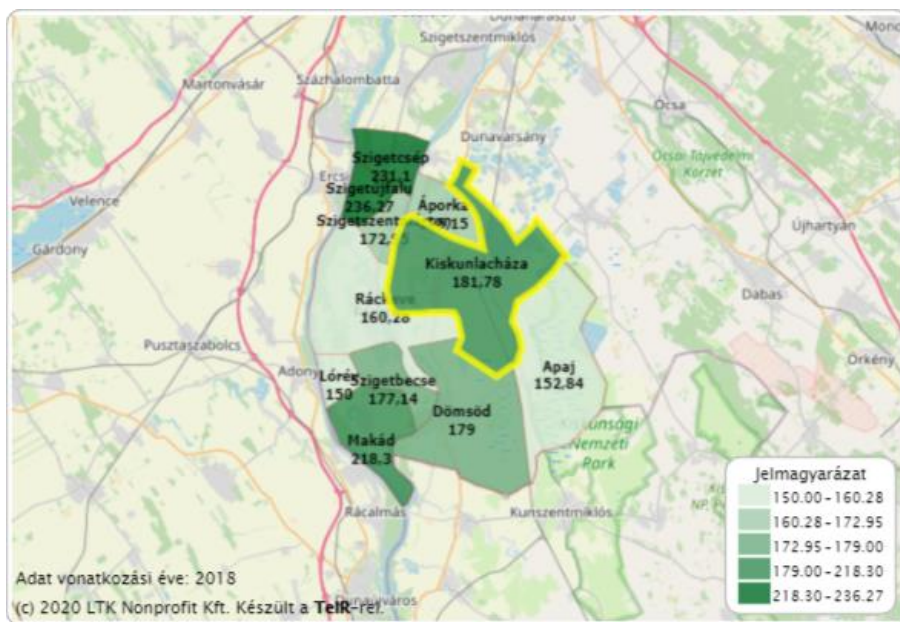
A korcsoportok szerinti népességmegoszlás adatait figyelembe véve (az ún. korfa alakját vizsgálva) megállapítható, hogy a település népesség korösszetétele szerint öregedő volt 2011-ben, azaz viszonylag kevés a gyermekek, és ezzel párhuzamosan magas az időskorúak aránya a lakónépességben belül. Az egyes egymás utáni korosztályok létszámbeli változása sem egyenletes (nagy ugrások tapasztalhatóak), ami a korosztályonként eltérő igények kielégítésének tervezhetőségét, gazdaságosságát nagyban rontja.

Az öregedési mutató az országos és a Közép-Magyarországi Régiós átlagot tükrözi. Korábban ennek jelentősen alatta járt, ám az utóbbi tíz évben jelentős öregedés mutatható ki a lakosságban. Ez korábban a regionális és országos értékek alatt volt, de az utóbbi öt évben az érték nem csupán elérte, de meg is haladta 2018-ban.

Öregedési mutató 2009-2018
Forrás: TeIR

Öregedési mutató 2009-2018
Forrás: TeIR

A népesség iskolázottsága

A 2011-es népszámlálás adatai alapján a lakosság 55%-ának van valamilyen befejezett végzettsége a 7 évnél idősebb lakosok körében mért adatok alapján. Ebből 743 fő vagyis a válaszadók 8,4%-a diplomával rendelkező. Ez a járási 9,4%-os átlagot megközelíti, de több településtől elmarad e tekintetben. Azonban a befejezett végzettségek tekintetében a negyedik legkisebb adat a járás többi településében mért adatokhoz képest. 2011-ben a 7 évesnél idősebb korú népességen belül a felsőfokú végzettségűek aránya a megyei átlagot (15,87 %) nem érte el. A településen ez a mutatószám 9,11 % volt.

A 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása (KSH adat 2011.)		
Összesen (fő)	0 (fő)	8.160
	1-7 (fő)	81
	8 (fő)	1.050
	9 (fő)	2.206

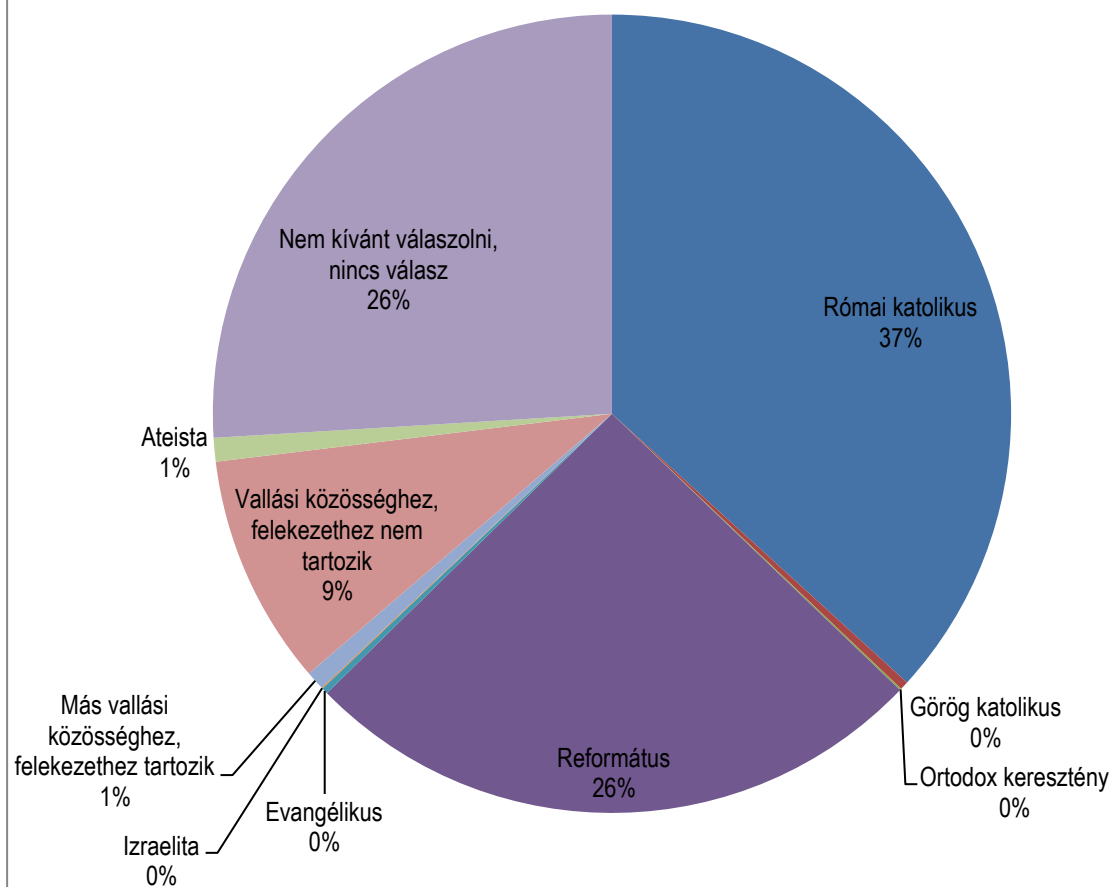
Középiskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel (fő)	1.873
Középiskola érettségivel (fő)	2.207
Egyetem, felsőfokú iskola oklevéllel (fő)	743

A népesség vallás és felekezet szerinti megoszlása

A 2011-es népszámlálás adatai alapján a lakosság 63,7%-a vallotta magát valamilyen felekezethez tartozónak, ezen belül a népesség 36,76 %-a római katolikus, de jelentős a református vallásúak (25,49 %) települési arányszáma is. A többi vallás csupán 1,5 %-ban van jelen a településen. A lakosság 0,9 %-a vallotta, hogy egyetlen felekezetnek sem tagja. Azonban a lakosság 25,9%-a nem kívánt válaszolni a kérdésre.

Vallás és felekezet szerinti megoszlás (KSH adat 2011.)	
Római katolikus (fő)	3.221
Görög katolikus (fő)	30
Ortodox keresztény (fő)	6
Református (fő)	2.234
Evangélikus (fő)	22
Izraelita (fő)	4
Más vallási közösséghez, felekezethez tartozik (fő)	67
Vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik (fő)	820
Ateista (fő)	84
Nem kívánt válaszolni, nincs válasz (fő)	2.275
Összesen (fő)	8.763

Vallás és felekezet szerinti megoszlás (KSH)

A népesség nemzetiségi hovatartozás szerinti megoszlása

A 2011-es népszámláláskor csupán a lakosság alig több mint 3,5 %-a vallotta magát valamilyen nemzetiséghez tartozónak. Ezek közül is kiemelkedik a roma (1,7%), a német (0,4%), a román (0,4%), valamint a bolgár (0,2%). A válaszadók 86,2 %-a vallotta magyarnak magát azonban 8,9 % nem válaszolt erre a kérdésre.

Nemzetiségi hovatartozás (KSH adat 20011.)	
Magyar (fő)	7.559
Bolgár (fő)	22
Cigány (fő)	150
Görög (fő)	0
Horvát (fő)	0
Lengyel (fő)	4
Német (fő)	40
Örmény (fő)	3
Rómán (fő)	36
Ruszin (fő)	0
Szerb (fő)	5
Szlovák (fő)	7
Szlovén (fő)	0
Ukrán (fő)	0
Hazai nemzetiségek együtt (fő)	270
Arab (fő)	0
Kínai (fő)	7
Orosz (fő)	3
Vietnami (fő)	3
Egyéb (fő)	35
Összesen (fő)	7.877

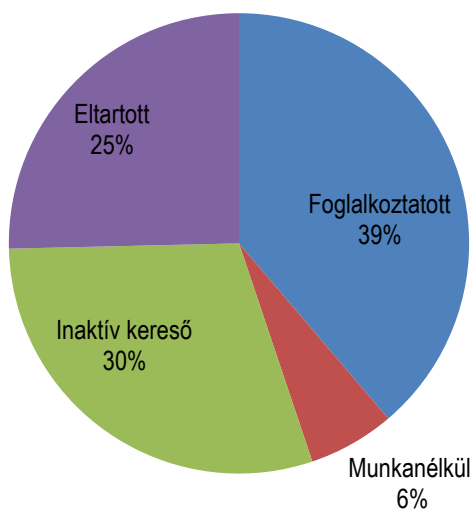
Foglalkoztatottsági adatok

A foglalkoztatottság tekintetében a munkanélküliségi mutatóban az elmúlt évekhez képest jelentős javulás látszik. Az elmúlt tíz évben most a legkevesebb 167 fő (2018) azonban a tartós munkanélküliek száma magasabb mint az országos és regionális mutatók, 53,29 %. Ez jobb, mint az elmúlt négy évben, de a 2009 és 2013 közötti értékeknél jóval magasabb. A pályakezdő munkanélküliek száma ezzel szemben az országos átlaggal megegyező, de a regionális számot jóval meghaladja az utóbbi két évben. Az elmúlt három év alatt több mint a duplájára 4,11 %-ról 8,98%-ra nőtt.

A népesség gazdasági aktivitás szerint (KSH adat 20011.)		
Évszám	2011.	Megoszlási arány %
Foglalkoztatott (fő)	3.397	38,76
Munkanélküli (fő)	532	6,07
Inaktív kereső (fő)	2.611	29,80
Eltartott (fő)	2.223	25,37
Összesen (fő)	8.763	100,00

A népesség gazdasági aktivitás szerint (KSH)

A munkanélküliek és a jövedelempótló támogatásban részesültek száma 2010-től 2018-ig (helyi adat)		
Időpont	Munkanélküliek száma (fő)	Jövedelempótló támogatásban részesültek száma (fő)
2010.	280	31
2011.	335	52
2012.	378	88
2013.	384	78
2014.	348	59
2015.	304	82
2016.	284	70
2017.	233	53
2018.	187	46

Családok

Az alábbi táblázatok alapján a településen is megfigyelhető jelenség az egy családból álló háztartások számának dominanciája (67,46 %), és a nem családháztartások igen magas aránya (30,62 %).

Háztartások és családok főbb adatai (KSH adat 2011.)					
Évszám		1980.	1990.	2001.	2011.
Háztartások száma (db)		2.960	2.936	3.071	3.380
100 háztartásra jutó	személy (fő)	282	262	277	256
	foglalkoztatott (fő)	138	120	94	101
Családok száma (db)		2.447	2.222	2.429	2.404
100 családra jutó	családtag (fő)	295	294	301	297
	összes gyermek (fő)	105	109	117	115

Háztartások, háztartás-összetétel szerint (KSH adat 2011.)		Megoszlási arány %
Egy családból álló háztartás (db)	2.288	67,46
Két és több családból álló háztartás (db)	57	1,69
Család háztartás összesen (db)	2.345	69,38
Nem családháztartás összesen (db)	1.035	30,62
Összesen (db)	3.380	100,00

A családok családösszetétel szerint (KSH adat 2011.)	
Házaspár és élettárs + 1gyerek (fő)	544
Házaspár és élettárs + 2gyerek (fő)	464
Házaspár és élettárs + 3, vagy több gyerek (fő)	172
Házaspár és élettárs + 0gyerek (fő)	775
Házaspár és élettárs összesen (fő)	1.955
Egy szülő + 1 gyerek (fő)	282
Egy szülő + 2 gyerek (fő)	116
Egy szülő + 3, vagy több gyerek (fő)	51
Összes család száma (db)	2.404

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Az Európai Unió szervezetei több dokumentumban is hitet tesznek azon célkitűzés mellett, hogy az Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. Először az EU Alapszerződésébe került be a – 9 – diszkrimináció tilalma (az 1999. május 1-én hatályba lépett Amszterdami Szerződés 13. Cikke), majd az Alapvető Jogok Chartájának 21. Cikke fogalmazta meg a faji, nyelvi alapú, illetve az etnikai származáson és a nemzeti kisebbséghez tartozáson alapuló diszkrimináció tilalmát. Ezután megszülettek az esélyegyenlőségről szóló irányelvek.

„A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást.” Érvet az EU Tanácsa a faji egyenlőség direktívájának megalkotása mellett.

A magyarországi törvények ezzel összhangban születtek meg:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 év) belül (=szegregációs mutató) eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket, ezen felül a területen élők száma meghaladja az 50 főt.

Kiskunlacháza településen egy szegregátum található a település által 2018-ban közzétett Integrált Településfejlesztési Stratégia alapján, melyben a 2011-ben készített népszámlálás adatait foglalják össze e tekintetben. Ez a terület a Móricz Zsigmond u. – Szabadság u. – Bem József u. – Petőfi Sándor u. Ezen a településrészén magas (47,5%) azoknak az aktív korúaknak az aránya, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek és nincs rendszeres jövedelmük. Azonban ennél a számnál is magasabb azoknak az aktív korúaknak az aránya, akik nem rendelkeznek rendszeres jövedelemmel (67,5%). További kiugró mutató a gazdaságilag nem aktív népesség aránya (66,1%). A korábbi számokat jól alátámasztja, hogy a területen a 25 évesnél idősebb lakosság körében nincs egyetlen felsőfokú végzettségű sem. Az itt található 15 lakásra 59 lakos jut és az ingatlanok 46,7%-a alacsony komfortfokozatú. Valamint a lakott lakások 40%-a csupán egy szobás.

A KSH által 2011-ben közölt adatokhoz képest a település által 2017-ben tapasztaltak alapján ez a terület kiegészült a Szabadság utca, Virág utca és a köztük található Zöldfa utcai területtel.

A településen található további két veszélyeztetett terület is. Az egyik a település nyugati részén található. Itt a lakosság elöregedő, mivel a lakosság 40%-a 60 év feletti.

A másik ilyen terület a korábbi település központban található, Kossut Lajos u. – Széchenyi u. – Jókai Mór u. Ez a terület nagyon közel áll a lakosság helyzetét tekintve a korábban említett szegregációs részhez. Itt is viszonylag magas, 40,7 százalékos a csupán általános iskolai végzettségűek aránya az aktív korúak között, illetve magas, 53,1 százalékos a rendszeres jövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya. Ezen a településrészén is kiugróan magas a gazdaságilag nem aktív népesség a lakónépességben belül, 64,3%. Az itt található 45 lakásra 115 lakos jut. Azonban az ingatlanok 20%-a itt is alacsony komfortfokozatú. A 2011-es adatokhoz képest az ITS-ben közöltek szerint a helyzet a korábbi adatoknál sokkal rosszabb és nagyobb a veszélyeztetett terület mérete.

A településen élők legnagyobb gondja a mélyszegénység, amiből a rendszeres munka jelenthetné a kiutat, azonban az alacsony iskolázottság és a munkahely keresési ismeretek hiánya, valamint a nem megfelelő viselkedési kultúra rendkívül megnehezíti ezt. A lakhatási viszonyok változóak, de van olyan tulajdon, ami már a közegészségügyi veszélyeztetés határát súrolja.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

A településen működő Petőfi Művelődési Központ és Könyvtár számos programmal igyekszik a község lakosságát összehozni, többek közt koncerteket, színházi és egyéb előadásokat tartanak. A többszintes épület alsó szintjén sportterem került kialakításra, itt csoportos tánc-, jóga- és karatefoglalkozások kerülnek megrendezésre. Ezen felül itt kapott helyet egy 300m² -es aula is, ahol kiállításokat, táncos összejöveteleket, találkozókat vagy akár állófogadásokat is tarthatnak. Innen nyílik két további terem, az egyikben kapott helyet a település E-pontjaként üzemelő Teleház. A félemeleten található a színházterem, amely a Filmszínház is egyben, 269 férőhellyel rendelkezik.

Ezek felül van a településnek egy ingyenes helyi lapja: „A Mi Újságunk” címmel mely egy havonta megjelenő magazin. Ebben beszámolnak az előző hónap eseményeiről, illetve számos érdekes cikk, programajánló valamint hirdetési felület is található benne.

A település igyekszik a helyi infrastruktúrát, intézményeket folyamatosan fejleszteni, bővíteni, hogy az itt lakók minél inkább otthon érezhessék magukat és egészségtudatos, kulturális értéktérmető életet élhessenek. Igyekeznek a helyi civil szervezeteket minél jobban bevonni a programok lebonyolításába.

A településen működő civil szervezetek:

- Alapítvány a Kiskunlacházi Munkácsy téri Általános Iskola Diákjainak Támogatására
- Alapítvány a kiskunlacházi "Vörösmarty" Általános Iskola Diákjai támogatására
- Alex Moore Táncsport Sportegyesület
- Búzavirág Óvoda Gyermekeiért Alapítvány
- Civilek Kiskunlacházáért Egyesület
- Dunai Hajósok Egyesülete
- Esély a Gyógyulásért és az Életért Alapítvány
- Fekete Holló Motoros Baráti Kör
- Gárdonyi Iskoláért Alapítvány
- I-Szákos Horgász és Természetvédő Egyesület
- Ister Vizisport Klub
- Jóakarat Ifjúsági Alapítvány
- Kiskun Dolgozók Horgász Egyesülete
- Kiskun Néptánc Együttes Kiskunlacháza
- Kiskunlacháza Dunapartért Egyesület
- Kiskunlacháza Sport Egyesület
- Kiskunlacháza, II. Kerületi /Pereg/ Fiatalok Tömegsportjáért Alapítvány
- Kiskunlacházi 1.sz. óvoda gyermekeiért Alapítvány
- Kiskunlacházi Diáksport Egyesület
- Kiskunlacházi Diáksportért Alapítvány
- Kiskunlacházi Háziorvosi Társulás
- Kiskunlacházi Ifjú Kosarasok Köre Zsiráfok Sportegyesület
- Kiskunlacházi Ifjúsági Fúvószenekar Alapítvány
- Kiskunlacházi II.kerületi Sportkör
- Kiskunlacházi II.sz.Napköziotthonos Óvoda Gyermekeiért Alapítvány
- Kiskunlacházi Kolping-család Egyesület
- Kiskunlacházi Községi Motoros Club
- Kiskunlacházi Mátyás Király Cserkész Egyesület
- Kiskunlacházi MEDOSZ Sport Egyesület
- Kiskunlacházi Polgárőr Közhasznú Egyesület
- Kiskunlacházi Római Katolikus Templom Befejezéséért Alapítvány
- Kiskunlacházi Röplabda Sportegyesület
- Kiskunlacházi Természetjárók Közhasznú Egyesülete
- Kiskunlacházi Western és Szabadidőlovas Egyesület

- Kiskunsági Termelőszövetkezetek Vadásztársasága
- Kiskunsági Vadásztársaság
- Lacháza - Pereg Hagyományőrző Egyesület
- Lacházi Gazdakör
- Lacházi Kiskun Nyugdíjas Egyesület
- Lacházi Lovas Klub Egyesület
- Lakható Lacházáért Egyesület
- Legendák Háza Közhasznú Egyesület
- Mráz-Rally Team Sportegyesület
- Művészeti Iskoláért Alapítvány
- Örökségem az Örökséged Egyesület
- Pereg Gazdakör
- Pereg Hagyományőrző Nyugdíjas Klub Egyesület
- Pereg Horgászegyesület
- Pest Megyei Polgárőr Szövetség
- Politikai Párbeszéd Társasága
- Református Egyház Alapítvány
- RÉV (Remény-Élet-Valóság) Alapítvány
- Sportlövészek Kiskunlacházi Klubja
- Taki Rallye Team Sportegyesület
- Tűz-Pereg Horgász Egyesület
- VIDEOÁZIS Filmbarát Egyesület
- Vizivándor Természetjáró Egyesület
- Wimbledon 96 Alapítvány

1.8. A település humán infrastruktúrája

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

Oktatási intézmények

A településen három óvoda működik. A Dobó Sándor, a Búzavirág Óvoda, valamint a Pereg Tagóvoda. Az óvodai csoportok száma 13 a három intézményben. Az óvodába járó gyermekek közül a hátrányos helyzetűek aránya jelentősen csökkent az elmúlt évek során. Míg 2013-ban 108 főt tartottak nyilván hátrányos helyzetűként, addig 2018-ban már csupán 7 ilyen gyermek volt.

Az óvodai férőhelyek kihasználtsága:

Jellemzők	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Összes férőhely (fő)	325	325	325	325	325	325
Létszám (fő)	285	272	276	254	268	281
Kihasználtság (%)	87,6	83,6	84,9	78,1	82,4	86,4

Adatok forrása: KSH, saját szerkesztés

Az alapfokú oktatást a Kiskunlacházi Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény biztosítja egy székhelyi és három telephelyi intézményben. A három intézmény teljes befogadó képessége 835 fő a szakmai alapidokumentum alapján. Az általános iskolások körében is jelentősen csökkent a hátrányos helyzetű gyerekek száma, közel a tizedére 225 fő-ről 26 fő-re 2013 és 2018 között. A települési általános iskolába a környező településekről is járnak diákok.

Az általános iskolai férőhelyek kihasználtsága:

Jellemzők	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Létszám (fő)	657	663	623	640	621	608
Kihasználtság (%)	78,6	79,4	74,6	76,6	74,3	72,8

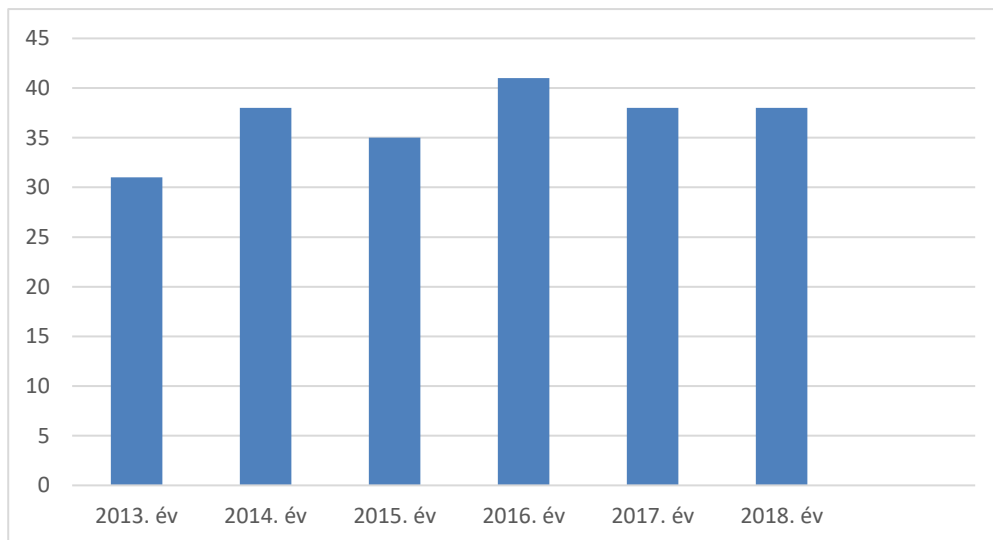
Adatok forrása: KSH, saját szerkesztés

Az általános iskolai diákok létszáma és az osztályok száma:

Jellemzők	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Létszám (fő)	657	663	623	640	621	608
Osztályok száma (db)	34	33	32	31	31	30

Adatok forrása: KSH, saját szerkesztés

Más településről járó diákok száma

Adatok forrása: KSH adatok alapján saját szerkesztés

A középfokú oktatást az Érdi Szakképzési Centrum Kiskunlacházi Szakképző Iskolája biztosítja. Nappali tagozaton 670 fő, esti tagozaton további 200 fő a befogadó képessége az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata szerint. A középfokú oktatásban is jelentősen csökkent a hátrányos helyzetű diákok száma, 2013-ban még 24 fő volt, 2018-ban már csak 11 fő.

A középfokú oktatás férőhelyeinek kihasználtsága nappali tagozaton (2015-ig szakközépiskola, 2016-tól szakképző iskola és szakgimnázium):

Jellemzők	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Létszám (fő)	215	224	223	391	366	398
Kihasználtság (%)	32,08	33,4	33,2	58,3	54,6	59,4

Adatok forrása: KSH, saját szerkesztés

A középfokú oktatásban tanulók létszáma és az osztályok száma (2015-ig szakközépiskola, 2016-tól szakképző iskola és szakgimnázium):

Jellemzők	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Létszám (fő)	215	224	223	391	366	398
Osztályok száma (db)	9	10	10	19	18	19

Adatok forrása: KSH, saját szerkesztés

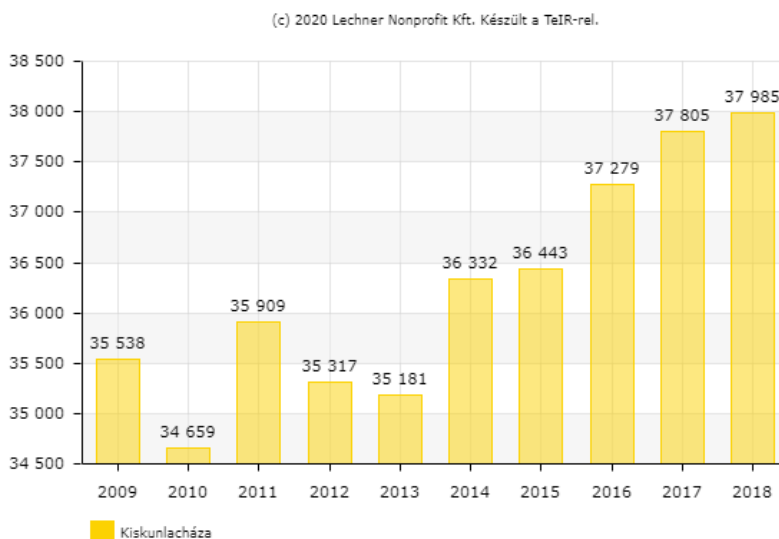
A településen továbbá a diákok művészi fejlesztése céljából üzemel a Volly István Alapfokú Művészeti Iskola. Itt zeneművészeti oktatás, többek között zenei előképző, furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, zongora, trombita, harsona, tenorkürt, baritonkürt, vadászkürt, tuba, ütő, harmonika, hegedű, brácsa, magánének, táncművészeti oktatás, társas- és néptánc, valamint képző és iparművészeti oktatás, grafika, tűzzománc, kerámia, szobrászat, textilműves formában képezhetik magukat a diákok.

Egészségügyi ellátás

A településen az egészségügyi ellátás egyrészt a Dr. Limbek Ferenc Egészségházban valósul meg. Itt két felnőtt háziorvos, egy gyermekorvos, valamint két védőnő rendel. Ezen felül egy fogorvosi ellátás, továbbá vérvételi és fizioterápiás rendelések találhatók. A másik egészségügyi ellátóhely a Peregri Háziorvosi rendelő. Itt további egy felnőtt és egy gyermek háziorvosi ellátás, valamint egy fogorvos és egy védőnői szolgálat található. Ezekon felüli szakrendeléseket a Ráckeve Város Szakorvosi

Rendelőintézetében, valamint a Szigetszentmiklósi Szakorvosi Rendelőben van lehetőség a lakosoknak igénybe venni.

Háziorvosok betegforgalma
Forrás: TelR

Egyéb szociális szolgáltatások

A községben található család- és gyermekjóléti szolgálat, ahol családsegítő szolgáltatás, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, valamint pszichológiai tanácsadás vehető igénybe. A településen bölcsődei ellátási hely nincs, ezt a feladatot a Ráckevei Gólyafészek Bölcsőde látja el.

Továbbá a településen 2004 szeptembere óta működik az Ezüst Fenyő Idősek Otthona. Az akkor 48 férőhelyes intézmény befogadóképességét 55 férőhelyre bővítették 2009-ben. A férőhelyek közül 49 a pszichiátriai beteg otthona, 6 hely pedig az idősek átmeneti gondozóháza.

A napidíjért cserébe az alábbi szolgáltatások állnak rendelkezésre:

- napi ötszöri étkezés
- 24 órás ápolói felügyelet
- orvosi szakápolás
- mosás
- takarítás
- gyógyszer ellátás (alaplista alapján)
- napi mentálhigiénés foglalkozás
- terápiás foglalkozások (kutya-, zeneterápia)

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kiskunlacháza Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait (Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció), valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A 2018 februárjában kiadott Integrált Településfejlesztési stratégia tartalmazza a településen az előző évben elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve szerint már megvalósított és a jövőben tervezett intézkedéseket. Ezek a következők:

- A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége kapcsán:

Megvalósult:

- álláskeresési támogatás
- Rendszeres esélyegyenlőségi fórumok szervezése, rendszeres párbeszéd
- A kultúrák között együttműködés elősegítése. A nemzetiségi önkormányzat által szervezett programok (Roma Mikulás, Laci Napokon részvétel)
- Érdekképviselés, a csoportok közötti szakadék áthidalása, együttműködés elősegítése
- Közzolgáltatások fejlesztése; a szegregáció megakadályozása. A csatorna- és ivóvíz-hálózat kiépítése, fejlesztése

Tervezett:

- Munkáltatók és álláskeresők kapcsolatfelvételének elősegítése
- Új tartalmak felé történő pályázatkeresés (szociális jellegű)

- A gyermekek esélyegyenlősége kapcsán:

Megvalósult:

- Szabadidő minőségi eltöltése, élményt adó gyermekkor: nyári tábor szervezése. Folyamatosan működik.
- Egészséges táplálkozás, életmód. Az egészségtelen ételek túlzott fogyasztása, mozgáskultúra elhanyagolása miatt előadások, programok szervezése.
- Közösségi munka; a szociális kompetenciák kialakítása, fejlesztése

Tervezett:

- Konfliktuskezelés technikák megtanulása, tolerancia, szolidaritás: 2018-tól a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermejjóléti Központ feladataként.
- Ifjúsági klub?

- A nők esélyegyenlősége kapcsán:

Megvalósult:

- családi napközi – helyette bölcsődei szolgáltatás
- Családtervezési programok; baba-mama klub. A védőnők és a GYEJÓ közreműködésével, valamint felvilágosító munkával.

Tervezett:

- + Fórumok, programok, klubok (pl. háztartásvezetési ismertek)

- Az idősek esélyegyenlősége kapcsán:

Megvalósult:

- Közlekedési feltételek javítása. A településen belüli közlekedés segítése, helyi járatok a különböző programok eléréséhez - részben megvalósult. Fokozatos akadálymentesítés.
- Egészségügyi szűrések.
- IKT képzések. A modern technikák megismertetése, könnyebb tájékozódás, kapcsolatteremtés. Részben megvalósult, de a továbbiakban is fontos feladat.

Tervezett:

- Idősek klubjának létrehozása.
- Adatgyűjtés; átfogó kép kialakítása az idősek problémáiról és igényeiről.

- A fogyatékkal élők esélyegyenlősége kapcsán:

Megvalósult:

- Adatgyűjtés. A fogyatékkal élők számának és problémáinak feltérképezése. Részben valósult csak meg, a mozgáskorlátozottak körében.

- A községbe való bevonás; részvétel a közösségi rendezvényeken. Részben működik egy iskolai program keretében. Fenntartása és fejlesztése a továbbiakban is szükséges.
- A többségi társadalom tájékoztatása fogatékcal élőkrol. Az előző program része.

Tervezett:

- Fórum, a közös problémák megbeszélése.
- Érdekképviselő; a csoportok közötti szakadék áthidalása, együttműködés.

A problémák pontos felméréséhez fontos a lakosság és az Önkormányzat közti folyamatos kommunikáció. A támogatások mellett képzéseket és foglalkozásokat szervez a lakosság számára, hogy jobban boldogulhassanak a munkaerőpiacon.

A gyermekek helyzetére kiemelt figyelmet kell fordítani, főleg a veszélyeztetett és szegénységben élőkre kell nagyobb figyelmet fordítani. Segíteni kell a kimaradók felzárkózását, valamint különböző táborok és nyári programok szervezésével be kell őket vonni a közösségi életbe, ezzel is próbálva megelőzni a későbbi elkallódást.

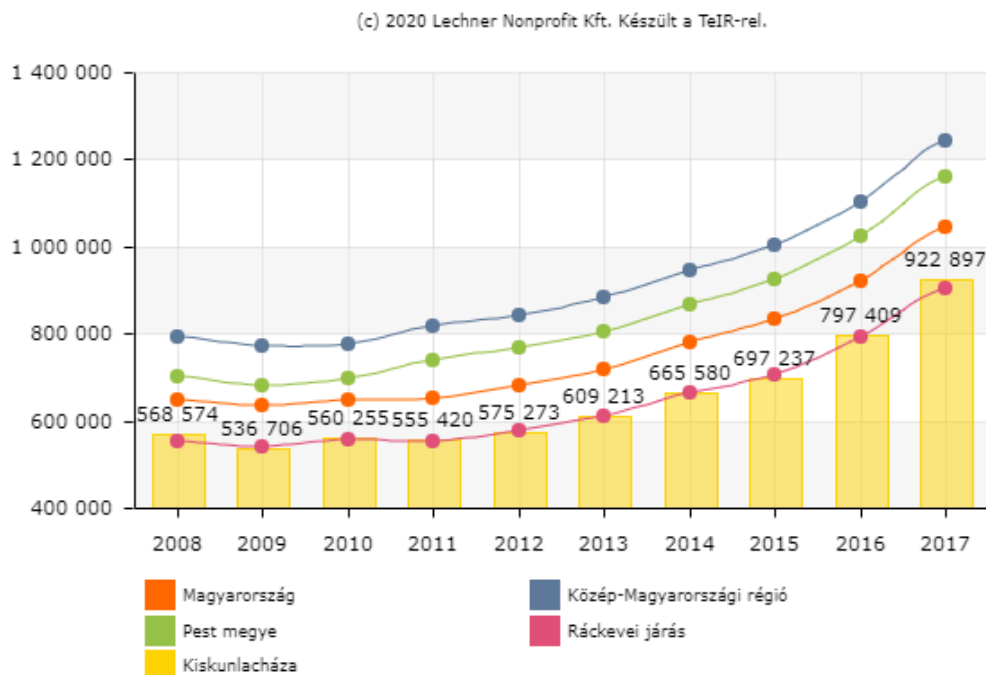
A településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat is, ők alkotják a legnagyobb nemzeti kisebbséget a községben.

1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Bár a település csupán alig 40 km-re található a fővárostól, az itteni lakosság relatíve alacsonyabb képzettségi szintje miatt nem tudják teljes mértékben kihasználni az itt lakók a főváros nyújtotta lehetőségeket. Az alacsony képzettség befolyással van a település gazdasági fejlődésének lehetőségeire is.

Az egy lakosra jutó nettó jövedelem az elmúlt tíz évben ugyan közel a duplájára nőtt, még így is jelentősen elmarad a Közép-Magyarországi régió értékétől. A kedvezőtlen jövedelmi helyzet egy kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzetre utal. Azonban jól látható, hogy az egész Ráckevei járás jövedelmi helyzetét ez jellemzi.

Egy lakosra jutó nettó jövedelem (Ft)

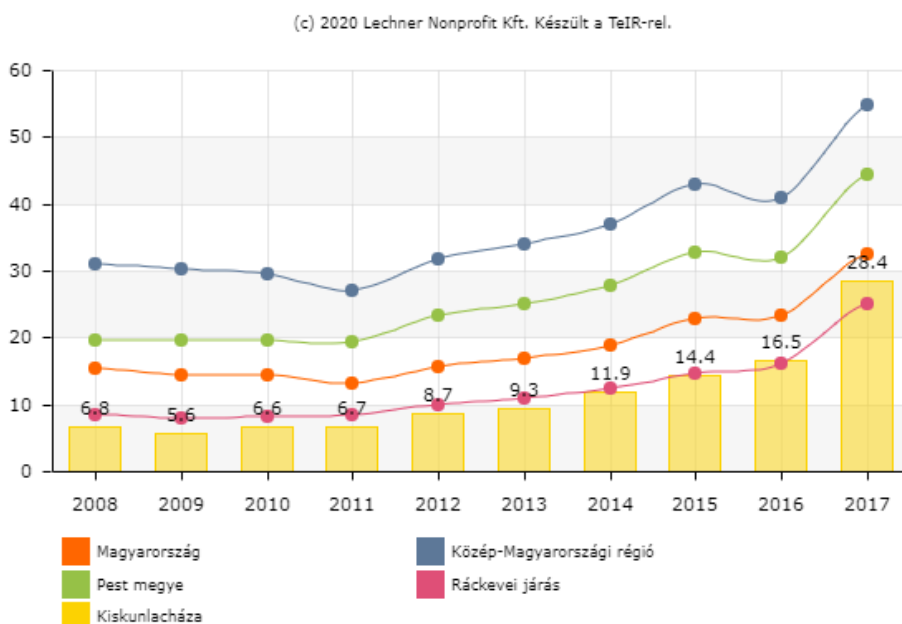
Forrás: TeIR

Az 5 millió Ft feletti adósávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adózóra vetítve Kiskunlacházán 28,4

volt 2017-ben, ami a Közép-Magyarországi régió értékének közel fele csupán, de az országos értéket is alul múlja.

Ez a tendencia korábbi években jelen volt.

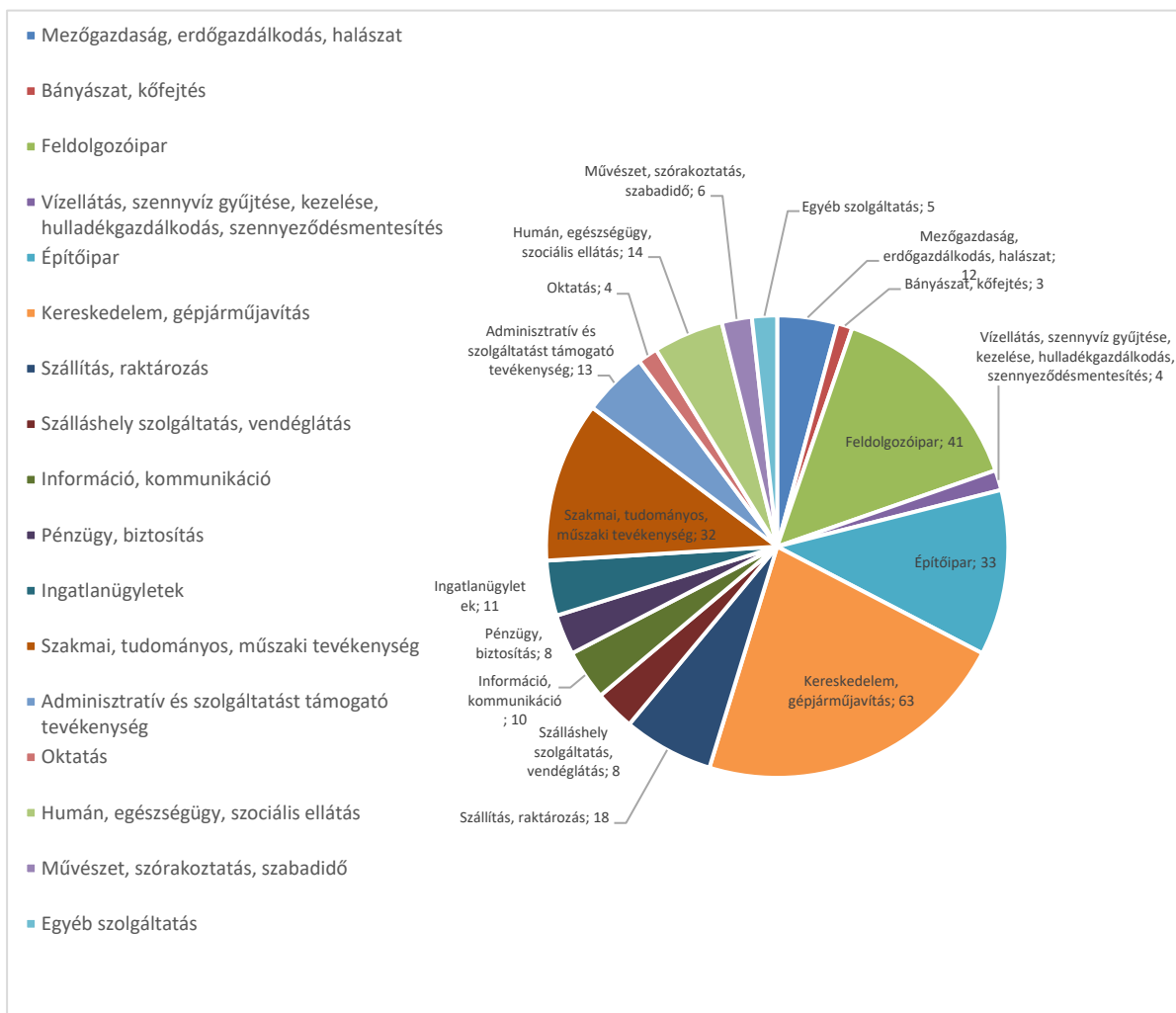
a
is

Magas-illetve alacsony jövedelműek aránya (fő)

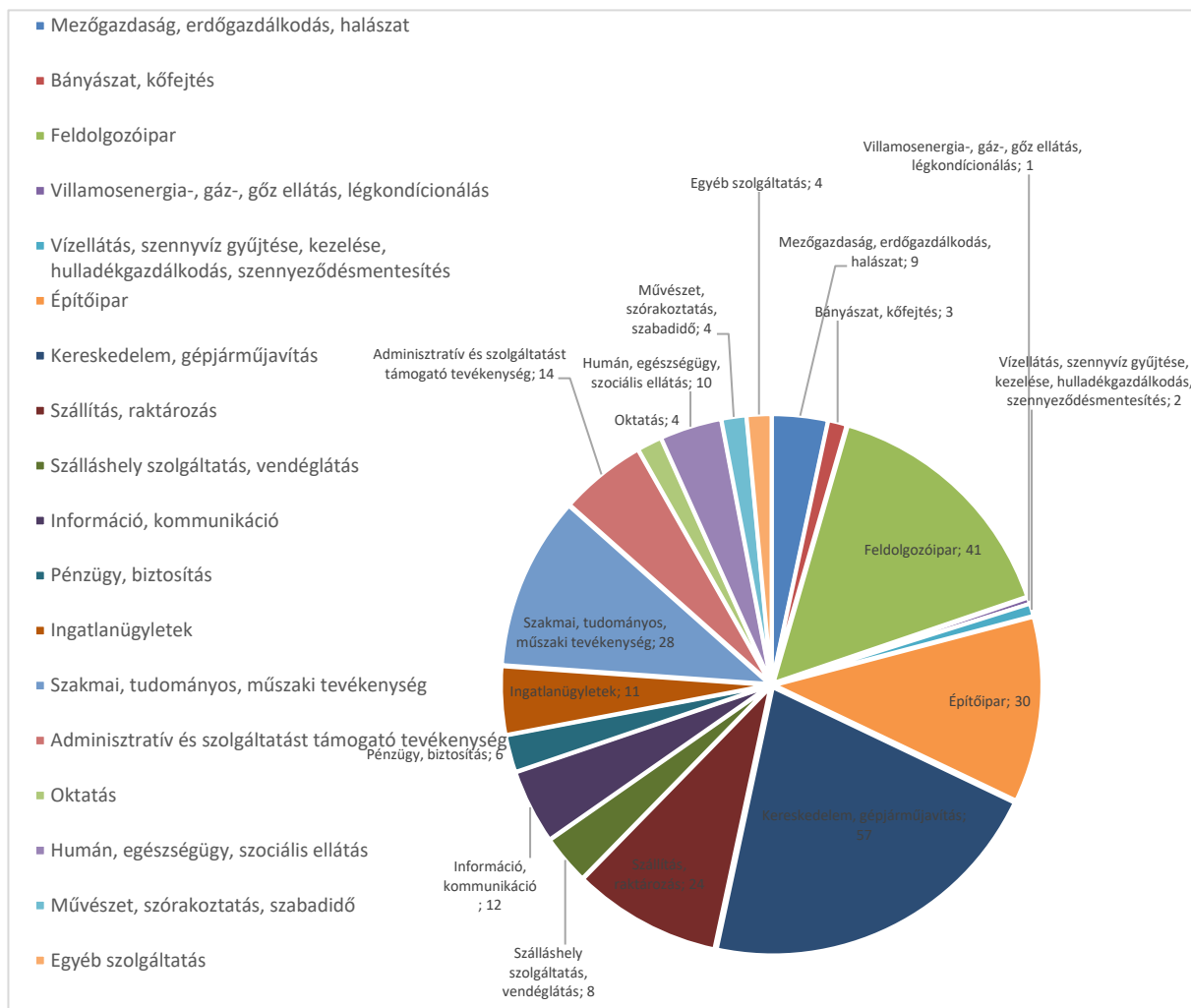
Forrás: TeIR

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A településen a vállalkozások száma 2011 és 2018 között némiképp csökkent. 2011-ben 285 működő vállalkozás volt, 2018-ban azonban már csak 268 működő vállalkozást tartottak számon. Látható, hogy egy-két kivételtől eltekintve csökkent a számuk majdnem minden nemzetgazdasági ágban. Az ágazatok eloszlása nem változott a két vizsgált év között. Ugyanúgy a kereskedelem, gépjárműjavítás, a feldolgozóipar, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és az építőipar vezetik a listát. Azonban még ezekben a vezető ágazatokban is csökkenés mutatkozik a feldolgozóipar kivételével, azonban ott is csupán stagnálásról beszélhetünk. Az egyetlen olyan ágazat amely jelentősebb növekedést mutat az a szállítmányozás, raktározás. Itt a korábbi 18 vállalkozás 24-re emelkedett, ami 30 százalékos emelkedés.

Működő vállalkozások száma nemzetgazdasági áganként, 2011
Adatok forrása: KSH adatok alapján saját szerkesztés

Működő vállalkozások száma nemzetgazdasági áganként, 2018
Adatok forrása: KSH adatok alapján saját szerkesztés

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A regisztrált gazdasági szervezetek száma 2019-ben 1380 db, ami a korábbi évekhez képest némi növekedést jelent. A legalacsonyabb szám 2017-ben volt, akkor csupán 1309 db regisztrált vállalkozás volt. A jelenlegi értékhez legközelebb a 2011-es év állt, amikor 1374 db volt ez a szám. Sajnos a vállalkozások számának csökkenése és stagnálása is jól tükrözi az itteni lakosság alulképzettségét.

A regisztrált egyéni vállalkozók száma 2018-ban 512 volt, amit a 2011-es évben regisztrált 360-hoz képest 42%-os növekedés. Azonban ezek közül a működő vállalkozások száma csupán 365, ami a vállalkozások 71,8%-a.

A település a fejlődése érdekében több gazdasági fejlesztési célt is meghatározott a legutóbbi Integrált Településfejlesztési Stratégiájában. Tervezik a település északkeleti, keleti részén található ásványvagyron bányászásában rejlő lehetőségek kiaknázását. Továbbá a repülőtér melletti üres területek gazdasági célú hasznosítását, a repülőtér várható fejlesztéséhez kapcsolódóan. A település jelentős mezőgazdasági területekkel rendelkezik, ahol jelenleg is meghatározó a zöldség és gyümölcs termesztése, azonban a feldolgozás alacsony szintjén szintén változtatni szeretnének. Ezzel új munkahelyet és akár egy egyedi terméket is létrehozva. Ráckeve közelsége kapcsán a település turisztikai fejlesztése is megfontolandó, ezen felül kihasználható a Duna közelsége és a Kiskunsági Nemzeti Park helyzete is indokoltá tenné az apránkénti fejlesztéseket ebben az ágban. A településen nyilvántartott szálláshelyek száma 4, ami a fejlesztések megvalósulásával tovább nőhet ezzel is új munkahelyeket teremtvé.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

A dél-pesti régió gazdasága dinamikusan fejlődő, jellemzően az iparnak, a logisztikának és a bányászatnak van jelentős szerepe. Azonban a Ráckevei járás alul teljesít gazdaságilag a régióban. Kiskunlacháza erős gazdasági pozícióval rendelkezik, azonban ahhoz, hogy ezt a helyzetét megtarthassa szükséges a helyi vállalkozások megerősödése és növekedése. A településnek számos gazdaságilag is hasznosítható területe van, azonban ezek rendbetétele az önkormányzat feladata. Fontos az oktatás munkaerőpiaci igényekhez való igazítása. Az egyik ilyen lehetőség a duális oktatási rendszer kialakítása. A település számos turisztikai lehetőséggel rendelkezik (Duna közelsége, sportesemények, hagyományőrző rendezvények), azonban ezek önmagukban még kevés vonzerővel bíró termékek. Ezek tovább fejlesztése is fontos a gazdaság szempontjából.

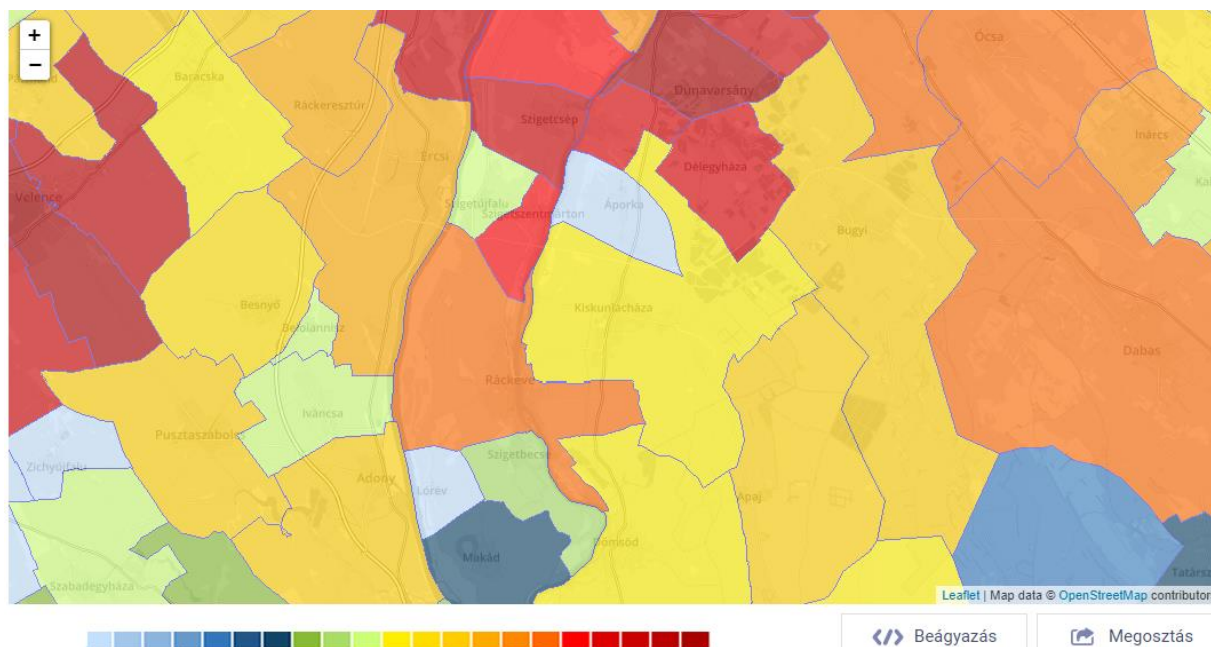
A gazdasági versenyképesség növelésére több középtávú célt is kitűzött. Ezek közül néhány:

- gazdasági területek fejlesztése
- modern gazdasági ágazatok szerepének erősítése
- foglalkoztatás bővítése
- turisztikai vonzerő növelése
- térségi elérhetőség növelése

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A település lakásállományát 2019-ben 3494 db lakás alkotta. Ami évről évre növekszik, azonban az utóbbi tíz évben nagyon lelassult a növekedés üteme. Még 2001 és 2010 között 219 lakás épült, 2010 és 2019 között ez a szám csak 108. Látszik, hogy jelentősen lelassult a növekedés mértéke.

Lakóingatlanok esetén Pest megye területén 2010. évet követően az akkori 300.000 Ft körüli átlagos négyzetméterárról 200.000 körüli értékre estek vissza az árak 2016-ra. Ezt követően rohamos drágulással 2018-ra ismét elérte a 300.000 Ft-os szintet az átlagos ingatlanár a megyében. A megyei árak változásaira reagált Kiskunlacháza is, azonban itt mindent egybevetve közel feleannyiba került az ingatlanok négyzetmétere, 2020. júliusában Pest megyében átlagosan 414.000 Ft volt. Ezzel szemben Kiskunlacházán csupán 238.000 Ft.

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Költségvetés

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2019. (II.26.) önkormányzati rendelete szól az Önkormányzat 2019. évi költségvetéséről, amely a 10/2019. (IX.25.) és a 13/2019. (XII.04.), valamint a 1/2020. (II.05.) önkormányzati rendelettel került módosításra. A rendelet hatálya a Képviselő-testületre, annak bizottságaira, a polgármesteri hivatalra és az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervekre terjed ki.

A 2020. évi módosítás alapján megfelelő kép adható az Önkormányzat költségvetési helyzetéről. A Képviselő-testület az Önkormányzat 2019. évi költségvetésének módosított kiadási főösszegét 2020 februárjában 52.119.237 Ft-tal, módosított bevételi főösszegét ugyanekkora összeggel emelte meg. Ezzel a módosított kiadási főösszeg: 2.280.314.530 Ft-ban, míg a módosított bevételi főösszeg szintén 2.280.314.530 Ft-ban került megállapításra, melyből: 1.676.184.174 Ft költségvetési bevétel, 604.130.356 Ft finanszírozási bevétel, 2.158.887.898 Ft költségvetési kiadás, 121.426.632 Ft finanszírozási kiadás.

A működési és felhalmozási bevételek és kiadások előirányzatai mérlegszerű bemutatását önkormányzati szinten a költségvetési rendelet mellékletei tartalmazzák. Az önkormányzati szintű költségvetés ezen rendeletben meghatározottak szerinti végrehajtásáért, valamint a beszámolási kötelezettségek teljesítéséért a polgármester, a könyvvizsgálattal kapcsolatos feladatok ellátásáért a jegyző a felelős. Az Önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a Képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felelős.

Vagyongazdálkodás

Vagyongazdálkodás tekintetében az önkormányzati vagyon értékének megőrzése és gyarapítása a cél. Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2011. (V.3.) önkormányzati rendelete szól az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól. A rendelet többször módosításra került.

Gazdasági program

Az Ötv. 91. § (1) bekezdése gazdasági program készítését írja elő, amelynek előkészítése a Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző, a képviselő-testület elé terjesztése pedig a Htv. 139. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a polgármester feladata. A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat(ok) részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat(ok) által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat, továbbá városok esetében a befektetéstámogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit.

A gazdasági programot a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el, ha az egy választási ciklus idejére szól. Ha a meglévő gazdasági program az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A polgármester és a jegyző általános feladatai részeként és a település főépítésze foglalkozik a településfejlesztés ügyeivel. A településfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az önkormányzat a bizottsági és a képviselőtestületi munka keretében végzi. Ezen túlmenően a polgármesteri hivatal

foglalkozik a településfejlesztés és a pályázatírás feladataival. Nincs külön intézmény, szervezet, amely fentiekben túl a településfejlesztéssel foglalkozik.

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Az önkormányzatnak a gazdaság fejlesztésére, ösztönzésére vonatkozóan közvetett eszközei állnak rendelkezésre:

- az infrastruktúra fejlesztése,
- a helyi adórendszer,
- a befektetések elvi lehetőségének biztosítása.

Az önkormányzat ösztönzi a helyi gazdaság fejlődését, beruházások vonzását a településre. Ennek alkalmazott módja a beruházások megvalósulásának operatív munkájában való aktív közreműködés, a meglévő gazdaságpolitikai kapcsolatrendszer célirányos és hatékony felhasználása a megvalósítandó fejlesztési célok mielőbbi teljesülése érdekében.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Az Önkormányzat foglalkoztatáspolitikájának részeként nagy hangsúlyt helyez a gazdasági szereplők és a regionális szakképzést folytató intézmény közötti közép- és hosszútávú képzési profil összehangolásának szorgalmazására, továbbá a művelődési központban működő e-pont segítségével pályázati lehetőségekhez történő hozzáférés elősegítésével támogatja a munkavállalókat.

Az Önkormányzat él a közfoglalkoztatási rendszer nyújtotta lehetőséggel is, folyamatosan alkalmaz közfoglalkoztatottakat.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az Önkormányzat a tulajdonában lévő ingatlanokkal felelősségteljesen gazdálkodik.

1.10.6. Intézményfenntartás

Az Önkormányzat az intézményeit normatív támogatásból és saját bevételeiből működteti. Az állami finanszírozás kiegészítése szükséges saját forrásból. Az önkormányzati saját bevételek jelentős részét fordítják az intézmények fenntartására.

1.10.7. Energiagazdálkodás

Az önkormányzat energiahatékonysági politikájának hangsúlyos eleme a megújuló energiaforrások adta lehetőségek igénybevétele. Folyamatosan törekednek az energiaköltségek leszorítására, a tudatos energiafelhasználás kialakítására.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

A településüzemeltetés célja: a településen élő lakosság, valamint az ott működő intézmények, gazdálkodó szervezetek egyéni és közösségi közszolgáltatási szükségleteinek, igényeinek elvárható szintű folyamatos és zavartalan kielégítése, a települési komfort érzet elősegítése, erősítése, az elérhető település feltételeinek megteremtése, a fenntarthatóság biztosítása.

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 13.§ (1) 2. pontja szerint településüzemeltetés: a köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása.

Minden alapszolgáltatás megtalálható a településen: Óvodai ellátás, általános és középiskolai oktatás, egészségügyi alapellátás, vérvételi hely, fizioterápiás szolgáltatás, orvosi ügyelet, család- és gyermekjóléti szolgáltatások, idősek otthona (magánkézben), szociális étkeztetés.

Megvalósítani tervezett szolgáltatások a településen:

- bölcsőde,
- idősek nappali ellátása,
- szociális foglalkoztató.

A településen meglévő, elérhető további szolgáltatások:

- posta,
- gyógyszerár,
- dohánybolt,
- benzinkút,
- virágbolt,
- étterem, pizzeria,
- cukrászda.

1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata, természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet, védett, védendő táji-, természeti értékek, területek, tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

ELŐZMÉNYEK

A Kiskunlacháza fejlesztésére és rendezésre készült számos tervelőzmény foglalkozott a település táji-természeti- környezeti és zöldfelületi adottságaival, „Természeti erőforrások”, „Épített és természeti környezet”, „Települési infrastruktúra ellátottság”, „Tájrendezés, környezetalakítás”, „Környezetvédelem” és „Zöldterületek”, illetve „Zöldfelületi rendszer” c. fejezeteiben. Ezen előzményeket felhasználtuk a tájrendezési helyzetfeltáró- elemző és értékelő fejezetek kidolgozásához is, - a források felsorolását a vizsgálat függeléke tartalmazza.

E munkarészek tartalmát az 1.8., 1.9., 1.13., 1.14.sz. fejezetünk foglalja össze, a jelen helyzet, illetve az elérhető legfrissebb információk alapján frissítve és aktualizálva ezeket a tartalmakat.

E fejezet összevontan foglalkozik a táj- és természeti adottságokkal és a település természetvédelmi helyzetével.

Kiskunlacháza területe az Alföld nagytájon belül a Dunamenti Síkság középtájon, a Ráckevei-Soroksári Duna-ág mentén helyezkedik el. Ezen belül a Csepeli-sík (1.1.21) kistájhoz tartozik.

Domborzatilag tagolatlan síkvidék (átlagos magassága 80-100 mBf), mély fekvésű területei belvízveszélyesek. A település szempontjából meghatározó vízrajzi elemek a nyugati határát adó Duna-ág és a település keleti részén található kavicsbánya tavak.

Kiskunlacháza térségének éghajlata kontinentális. A hőmérséklet maximuma eléri a 40°C-ot, minimuma pedig a -20°C-ot. A napsütéses órák száma éves viszonylatban 1.900-2.300 óra között van. A terület mérsékelt meleg, száraz éghajlatú kistáj része. A kevés és egyenlőtlen elosztású csapadék gyakori szárazságot és aszályt okoz. Az évi csapadékmennyiség 550-600 mm között mozog. Az évi középhőmérséklet 11,0-12,0°C.

A természeti táj eredeti értékei csak nyomokban vannak jelen, másodlagos formákban, amelyek a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz tartozó területén helyezkednek el. Országos védettség alatt állnak, illetve természeti és ex-lege területként vannak nyilvántartásba véve. Ezek mellett a település egyik legfőbb táji-természeti értéke a Ráckevei-(Soroksári)- Duna ág medre és egyes parti területei.

A külterületek területfelhasználásában a hagyományosan kialakult tájszerkezetnek megfelelően a **mezőgazdasági tájhasználat** domináns. Ezen belül is szántó művelési ág és ennek történetileg (nagybirtok rendszerben, illetve szocialista nagyüzemi rendszerben) kialakult nagyüzemi művelési módja meghatározó. Emellett jelentősek a gyepterületek, amelyek szintén évszázadok óta honosak a tájban, azonban szinte teljesen eltűntek az alföldi erdők állományai, amelyek csak néhány kisebb területen maradtak fenn.

Mezőgazdálkodási szempontból a térség **talaja** közepes, illetve a közepesnél valamivel gyengébb termőképességű. A talajminőség változatos, általában délkeleti irányba romlik. A térség kedvezőtlenebb talajminőségét kompenzálhatja az előnyös piaci helyzet, a főváros közelsége. Ez ugyanis olyan intenzív kultúrák meghonosodásának és továbbélésének kedvez, amelyeknél a talajminőség nem elsődleges. A régióban előállított – főleg szántóföldi és kertészeti – termékek mértéke, árutömege jelentős. Ezek előállításának területén egyes települések hagyományokkal is rendelkeznek. A birtok- és használati viszonyok rendkívül elapróztak, a mezőgazdasági termelés nemzetközi mércével mért versenyképességének feltételeit nem teremti meg.

A térségben a mezőgazdaságilag művelt területen belül a szántóterület aránya 71%-os. A szántóföldi növénytermesztésben a gabonafélék (38%), az ipari növények (17%) és a szántóföldi takarmánynövények (13%) termelése dominál. A mezőgazdaságilag művelt területen belül – a táj jellegével összefüggésben – jelentősnek mondható a gyepterület közel 19%-os területi aránya, mely lehetőséget nyújt a legeltetési állattartás bővítésére is. (A tájhasználati arányokat települési szinten a művelési ágak megoszlása alapján a későbbiekben részletesen vizsgáljuk.)

Az erdőterület nagysága és aránya igen alacsony (2,5-3% közötti). Ez az arány jelentősen javítható a kedvezőtlen adottságú, alacsony termőképességű (17 aranykorona – AK/ha – alatti) mezőgazdasági területek erdészeti hasznosításával. A lehetőség összhangban van a környezeti, ökológiai követelményekkel is. Az állattenyésztés nem hangsúlyos a térségben (kivéve a legeltetési juhtartást Apaj, Dömsöd és Kiskunlacháza településeken, valamint a szarvasmarhatartást Lóréven és Dömsödön, ahol a tartás természeti feltételei adottak).

Kiskunlacházán több helyen keletkezett bányató, a külszíni kavicsbányászat után. Ezek egy része még aktív bánya, más része horgásztóként hasznosított (rekultivációs állapotuk eltérő).

A település kialakult tájszerkezetét alkotó **tájhasználati módok** jellemzéséhez a statisztikák közül földhivatali nyilvántartási adatok használhatók fel. A „TAKARNET” adatbázis forrásadatait és feldolgozott művelési ág megoszlási adatait tartalmazzák az alábbi 1., 2.sz. táblázatok:

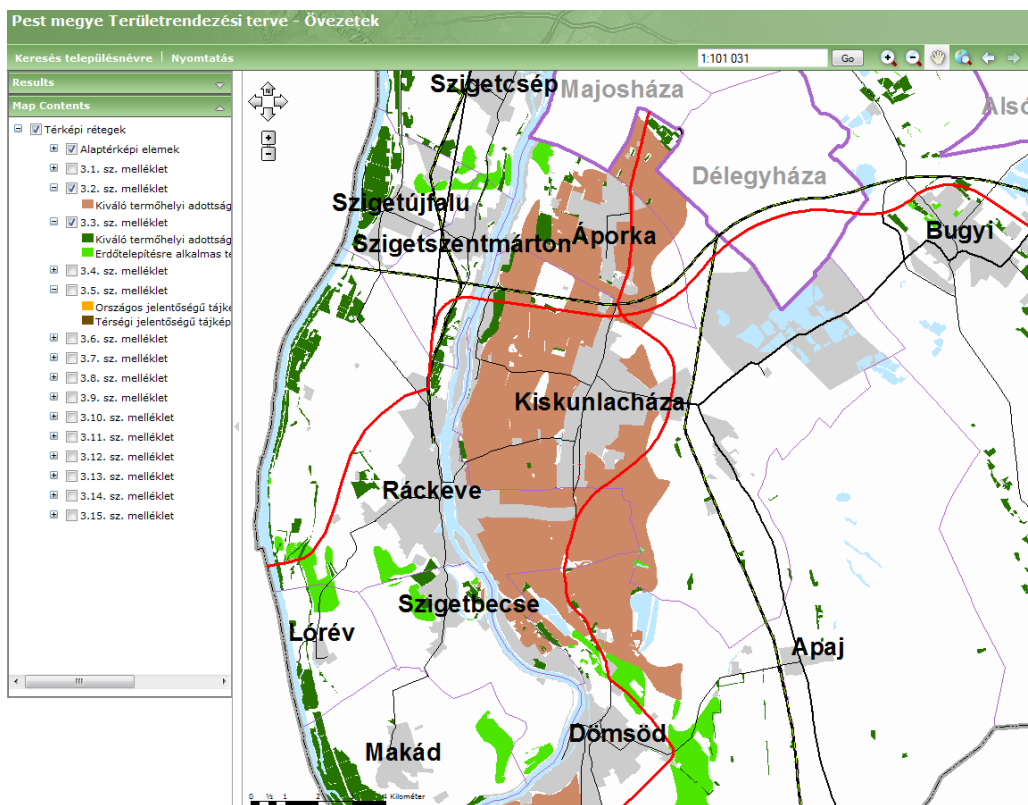
1./ Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (ha.m2/%)	legkisebb földrészlet terület (m2)	legnagyobb földrészlet terület (m2)	átlagos földrészlet terület (m2)
belterület	5643	121	35	700.6881/ 7,49	14	223362	1242
külterület	3804	7	0	8649.7877/ 92,51	3	3851629	22739
ÖSSZESEN	9447	128	35	9350.4758/100,0			

2./ Földrészlet statisztika művelési áganként							
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (ha,m2)	* /%/	legkisebb alrészlet terület (m2)	legnagyobb alrészlet terület (m2)	átlagos alrészlet terület (m2)
erdő	148	153	240.5582		385	234536	15723
fásított ter.	22	25	12.0022		400	54017	4801
E:			252.5604	2,70%			
gyep (L)	120	134	323.7264		7	336469	24159
gyep (R)	101	127	78.3477		3	68121	6169
Gyep (L+R):			402.0741	4,30%			
nádas	8	8	16.6040	0,18%	2433	72214	20755
gyümölcsös	148	162	389.4532		463	181013	24040
szőlő	90	91	12.8979		69	7565	1417
Ült.:			402.3511	4,30%			
szántó	2701	3833	5876.8964	62,85 %	7	884506	15332
MÖT			6697.9256	71,63%			
TT			6950.4860	74,33 %			
kivett	6371	6404	2399.9898	25,67 %	11	3851629	3748
ÖSSZESEN			9350.4758	100,00%			

A nyilvántartott termőterületi (TT) / kivett területi arányban viszonylag magas a kivett 1/4-es aránya (amelynek magyarázata, hogy ez magában foglalja a bányákat és ezek vízfelületeit is). A termőterületen belül túlnyomó a mezőgazdasági területek (MÖT) aránya, az erdőterületek még a kirívóan alacsony térségi átlagot sem érik el, épphogy meghaladják a 2,5%-ot. Az erdősültség (E) alacsonyabb a vonatkoztatási (járási, megyei, kistáji és régiós) átlagoknál. (Az erdőterületi adat nem egyezik az egyéb

nyilvántartási és mért adatokkal, de az eltérés nem nagyságrendi léptékű. Az erdészeti nyilvántartás fotótérképi formátumát a következő oldalon közöljük.*) A MÖT-en belül uralkodó a szántó, kevés (5% alatti) a gyepek (R+L) és az ültetvények (gyümölcsös+szőlő) területe, elenyésző (1% alatti) a nádas terület. Kert művelési ág és „zártkert” földhivatali fekvés nincs nyilvántartva. Az átlagos mértékűnél kissé nagyobb igazgatási terület fekvések szerinti megoszlásában magas a külterületi arány, a 11% alatti belterület a megyei járásszékhelyi átlag alatti. A művelési ágak fenti táblázatba foglalt megoszlásából levonható következtetés, hogy a természetközeli növényzetet lehetővé tevő (erdő+gyep+nádas) művelési ág arány igen alacsony, ~7,2 % alatti. A természeti állapotokhoz képest jelentősen átalakított felszínek aránya tehát több, mint az igazgatási terület 90%-a, ezen belül az átlagnál kissé magasabb a kivett területi 25%-ot meghaladó arány. Ökológiai szempontból kedvező, hogy a kivettként nyilvántartott terület közel 2/3 része biológiailag aktív vízfelület, növényzettel borított vízmeder (Duna ág, bányatavak, csatornák).

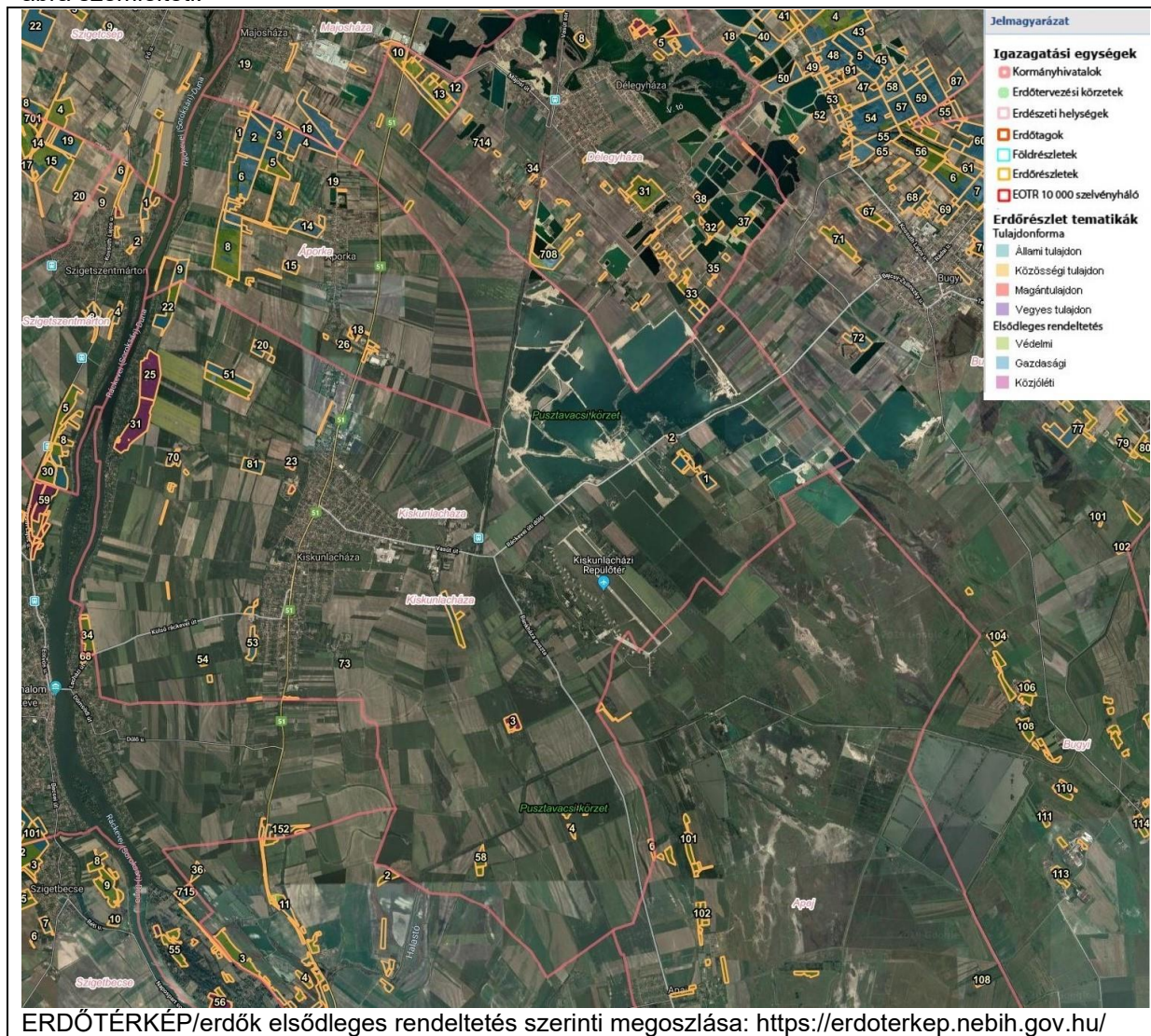

A kivágat a Pest megyei TRT-ben megállapított termőhelyi szempontú övezetek elhelyezkedését mutatja.

Feltűnően magas volt a „kiváló” termőhelyi adottságú szántó övezete, (barna szín), amely a központi belterület és a Dunaág között, valamint a belterülettől délre található. Ehhez képest is elenyésző a kiváló termőhelyi adottságú erdők (sötétebb zöld) és az erdőtelepítésre alkalmas területek (világosabb zöld) övezete. A felülvizsgálat alatt álló megyeterv az adottságoknak és a megváltozott metodikának megfelelően szűkíti az övezet területét, megszüntetve a „kiváló” és kis területre alkalmazva a „jó” termőhelyi adottságú szántó övezetet.

*A 2020. októberben nyilvántartott erdőterületek elhelyezkedését az igazgatási területen az alábbi ábra szemlélteti:

A tájhasználati módok és a tájszerkezet jellemzésére felhasználható statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a település külterülete jelenleg 8650 ha, amely hivatalosan alig több mint 3800 földrészletre oszlik (forrás: Takarnet, 2019.). Az átlagos földrészlet nagyság ezekből számíthatóan elméletileg ~2,27 ha, de szerencsére a földhasználatban ez a felaprózottság nem tapasztalható, a termőterületek túlnyomó többségét termőhelyi adottságoknak megfelelő nagyüzemi méretű táblákban művelik. A hagyományos nagyüzemi szántóföldi és gyepgazdálkodási kultúrák viszonylag kevésbé sérültek meg az elhízott földterületi privatizáció túl sok tulajdonost és üzemi termelésre alkalmatlan méretű birtokot eredményező hatását, csupán néhány parlagon hagyott, gyomosodó szántó jelzi a birtokszerkezeti problémát.

A művelési ágak változási tendenciáit jól szemléltetik az 1983 – 1993. évek közti nyilvántartási adatok, amelyeket az előzményi tájrendezési vizsgálat közöl. Ezt kiegészítjük a 2013. és 2018. évekre vonatkozó statisztikai adatokkal. A táblázat a művelési ágak változásának tendenciáit jól szemlélteti.

Év	Szántó	Gyümölcsös (+kert)	Szőlő	Rét + legelő	Nádas	MÖT	Erdő	TT	Kivett terület
1983	6457	202	24	518	17	7218	243	7461	1875
1993	6420	521	44	617	21	7602	226	7828	1502
2013	6115	417	15	438	16	7002	245	7246	2103
2018	5877	389	13	402	17	6698	253	6950	2400

/MÖT: mezőgazd. összes ter., TT: termőterület/ /a táblázat adatai kerekítve, hektárban/

A fenti területi adatok a szántóterületek kivételével sajátos hullámvázst mutatnak: a legrégebbi (még a rendszerváltás előtti) és a legfrissebb (2018/19-es) adatok közötti, átmeneti állapotokat tükröző adatok vagy csúcspontot, vagy mélypontot jeleznek az adott oszlopban. A tendencia 3 irányban állapítható meg:

- 1/ a 83-as adathoz képest növekvő, majd a 93-as adathoz képest mára csökkenő adatsorok: gyümölcsös, szőlő, gyepek, nádas, MÖT, TT – valamennyi 1993-ban érte el a csúcspontot;
- 2/ a 83-as adathoz képest csökkenő, majd a 93-as adathoz képest mára növekvő adatsorok: erdő, kivett;
- 3/ monoton emelkedő/csökkenő adatsorok: szántó (monoton csökkenő); monoton emelkedő adatsor nincs.

A számszerű abszolút értékeket tekintve a legjelentősebb különbség a kivett területek 1993/2018. közötti növekedése (+898 ha), és az ehhez logikusan kapcsolódó hasonló bázisú összegzett adatok (MÖT, TT) csökkenése (-900 ha körül); másrészt a szántó 1983/2013. közötti csökkenése (-580 ha), valamint a gyepek (-215 ha) és ültetvényterületek (-163 ha) 1993/2013. közötti csökkenése.

A kivett területek növekedése százalékos összehasonlításban is kiugró, bázisévnek az 1993-as adatsort tekintve 2018-ra ~160%-ra nőtt az érték. Ugyanilyen viszonyításban a szőlők több mint 70%-os területcsökkenése szembeötlő (-31 ha).

A művelésből kivett területek nagysága ez elmúlt másfél évtizedben fokozott tempóban növekedett. A művelésből kivont területek növekedése elsősorban nem a belterületbe vonásnak tudható be, hanem a külszíni bányaterületek szinte minden mértéket meghaladó növekedésének. A művelési ágak közül elsősorban a szántók, továbbá az ültetvények (gyümölcsös, szőlő) és a gyepterületek rovasára nőttek a kivett területek.

A településen az ökológiailag értékes területek (erdő, rét, legelő és nádas) nagysága viszonylag csekély (2018-ban 672 ha) a nagy kiterjedésű szántókhoz képest (2018-ban 5877 ha), ezen belül is majdnem kétharmaduk gyepek.

Az erdőterületek nagysága alig haladja meg a 250 ha-t, ez a 3% alatti erdőszültség, erősen elmarad mind a megye (~24%), mint az ország (~20%) erdőszültségi arányától. Kedvezőtlen, hogy az erdőknek csak kis része, ~17 %-a természetközeli erdő. Kedvező tendencia, hogy az erdőterületek nem csökkentek, a statisztika enyhén növekvő tendenciát mutat.

A kiskunlacházi erdőterületek, valamint a rét, legelő és nádas területek így is fontos elemei a térség ökológiai rendszerének, a természetes és természetközeli gyepek és nádas területek nagyrésze természetvédelem alatt áll, illetve természeti területként nyilvántartott terület.

A síkvidéki jellegből adódóan a térség növényzetére, élővilágára az egymást váltó társulások kevésbé változatos mozaikja jellemző. Az eredeti vegetációk ebben a térségben a pusztagyepes, homokpusztarétek, homoki erdők, csúcsfűgyepként gyöngyvirágos-tölgyesek, valamint lokálisan értéri és egyéb hidromorf társulások. Az eredeti vegetációk helyén ma túlnyomórészt beépített vagy lebányászott területek, valamint intenzív mezőgazdasági területek (főleg szántók) találhatók, reliktumként elsősorban a homoki pusztagyepes és a lefolyástalan, mélyfekvésű területek nádas, sásos, gyepek társulásai maradtak fenn. Ezek legértékesebb területei a Kiskunági NP részeként országos szintű védelem alatt állnak. Ezeket következő fejezetünk ismerteti.

TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

A település környékének természeti környezete a területi arányokat tekintve nem mutat kedvező képet: alacsony az országos védelem alatt álló területi részesedés, helyi védelem pedig nincs elrendelve. Ezek mellett az ökológiai hálózatok által lefedett területek aránya is alacsony. A tervelőzsmény 2002.évi vizsgálata teljeskörűen jellemzi a település akkori természetvédelmi helyzetét:

a) „Országos jelentőségű védett természeti területek

A település országos jelentőségű védett természeti területei a Kiskunági Nemzeti Park részét képezik, annak északi határát alkotják. Az országos védelem a település dél - délkeleti részén található összefüggő gyepek és vizenyős területek egy részét érinti. A területet védetté nyilvánító jogszabály: 1800/74 ÖtvH r. és az ezt módosító 7/1990. /IV.23./ KVM és a 22/1996.(X.9.) KTM sz. rendelet. A lacházi védett terület a KNP Felső- Kiskunági Puszták elnevezésű, legészakibb részterületéhez tartozik, igazgatásilag az apaji védett területekhez csatlakoznak. A védett területeken túl a település kisebb területeit érinti a NP védőterületi sávja az Öregállás dűlő térségében.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. értelmében ex-lege védett illetve természeti területnek minősülnek Kiskunlacháza külterületén a egyes gyepek, nádas, lápos területek, csatorna és árokmenti

sávok, erdőfoltok, melyeket alább részletezünk.

b) Ex lege védett és természeti területek

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság nyilvántartása szerint Kiskunlacháza közigazgatási területén, (külterületén) egy ex-lege védett terület, a Ráckevei Dunaág hókonyainak déli vége érinti Kiskunlacháza északnyugati külterületét. Továbbá öt olyan gyeptársulás, illetve nedves élőhely található és egy erdőrész (Becelaposi), melyek ... a „természeti területként” nyilvántartásban vannak. A tervlapon lehatárolt természeti területek az alábbiak:

- gyepterületek a dömsöd – apaji határ mellett, a Dömsödi árapasztó csatorna és a vasút által közrezárt háromszögben /Középszentiván pusztája: 3 területegység/
- gyeses területek a vasútvonal mentén, a fentiek közelében (Felsőszentivánpusztája, Apaj szálló alatti legelő és vasútmenti sáv: 2 területegység).

c) Helyi jelentőségű védett természeti területek

Kiskunlacházán ezidáig nem helyeztek helyi védelem alá természeti területet, a nagyközség helyi természetvédelmi rendelettel nem rendelkezik. A településrendezési terv elfogadása során célszerű ezen hiány pótlásáról intézkedni.

d) Tájvédelem

Az élővilág és az élőhelyek védelmében túl Kiskunlacháza területén különös jelentősége van az általános tájvédelemnek, a tájkárosodások helyreállítására irányuló tájrendezési tevékenységnek, a nagykiterjedésű bányászati roncsolt felületekre való tekintettel. A bányászat nyomán keletkezett több száz hektár kiterjedésű bányató, illetve az ezekhez csatlakozó meddőhányók és bányászati területek ökológiai degradált felületei tájrendezési – rekultivációs program megfogalmazását, illetve előírását teszi szükségessé a településrendezési terv kapcsán is.”

Az előzményi vizsgálat által is számba vett természetvédelmi kategóriákba a nyílt hozzáférésű Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) adatbázisa szerint 2019-ben Kiskunlacháza területén a következő területek tartoznak.

1. Országos jelentőségű, egyedi védetség alatt álló területek:

(Forrás: <http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=pl>)

#	Név	Település	Védetség szint	Védelmi kategória
1	<u>Kiskunsági NP</u>	Kiskunlacháza (és további 33 település, felsorolásukat lásd a KNP részletes adatainál)	országos jelentőségű, egyedi	NP
2	<u>Peregi Parkerdő TT</u>	Kiskunlacháza, Ráckeve	országos jelentőségű, egyedi	TT

NP: Nemzeti Park; TT: Természetvédelmi Terület

KISKUNSÁGI NEMZETI PARK - részletes adatok:

Törzskönyvi adatok:

Név: Kiskunsági NP

Törzskönyvi szám: 109/NP/74

Megye: Bács-Kiskun, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok

Település: Ágasegyháza, Akasztó, Apaj, Bócsa, Bugac, Bugacpusztaháza, Bugyi, Csengőd, Dunapataj, Dunatetőten, Fülöpháza, Fülöpszállás, Harta, Izsák, Kaskantyú, Kerekegyháza, **Kiskunlacháza**, Kunadacs, Kunbaracs, Kunpeszér, Kunszentmiklós, Lakitelek, Mórícgát, Orgovány, Páhi, Solt, Soltsszentimre, Szabadszállás, Szakmár, Szank, Tatárszentgyörgy, Tiszaalpár, Tiszasas, Tiszaug

Védetség szint: országos jelentőségű, egyedi

Védelmi kategória: NP

Kiterjedése: 50640,94 hektár

Ebből fokozottan védett: 17568 hektár

A Kiskunsági Nemzeti Park részegységei közül Kiskunlacházát érinti a:

Felső-kiskunsági puszták 4462-4464 sz. részterületeivel, az alábbi hrsz. területeken:

4462	109/NP/74	<u>Kiskunsági NP</u>	Kiskunlacháza	0556/1
4463	109/NP/74	<u>Kiskunsági NP</u>	Kiskunlacháza	05546/5a
4464	109/NP/74	<u>Kiskunsági NP</u>	Kiskunlacháza	0556/5b

PEREGI PARKERDŐ Természetvédelmi Terület - részletes adatok:

Törzskönyvi adatok:

Név: Peregi Parkerdő TT**Törzskönyvi szám:** 269/TT/96**Megye:** Pest**Település:** Kiskunlacháza, Ráckeve**Védettség szint:** országos jelentőségű, egyedi**Védelmi kategória:** TT**Kiterjedése:** 11,5 hektár**Ebből fokozottan védett:** 0 hektár- **Érintett hrsz-ok:**

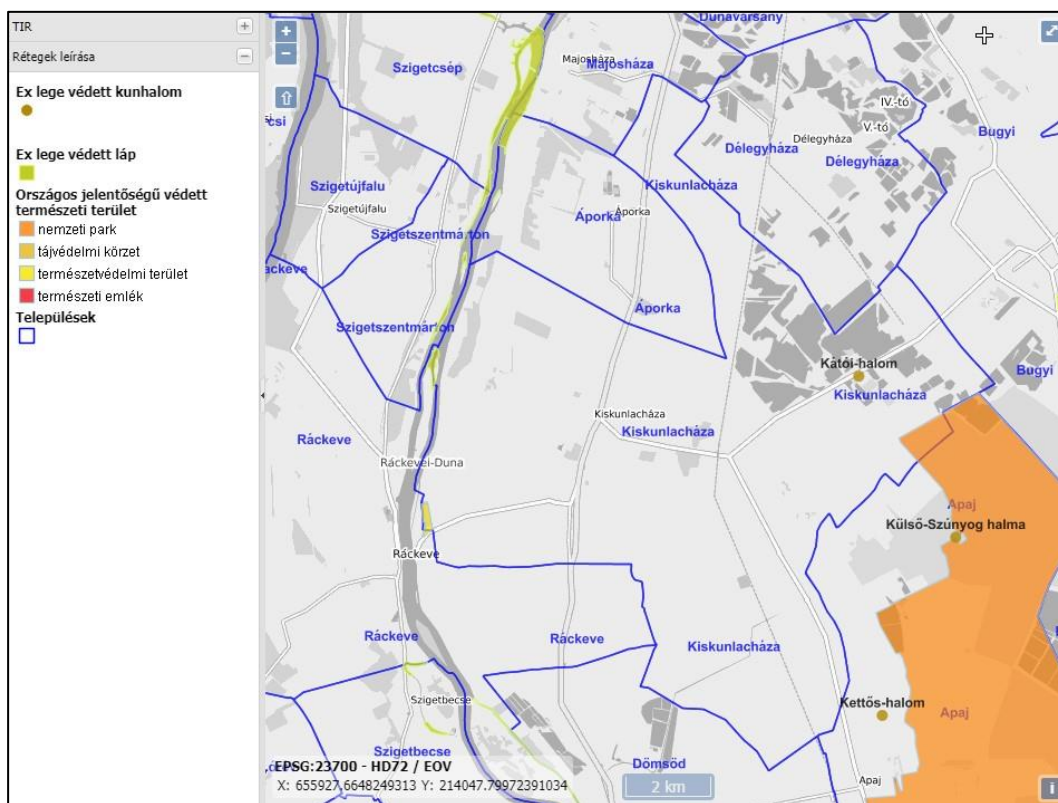
1	269/TT/96	Peregi Parkerdő TT	Kiskunlacháza	040/34
2	269/TT/96	Peregi Parkerdő TT	Kiskunlacháza	040/35

2. „Ex lege” védett természeti területek és természeti emlékek:(Forrás: <http://web.okir.hu/sse/?group=TIR.>)

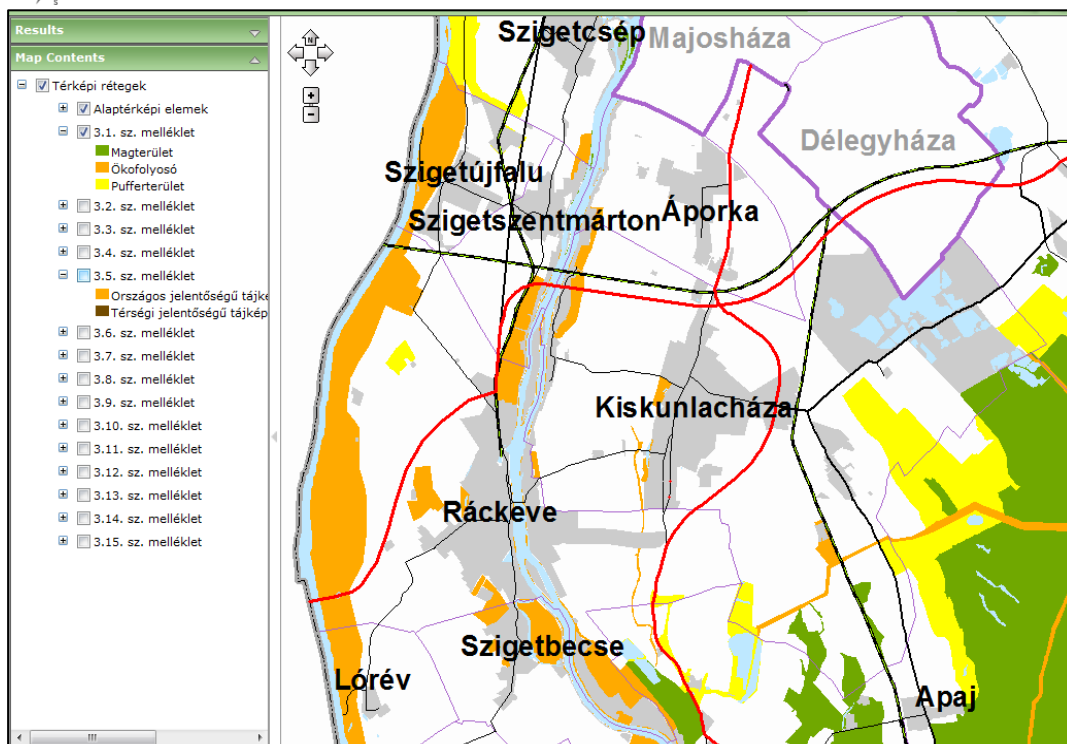
Név	ID	Védettség típusa	Illetékes NP
Angyali-sziget	Törzskönyvi szám: 662/EL/14	Ex lege védett láp	Duna-Ipoly NP
Kátói-halom	TIR azonosító: 104297	Ex lege védett kunhalom	Duna-Ipoly NP

A Kátói-halom EOY koordinátái megközelítőleg: X 653022, Y 206141.

(Az előzményi vizsgálat által említett „RSD Hókonyai 2” (azonosító: 727/EL/14) láp a TIR szerint teljes egészében Kiskunlacháza közigazgatási határán kívül, Szigetszentmárton területén húzódik.)

3. Helyi jelentőségű védett természeti terület nincs nyilvántartva az adatbázisban.**4. Nemzeti Ökológiai Hálózat (NÖH)**

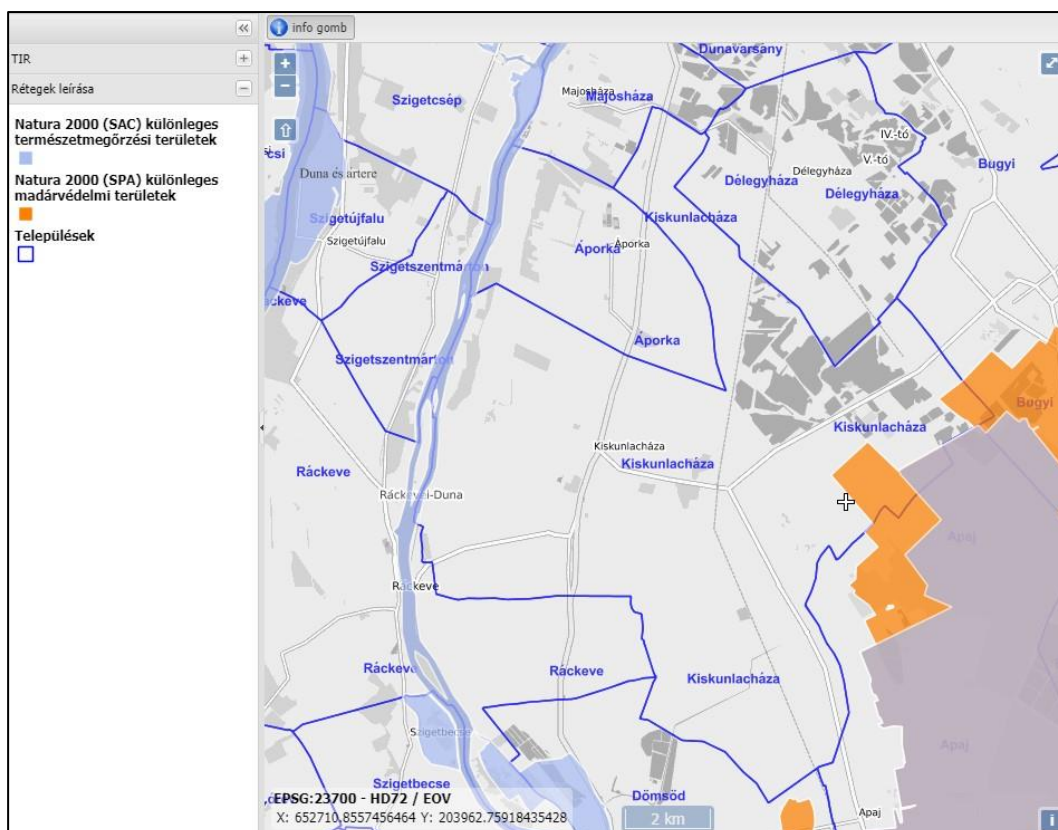
A 2000-es években jelölték ki a nemzetközi és országos ökológiai hálózatokat. A NÖH övezetei a hatályos Pest megyei TRT alapján az alábbiak – szintén csak kismértékben érintik Kiskunlacháza területét. A felülvizsgálat alatt álló megyeterv az adottságoknak megfelelően bővíti az övezet területét, elsősorban a RSD területével.

5. Natura 2000 területek

Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmének keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megővését és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához. A Natura 2000 területek hazai szabályozásának kereteit a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) tartalmazza.

A „kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési terület” (SAC) és a „különleges madárvédelmi terület” (SPA) az előzőekhez hasonlóan szintén viszonylag kis területen fedi le a települést, nagyrészt átfedésben az országos védettségű területekkel és az NÖH területeivel.

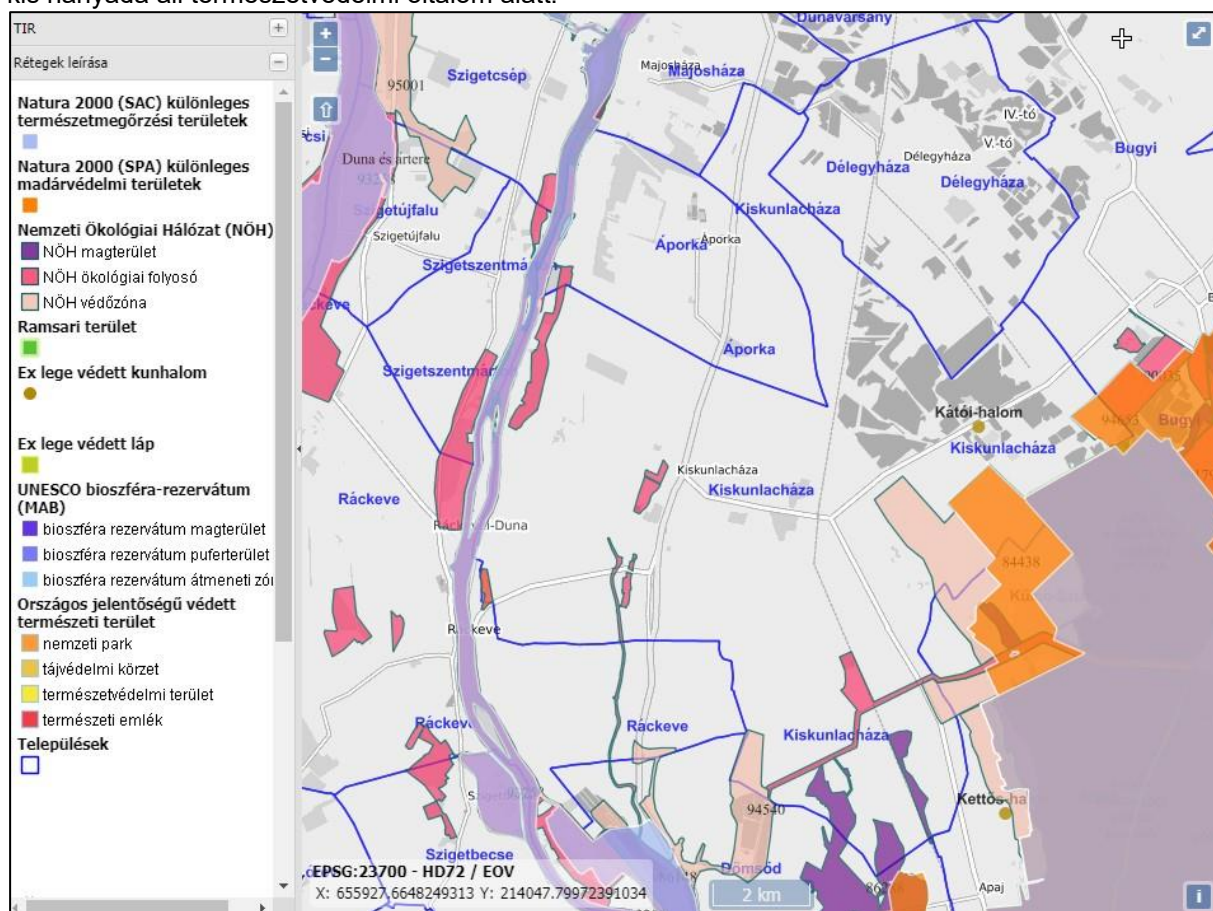
6. Ramsari terület

Hivatalos nevén az „Egyezmény a nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyekről, különösen, mint a vízimadarak élőhelyeiről” a természetvédelmi államközi megállapodások legrégebbike. Célja a vizes élőhelyek megőrzésének elősegítése, és az ehhez szükséges jogi, intézményi keretek megalapozása. Kiskunlacháza keleti határán nyúlik be a Felső-kiskunsági szikes puszták nevű ramsari terület, és teljes egészében átfedésben van az eddig ismertett védett kategóriákkal.

7. UNESCO bioszféra-rezervátum

Az UNESCO Ember és bioszféra programja keretében kijelölt bioszféra-rezervátumok célja a Föld nagy ökoszisztéma-típusait reprezentáló, kiemelkedően értékes területek védelme, a rajtuk tapasztalható emberi és természetes folyamatok megfigyelése volt. A bioszféra-rezervátumok, mint egyes vadon élő növény- és állatfajok élőhelyei, menedékei, fontos ökológiai funkciót látnak el, és egyben jelentős szerepük van a fajok vándorlásának, terjedésének elősegítésében is, így az ökológiai hálózatok szerves részét is képezik.

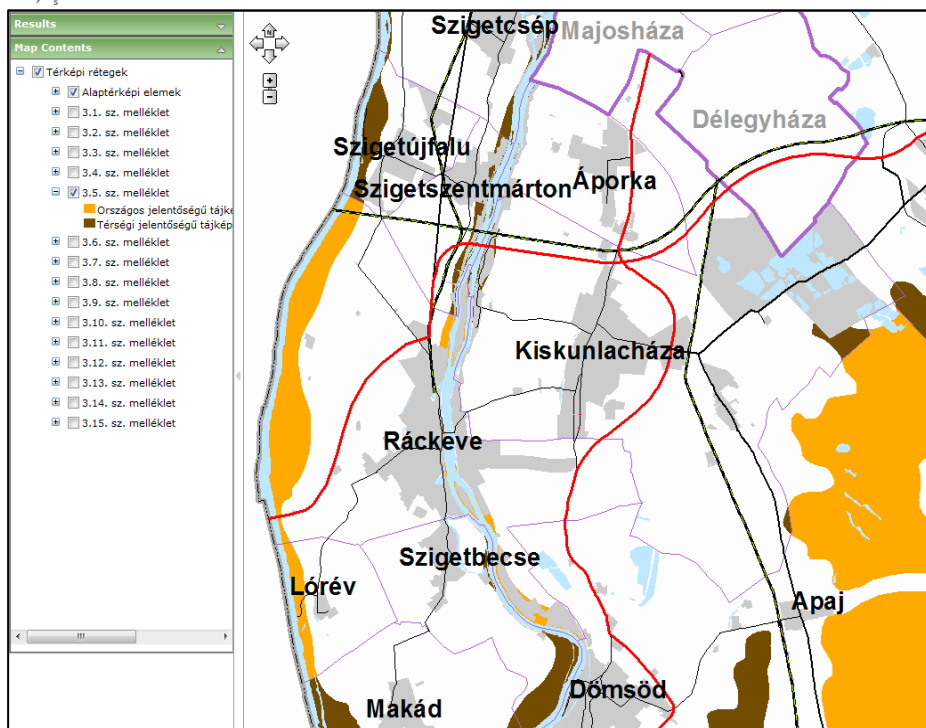
A számba vett természetvédelmi kategóriák közös térképén látható, hogy a Duna-menti sáv, valamint a Kiskunsági NP területe többszörösen érintett. Összességében azonban csak Kiskunlacháza területének kis hányada áll természetvédelmi oltalom alatt:

(Forrás: <http://web.okir.hu/sse/?group=TIR>)

8. Tájképvédelem

Az előzményi vizsgálat utolsó bekezdéséhez csatlakoztatható az akkor még nem meghatározott térségi tájképvédelmi övezeti lehatárolás, amelyet a hatályos Pest megyei TRT az alábbiak szerint rögzít:

A Tájképvédelmi övezetei igen kismértékben érintik Kiskunlacháza területét. A felülvizsgálat alatt álló megalapozó az adottságoknak megfelelően bővíti az övezet területét, elsősorban a RSD területével.

9. Védendő táji értékek

Kiskunlacháza egyedi tájértékei között nagyobb jelentőséggel bírnak a belterületi építészeti, műemléki objektumok. Ezeken kívül számos fészületet és gémeskutat is tartalmaz a nyilvántartás.

A tájérték-kataszter (TÉKA) adatbázisa Kiskunlacházára vonatkozóan az alábbi 29 db tájértéket sorolja fel:

megnevezés	település	típus
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Kereszt	Kiskunlacháza	Feszület
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Római katolikus templom	Kiskunlacháza	Templom
Kereszt	Kiskunlacháza	Feszület
Községháza	Kiskunlacháza	Városház
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Peregi Parkerdő templomrommal	Kiskunlacháza	Parkerdő
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Kereszt	Kiskunlacháza	Feszület
Por kereszt	Kiskunlacháza	Feszület
Református lelkészlak	Kiskunlacháza	Paplak
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Kiskunlacháza	Szobor
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Hajós-kúria	Kiskunlacháza	Kúria
Kun László szobor	Kiskunlacháza	Emlékmű; emlékszobor; emlékoszlop; emléktábla
Vella kereszt	Kiskunlacháza	Feszület
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Kiskunlacháza	Szobor
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Kiskunlacháza	Szobor

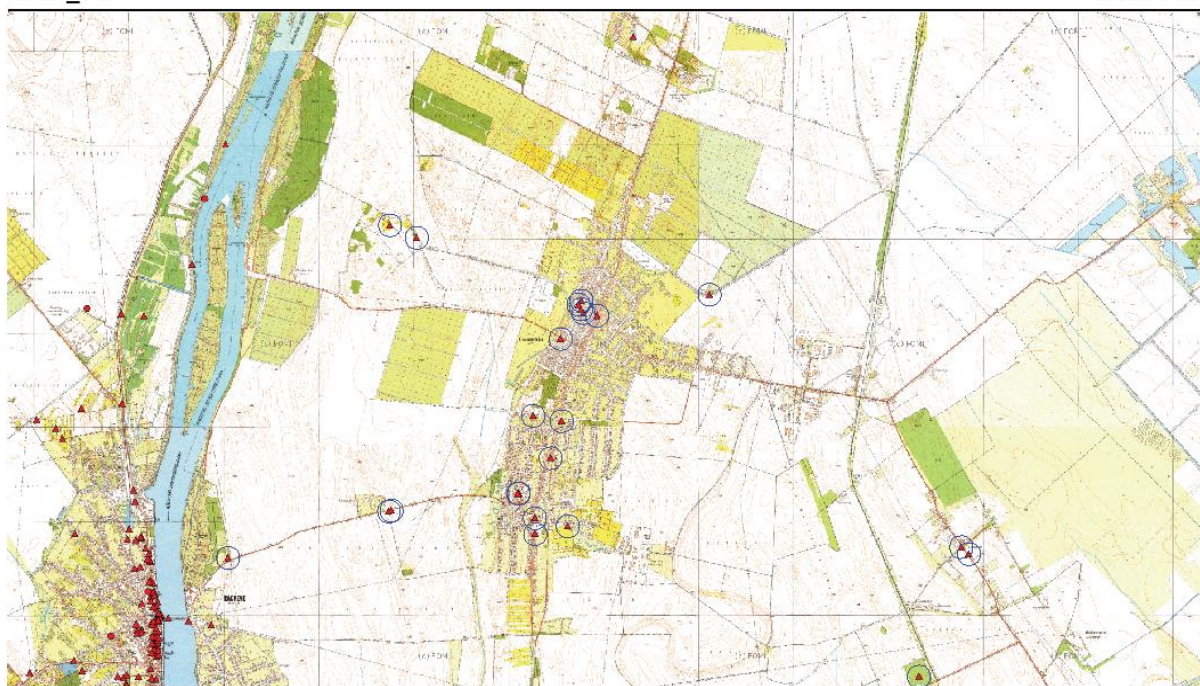
megnevezés	település	típus
Emlékmű, szobor, egyedülálló oszlop	Kiskunlacháza	1848-49-es szabadságharcos emlékmű
Paraszti lakóépületek	Kiskunlacháza	Parasztház
Gémeskút	Kiskunlacháza	Gémeskút
Olvasó kereszt	Kiskunlacháza	Feszület
Református templom	Kiskunlacháza	Templom
Kereszt	Kiskunlacháza	Feszület
Kápolna	Kiskunlacháza	Kápolna
Hajós-kúria	Kiskunlacháza	Kúria

Forrás: TÉKA: <http://tajertekar.hu/hu/#>

A fent felsorolt tájértékek elhelyezkedését a település területén sematikus az alábbi ábra szemlélteti. Az objektumokat körök jelzik a térképen. (A térkép nagyobb felbontásban és interaktív formátumban megtalálható a forrásként hivatkozott honlapon.)

téka
KKLH_1TE

M 1:50000 (A3)

Forrás: TÉKA: <http://tajertekar.hu/hu/#>

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

Kiskunlacháza zöldterületi adatai a Központi Statisztikai Hivatalnál vezetett nyilvántartás alapján nem határozhatók meg, mivel a fejezetben is közölt KSH/TeIR. adatok csak a kertészetileg fenntartott belterületek (park, tér, zöldsáv, fasor, stb.) adatait tartalmazzák, az OTÉK szerint zöldterületi kategóriát nem határozza meg, zöldterületi ellátottság kimutatására nem alkalmas.

A település *közhazsnálatú zöldterülettel* alig rendelkezik, ezen belül is alacsony az intenzíven kiépített és fenntartott közparkok aránya. Ilyenként csak a két településrész főtere a Kossuth tér és a Munkácsy M. tér minősíthető.

Ezek mellett a tervelőzmény vizsgálata közpark kategóriába sorolta az 51.sz. főút menti kisebb - nagyobb beépítetlen és legalább részben fás növényzettel fedett területeket (északról haladva: a régi főúti elágazásnál levő teresedés, a cukrászda előtti tér, a peregi útélágazásnál levő tér és Peregen a főút menti széles zöldsáv). Ezek mellett területileg legjelentősebb a Kinizsi Pál utca déli oldalán levő, nagyrészt fásított terület, melyet potenciális közparknak tekintett. A tervelőzmény megállapítása szerint: „A település lakott területén nem jellemzőek a nagy kiterjedésű közparkok. Jelenleg a település

központjaiban található szép kialakított és karbantartott zöldterületek. 1 nagyobb közpark (14 720 m²) és 40 közkert (összesen 54 295 m²) található a településen. A település jelentősebb zöldfelületei között meg kell említeni a temetők területeit és a sportpályákat”

A fentiekben túl található néhány beépítetlen, de zöldfelületileg sem rendezett szabadterület, melyek valamilyen szinten zöldfelülettel fedettek (a perei Móricz Zs. u. melletti teresedés, Lacházán az Erdei F. u. menti „saroktelkek”, a temető melletti „tartalékterület”, és néhány egyéb gyomos beépítetlen terület).

Kiskunlacházán az egy főre jutó összes parkterületek kiszámításának nincs értelme, mivel ebből semmiféle ellátottsági mutató nem számítható, - summásan csak annyi állapítható meg, hogy a településen jelentős **közparkhiány** mutatkozik és a belterület egyéb értékes zöld- és erdőterületekkel sem rendelkezik, közterületeinek zöldterületi szerepe alacsony szintű. Ezt csak kismértékben kompenzálja a családiház kertek egy részének értékesebb faállománya (gyümölcsös) és egyéb haszon- és díszkertjei. A belterület duna-parti üdülőterületi sávja egyáltalán nem rendelkezik közparkkal. (A kapcsolódó külterületen lévő parkerdő zöldterületi szerepére a később térünk ki.)

Közpark „pótlékként” a központi belterülethez nyugatról kapcsolódó zöldfelületek (sportpályák, krosszpálya környéke), az üdülőterületen az erdőterületek, valamint külterületen a kavicsbánya-tavak és jellemzően spontán települt, alacsony szinten rendezett zöldfelületi környezetük említhető.

A belterületi zöldterülethiány ökológiai hatásait tovább súlyosbítja a település kirívóan alacsonyszintű erdősültsége.

A fentiek tükrében kiemelt jelentőségű a Pereg Parkerdő területe, amely Kiskunlacháza és Ráckeve határterületén helyezkedik el, a Duna-parti településrészben. A parkerdő egyben természetyszerű erdőállomány is, így általános ökológiai jelentősége mellett természetvédelmi szempontból is jelentős (természetvédelmi nyilvántartási adatait előző, 1.8.sz. fejezetünk ismerteti).

Jelen zöldterületi fejezetben azonban mindenekelőtt zöldterületi ellátási, közpark-pótló szerepére kell felhívunk a figyelmet.

További „enyhítő körülmény” a kiterjedt bányatavak egy részének már megkezdődött rekultivációja és rekreációs célú használata, a felhagyott bányák területén a – többé kevésbé rendezett, még inkább csak spontán - zöldfelületek megjelenése.

Összefoglalva Kiskunlacháza zöldfelületeiről elmondható, hogy a település **zöldfelületi rendszerét** kevésbé a közparkok, közkertek és egyéb parkosított közterületek (fásított terek, stb.) alkotják, inkább a magánkertek, az ároksavak, az út menti zöld sávok, fasorok, az intézmények és üzemek udvarai, a sportterületek, pályák, temetők zöldfelületei együttesen. Kiskunlacháza zöldfelület-gazdálkodásának területi alapjai hiányosak, a közterületi zöldfelületek részesedése a belterület méretéhez képest alacsony szintű. Ezzel ellentétben a magántulajdonú zöldfelületek együttesen a települési belterület igen nagy hányadát fedik le, a családiházas beépítésnek köszönhetően.

A különböző típusú zöldfelületek együttesen alkotják a települések ökológiai rendszerét, melyek a külterületi zöldfelületekkel együttesen illeszkednek bele a térségi, tágabb ökológiai hálózatba. Kiskunlacháza 2.sz. belterületének közvetlen határán folyik, illetve áll a Ráckevei–(Soroksári-)Duna-ág, amely a település kiemelkedő természeti, ökológiai adottsága. A településen emellett több bányató található, melyek értékes potenciális vizes élőhelyek. A települési szövet határán további értékes zöldfelületi elemek növelik a település környezeti minőségét, ezek közül több szempontból kiemelkedő a Pereg parkerdő védett területe, valamint a Kiskunsági Nemzeti Park kiskunlacházai területei és az ex lege védett területek. Településszerkezeti adottság a külterjes mezőgazdasági területek magas aránya, amelyek korlátozott mértékben ugyancsak hozzájárulnak a település zöldfelületi ellátottságához.

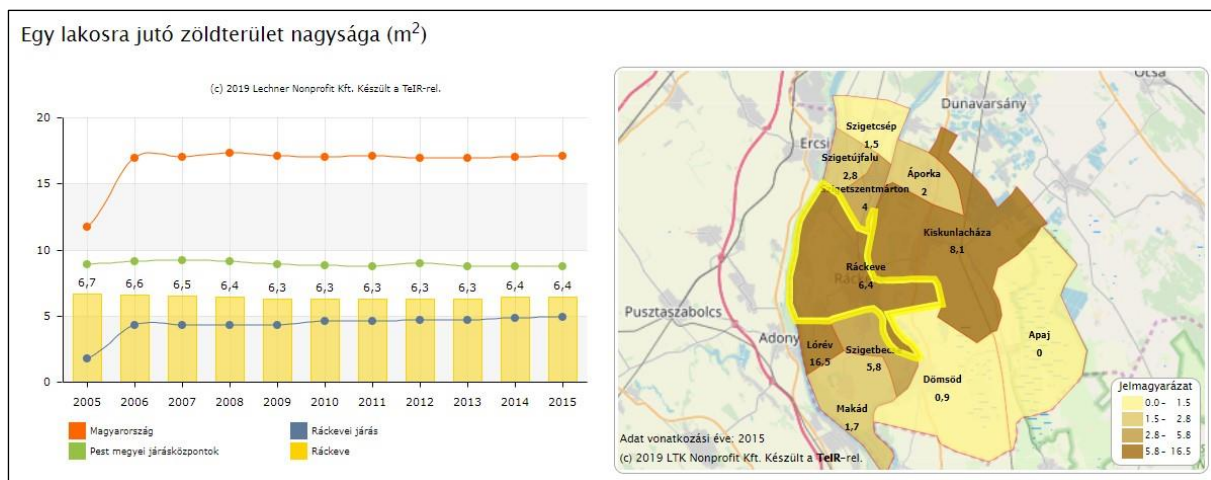
A zöldfelületi rendszer súlyos hiányossága ezzel szemben – a közparkok hiánya mellett – a település kirívóan alacsonyszintű erdősültsége. Ez a mezővédő erdősávok hiányában, továbbá az ipari és gazdasági területek védőfásításának hiányában is megmutatkozik.

A település átszellőzését tekintve a Duna-ág széles ökológiai zöldsávja előnyös, elhelyezkedéséből következően azonban pozitív hatása a központi belterületen csak korlátozott mértékben érvényesül.

Tájékoztatásképpen megemlítendő, hogy a KSH által nyilvántartott települési zöldterület nagysága 2007-2008-ban 69015 m² volt, 2009-2013-ig 70615 m², majd 2014-2015-ben 70801 m². (Későbbi adatok nem állnak rendelkezésre.) Ez sajnos nem jelenti a zöldterületi ellátottság magas szintjét, mivel a közterületeken alacsony a közparkként kialakított területek kiterjedése.

A lakónépességre vetítve így 2015-ben 8,1 m² zöldterület jutott egy lakosra. Az érték a Ráckevei járáson belül átlag feletti, az országos átlagtól (2015-ben 17,1 m²/fő) azonban jócskán, a egyi átlagtól (8,7 m²/fő) kissé elmarad. Ezeket mutatja be az alábbi TeIR diagram.

Összegezve a leírtakat: Kiskunlacháza, **zöldfelületeit** tekintve átlagos, zöldterületi ellátottságát tekintve az **átlagosnál kedvezőtlenebb helyzetű** település. Ez a zömmel egyedi telkes beépítettség, a falusi településszerkezet következménye, amely a település méretéhez képest nagyarányú magánkerti és kisarányú közterületi zöldfelületi hányadot eredményez. A belterületen a közterületi zöldfelületek, közparkok hiánya jellemző, a külterületen a védőfásítások hiánya okoz problémákat.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

Főbb területi adatok

A településre jellemző főbb területi jellegű és azzal összefüggésben lévő népességi adatokat a következő táblázat tartalmazza.

A település alapadatai (KSH 2011. és TAKARNET 2013.)	
Igazgatási terület (ha) -TAKARNET 2013.-	9350,4758
Lakónépesség (fő) -KSH 2011.-	8.763
Átlagos népsűrűség (fő/km ²) -KSH 2011.-	93,7
Lakás, lakott üdülő és egyéb lakóegység (db) -KSH 2011.-	3481
Belterületek (ha) -TAKARNET 2013.-	700,5116
Külterület (ha) - TAKARNET 2013.-	8649,9642

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Kiskunlacháza Nagyközség Pest megyében, a Csepeli-sík középső részén, a Ráckevei-Soroksári Dunaág (továbbiakban: RSD mentén, az 51-es út mentén Áporka és Dömsöd között, domborzatilag kevésbé tagolt területen helyezkedik el. Kiskunlacháza igazgatási területének alakja szabálytalan. A település központi belterülete az igazgatási terület súlypontjától Ny-ra, a Duna irányában található.

A település szerkezetét tagoló fő elemek:

- a természetföldrajzi elemek: az RSD, a bányató rendszer, erdők;
- a közlekedéshálózati elemek: az 51-es út és egyéb közúthálózati elemek nyomvonala, a Budapest-Kelebia vasútvonal, a repülőtér,
- a különféle terület-felhasználási elemek.

A domborzat síkvidéki, mély fekvésű területei belvízveszélyesek. A vízrajzi elemek közül kiemelkedik az RSD és a kavicsbányató rendszer. Az RSD az igazgatási terület Ny-i szélén É-D irányban folyik. Az igazgatási terület Ny-i határa nagy hosszban a sodorvonalhoz igazodik. Külön kell megemlíteni a település igazgatási területének ÉK-i részén elhelyezkedő kavicsbányató rendszert, amelyek kedvező kialakítás esetén az RSD mellett ugyancsak jelentős idegenforgalmi vonzerőt jelenthetnek.

A településképpen ezeken a táji természeti adottságokon kívül meghatározó szerepe van még a kisebb-nagyobb összefüggő erdőknek is. Természetesen a tájhasználatot, a kül- és belterületek tényleges terület-felhasználását Kiskunlacházán is alapvetően meghatározzák a természet-, közlekedés- és gazdaságföldrajzi, valamint a táji, történeti adottságok.

A nagyközség közlekedési szempontból kedvező helyzetben van, mind közúton, mind a Budapest-Kelebia vasúton egyszerűen és jól megközelíthető. A település repülőtérrel és vízi megközelítési lehetőséggel (RSD) is rendelkezik. A közlekedési adottságokat önálló szakági fejezet értékeli, de a főbb adottságok a következők:

- Az 51-es főút belterületi szakaszáról lehet elérni a Kiskunlacházát Bugyival (5204 j. ök. út) illetve Apajjal (5203 j. ök. út) összekötő, valamint a Ráckeve (5101 j. ök. út) felé tartó utakat. Ugyancsak a központi belterületről indul az üdülőterületet feltáró 51306. j. bek. út. Az 51-es út azon túl, hogy feltárja és élteti a település belterületét, forgalmi adottságai miatt egyúttal el is választja a Ny-i és K-i részeket.
- A település vasútállomása a repülőtér és a belterület között található. Kedvező közúti kapcsolatokkal is bír. Kifejezetten szerencsés adottság, hogy a település belterületét a vasút nem vágja ketté.
- A település rendelkezik egy jelenleg elsősorban kisrepülőgépeket kiszolgáló repülőtérrel (volt szovjet katonai reptér). Ez egy nem nyilvános IV. osztályú repülőtér, melynek üzemeltetője a KMRF Kft, létesítményei pedig az üzemeltetőtől bérelve vehetők igénybe. A repülőtér lehetővé teszi a település légi megközelítését. Kedvező adottságként értékelhető, hogy a repülőtér a központi belterületről távolabb helyezkedik el, valamint hogy a lakóterületek is a légi megközelítési sávon kívül helyezkednek el. A nagyközség élete szempontjából alapvető fontosságú a volt katonai repülőtér és a volt Szovjet laktanya jelenléte és erősen meghatározó lehet a település fejlődése szempontjából a repülőtér további sorsa.

A területfelhasználás főbb szerkezeti jellemzői az alábbiak:

- Kiskunlacháza Nagyközség nagy kiterjedésű igazgatási területének relatíve jelentéktelen része, 10,7 %-a a beépített (már belterületbe vont) és beépítésre szánt terület.
- A település központi belterülete -, mely történetileg két önálló községből (Lacháza és Pereg) nőtt össze - az igazgatási terület közepén, az 51-es út mentén hosszan elnyúlva terül el. A település mai központi belterületének legjelentősebb kiterjedésű beépítésre szánt területei a különféle jellemzőkkel rendelkező, eltérő karakterű lakóterületek, melyek a központi belterület elsődleges használati funkcióját adják. Ennek az elsődleges funkciónak a kiszolgálásra a központi belterületen elszórtan egyéb területhasználati funkciók is találhatóak.
- Kiemelendő, hogy a központi belterület településszerkezetének történelmi kialakulásból adódóan kettős központrendszer figyelhető meg. Lacháza hagyományos településközpontja az 51-es főút (Dózsa György utca) és a Bugyi úti elágazás tágabb környezetében alakult ki. Pereg községközpontja kezdetben a Szent Imre utca mentén kezdtek kialakulni (, mivel ez az utca a perei rész főutcája), de a településrészi központként ma már a Ráckevei út, Dózsa Gy. út találkozásának tágabb környezetét jelölhetjük meg. Mindezek mellett Kiskunlacházán egy-egy községközpont (az egyenletes szolgáltatással való lefedettség biztosítása érdekében) azonban más településrészen is fellelhető. A községközponti ellátottság tehát a település egészére vetítve nem homogén. A lakosságot ellátó kereskedelmi és szolgáltató egyéb létesítmények több-kevesebb egyenletességgel elszórva a lakóterületek egészén belül megtalálhatók.
- Kiskunlacháza a közigazgatási határ Ny-i részén, az RSD mentén egy különálló belterülettel is rendelkezik. Ez az elsődlegesen üdülőterületi funkciójú második belterület a központi belterületről távolabb, Ny-i irányban található. Az üdülőterület, amely egyetlen kiépített úttal kapcsolódik a belterülethez alakja hosszúkas. Az üdülőterület lényegében a teljes Duna-parti szakaszra kiterjedt (a Bece-Lapos dűlőtől Ráckevéig). Az üdülőterületek középső szakaszán, az üdülőterületi feltáró út mentén egy üdülőterületi településrészi alközpont van kialakulóban (kereskedelmi-szolgáltató, rekreációs funkciókkal). Az üdülőterületekhez tartozik a Vesszőzátó-sziget, amely közúton nem közelíthető meg, csak az üdülőterületen található kikötőből. Az üdülőterületekre jellemző, hogy növekszik a korábbi üdülők lakó funkcióra történő igénybevétele.
- Ugyan jogilag nem belterület, de kiemelendő a reptér DNY-i környezetében Bankházán kialakult olyan tanyás, falusiasodó beépítés, amely Kiskunlacháza központi belterületétől K-i irányban távolabb esik.
- Kiskunlacháza legjelentősebb ipari termelő tevékenységei a belterület szélein (az 51-es út mentén és a vasútállomás közelében) működnek. Fontos megemlíteni, hogy az 51-es út (Dózsa Gy. út) mellett, annak forgalomvonzó hatása miatt alakult ki egy kereskedelmi-szolgáltató vállalkozási zóna. Ezen a területen sok és összességében igen vegyes kereskedelmi-szolgáltató profillal működő vállalkozás telepedett meg a település és az átutazók ellátására specializálódva. Jelentős

kiterjedésű vállalkozási területek találhatók a Rákóczi út mentén is (pl. Leier), de ezen a településrészen jelentős kiterjedésű belterületi beépítetlen területekkel is találkozhatunk, amelyek a vállalkozásfejlesztés célterületei is lehetnek. A település belterületének közelében egy szennyvíztisztító telep található. Az igazgatási területen elszórtan, de jellemzően mégis a központi belterület közelében találhatóak a korábbi TSZ-majorok (4 db) és az ÁG telephelyei, amelyek iparszerű mezőgazdasági termelő tevékenységeknek, vagy egyéb ipari-kereskedelmi vállalkozásoknak nyújthatnak otthont. Így ezeket a területeket vizsgálatunkban ipari gazdasági területként tüntettük fel.

- Az igazgatási területen a belterületek közelében a funkcióhoz igazodóan elszórtan találhatóak a református és katolikus felekezeti temetők, a volt izraelita temető, a szociális otthon, a Hotel Apaj épületegyüttese, a bankházi temető, a sportpályák, a külterületen a motocross pálya, a strand, a bányák, amelyek mind a különleges (beépítésre szánt, vagy beépítésre nem szánt) terület-felhasználási kategóriába tartoznak. Ezek a sajátos különleges funkciók a tervezés során egyedi problémakezelést igényelnek majd.
- A település közhasználatú zöldterülettel (közparkkal, közkertekkel) gyengén ellátott. A zöldterületi, zöldfelületi adottságokat némileg javítja, hogy a településre jellemző falusias családiházak beépítése miatt az egyéni rekreációs igények nagyobb része saját telken belül is megoldható.
- A település mező- és erdőgazdasági művelés alatt álló külterülete évről-évre folyamatosan csökken, elsősorban a külszíni bányaterületek növekedése miatt, de jelenleg is jelentős kiterjedésű. A külterület nagyobb hányadát az mezőgazdasági területek teszik ki, melyek egy kisebb része (gyepek, nádasok) természetvédelmi oltalom alatt áll, a Kiskunsági Nemzeti Park apaji területeihez kapcsolódóan. A nem védett mezőgazdasági területek döntő hányada szántó, kisebb részt gyümölcsös és gyepterület. A mezőgazdasági területek aránya az összterülethez képest fokozatosan csökkenő tendenciát mutat.
- A külterületen erdőterületek nagyobb, összefüggő kiterjedésben ma már csak a település nyugati részén, a Dunaág- menti sávban, valamint a belterület nyugati szegélyén találhatóak, az igazgatási terület elenyésző hányadán. Kisebb erdőfoltok találhatóak a bányatavak környezetében. Ezekkel együtt is az erdőterületek aránya az összterülethez képest mindössze 2,5-3%, stagnáló – csökkenő, hullámzó tendenciát mutat. Az erdőszűcség növelése szükséges.
- Erőteljesen növekszik a nem beépítést szolgáló kivett területek, a külszíni (kavics)bányák területe, elsősorban a mezőgazdasági területek rovására. A bányaterületek alakulására jellemző, hogy a bányaművelésbe vont felületek növelése mellett nem jellemző a felhagyott területek mező- és erdőgazdasági művelésbe való visszaadása, mivel a hidrogeológiai adottságok miatt itt jelentős kiterjedésű és nagy vízkészlettel rendelkező bányatavak jönnek létre. Ezek hasznosítása jelenleg horgásztóként jellemző. A működő és felhagyott bányaterületek beépítettsége jelenleg igen alacsony szintű (1% alatti). A külterület jelentős hányadát foglalja el a volt katonai reptér és kiszolgálólétesítményeinek, jelenleg jellemzően használaton kívüli, kivettként nyilvántartott területe. A valójában kivett, útként, burkolatként, lakótelepként és telephelyként kialakított felületek mellett jelentős gyepfelületek, elgyomosodott területek és kisebb erdőfoltok találhatóak a reptéri területen.
- A külterület egyéb jelentősebb beépített területei a volt Tsz- és Ág- majorok telephelyei (Székely-tanya, Szántó- tanya, Peregi major, Vasút melletti major, Felsőszentiván – ez utóbbi idegenforgalmi intézmény) és a külterületi lakóhelyek területe.
- Kiskunlacházán számos külterületi lakóhely alakult ki, egyik legjelentősebb külterületi lakott helye Bankháza, ahol a számos lakóház mellett néhány intézmény és temető is található. Ettől elszakadva csak néhány tanya, farmgazdaság működik a település külterületén. A település igazgatási területén a hagyományos értelemben vett zártkertek nem alakultak ki. Néhány zártkert jellegű terület csatlakozik ugyan a belterülethez, de a jellegzetes zártkerti beépítés szerencsére sehol nem jelent meg a környéken. A legnagyobb zártkert jellegű terület a település DK-i részén csatlakozik a beépített területekhez.

A település mai központi belterületén elszórtan még bárhol találhatóak beépítetlen foghíj telkek és területek, de nagyobb számban ezek a település keleti részén, a Bethlen u. közeli területeken fordulnak elő. Ezek a foghíjak az esetleges további lakó célú fejlesztési igényeket elvben még egy jó ideig még ki tudják szolgálni, de gond velük kapcsolatban, hogy döntő részben magántulajdonban vannak, ezért nehezen indítható meg fejlesztésbe vonásuk. Elsődleges településpolitikai cél kell legyen ezeknek a foghíjaknak, hasznosítatlan területeknek a beépülését szorgalmazni. A nagymélységű még fel nem tárt telektömbökben tömbfeltárás révén újabb lakótelkek kialakulása is előirányozható. A település üdülőterületeinek lakó célú hasznosítása is egyre erősödő folyamat. Az üdülőterületeken tehát elvben már most is jelentős tartalékok állnak rendelkezésre. Kiskunlacházán az átlagos belterületi laksűrűség (799 m²/fő) értéke, alacsony és ez igazolja a település alapvetően falusias jellegét (, még mindig nagyobb a belterületi tartalék, mint amit a jelenlegi demográfiai viszonyok indokolnának).

1.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

A Takarnet 2019. júniusi adatai alapján a településen a művelési ágak megoszlása:

Művelési ágak	Terület (m2)	%
erdő	2525604	2,70(-)
gyep (legelő)	3237264	3,46(-)
gyep (rét)	783477	0,84(-)
gyümölcsös	3894532	4,16(+)
kert	0	0
kivett	23999898	25,67(+)
nádas	166040	0,18(-)
szántó	58768964	62,85(+)
szőlő	128979	0,14(-)
Összesen:	93504758	100,00

A fenti táblázatban **kiemelve** a megyei átlagtól erősen eltérő (+/-) értékek.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala 2019.02.14-i adatszolgáltatása alapján az átlagos aranykorona (AK) értékek, valamint az átlagnál jobb minőségű területek és a minőségi osztályok megoszlása:

Művelési ág	Minőségi osztály	AK érték	Területnagyság (ha)	Átlagos AK érték
gyümölcsös	1	45,20	2,7049	28,91
	2	38,20	92,9434	
szántó	1	34,80	512,7557	19,93
	2	26,10	1543,2645	
szőlő	2	38,20	2,1521	32,32
gyep (legelő)	1	17,40	17,7690	6,57
	2	13,20	10,6610	
	3	9,70	53,5475	
	4	8,00	61,8808	
gyep (rét)	2	26,10	0,9883	8,68
	3	19,10	13,1990	
	4	14,80	13,0495	
	5	8,7	8,5781	

Megjegyzés: Az átlagos AK érték az adatszolgáltatás időpontjában lévő ingatlannyilvántartási adatokból származtatott érték. Ezek az értékek minden egyes művelésből való kivonás, vagy művelési ág váltás esetén kis mértékben módosulnak.

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek**1.14.1.3.1. Lakóterületek**

Kiskunlacháza központi belterületének mintegy négyötödét a lakóterület alkotja, amely szerkezetének kialakulása több évszázados múltra tekinthet vissza. A két történelmi településrész szerkezetileg, és némiképp a beépítésében is különbözik a később parcellázott településrészek lakóterületeitől. A lakóterületek alapvetően a következő fő típusokba sorolhatók.

A lakóterületek kialakulásuk ideje, beépítési jellegzetességük illetve telekméretbeli adottságai alapján kisvárosias és falusias lakóterületekbe sorolhatóak. A település területén a következő jellegzetesebb lakóterületi típusok találhatók:

- A kisvárosias lakóterületek közé kizárólag a volt szovjet laktanya és repülőtér használaton kívüli lakótelepe lenne besorolható. Ezen a területen lakó funkció nem működik, és a jövőben sem várható. Ennek a lakótelepnek az épületállománya F+4 szintszámú lapostetős, rendkívül avult

- állagú épületekből áll.
- A legelőször kialakult, hagyományos telekstruktúrán létrejött falusias, jellemzően fésűs beépítés a település lacházi és peregi történelmi részein található. Ez a beépítés a településközpontban a Dózsa Gy. utca környezetében fokozatosan hézagosan zárt sorú, zárt sorú (kert- és kisvárosiasodó) jellegű kezd öltetni. Az ősi faluközponti területeken kicsi (mintegy 250-500 m²) és a faluközpont szélein nagy (, mintegy 1.000-1.500 m²) területű telkek is találhatók. (A tömbökben nem egyszer szabálytalan alakú telkekkel is találkozhatunk. A nagyobb telkek a lakó, a kereskedelmi-szolgáltató és az alapintézményi funkciókon túl elvben a hagyományos gazdálkodói céloknak is megfelelnek.) E területek altípusai a következők:
 - = Lacháza ősi településmagja (a Dózsa György utca és a Völgyi út között alakult ki. E történelmi településmag nagyon sűrű beépítésű, a kialakult telkek nagyon kicsik, az utcák keskenyek. Nagyon sok helyen csupán néhány méter széles zsákutcák teszik megközelíthetővé az "egymás hegyén-hátán" beépült apró telkeket. Így e terület általános közlekedési állapota kedvezőtlen. A lakótelkek igen változatos alakúak, a beépítési százalék jelentős (30-50%). Ez a terület az 51-es út és a lacházi településrész északnyugati határát adó Völgyi utca között terül el, s délen egészen a református temetőig elnyúlik. E régi településrész területén az épületek jelentős részben avultak.
 - = Lacháza központi magjához csatlakozóan, a Dózsa György utcától keletre a korábbiakban leírt telekosztásnál kissé kedvezőbb telekállapotról beszélhetünk. A terület láthatóan nagyméretű telkek fokozatos aprózódásával jött létre, s a tömbbelső feltárása szükségessé tette sok egymást követő "nyél", számtalan zsákutca kialakítását. Így -bár a teleknagyságok az előző kategóriánál nagyobbak- a terület közlekedési rendszere a központi részhez hasonlóan kedvezőtlen. A szűk zsákutcák nehézkessé teszik a lakótelkek megközelítését, és az esetleges vállalkozások kialakítását is akadályozzák. A területen szinte kivétel nélkül oldalhatáros beépítés alakult ki, s az épületek általában közepes állagúak.
 - = Pereg településmagjának területén, a Szent Imre (Kossuth) utca környékén is a sűrű oldalhatáron álló beépítés a jellemző. Itt azonban ez a kistelkes rész kisebb területre jellemzőbb, mint Lacházán, de e területen is érezhető, hogy a belső lakóterületek telkei csupán a lakófunkció ellátására szolgáltak, s a mezőgazdasági termelés a település belterületének külsőbb területeire szorult. A beépítés általában utcavonalakra kiépült családházak, a lakóházak általában közepes állagúak, de elég sok a rossz állagú, avult épület is. Pereg területén, a Dózsa György utca D-i szakasza mentén hagyományos, meglehetősen nagyméretű hosszúka telkekből álló telektömbök alakultak ki.
 - A központi belterület K-i részén meghatározó, az elmúlt mintegy 60-70 évben már a tervszerű fejlesztésnek köszönhetően szabályos telekosztással és kedvező teleknagyságokkal kialakult falusias lakóterületeken jellemzően oldalhatáron álló, esetenként szabadonálló beépítésű családi házas beépítés valósult meg. Ezeken a területeken a szabályosabb alakú telkek, és rászteres telektömb hálózat a jellemző. A telekállományról megállapítható, hogy a kisebb méretű telkek általában mintegy 700-1.000 m² közötti nagyságúak, a nagyobb méretűek pedig mintegy 1.000-1.400 m² közötti nagyságúak. A kisebb telkek méretükből adódóan a lakó funkción túl legfeljebb a lakókörnyezetet nem zavaró kereskedelmi, szolgáltató és kisipari funkciókra lehetnek alkalmasak. E területeken a közepes és jó állagú, általában földszintes, vagy földszint + tetőtér beépítéses lakóépületek a jellemzők. E településrészen egyes területigényes intézmények is elhelyezésre kerültek, s a kialakult telkek alakja, mérete a vállalkozások számára is kedvező feltételeket biztosít. A peregi központi részhez csatlakozó területek telkei szabályosak, viszonylag nagy méretűek, s itt már a mezőgazdasági tevékenység végzése is lehetséges lakóházhoz tartozó udvar mögötti részen. A telkek Pereg hagyományos beépítésű területein oldalhatáron álló földszintes (max. tetőtér beépítéses) családi házakkal épültek be, s az épületek többnyire közepes állagúak, de előfordulnak avult, illetve egészen új, vagy felújított, jó állagú épületek is.
 - A település szélein az elmúlt évtizedekben újonnan parcellázott területeken részterületi rendezési tervek alapján szabályosan osztott telekstruktúrán jöttek létre az újabb építésű, földszintes, (tetőtér beépítéses) oldalhatáron álló közepes és jó állagú épületek. A Pereg délkeleti részén kialakított lakóterületein viszonylag nagyméretű telkek kerültek kiosztásra, ahol a telkek mérete kedvező (900-1.100m²). A viszonylag széles telkek lehetővé tették a családi házak szabadonálló jelleggel történő beépítését, s e területen kivétel nélkül jó állagú, általában pince + földszint + tetőtér beépítéses épületek találhatók.
 - A reptér DNy-i környezetében Bankházán olyan tanyás, falusiasodó beépítés alakult ki, amely Kiskunlacháza központi belterületétől távolabb esik. Ezen a területen a telkek jelentős része nem beépített, jellemző méretük is változatos (1.500-10.000 m²), a lakó funkció mellett ezen a telekterületen már egyéb gazdasági funkció is folytatható. Oldalhatáron álló, földszintes beépítés jellemző, kiegészítő gazdasági épületekkel.

A központi belterületen elszórtan még számos helyen találhatók beépítetlen foghíj telkek és területek, de ezek beépítéséhez számos helyen már a telekstruktúra átalakítása is szükséges lenne, a nem megfelelő méretű, vagy megközelíthetetlen, tömbbelsőben levő területek miatt. Ezek a foghíjak az esetleges további lakó célú fejlesztési igényeket elvben még néhány évig ki tudnák szolgálni, de gond velük kapcsolatban, hogy döntő részben magántulajdonban vannak, ezért nehezen indítható meg fejlesztésbe vonásuk. Nagyobb méretű összefüggő fejlesztési területek a központi belterületről K-re találhatóak, ezek jelenleg jellemzően mezőgazdasági célra hasznosított területek. Ezen felül a központi településrész É-i és D-i végei mentén, valamint Bankházán vannak még jelentősebb lakóterületi tartalékok.

A lakóterületi tartalékok számbavétele, becslése		
Terület azonosítása	Terület nagyság (ha)	Elvi telekszám (db)
Elszórtan a központi belterületen meglévő jelenlegi tartalékok	-	270
A központi belterület K-i részén, a Bethlen u. közelében az Alkotmány utca és a Szentiványi utca közötti területen.	81,4	651
A központi belterület É-i részén, a Hatház utca mögötti területen.	14,6	116
A központi belterület D-i részén, a Ráckevei határnál.	18,0	144
Bankházi tartalékok	26,0	208
Összesen:		1389

A fenti telekszám becslésnél a következő képletet alkalmaztuk: a lakótelkek száma (db) = terület nagyság (m²) x 0,8 / 1000 m².

Az előzőken túlmenően a nagymélységű még fel nem tárt telektömbökben tömbfeltárás révén elvileg újabb lakótelkek kialakulása is előirányozható, jelenleg nem számszerűsíthető mértékben. Jelenleg lényegesen nagyobb a belterületi lakótelek tartalék, mint a népesség igényeiből fakad.

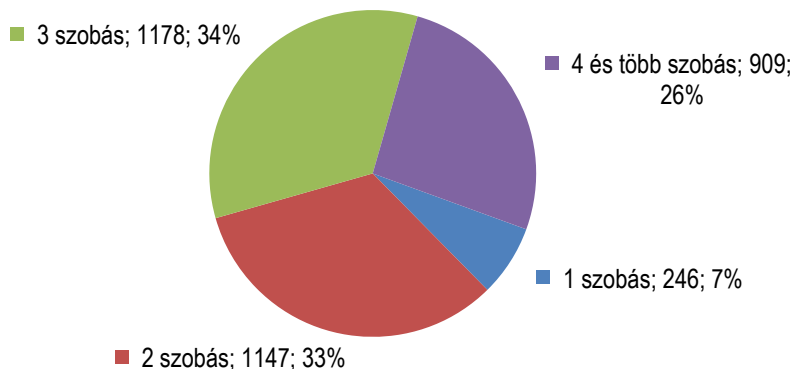
A lakásállomány statisztikai adatai és értékelése

A lakosság életminőségét jelentősen befolyásolja az általa birtokolt vagy lakott ingatlanok állapota. A 8763 lakóra 3841 lakóingatlan jut. Ebből 3454 lakás, 26 üdülő és 1 egyéb rendeltetésű. A település lakásállományának döntő része (99,22 %-a) volt magánszemélyek tulajdona, és mindössze 0,78 %-a volt önkormányzati és egyéb tulajdon. A nem lakott lakások aránya magas, 8,08 %. A lakásvagyon mindössze 19 %-a épült 1946 előtt, míg az 1970 óta épült lakások aránya 54 %. Az ingatlanok szobaelosztás tekintetében a kettő és három szobásak döntő többségben. A lakásállomány 60 %-a három és több szobás. Az ingatlanok 56,9%-ának alapterülete meghaladja a 60 m²-t, átlagosan 88m². A lakásállomány 65,12 %-a alapterületre 80 m²-nél nagyobb. A lakóházak 99,94 %-a földszintes. A 100 lakásra jutó fürdőszobák aránya 105, azonban ez sajnos nem azt jelenti, hogy minden ingatlanban található fürdőszoba. Ugyanis csupán az ingatlanok 88,9 százalékában van fürdőszoba, 3%-a csak félkomfortos, 7,3 százalékuk azonban komfort nélküli. A lakásállomány mindössze 53 %-a volt összkomfortos. A lakóegységek száma 2011-ben 3.480 db, a háztartások száma 3.380 db volt. Így az egy lakásra jutó háztartások száma 1,03, azaz gyakorlatilag 1 db. Ez azt jelenti, hogy egy háztartásra statisztikai értelemben kicsit több, mint 1 lakás jut, így mennyiségi lakáshiány nincs (lényegében 100 %-os az ellátottság).

Lakások rendeltetése (KSH adat 2011.)		
Lakás	lakott (db)	3.175
	nem lakott (db)	279
	együtt (db)	3.454
Lakott üdülő (db)		26
Lakás és lakott üdülő együtt (db)		3.480
Lakott egyéb lakóegység (db)		1
Lakók	lakásban (fő)	8.590
	üdülőben (fő)	51
	egyéb lakóegységben (fő)	1
100 lakott lakásra és lakott üdülőre jutó lakó (fő)		270

A lakások és lakott üdülők szobaszám szerinti megoszlása (KSH)

A lakások és lakott üdülők tulajdoni jellege és használati jogcíme szerinti megoszlása (KSH adat 2011.)

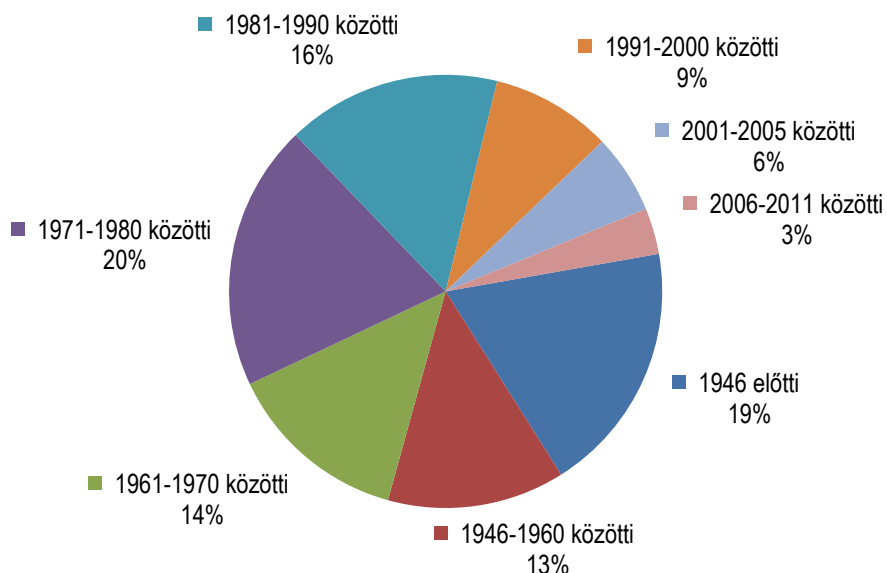
Tulajdonjelleg	magánszemély tulajdona	3.453
	önkormányzati tulajdon	8
	más intézmény, szervezet	19
Összesen (db):		3.480
Lakott lakások használati jogcíme	tulajdonosi	3.108
	bérleti	55
	más jogcímű	38

A lakások és lakott üdülők építési év szerint (KSH adat 2011.)

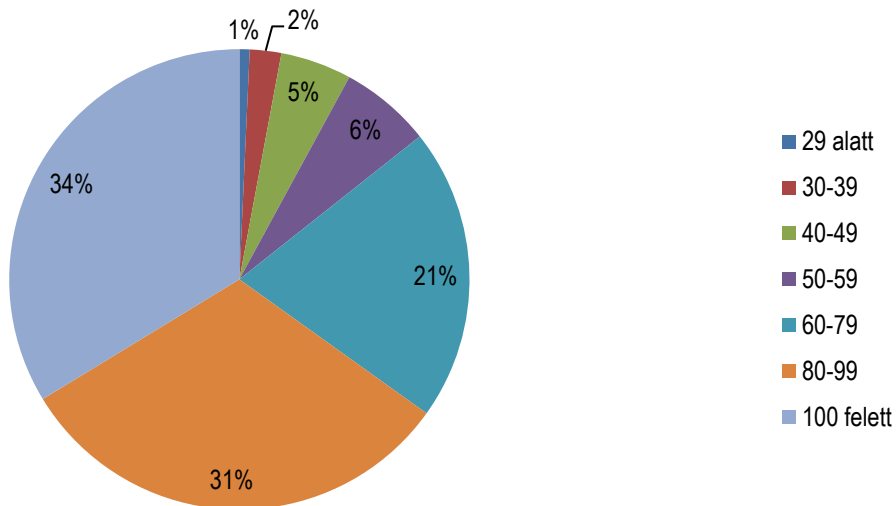
Építési év	(db)	Megyei átlag (%)
1946 előtt	655	13,30
1946-1960 közötti	461	9,59
1961-1970 közötti	476	12,93
1971-1980 közötti	691	19,42
1981-1990 közötti	557	15,18
1991-2000 közötti	314	11,07
2001-2005 közötti	206	9,77
2006-2011 közötti	120	8,74
Összesen	3.480	100,00

A lakások és a lakott üdülők építési év szerinti összetétele (KSH)

Lakások és lakott üdülők alapterülete (m²) (KSH)

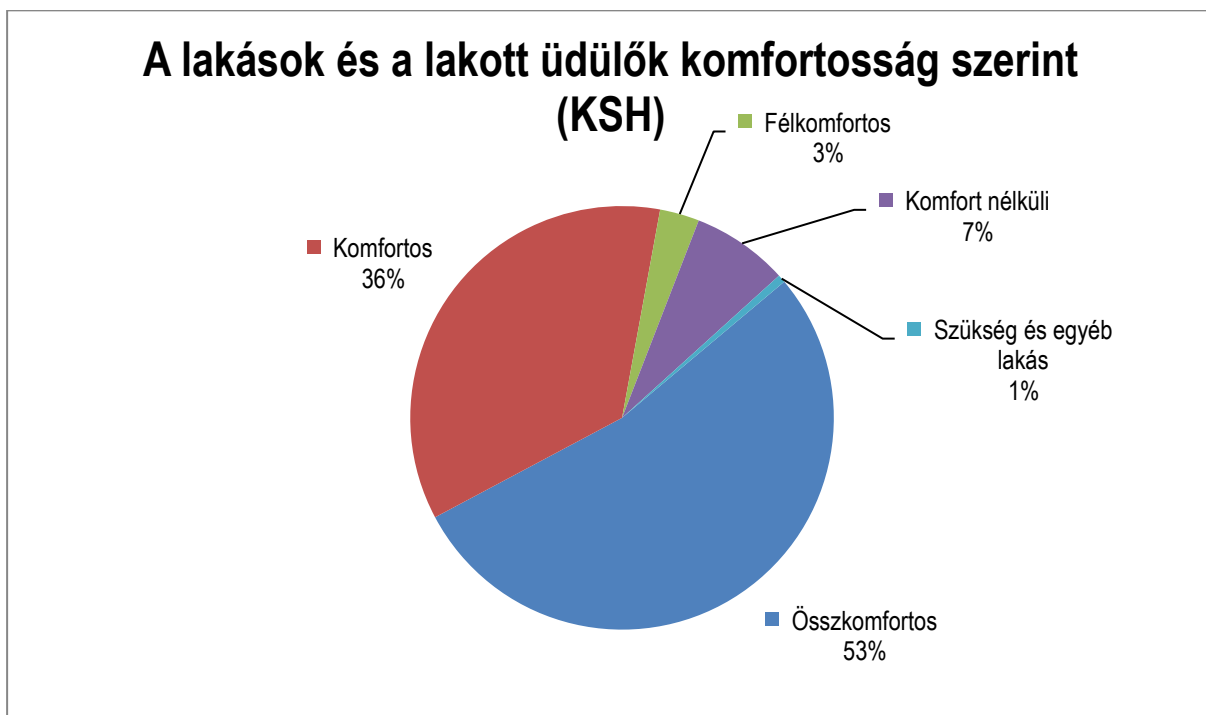

A fenti diagramon ábrázolt adatok alapján az egy lakásra jutó átlagos alapterület 91 m².

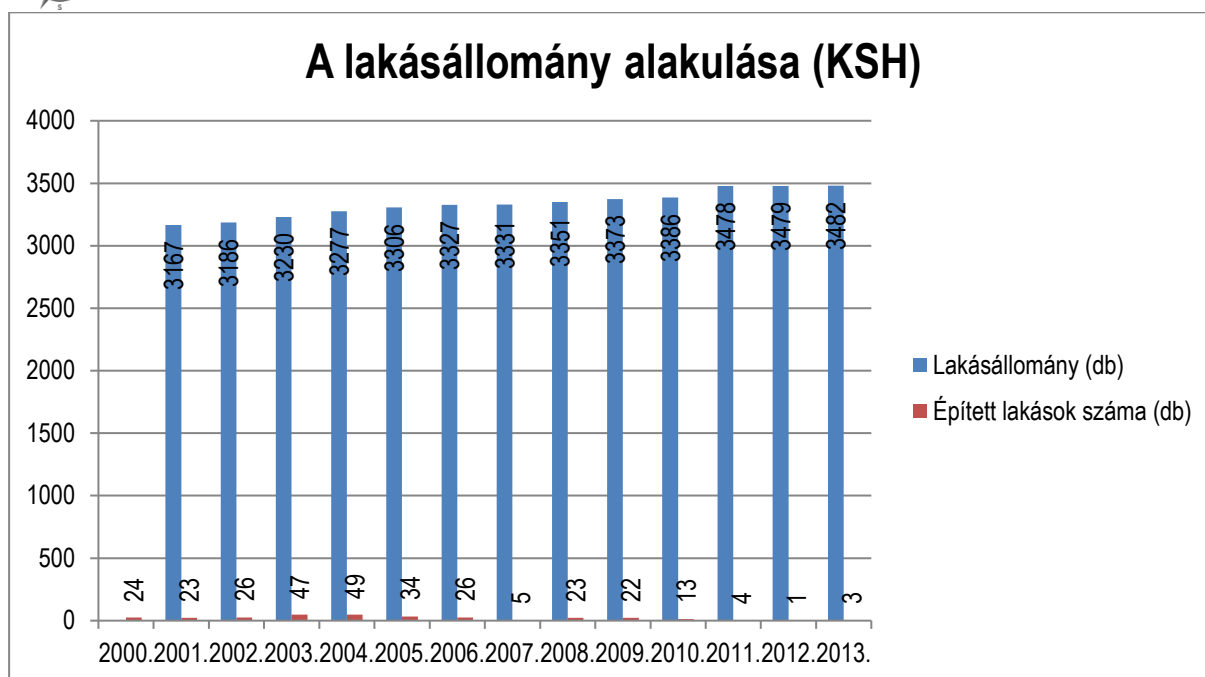
Lakások és lakott üdülők felszereltség szerint (KSH adat 2011.)			
A lakások ellátása	Vízzel	Hálózati (db)	3.230
		Házi (db)	121
	Meleg folyóvízzel (db)		3.212
	Vízöblítéses WC-vel (db)		3.160
	Csatornával	Köz (db)	1.580
		Házi (db)	1.771
Összesen (db)			3.480

Lakások és lakott üdülők komfortosság szerint (KSH adat 2011.)	
Összkomfortos	1.856
Komfortos	1.241
Félkomfortos	105
Komfort nélküli	257
Szükség és egyéb lakás	21
Összesen (db):	3.480

A lakó- és üdülőházak magassága és nagysága (KSH adat 2011.)		
Földszintes (db)		3.428
Emeletes (db)		2
Összesen (db)		3.430
Lakóépületenkénti lakásszám:	1 (db)	3.395
	2-3 (db)	33
	4-10 (db)	2
	11-től (db)	0

1.14.1.3.2. Vegyes területek

Kiskunlacháza rendelkezik a jelenleg érvényes OTÉK által meghatározott településközpont és intézményi vegyes területekkel is. A hatályos terv - a készítés időszakában érvényes OTÉK akkori előírásai miatt - ezeket a területeket az ún. településközpont vegyes területek közé sorolta. Ezt a jogszabályi változás miatt a tervezés során rendezni kell, és már lehet.

Egy külön fejezetben (1.14.1.4.) vizsgáljuk a település humán infrastruktúrájának, humán közszolgáltatásoknak a helyzetét. Így pontosan látjuk a közintézmények jelenlegi kapacitását, az ellátás rendszerét. Ezek a közintézmények a település központi belterületén belül a korábban meghatározó kétközpontúságot oldva immár Pereg és Lacháza határán is megtalálhatóak relatíve arányosan oszlanak meg a település központi belterületén. Azonban a településközpontoktól távolabb eső területekről (üdülőterület, Bankháza) ezek megközelítési távolsága már túl nagy. A település területének közintézményi ellátottsága a főbb szempontok alapján megfelelőnek tekinthető.

A jelenleg a településközpont (Vt jelű) vegyes terület-felhasználási kategóriába tartozó, a közintézmények elhelyezésére szolgáló építési telkeket az eltérő alapfunkció hangsúlyozására a tervi munkarészeknél az ún. intézményi terület-felhasználási kategóriába (Vi jel) soroljuk. A települési közintézmények épületállományáról megállapítható, hogy azok szerkezeti értelemben többnyire megfelelőek mondhatók. Kialakításuk alapvetően a befogadott funkcióhoz igazodik. Építészeti arculatukat tekintve nem nevezhetők egyedi értékkel bírónak.

Az ún. településközpont (Vt jelű) vegyes terület-felhasználási kategóriába tartoznak azok az építési telkek, melyeken alapvetően nem lakó célokra létesített „főépületként” kereskedelmi, szolgáltató épületek találhatóak. Ezen területek épületállományának műszaki és állagbeli adottságai vegyesek, valós használatukkal összhangban van. A vegyes területeken található lakóépületek jellemzően a lakóterületekhez hasonlóan földszintesek, esetenként tetőtérbeépítéssel, állaguk változó. Első sorban a Dózsa György út mentén jellemzőek a különböző, kiskereskedelmi, vendéglátás és egyéb gazdasági épületek, számos esetben korábbi lakóépületek átalakításával jöttek létre. Jellemzően ezek is földszintesek, helyenként tetőtér beépítéssel, változatos beépítési móddal.

Azokat az elsősorban alapfokú kereskedelmi, szolgáltató intézményeket, amelyek lakóteleken, lakóépületekben valósítottak meg és lokális ellátási jelentőséggel bírnak, lakóterületi terület-felhasználási kategóriába soroltuk.

1.14.1.3.3. Gazdasági területek

Kiskunlacháza gazdasági területei jellemzően a településről kivezető utak mentén a központi lakóterületek szélein helyezkednek el. A településen megtalálhatóak hagyományosan ipari (Gip jelű) és

kereskedelmi szolgáltató (Gksz jelű) területek is. A település fontosabb gazdasági területei első sorban a korábban is létező mezőgazdasági major területeken és ezekhez kapcsolódva alakultak ki. Ezen túlmenően a gazdasági területek az utóbbi évtizedekben már korábbi külterületi, mezőgazdasági területeken jöttek létre.

A település területén a következő jellegzetesebb gazdasági terület típusok találhatók:

- A helyi ipari és kereskedelmi-szolgáltató munkahelyek mára részben a korábbi lakótelkeken, részben pedig önálló vállalkozási célú telkeken valósultak meg. Kiskunlacháza teljes belterületén is megfigyelhető jelenség a lakóterületi iparüzés, ami könnyen szomszédsági környezeti konfliktusok forrása is lehet. Kiskunlacháza területén nagy számban működnek árufuvarozással foglalkozó vállalkozók, s ez megoldandó problémát jelent a település számára, mivel a tehergépjárművek tárolása lakóterületen már nem oldható meg célszerűen, és jelentős szomszédsági környezeti konfliktusokat is okoznak.
- Az ipari jellegű tevékenységek többnyire a település központi belterületén folynak, egy-két kivételtől eltekintve viszonylag nem túl nagy termelési volumennel. Ennek következtében és relatíve kedvező telepítési helyeiknek köszönhetően kevésbé zavaróak még a lakosságra nézve, azonban már most is szükséges a kellő közösségi környezeti kontroll alatt tartani ezeket a vállalkozásokat a későbbi konfliktusmentesség érdekében.
- 1990-ig Kiskunlacháza mezőgazdasági és ipari tevékenységében a három termelőszövetkezet játszotta a fő szerepét. Az ipari jellegű mezőgazdasági termelő és feldolgozó tevékenységek a termelőszövetkezetek megszűnése után is megmaradtak, átalakultak. A korábbi majorok területén részleges átalakulás mellett az eredeti termelő, feldolgozó tevékenységek folynak ma is.

A településen pillanatnyilag a következő bejelentett telephellyel (vagy helyekkel) rendelkező termelő vagy kereskedelmi-szolgáltató vállalkozások a következők: Agrobesh-Team Kft.; Amazon Outlet Trade Kft; Auto-Help Centrum 1 Kft.; Autoshop 2004 KFT.; ARCHITEKTÚRA-CZERNY ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.; Ács Eszter; Balázs Viktória; Barabás Téglakő Kft.; Boda Mihály; Breinik Hungary Kft; BRIG-ANDI Kft.; Csillag Sped KFT.; Deli János egyéni vállalkozó; Dél-Pest Megyei Vízközmű Szolgáltató ZRT.; Eurogarden Hungary Kft.; FER-AL-KO BT.; FORWELL-KAMION Kft.; Gabilon Trans Bt.; Gábor Zoltánné egyéni vállalkozó; Gubovics József egyéni vállalkozó; HABSZIVACS BT.; Hevesi és Társa KFT.; Horváth Pál egyéni vállalkozó; Kalocsai Imre Istvánné; Kátai Konténer Kft; Kiskunlacházi Vegyipari KFT.; Kisplútó Kft; KK-KONT KFT.; Kovács Zsolt; Kozsola Kft; Kriston Sport Kft; KUNÉPSZOLG Építőipari KFT.; Leier Hungária Kft.; Lukácsi Sándor egyéni vállalkozó; MINIFOR KKT.; Mobiltrans Zrt.; MOL Nyrt.; Mozbau Bt; MŰSZ-TEX BT.; Nagyszegi Bence; NAMA INOX Kft; N & CS Szolgáltató Kft.; ÖKO 2000 KFT.; Speedy Bt.; Sziget-Metál Kereskedelmi KFT.; Szilárd-Acél Kft. ; UNIKON Vegyipari és Szolgáltató Kft; Vasbolt Kereskedelmi KFT.; VAS-MÉH-KAS Fémipari KFT.; Wareco Depo Kft.; Weber Autófény Kft.

Az előbbi vállalkozások közül a 10 nagyadózó a következő: Lasselsberger Hungária Kft; Leier Hungária Kft; Mobiltrans Teherfuvarozó és Szolgáltató Zrt; Barabás Téglakő Kft; Kunépszolg Nonprofit Kft; T-Mineral Kft.; Busped Kft; Hunland Trade Kft; Csillag Sped Kft; Kun-Farm Kft.

A meglévő gazdasági célú létesítmények vonatkozásában megállapítható, hogy azok épületszerkezeti értelemben többnyire jónak, vagy legalább megfelelőnek mondhatók (bár bizonyos esetekben a karbantartatlanság jeleivel is találkozhatunk), kialakításuk (megjelenésük, kubatúrájuk) a befogadott funkciókhoz igazodik. Építészeti arculatukat tekintve többnyire nem bírnak egyedi értékkel.

A települési szennyvíztisztító telep terület-felhasználási szempontból speciális gazdasági (településgazdálkodási) területként kezelendő. A szennyvíztisztító telep a központi belterülettől DK-re található. 150 m-es védőtávolsága lakott területrészeket nem érint.

1.14.1.3.4. Üdülőterületek

Kiskunlacháza belterületétől elkülönülően a Ráckevei-Soroksári Duna-parton szinte a teljes közigazgatási határ hosszán folyamatosan beépült üdülőterület található. Az üdülőterület területenként eltérő adottságai alapján az alábbi kategóriákba sorolható:

- A kiskunlacházi üdülőterületen több kisebb területen üdülőházas üdülőterület (Üü) található. Ezeken a területeken nem működik az üdülő funkció. Az egyik területen egy több üdülőegységes faház, egy másikon egy félbehagyott többszintes téglapépület található.
- A terület északi részén, egy kb. 4-500 méteres szakaszon régebbi osztású hétvégi házas üdülőterületek (Üh) találhatók. A telkek ezen a részen nagyon keskenyek, területük jellemzően 450-500 m². Az épületek mérete, stílusa vegyes, állaguk ugyancsak.
- A hétvégi házas üdülőterület (Üh) legészakabbi része az ún. Bece-lapos terület jelenleg még

nagyrészt beépítetlen, a területen szabályos rendben 550 m² és 360 m² körüli méretű telkek kerültek kialakításra.

- A kialakult hétvégi házas üdülőterület (Üh) más újabb osztású részén a telkek nagysága általában 450-800 m² között mozog. A terület kialakítása részletes rendezési terv alapján történt. Kedvező adottság, hogy a sűrűn beerdősült területek érintetlenül maradtak, s a parti sáv a közösség számára is rendelkezésére áll, szinte végig megközelíthető. Az üdülőtelek-tömbök között kb. 3-400 méterenként lejárókat alakítottak ki, s viszonylag szélesek a területet feltáró utcák is. A telkek 70-80 %-a már beépült. Az épületállomány itt is vegyes képet mutat, de itt kirívóan jó állagú és nagyméretű épületekkel is találkozhatunk.
- Az Alsó-Dunasor mentén a parti kis méretű (250-350 m²) teleksor, mögött szabályos 600 m² körüli telekméret jellemző. Itt az üres telkek aránya az északabbi területeknél nagyobb. A beépítés változatos, a hétvégi házas (Üh) üdülőtelkek mérete, és az építés ideje alapján az épületek minősége és mérete is jelentős különbségeket mutat.
- Sajátos adottságú hétvégi házas üdülőterület (Üh) található a Vesszős-szigeten. Mivel a sziget csak vízi úton közelíthető meg, ezért ez negatív kihatással van a sziget telekadottságára és beépíttetésére is. Ezen a területen három teleksor foglalja el a sziget szinte teljes területét, és a telkek majdnem mindegyike beépült. A szigeten szűk közterületekkel, apró telkekkel és gyengébb minőségű épületekkel találkozhatunk. Az átlagos telekméret 200-300 m² körül mozog.
- Kiskunlacháza legdélebbi hétvégi házas üdülőterülete (Üh) a Parkerdei út mentén a Ráckvei üdülőterületekhez szervesen kapcsolódik, közterületen csak Ráckvei területeken keresztül közelíthető meg Kiskunlacháza többi részéről.

Az üdülőterületeken jellemző folyamat az üdülőcélú funkciókkal vegyesen a lakó célú felhasználás egyre nagyobb jelenléte. Helyi adatok alapján a nagyjából 1500 üdülőtelek közül kb. 250 telekre van bejelentve legalább egy állandó lakos, ami azt jelenti, hogy az üdülőtelkek kb. 17%-át használják lakócélra. A telkek vizsgálatakor azonban megfigyelhető, hogy ezek nem alkotnak egységes tömböt, hanem a teljes üdülőterületen elszórva találhatók.

Az üdülőterületi telkekre bejelentett állandó lakosok területi elhelyezkedése

Ugyan nem tartozik az üdülőtérületi területfelhasználási kategóriába, de külön kiemelendő, hogy az üdülőtérület súlypontjában található egy települési alközponti rész is a stranddal és a hozzá kapcsolódó vendéglátó- szolgáltató egységekkel. Ezen a területen található a hajóállomás is. Ez a terület településközpont vegyes besorolású terület, amely az üdülőtérület nagyobb arányú lakócélu hasznosításával párhuzamosan várhatóan növekedni is fog.

1.14.1.3.5. Beépítésre szánt különleges területek

A hatályos terv készítése során még csak egyféle, azaz az ún. beépítésre szánt különleges területi besorolás volt alkalmazható. Ezért, és mivel időközben az OTÉK változása folytán lehetségessé vált a különleges területek beépítésre szánt, továbbá beépítésre nem szánt kategóriákba való szétbontása, a vizsgálatok során is ezt a kettős felosztási rendszert alkalmaztuk.

Eszerint e fejezetben az OTÉK-nak megfelelően a meglévő besorolásuk alapján az ún. beépítésre szánt különleges területek közé tartoznak a következő különleges funkcióknak otthont adó létesítményeket:

- A Sportpályák (KSp) területei: A központi belterületen egy önálló sportpálya található a Munkácsy Mihály utca és a Toldi Miklós utca közötti részen. Kisebb sportpályák találhatók az egyes oktatási intézményekhez (általános iskolák, középiskola) kapcsolódóan. Ugyancsak - részlegesen kiépített - sportterület helyezkedik el a belterület Ny-i határa közelében, a működő motocross pálya mellett, a külterületen. Ide tartozik a motocross pálya területe, ami a belterület Ny-i határa közelében a külterületen található. E mesterséges dombokkal kiépített pályán épület nem található.
- A strand (KSt) területe a Duna mentén a belterülethez tartozó üdülőterületen található. A strand megközelíthetősége kielégítő.
- Az idősek otthona (Klo) a ráckevei út mentén, külterületen és a Móricz Zsigmond utcában helyezkedik el.
- A Hotel Apaj (KSr) területe Bankházától D-re, az Apajra vezető útról nyíló bekötőútról közelíthető meg. A műemléki védettségű kastélyépülettel bíró Hotel Apaj volt majorterületén belül a szállodán kívül ma a rekreációt szolgáló lovaspálya és a kiszolgáló létesítmények találhatóak.
- A temetők (KT) területei: A település központi belterületén négy (a Református, a két Római Katolikus és az Izraelita) felekezeti temető található. A nagy területű, használatban lévő református temető a Lacházi településrész déli részén helyezkedik el, amelynek szomszédságában található a kis területű (felhagyott) Izraelita temető. Ugyancsak ezen a területen, az előbbi temetők szomszédságában található az egyik, a kisebb területű Római Katolikus temető is. A peregi rész katolikus lakossága a Dózsa György utca és a Móricz Zsigmond utca kereszteződésében alakította ki a maga temetőjét, a másik Római Katolikus temetőt, amely napjainkban már szűkös. A bankházi lakóterületek is önálló temetővel rendelkeznek. Ez a temető kis területű. A temetők kertészeti kialakítása sok kívánnivalót hagy maga után, de néhány értékes növényállomány található a temetők területén.
- A bányák (KB) területei: Lényegében a teljes igazgatási területen, de leginkább a K-i ÉK-i településrészen kiterjedt külszíni bányaterületek (kavicsbányák) alakultak ki. Mivel a rendelkezésre álló ásványvagyron jóval nagyobb, mint a már kitermelt mennyiség, emiatt további bányaterületek kialakulására is számítani lehet. A felhagyott bányatavak rekultivációja csak részlegesen történt meg, utóhasznosításuk jellemzően sport rekreációs területi besorolás mellett (KSr) horgásztóként valósul meg. A bányák (felhagyott, működő és megnyitandó) területének rekultivációja feltétlenül szükséges. A rekultivációk megvalósításánál kívánatos, hogy a bánya(tó) rendszer egymással való összefüggéseire is tekintettel lévő megoldások készüljenek el. A kialakult „bányászat által roncsolt területek” rendezése jelenleg a térség egyik legnagyobb szabású tájrendezési feladata, és kedvező esetben egyben legnagyobb rekreációs fejlesztési lehetősége is.

A továbbtervezés során - az ezeken a területeken érdemi beépítési igények hiányára való tekintettel - például a motocross pálya, a temetők és a bányák területeit és egyes egyéb további területeket is várhatóan beépítésre nem szánt különleges területi besorolással tüntetjük majd fel.

1.14.1.3.6. Közlekedési területek

Ebbe a terület-felhasználási kategóriába tartoznak a közutak, közterek (jelük KÖu) valamint a vasúti pályatestek (jelük KÖk) által igénybevett területek. Ezeknek a területeknek a rendezettsége arányban áll hasznátságukkal és tulajdonosuk anyagi lehetőségeivel. A közterületek rendezettségén általában még sokat kell javítani (pl. hiányzó útburkolatok, járdák, fasorok).

Külön kiemelésre méltó elemként a volt szovjet katonai repülőtérrel, azaz a kifutópálya és környezetéről is szólnunk kell. Jelenleg a repülőtér (jele KÖI) használják. E reptér nem nyilvános IV. osztályú repülőtér, létesítményei az üzemeltetőtől bérelve vehetők igénybe. Az épületállomány amortizálódását javasolt megelőzni. A repülőtér jelentős értéket képvisel, hasznosítása, hasznosíthatósága nem csak helyi, hanem magasabb szintű döntések kérdése. A repülőtér üzemelésével együtt járó építést, vagy használatot korlátozó védőtávolságokat a vizsgálaton rögzítettük, hogy az a tervezési program meghatározásánál is kiinduló adatként szolgálhasson.

1.14.1.3.7. Zöldterületek

A település zöldterületi szempontból gyengén ellátott. A közparkok (KP), közkertek (Kk) közül a jelentősebbek:

- Lacházi és Peregi Főtér (Kossuth tér, Munkácsy tér)
- Főutak menti terek, teresedések (51-es út és Kinizsi u. mentén)

A zöldterületek között kiterjedését és helyzetét tekintve jelentősebbek a külterületi zöld területek, (parkerdő, krosszpálya és sportpálya környéke, horgásztavak) melyek, mint „közpark - pótlékok” igyekeznek betölteni a település súlya és a lakosság létszáma alapján elvárható települési (nagyközségi) szintű közpark szerepét.

1.14.1.3.8. Erdőterületek

A település az országos és a megyei átlagtól messze elmaradó mértékű erdőterülettel (E) rendelkezik, a 250 ha-t alig meghaladó erdők tömbjei főként a belterülettől nyugatra találhatók. Jelentős erdőterület található a belterület nyugati szegélyén, valamint a ráckevei dunaág mentén, illetve az üdülőterület mögött. Alacsony területi részesedésük (2,5–3 %) ellenére kedvező, hogy az erdők viszonylag összefüggő területet alkotnak. Az ökológiailag értékesebb ártéri jellegű erdők a dunaág menti sávhoz kapcsolódnak, de az erdők nagyrésze (>80 %-a) azonban kevésbé értékes telepített akácos, nyáras és rontott erdő. Elsősorban ilyen, részben spontán települt, részben a közelmúltban telepített faállományok találhatók a települési szegélyterületeken, a telephelyek és a bányatavak környezetében.

Az erdőterületek jelentős fejlesztése szükséges, mind mennyiségi mind minőségi értelemben.

1.14.1.3.9. Mezőgazdasági területek

Az általános mezőgazdasági területek (Má) döntő hányadát (mintegy 2/3-át) a szántóterületek alkotják, de viszonylag jelentős, de a kelleténél alacsonyabb a gyepek (rét, legelő) területek aránya. Az utóbbi évtizedben jelentősen csökkent a kert, gyümölcsös és szőlő területek nagysága. A még megmaradt nagyobb gyümölcsös ültetvények többnyire a belterülettől észak - északnyugatra fekszenek.

A külterület döntő hányadát uraló, jelenleg is nagyüzemi módon művelt szántó és gyepterületek jellemzően beépítetlenek.

Viszonylag kis kiterjedésű terület érintenek a tanyák (Má, ill. Mk), melyek szórványosan helyezkednek el a nagyüzemi termőterületek zárványában. Beépítésük hagyományos, a falusias jellegű lakóházak mellett egyszerű gazdasági melléképületekkel. Jelentősebb gazdasági épületegyüttesek a tanyákon nem találhatók, csak a volt nagyüzemi majorok telephelyein.

A védett mezőgazdasági területek (Má-n belül) a település ökológiailag legértékesebb rét-legelő és nádas területei a külterület viszonylag kis hányadát teszik ki, de ökológiai jelentőségük annál nagyobb. A legértékesebb homoki gyepek, nádasok és egyéb vizes élőhelyek a Kiskunsági Nemzeti Park „Felső Kiskunsági puszták” nevű területéhez csatlakoznak. Az ezen kívüli gyepek és vízhatású területek egy része és a Becelaposi erdő egy része a Természet védelméről szóló tv. értelmében, a DINP nyilvántartása szerint *természeti terület* kategóriába került besorolásra. Emellett ex-lege védett területként van nyilvántartásba véve Angyali-sziget lápterülete és a Kátói-halom, mint kunhalom (a Ráckevei – Dunaág hókonyos területe mozgásban van, kérdéses, hogy déli határa jelenleg érinti-e Kiskunlacháza északnyugati külterületét).

A védett és védendő mezőgazdasági művelési ágba tartozó területek egy részén indokolt a természetközeli területi kategóriába való átsorolás mérlegelése.

1.14.1.3.10. Vízgazdálkodási területek

A Vízgazdálkodási területek (V) közül a település jelentősebb felszíni vízmedre a Ráckevei (Soroksári) – Dunaág, amely zsiliprendszerrel szabályozott, többnyire állóvíz. A nagy kiterjedésű, részben lefolyástalan síksági területek mesterségesen kiépített víztelenítő – lecsapoló csatorna- és árok rendszere (XXXI, XL, XLI jelű csat., a Dömsödi I.sz. árapasztó /öv/csatorna részvízgyűjtőjén keresztül), valamint az itt levő kisvízfolyások nyomvonalán kiépített csatornák (pl. a Nagy ér) a Dunaág vízgyűjtőjéhez tartoznak. Területi kiterjedését tekintve legjelentősebbek a kavicsbányászat által kialakított törendszerek vízfelületei (Kátói hegy térsége), természetes állóvíz a településen nem található.

1.14.1.3.11. Természetközeli területek

Természetközeli területek a tervelőzményben nem kerültek kijelölésre, de találhatóak a területfelhasználási kategóriának megfelelő, jelenleg mezőgazdasági besorolású területek a település külterületén. Ezek részben védett területek. A tervkészítés során célszerű a természetközeli területfelhasználási kategória bevezetése az övezeti rendszerbe.

1.14.1.3.12. Beépítésre nem szánt különleges területek

A hatályos terv készítése során még csak egyféle, azaz az ún. beépítésre szánt különleges területi besorolás volt alkalmazható. Ezért, és mivel időközben az OTÉK változása folytán lehetségessé vált a különleges területek beépítésre szánt, továbbá beépítésre nem szánt kategóriákba való szétbontása, a tervkészítés során indokolt esetben ezt a kettős felosztási rendszert alkalmazni fogjuk, például a nagyterjedésű bányaterületek besorolásának meghatározásakor, de egyéb indokolt esetben is.

1.14.1.4. Funkció vizsgálat

A közintézmény-hálózat kapacitásvizsgálatánál a KSH-ból származó adatként a 2011. évet jellemző 8.763 fő lakos számot, és a 3.481 meglévő lakást vettük figyelembe. Az alapfokú közintézmények felsorolása és a településrendezési tervezésnél alkalmazott normatív értékelése a következő:

Intézmény	Legnagyobb megközelítési távolság (m)	Kapacitás			
		Mérték-egysége	Meglévő nagysága	Jelenleg szükséges nagysága	
				Számított	Kerekített
Háziorvosi rendelő	1200-1500	Munkahely	11	4,4	5
Gyermek szakorvosi rendelő	1500	Munkahely	4	1,4	2
Fogorvosi rendelő	-	Munkahely	4	2,9	3
Gyógyszertár	1000-1200	Munkahely	0	8,8	9
Időskorúak napközi otthona	800-1000	Férőhely	127	52,6	55
Bölcsőde	500-800	Férőhely	0	107,0	120
Temető, csak hagyományos temetkezéssel	3000	m ²	88011	35052,0	35100
Temető, csak urnás temetkezéssel				8763,0	8800
Óvoda	500-800	Férőhely	325	417,7	425
Általános iskola	800	Tanterem	48	34,8	36
Művelődési ház	1200-1400	Férőhely	350	876,3	880
Könyvtár	-	Kötet	13000	26289,0	26300

Az alapvető intézmények Kiskunlacházán jellemzően a két korábbi településközpont környezetében helyezkednek el, így a központi településrész nagy részéről jellemzően jól megközelíthetők. Azoknál az intézményeknél, ahol egy helyen történik a teljes település igényeinek kiszolgálása, a megközelítési távolságok már jelentősek lehetnek. A jelentős számú bejelentett lakóval rendelkező Duna-parti üdülőterület, valamint Bankháza jelentősen messzire esik mindenfajta alapvető intézménytől.

Ellátási és szolgáltatási intézmények: A települési alapfokú kereskedelmi, vendéglátási, szolgáltatási intézmények település szerte megtalálhatók, és a piacgazdasági viszonyok között értelemesen igyekeznek minden helyi fizetőképes keresetet kielégíteni, így a település is nagyságrendjéhez képest megfelelően ellátottnak tekinthető.

Kiskunlacháza alapfokú közintézményi ellátása tehát a jelenlegi népességi viszonyok mellett, kisebb nagyobb hiányokkal rendelkezik, fejlesztésre szorul. Nyilvánvalóan a lakossági elvárások növekedésével párhuzamosan bizonyos intézmények esetében a hiányok tovább növekedhetnek, a feszültségek egyre erősödhetnek.

Az önkormányzati fenntartású alapfokú közintézmények minőségi kialakításának javítása és a hiányzó szolgáltatási kapacitások további bővítése nyilvánvalóan anyagi kérdés, amelynek megválaszolása a települési önkormányzat feladata. Ezért az egyes intézmények értékelésénél csak a legfőbb adatok egyszerűsített értékelésére vállalkozhattunk.

Kiskunlacháza községét tekintve önálló (települési önkormányzati fenntartású) alapfokú ellátással bíró település, de már középfokú ellátással is rendelkezik. Ez a középfokú intézmény a Kiskunlacházi Szakközép-és Szakképző Iskola. Az egyéb középfokú illetve felsőfokú ellátást más települések (pl. Ráckeve, Budapest) nyújtják Kiskunlacházának.

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Egyértelműen az alulhasznosított barnamezős területként említhető meg a településen a repülőtér és az a melletti volt szovjet laktanya területe. A jelenleg is gazdasági területfelhasználásba sorolt területen a laktanya leromlott állapotú 3-5 szintes épületei és egyéb kiszolgáló létesítmények állnak. Mivel a település központi belterületétől távol esik, ezért a lakócéllú fejlesztése nem reális. Azonban adottságai, potenciálisan jó közúti, vasúti (saját iparvágány) közlekedési kapcsolatai, valamint a korábbi repülőtéri funkció miatt a gazdasági területi fejleszthetőség sokkal indokoltabb. Ehhez azonban mindenképpen a terület egységes rendezése, és általában a meglévő épületek bontása szükséges.

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

Egyes ingatlanok rossz telek-, építészeti, vagy közlekedési (rosszul megközelíthető, vagy ennek ellentétéként túlságosan forgalmas út melletti helyzeti) adottságaik miatt, piaci szempontból leértékelődhetnek. Ahol ezek az ingatlanok nagyobb számban koncentráltan megtalálhatóak, ott az a terület társadalmi, szociális szempontból is lecsúszhat, aminek egymást erősítő folyamatokként az épületek, területek állaga tovább romlik.

Kiskunlacháza területén még nem található klasszikus értelemben vett szlömösödött, degradálódott terület, de ezek a folyamatok a település egyes részein már megindultak. Ezek a folyamatok különböző fázisokban Kiskunlacházán is megfigyelhetőek, első sorban a település történelmileg korábban kialakult, kedvezőtlenebb telek és épületállományú központi részein. Itt első sorban a közterületek leromlottsága, az épített örökség védelmének igénye és az ezzel ellenérdekű ingatlantulajdonosok között kialakult konfliktusos helyzet jelent veszélyeztetett helyzetet.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

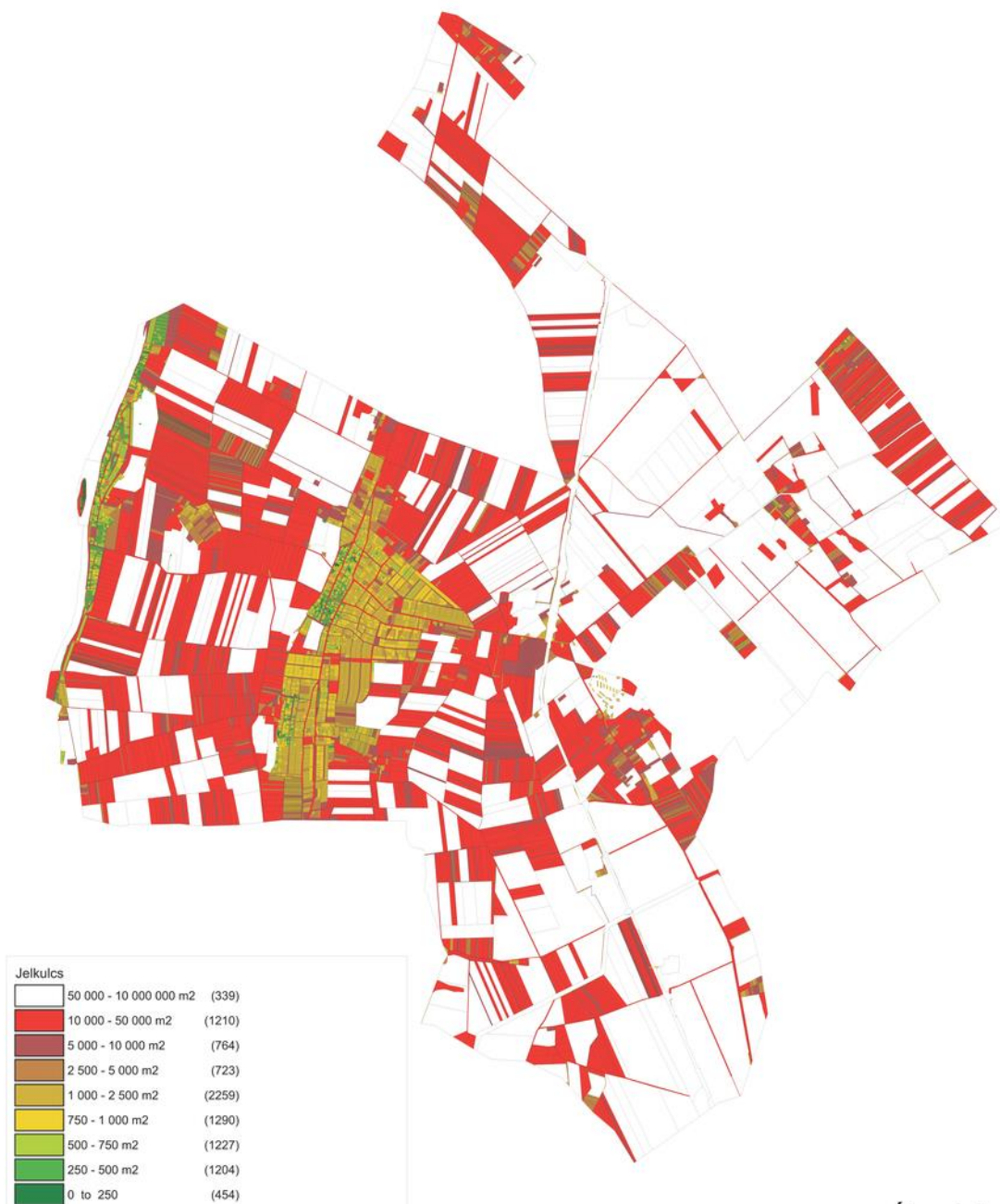
Telekmorfológia és telekméret vizsgálatunk alapját a telekméret vizsgálati térképünk adja. Az ezen a térképen megjelenített ábrázolás jól kirajzolódóan, plastikusan bemutatja a jelenlegi adottságokat a bel- és a külterületek vonatkozásában. Mivel a telekméret vizsgálati ábra a település mérete miatt szövegszerű ábraként nehezen értelmezhető, ezért az a V-1 jelű ábraként a CD dokumentáció részét képezi, ahol nagyítható pdf állományként is megtalálható.

A vizsgálat alapján megfigyelhető főbb jellemzők:

- belterület-külterület
- úthálózat
- a településmagok kis telekméretű, besűrűsödött struktúrája,
- az újabb területeken rásztereztett tömbök
- lakóterületek
- üdülőterületek
- egyedi funkciókhoz igazodó vegyes, gazdasági és különleges területek
- a szalagszerűen aprózódott mezőgazdasági területek
- nagytelkes erdőterületek és mezőgazdasági területek
- vízfelületek és bányák nagyméretű telkei

Telekterület vizsgálat

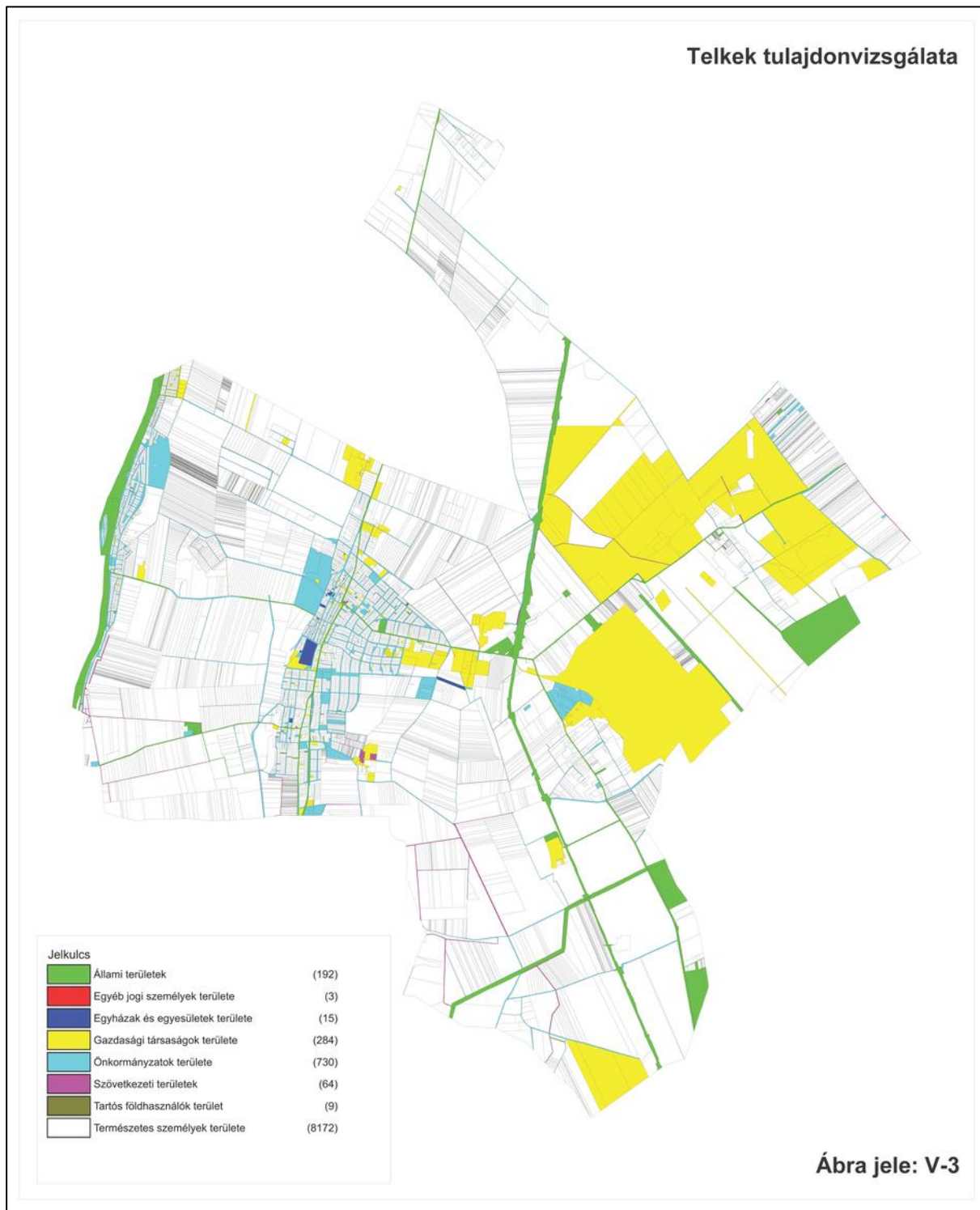

Ábra jele: V-1

1.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat

Tulajdonjogi vizsgálatunk eredményét a vizsgálati térkép mutatja be. Ennek alapadatait a legfrissebb alaptérkép tulajdoni állapot besorolási adatai biztosították. Mivel az alábbi tulajdonjog vizsgálati ábra a település mérete miatt szöveggözi ábraként nehezen értelmezhető, ezért az a V-3 jelű ábraként a CD dokumentáció részét képezi, ahol nagyítható pdf állományként megtalálható.

1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Az előző fejezetben említett vizsgálatok elkészítéséhez szükséges adatok a térképi adatbázis részeként már rendelkezésre álltak, ezért az önkormányzati vagyonkataszteri adatokra nem volt szükség.

1.14.4. Tervezési alaptérkép, az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A 2018 előtti időszakban az első tervezési alaptérkép alapját eredetileg a földhivatali eredetű hivatalos alaptérkép digitális állománya képezte. Ez a térkép további információként tartalmazta az EOVS 10.000 ma-ú (FÖMI) térkép rétegvonalait is. A jogszabályi változásokat követően a frissített, azaz jelenlegi tervezési alaptérkép alapját képező adatállományt a 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet 13. melléklete alapján szolgáltatott adatként az Önkormányzattól (elsődleges adatforrás: Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft.) 2019. februárban, majd frissítést követően 2020. májusban kaptuk meg településrendezési célú felhasználásra. Tervezési alaptérképünk a földnyilvántartási adatokon túlmenően további információként tartalmazza a település területére érvényes rétegvonal rajzolatot is.

A tervezési alaptérkép az állami alapadatbázisok felhasználásával készült, csak településrendezési célokra használható! Adatszolgáltatási sorsszám: 1433

1.14.5. Az építmények vizsgálata

Az alábbi fejezetekben a terv léptékének megfelelő mélységben értékelhető érdemi adottságokat vizsgáljuk meg.

1.14.5.1. Funkció, kapacitás

Kiskunlacháza területén található építmények alapvetően a településen kialakult helyi igények kiszolgálását biztosítják. Az önkormányzatnak csak a középületek, közintézmények funkció- és kapacitásváltozásaira van közvetlen hatása. Ezek adottságait külön fejezetben elemeztük. A magántulajdonban levő ingatlanok a helyi lakosság és gazdaság igényeivel és lehetőségeivel alapvetően összhangban vannak. A későbbiekben felmerülő igények a továbbiakban is a piacgazdaság keretei között oldhatók meg.

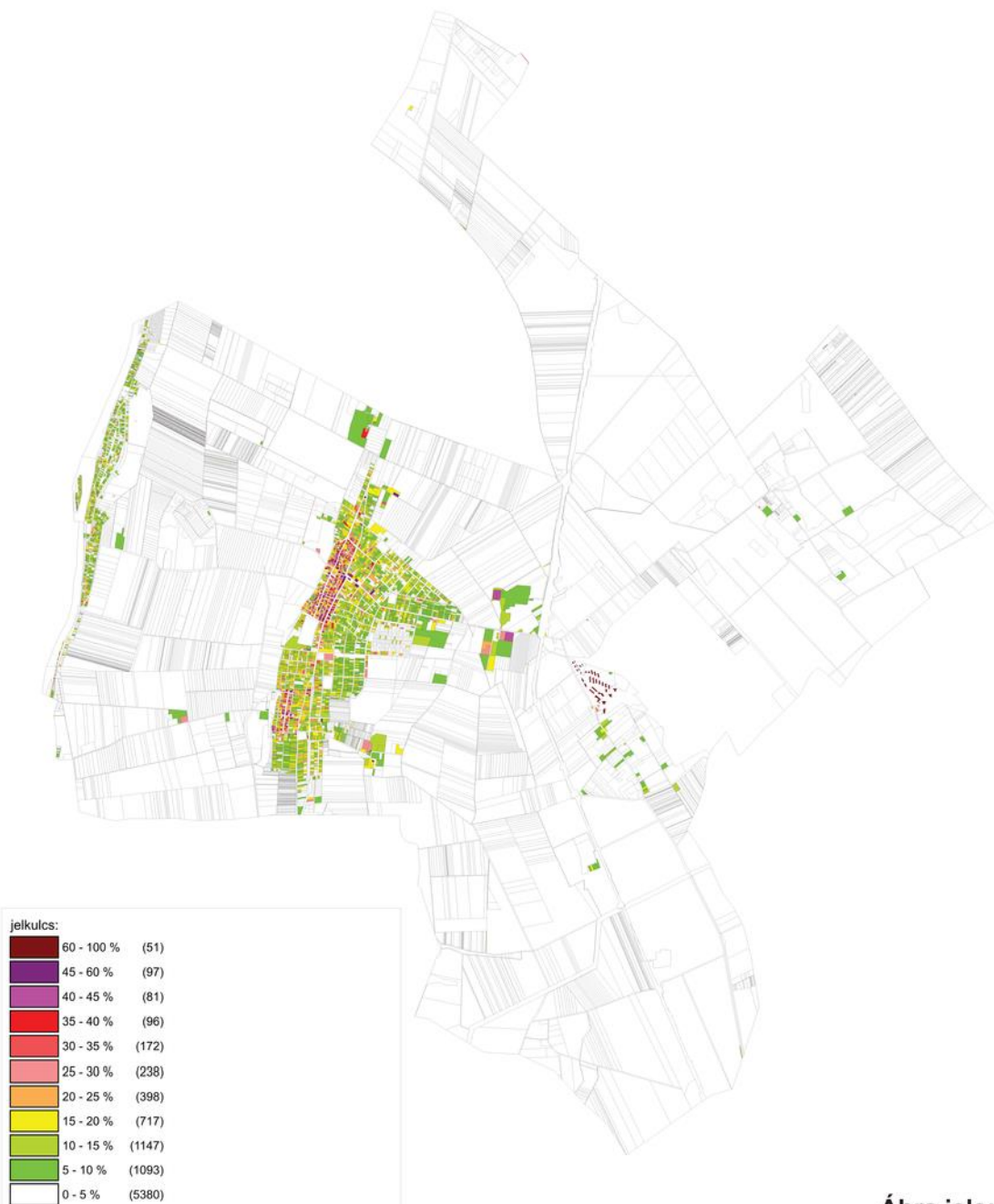
A meglévő épületállomány alábbi értékelését az alaptérképen ábrázolt adatok alapján készítettük, így ez ugyan jó megközelítést ad, de pontossága nem teljes mértékben azonos a valósággal.

Épülettípus nyilvántartási státusza az ingatlan-nyilvántartásban	Épületek száma (db)	Épületek összes alapterülete (m ²)	Épületek átlagos alapterülete (m ²)
lakóépület	3442	471140	136,9
gazdasági és melléképület	1547	104604	67,6
középület, közintézmény	36	14277	396,6
üzemi épület, építmény	114	52360	459,3
vegyes funkciójú épület	145	44987	310,3
üdülőépület	738	34749	47,1
rendezetlen funkciójú épület	2	273	136,5

1.14.5.2. Beépítési jellemzők

A település ingatlanainak részletes, mindenre kiterjedő helyszíni vizsgálata helyett az alaptérképi adatok alapján a meglévő beépítettséget értékelő vizsgálatunk eredményét az alábbi vizsgálati térkép mutatja be. Mivel beépítettségi vizsgálati ábra a település mérete miatt szövegműködő ábraként nehezen lenne értelmezhető, ezért az a V-2 jelű ábraként a CD dokumentáció részét képezi, ahol nagyítható pdf állományként megtalálható. A térkép a földnyilvántartásban szereplő beépítettség mértékét mutatja, ami nem minden esetben azonos a valós helyzettel!

Telkek beépítettség vizsgálata

Ábra jele: V-2

A V-2 jelű ábra adatai alapján a túlépítettség a település területén több helyen is kimutatható, ennek aránya és mértéke övezettípusonként változó. A túlépített telkek aránya első sorban a két településrész lakó- és vegyes területein, valamint az üdülőterületeken magas. Az adott településrészben belül ezek csoportosulása, vagy mintázata azonban nem ad számottevően értékelhető jellegzetességet. Külterületen és beépítésre nem szánt övezetekben a rendelkezésre álló adatok alapján néhány helyen elszórtan tapasztalható túlépítettség, de koncentráltan nem találhatók túlépített telkek.

A beépítési mód a település egészét nézve viszonylag homogén. A lakó és vegyes területek döntő többségére az oldalhatáros, kis részben a szabadonálló és elvétve zárt sorú beépítési mód jellemző. Az üdülőterületek jellemzően szabadonálló módon épültek be, helyenként oldalhatáron álló épületekkel, és elvétve ikres beépítési móddal. Az újabban beépült lakó- és üdülőterületek a korábbiak vegyesebb viszonyaihoz képest sokkal tisztábban oldalhatáros vagy szabadonálló módon épültek be. A gazdasági területekre a szabadonálló beépítési mód a jellemző.

1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom

A település épületeinek többsége, vagy a falusias (bár sokfelé erősen kertvárosias jellegű) karakterhez igazodóan jellemzően földszintes, esetenként tetőtérbeépítéses lakóház magastetővel. Ettől eltérő épületek csak elvétve találhatók lakóterületeken, legfeljebb F+1 szinttel, lapostetővel.

A vegyes területeken, a településközpontban található épületek is a fentebb jellemzett lakóépületi típusokhoz hasonlóak, földszintesek, jellemzően magastetővel. A közintézmények is jellemzően legfeljebb 10 méter körüli magasságúak, földszintestől a F+2+T szintszámig, vegyesen magas- és lapostetős kialakítással. A vegyes területeken az átlagostól eltérő magasságú épületek a templomok.

A gazdasági területek teljesen vegyes képet mutatnak, itt a magasság és a szintszám teljesen az adott gazdasági tevékenység igényeitől függ. A csarnokszerű, gyártásra, raktározásra, kereskedelmi célra épült épületek jellemzően nagyobb épületmagasságúak, de földszintes kialakításúak, míg az irodai épületek akár F+2 szintszámúak is lehetnek. Általánosságban elmondható, hogy a 10 méteres épületmagasságot itt sem haladják meg az épületek, jellemzően pedig alacsony hajlásszögű magastető, vagy lapostető fedi őket. Ettől eltérő épületállomány található a volt laktanya területén, de a 3-5 szintes, lapostetős épületek állapota rossz, ezért feltehetőleg gazdasági célú felhasználásra már nem alkalmasak.

1.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok

A településkaraktert és helyi sajátosságokat ismertető ezen fejezetben megismételjük az alábbiakban a Kiskunlacháza településképi arculati kézikönyvének vonatkozó részében szereplő, mint jelenleg is érvényes megállapításokat:

„Általános építészeti karakter

Kiskunlacháza két, hagyományosan kialakult történeti településmagját a tervezett szerkezetű településrészek veszik körül és kötik össze. A különböző részek szerkezetileg nem különülnek el egymástól markánsan, azonban míg a történeti településmagoknál jellemzően utcavonalas, oldalhatáros beépítés mellett a hézagosan zárt sorú beépítések is előfordulnak, az újabb beépítéseket az előkertes, oldalhatáros, ritkán a szabadonálló beépítés jellemzi.

A történeti településmagokban a legkorábban létrejött szalagtelkes rendszer ma is meghatározza a településrész karakterét. A terület beépítése viszonylag sűrű, a fejlődés eredményeként megjelentek a hézagosan zárt sorú, utcavonalas beépítések is. De alapvetően még mindig az utcavonalas, hagyományos oldalhatáron álló, hosszúházas nyeregtetős, oromfalas, földszintes beépítések a jellemzők, melyek között gyakori a tornácos udvari homlokzatkialakítás.

A történetileg később létrejött és beépült utcákat (a Dózsa György úttól keletre, a Határ és Hunyadi utca közötti területek) a közel azonos nagyságú, téglalap alakú telekszerkezet jellemzi. A telkek általában oldalhatáros beépítésűek, az előkerttel épült épületeit a földszintes, vagy földszint és beépített tetőtér jellemzi. Az épületek tömegalakítása alapvetően egyszerű, jellemző a sátoztetős, manzárdtetős kialakítás.

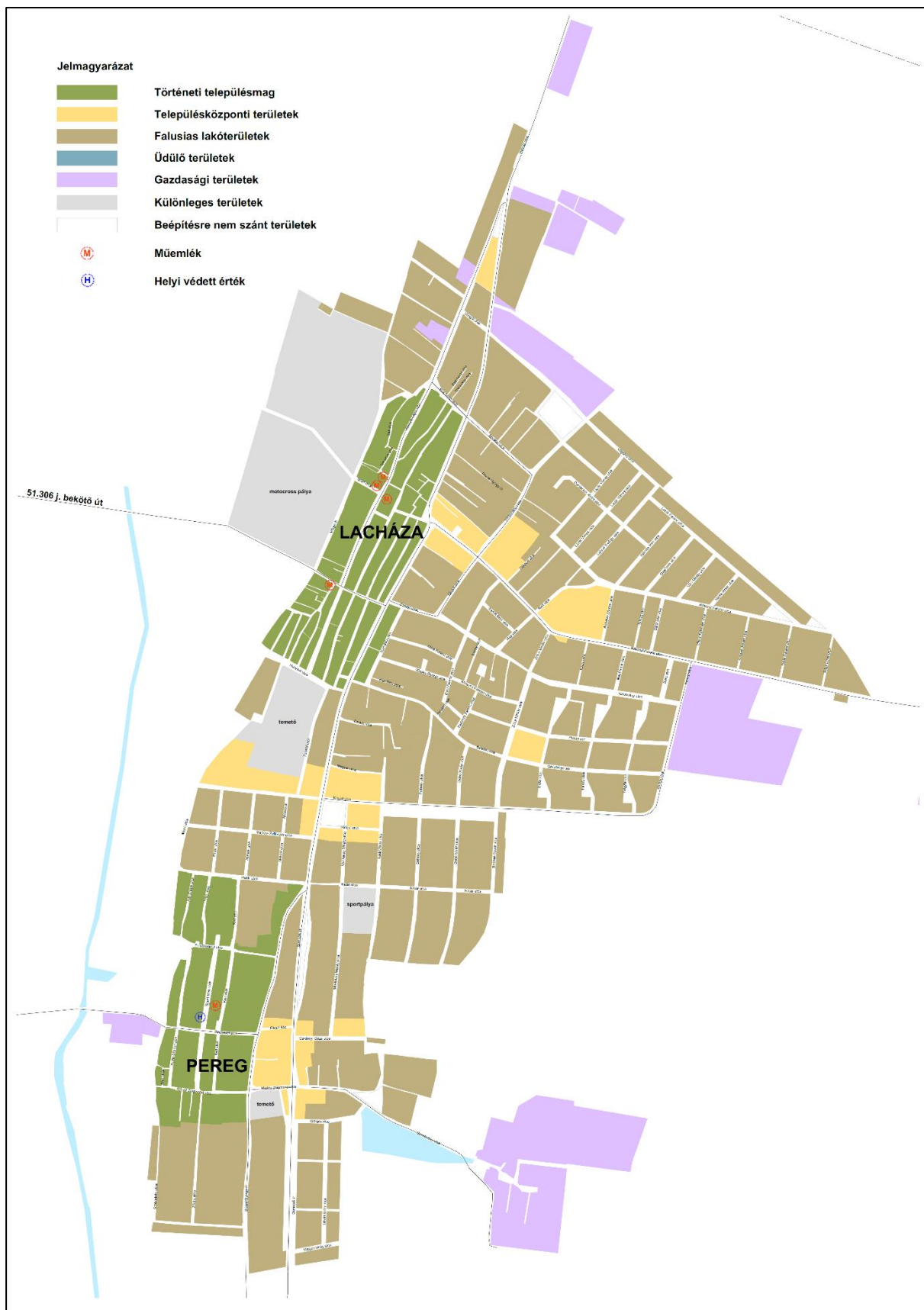
Kiskunlacháza alapvetően egy falusias karakterű település képét mutatja, két történeti településmaggal és a kettő között egy újonnan alakuló központtal.”

Kiskunlacháza településképi arculati kézikönyve az előbbieken túl részletesen ismerteti még az egyes eltérő karakterű településrészek lehatárolását és jellemzőit. A TAK-ban értékelt eltérő karakterű településrészek az alábbiak:

1. a történeti településmagok - Lacháza és Pereg
2. a településközponti területek
3. a falusias lakóterületek
4. az üdülő területek
5. a gazdasági területek
6. a különleges területek és
7. a beépítésre nem szánt területek

A TAK-ban az e területekre vonatkozó megállapítások változatlanul aktuálisak, és terjedelmi okokból itt most nem ismételjük meg ezeket. A TAK-ban szereplő lehatárolásokat bemutató térképek a következők:

1.14.6. Az épített környezet értékei

A művi értékeket a korábban elkészített TAK, továbbá a most külön kötetben dokumentált ún. örökségvédelmi hatástanulmány sorolja fel részletesen, továbbá elemzi ezen értékek és a tervi

megoldások közötti kapcsolatot, összhangot. Az e tervvel párhuzamosan elkészített örökségvédelmi hatástanulmány régészeti részét és művi értékvédelmi részét az ARCHEO-ART Bt. munkatársai állították össze. Az alábbi fejezeteket ennek a készülő tanulmánynak és a TAK-nak az alapján készítettük el.

Az örökségvédelmi hatástanulmány megállapításaiból következik, hogy Kiskunlacháza területén több területen régészeti, országos művi védelem alatt álló építészeti érték és helyi védelem alatt álló építészeti érték is található. Ha a hatályos HÉSZ az illetékes hatóságok és az önkormányzat igényeinek ma már nem teljesen megfelelően biztosítja ezen ismert értékek vonatkozásában a régészeti lelőhelyek védelmét, a műemlékek és közvetlen műemléki környezetük országos védelmének a helyi szabályzatban történő érvényesítését, továbbá a helyi értékvédelemre érdemes létesítmények védelmét, akkor a természetesen a HÉSZ szabályain is korrekciókat kell majd végrehajtani, összhangban a TAK-kal és TKR-rel.

A külön kötetben e dokumentációhoz csatolt örökségvédelmi hatástanulmány tárgyalja részletesen az alábbi fejezetek tartalmát. Mivel a hatástanulmányt a dokumentációhoz csatoltuk, ezért a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben rögzített alábbi fejezetekben szereplő tartalmakat, adatokat ezen a helyen nem ismételtük meg.

A település nem rendelkezik:

- világörökségi és világörökségi várományos területtel,
- történeti kerttel, temetővel és temetkezési emlékhellyel,
- történeti táj, műemléki jelentőségű terület besorolású területekkel.

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag

A TAK-ban a településszerkezet történeti kialakulására és a történeti településmag jellemzőire vonatkozót megállapítások változatlanul aktuálisak. Ezeket terjedelmi okokból itt most nem ismétljük meg.

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Az örökségvédelmi hatástanulmány vonatkozó részében fog szerepelni a régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű területek részletes ismertetése. A vizsgálatok jelenlegi állása szerint a 2001. évi LXIV. Kulturális Örökségről szóló törvény (továbbiakban Kötv.) 11. §-a alapján a Kiskunlacháza Nagyközség közigazgatási területen nyilvántartott 8 darab régészeti lelőhely általános, szakmai régészeti védelem alatt áll.

A szentendrei Ferenczi Múzeum Régészeti Osztálya a település területén az elmúlt években több alkalommal végzett a közösségi régészet keretében terepbejárásokat, azonban azok eredményeinek a feldolgozása még nem történt meg. A tervezés kapcsán a hatályos, a kulturális örökség védelméről szóló szabályokat tartalmazó 68/2018. (IV./9.) kormány rendelet 83§ (2) és annak 14. melléklete, valamint a 84§ (1)b alapján a területileg illetékes gyűjtőkörű múzeumnak, azaz a Ferenczi Múzeumnak a tervben szereplő módosítási területeken terepbejárást kell végezni 60 feltárássra (azaz terepi munkára) alkalmas munkanapon belül. Ezt későbbi tervezés folyamán figyelembe kell venni. Az eddigi vizsgálatok alapján Kiskunlacháza területén várhatóan lényegesen nagyobb számú külterületi lelőhellyel kell majd számolni, mert korábban kutatás hiányában nem volt ismert nyilvántartott régészeti lelőhely a település területén.

A településrendezési tervhez szükséges örökségvédelmi hatástanulmányt a fentiek alapján csak a szükséges terepbejárások elvégzésének eredményei és a múzeum adatszolgáltatásai alapján lesz lehetséges elvégezni.

A jelenleg ismert és nyilvántartott Kiskunlacházán lévő 8 darab régészeti lelőhely a következő:

Nr	Azonosító	Lelőhely neve	Korszak	Jelenség	Hrsz.
1.	50526	Középső-dűlő	római kor, szarmata	település	0439/120
2.	50527	Áporkai vasúti megálló	római kor, szarmata középkor	település település	0474/7
3.	50528	Áporkai vasúti megálló II.	római kor, szarmata	település	0474/7
4.	50530	Áporkai vasúti megálló III.	római kor, szarmata	település	0474/7

5.	50531	Áporkai vasúti megálló IV.	Árpád-kor Árpád-kor	település salak	0474/7
6.	66973	Kishajós-Kiskunsági ÁG	ismeretlen kor	település	0733/3, 0733/4, 0733/6, 0734, 0735/3
7.	88833	Bánkháza	késő középkor	település	0607/3, 0592/6, 0592/9
8.	92051	Cigány-rét	római kor, szarmata	település	0559/1, 0552/2

A jelenleg már ismert, de nyilvántartásban még nem szereplő 2 darab régészeti lelőhely a következő:

9.	Szentivány-pusztá	0694/34
10.	Pereg - Úrhegy	02/172, 02/170, 02/159, 02/160, 02/161

1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

A TAK-ban a védett épített környezetre, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzőkre vonatkozót megállapítások változatlanul aktuálisak. Ezeket terjedelmi okokból itt most nem ismételjük meg.

Adatszolgáltatás alapján nyilvántartott műemléki érték: Községháza (1875 hrsz., azonosító: 7094)

Adatszolgáltatás alapján nyilvántartott műemléki védelem alatt álló műemlékek:

- Hajós-kúria (0725/7 hrsz., azonosító: 7097)
- Paraszti lakóépületek (1683 hrsz., azonosító: 11292)
- Református lelkészlak (1735 hrsz., azonosító: 7096)
- Református templom (1741/1, 1741/2 hrsz., azonosító: 7095)
- Római katolikus templom (1062 hrsz., azonosító: 11694)

1.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület

Kiskunlacháza nem érintett világörökségi és világörökségi várományos területtel.

1.14.6.5. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

Kiskunlacháza nem érintett történeti kerttel, temetővel és temetkezési emlékhellyel.

1.14.6.6. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Kiskunlacháza nem érintett történeti tájjal, műemléki jelentőségű területtel. Kiskunlacháza műemléki környezetei adatszolgáltatás alapján a következők:

- Hajós-kúria ex-lege műemléki környezeti (0714, 0725/1, 0725/6, 0725/8, 0725/9 hrsz., azonosító: 29204)
- Paraszti lakóépületek műemléki környezete (1679, 1680, 1681, 1682, 1684, 1689, 1690, 1691 hrsz., azonosító: 13083)
- Református lelkészlak ex-lege műemléki környezete (1729, 1732, 1733, 1734, 1736, 1741/1, 1741/2, 1819, 1874, 1875 hrsz., azonosító: 29203)
- Református templom ex-lege műemléki környezete (1735, 1736, 1740, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1814, 1815/1, 1819, 1870, 1872, 1874 hrsz., azonosító: 29202)
- Római katolikus templom ex-lege műemléki környezete (1028, 1029/1, 1029/2, 1030, 1046, 1061, 1063, 1064, 1070, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080 hrsz., azonosító: 13084)

1.14.6.7. Nemzeti emlékhely

Kiskunlacháza nem érintett nemzeti emlékhellyel.

1.14.6.8. Helyi védelem

A TAK-ban a helyi védelemre vonatkozót megállapítások változatlanul aktuálisak. Ezeket terjedelmi okokból itt most nem ismételjük meg. Helyi védelem alatt áll jelenleg a pereg úgynevezett Angyalos ház (Szent Imre utca 42., 1075 hrsz.)

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Kiskunlacháza ismert épített környezeti konfliktusai, problémái elsősorban leginkább arculati jellegűek, kevésbé funkcionális, vagy szerkezeti jelentőségűek.

A funkcionális és szerkezeti jelentőségű problémák közül az alábbi említésre méltó elemet emeljük ki:

1. Az egyik a többközpontúság ügye. E szerint a település jelenleg legalább több fontos központon rendelkezik. Ezek az lacházi, a peregi és a két központ között kialakult közös településközponti területek. Nyilvánvalóan ezen komolyabban változtatni belátható időtávon belül lényegében nem lehet, nem is biztos, hogy érdemes. Ez az állapot nehezzé teheti egy egységes településközpont kialakítását, és a helyi fejlesztési források megosztásának szükségességét hordozza magában. Ezen felül egy újabb kisebb központ kifejlődése is szükségessé válik az üdülőterületek és a Strandi út találkozásánál.
2. A másik a rekultiváció előtt álló, vagy rekultivált bányaterületek település egésze szempontjából hasznos utóhasznosításának megoldása.
3. A beépítési célú hasznosításra már kijelölt, de ilyen célra nem, vagy nem eléggé hasznosított területek léte, a problématérkép jelölésével összhangban. A kihasználatlanság, vagy az alulhasznosítottság megkérdőjelezheti a korábbi átsorolások értelmét, aktualitását.
4. A volt szovjet laktanya területének és meglévő épületállományának hasznosítása, hasznosíthatósága fontos helyi ügy. Kiemelt fontossággal bírna e műszakilag már igénybe vett terület megfelelő hasznosítási céljának megtalálása és újbóli használatba vétele.

A település arculati problémáinak megoldása is csak hosszabb távon lesz lehetséges és ez is csak kisebb részben hatósági, nagyobb részben egyértelműen gazdasági- pénzügyi okokból. Az arculati problémák rendezésében az önkormányzati közintézmények, közterületek fejlesztése, rendezése jó példával jár elől. Amennyiben az önkormányzat képes rá, akkor felvilágosítással, szakmai iránymutatással és esetleg sajátos pénzügyi-támogatási lehetőségekkel is tudja elősegíteni a magántulajdonban lévő területek, létesítmények arculati megújulását, a meglévő arculati konfliktusok (romos, avult építmények, beépítés, lepusztult homlokzatok) kezelését.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózati kapcsolatok

Kiskunlacháza országos főúthálózati kapcsolatát az 51. sz. Budapest (M0) – Kalocsa – Baja – Hercegszántó – (Szerbia) főút biztosítja. A főút 2x1 forgalmi sáv, igen hosszú (4 km) belterületi szakasza van, amely a település belső forgalmának jelentős részét lebonyolítja. Forgalma a belterületről északra meghaladja a 20126 E/nap értéket, délre 10200 E/nap.

Nagy az átmenő forgalmon belül a teherszállítás aránya.

A főúthoz csatlakozó országos mellékutak közül a legfontosabb a Ráckeve irányuló forgalmat lebonyolító 5101 jelű út, 2x1 sáv, 8000 E/nap átlagos napi forgalommal.

Az 5203 – 5204 jelű út a Pest körüli agglomerációs gyűrű része. Az út biztosítja a település vasúttól keletre eső részeinek és a vasútállomásnak a kapcsolatát is a kavicsbányák teherszállításának útvonalára. Az út szintben keresztezi a MÁV 150. számú vonalát.

Kiskunlacháza északi külterületi határát érinti az 52102 jelű Délegyháza bekötő út.

Kiskunlacháza kötőpályás közlekedési kapcsolata a MÁV 150. számú Budapest – Kelebia vasútvonala. Az egyvágányú villamosított nemzetközi és országos törzsvonal infrastruktúrája korszerűtlen. A vasútállomás a település központjától 3 km-re van, megközelítése autóbusszal történik.

A település utasforgalmának nagy részét a Volánbusz távolsági és helyközi járatai bonyolítják le. A távolsági járatok Kalocsa-Budapest irányban (1110, 1111, 1113 számú) 4 helyen állnak meg a belterületen.

A helyközi járatok közül Ráckeve – 51. sz. főút északi irányban (661, 665 számú), Ráckeve – 5203 jelű út irányában (669. számú) közlekednek.

Kiskunlacháza, ráckevei elágazástól a település keleti külterületét is érintve közlekednek a 645, 647

számú járatok.

Dömsöd kapcsolatát a 660, 668, 671. sz. járatok biztosítják.

Kiskunlacháza repülőtere az OTRT-ben nem szerepel, magán tulajdonú, IV. osztályú, polgári célú kisrepülőtér, felújított állapotú.

Jelenleg a Ráckevei Dunaágon menetrendszerű vízi közlekedés nincs.

1.15.2. Közúti közlekedés

1.15.2.1. Országos közutak

A településen belüli észak – déli forgalom tengelye a Dömsödi út – Dózsa György utca az 51. sz. főút belterületi szakasza.

Az út 2x1 sáv, néhány forgalmasabb csomópontban jelzőlámpás szabályozással.

A főúthoz két kelet nyugati irányú országos összekötő út belterületi szakasza csatlakozik a Ráckevei út – Dózsa György utca irányban (5101 jelű út), és a Rákóczi út (5203 jelű út).

Pereg területén az 51. sz. főúttal párhuzamos 51117 jelű bekötő út is helyi forgalmat bonyolít le.

Kiskunlacháza üdülőterület kapcsolatát, és belső forgalmát is országos mellékút az 51306 jelű út biztosítja, a Bercsényi utca – Strand utca – Sellő utca vonalán.

A vasútállomáshoz vezető út az 52303 jelű út.

1.15.2.2. Települési utak

A lacházi településrésznek az 51. sz. főúttól nyugatra eső részének észak-déli irányú gyűjtőútja a Hatház utca – Széchenyi utca – Kossuth Lajos utca – Hunyadi utca – Temető utca – Gábor Áron utca útvonal.

A keleti városrész gyűjtőútjai az országos utaktól távolabb eső területek forgalmát bonyolítják le: Kinizsi Pál utca, Zrínyi Miklós utca, az Erdély utca – Kárpát utca illetve a Vörösmarty utca – Bocskai utca útvonal.

Peregen kelet-nyugati irányú gyűjtőút a Móricz Zsigmond utca.

1.15.3. Községi közlekedés

1.15.3.1. Közúti községi közlekedés

Kiskunlacháza vasúti utasforgalma, a vasútállomás kedvezőtlen elhelyezkedése miatt nem jelentős. A vasútállomás megközelítését 3 autóbuszjárat biztosítja: a VOLÁNBUSZ 648, 669 és 670 számú járata.

A helyközi járatok a Dózsa György út, a Rákóczi Ferenc út és a Ráckevei út környezetében jó ellátottságot biztosítanak, de az országos utaktól távolabb eső területeken Lacháza területén az autóbuzsmegállókig a gyaloglási távolság eléri 7-800 métert.

Településen belüli járat (648 számú) bonyolítja le a Dunaparti üdülőtelep utasforgalmát.

1.15.3.2. Kötöttpályás községi közlekedés

Kiskunlacháza vasúti utasforgalma, a vasútállomás kedvezőtlen elhelyezkedése miatt nem jelentős.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A településen kiépített kerékpáros infrastruktúra nincs.

Az OTRT szerinti 6-os jelű Eurovelo Alsó-Dunamente kerékpárút része kerékpáros útvonal a Ráckevei Dunaág mentén kis forgalmú közutakon vezet (Sellő utca – Gyümölcsös utca).

A vasútállomás gyalogos létesítményei korszerűtlenek.

A belterületen a jelentősebb intézmények előtti tereken épült ki gyalogos terület (Kossuth Lajos tér, Munkácsy Mihály tér).

Az 51. sz. főúton a legbalesetveszélyesebb gyalogos átkelőhelyet, jelzőlámpás szabályozással látták el.

1.15.5. Parkolás

A vasútállomásnál P+R funkciójú parkoló van.

Jelentős közterületi parkoló egyes intézmények közelében épült: Művelődési központ – Kinizsi Pál utca, Községház – Kossuth tér.

Nagyobb kapacitású parkoló szolgálja ki a kereskedelmi létesítményeket. (SPAR áruház, TESCO áruház)

1.16. Közművesítés

Kiskunlacháza Pest megyében, a Ráckevei kistérségben, közvetlen a Ráckevei-Soroksári-Duna ág (RSD) mellett fekszik. A település kedvező megközelítését a település területén áthaladó 51-es számú főút biztosítja. A település közműellátása folyamatos fejlődés eredménye. Közműellátására a vízellátás, a szennyvízelvezetés-kezelés, a villamosenergia ellátás, a földgázellátás és az elektronikus hírközlés hálózati rendszere kiépült. Közművek vonatkozásában a csapadékvíz elvezetés tekinthető a legkevésbé rendezettnak. A településre jellemző a nyílt árkos rendszerű csapadékvíz elvezetés, illetve a geológiai adottságát hasznosítva a szikkasztás, de ahol kialakított az árok, paraméterei ott sem mindenhol biztosítják a megfelelő vízelvezetést. A felszíni vizek befogadója a település nyugati szélén végighaladó Ráckevei-Soroksári-Duna.

A település az RSD mentén fekszik, amelynek vízminőség védelmére a talaj, talajvíz védelme kiemelt feladat. A szükséges védelmet a település, település-szintű csatornázásának a megoldása biztosítaná. A nem közcsonnával összegyűjtött szennyvíz gyűjtése házi egyedi, többnyire szikkasztó medencékkel történik, amelyekből a talajba szikkadó szennyvíz szennyezi a talajt, a talajvizet és közvetve az RSD-t.

A település közigazgatási területét országos jelentőségű közművek érintik. Területén, annak északi részén, kelet-nyugat irányban Albertirsa-Martonvásár 400 kV-os nagyfeszültségű átviteli hálózat nyomvonala, a település keleti részén észak-déli irányban Soroksár-Ráckeve 132 kV-os nagyfeszültségű főelosztó hálózat nyomvonala halad keresztül, amelyet a tervezés során, mint területhasznosítást korlátozó adottságot, figyelembe kell venni. További korlátozó adottság a település vízminőségvédelmi területek övezetével való érintettsége, valamint a településen levő vízrajzi létesítmények helyfoglalása.

A település jelenlegi közművesítettségéről pontos információk a statisztikai nyilvántartásból állnak rendelkezésre. A legutolsóként rendelkezésre álló adatsor 2017-es, amely közművek vonatkozásában a 2018. január 1.-ei állapotot rögzíti. A település közműellátottságát ezekkel az adatokkal lehet jellemezni, megjegyezve, hogy ebben azóta lényeges változás nem történt.

A település közműveinek helyzetfeltáró vizsgálata a települést érintő korábbi ágazati és területrendezési tervek, valamint a közműszolgáltatóktól kapott közmű- nyilvántartási térképek és információk alapján, valamint az E-közműnyilvántartás alapján készült.

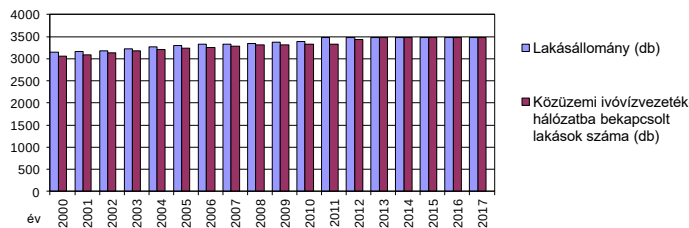
1.16.1. Víziközművek

1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás

A településen a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat település szintű kiépítettségűnek tekinthető, a beépített terület minden utcájában kiépítésre került, jelenleg 72,2 km vízelosztó vezeték üzemel a településen.

Vízellátottság fejlődése 2000-2017 között

1. ábra

Forrás: ksh

A diagram mutatja, hogy 2000-ben 3062 lakás, az akkori lakásállomány 97,4 %-a, rendelkezett vezetékes ivóvíz ellátással, 2018. január 1-én 3488 db lakás, a lakásállomány 99,9 %-a.

(Meg kell jegyezni, hogy ez idő alatt a nagyközség népességszáma 4 %-kal, a lakásállomány pedig 11 %-kal nőtt.)

Az ellátottság jelzi, hogy Kiskunlacházán jelenleg a lakosság mindössze 0,1 %-a, kb. 8-10 fő számára nincs megoldva a közüemi vezetékes ivóvíz ellátás. Ezek ellátására a közhálózatra telepített közkifolyó vehető igénybe, illetve a telkükön belül létesített házi kút áll rendelkezésre.

A településen 77 db közkifolyó üzemel. Meg kell jegyezni, hogy 2000-ben még 117 db közkifolyó üzemelt. A közköltségen üzemeltetett közkifolyók számának csökkentését a kedvező bekötési arány tette lehetővé.

A vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanoknál is fenntartási költségeik csökkentésére jellemző a házi kutak használata, melyet jellemzően locsolásra használnak, mivel a házi kutak vize talajvízből, az első vízadó rétegből nyert víz, amely már alig tekinthető ivóvíz minőségűnek. A házi kutakról nyilvántartás nem áll rendelkezésre.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település közüemi ivóvízhálózatával 291,62 ezer m³ vizet szolgáltatottak 2017-ben, a lakosság számára. Ez alapján a vízellátást igénybe vevő lakókörnyezetben az egy főre eső vízfogyasztás éves átlagban 89 l/fő,nap volt. A tapasztalatok szerint a távlatban elvárható komfortos életvitel hatására, a lakossági, illetve a kommunális szektor napi ivóvíz fogyasztása ennél magasabb 120l/fő,nap érték körül várható. A jelenlegi átlagos vízfogyasztási adatok figyelembevételével, a meglevő fogyasztóknál a víztakarékosságra való törekvés ellenére is, ezért számolni kell a vízigény növekedésével.

Vízellátás műszaki hálózati rendszere (vízbázis, hidrogeológia, hálózati rendszer)

Kiskunlacháza vízellátásának bázisai a településen üzemelő saját kútjai. A vízellátó rendszert a település területén üzemelő 5 vízmű kútja táplálja, amelyek közül 3 a falu központi belterületén, kettő az üdülőterületen üzemel. A faluban üzemelő I. kútból a vízkivételi lehetőség 400 l/perc, a kút 315,5 m talpmélységű, a II. 150 m talpmélységű kútból 620 l/perc, a III. 318,3 m talpmélységű kútból 550 l/perc vízkivétel biztosítható. Az üdülőterületen korábban 3 kút működött, abból az egyik már régóta nem üzemel. Az üdülőterületen üzemelő II. 298 m talpmélységű kútból 190 l/perc vízkivétel, a III. 358 m talpmélységű kútból 330 l/perc vízkivétel biztosítható. A hálózati víznyomást víztornyok biztosítják. Korábban külön önálló vízelosztó hálózat látta el az üdülőterületet és külön önálló rendszer a település belterületét. A falu belterületi elosztó hálózatában a víznyomást 36 m magas 356 m³-es torony, az üdülőterületek vízhálózati nyomását egy 150 m³-es torony biztosította.

A kutakból 150-358 m mélységből kitermelt rétegvíz vas- és arzéntartalma azonban meghaladja a nagyon szigorú erre vonatkozó európai unióban előírt határértékeket. A kutak mindegyikéből kitermelt víznél ez a határérték túllépés előfordult, az üdülőterületi kútnál jelentősebb mértékben. Az ivóvízminőség javítása 2014-ben elindult Európai Unió támogatás segítségével, KEOP pályázati támogatással.

Az ivóvízminőség javító program keretében jelentős hálózat- és bázisfejlesztés valósult meg. Az előregedett ivóvízhálózati rendszer felújításra került. Az új technikai megoldások, a csőrendszer cseréje, illetve tisztítása mellett új, nagyobb teljesítményű víztorony épült a központban lebontott régi glóbusz helyére, valamint egy új rétegvíz-kút is szolgálja már a nagyközség vízellátását. A Duna-part is új víztornyot kapott a régi helyett és a korábban független rendszerként üzemelő üdülőterületi vízellátó rendszert összekötötték a belterületi hálózattal, így kiváló minőségű vízzel látják el a dunaparti lakosokat. Nagyon fontos lépést jelentett, hogy a központban kezelt víz, az elosztóhálózati rendszer fejlesztésével nemcsak a dunaparti üdülőterületre, hanem Kiskunlacháza-Bankháza településrészt

területének ellátására is eljut, az újonnan létesített gerincvezetéseken.

A vízmű kutak hidrogeológiai védőterületének lehatárolása nem történt meg, így talpmélysége alapján 10 m-es védőidomot kell kijelölni, amelyet, mint belső védőterületet kell kezelni. A vízbázis védőterületén a 123/1997 (VII. 18.) korm. rendeletben rögzített előírások betartása szükséges.

A település vízelosztó hálózati rendszere a faluban és az üdülőterületeken is alapvetően körvezetékes módon épült ki, néhány ágvezeték is található a rendszeren. Az ellátó hálózat gerince NÁ 150-es és NÁ 200-as, a többi vezetékszakasz mérete zömmel NÁ 100-as, de a rendszeren üzemelnek NÁ 80-as vezeték is, a megvalósított rekonstrukciók ellenére is még vannak régebbi ac anyagú vezeték szakaszok is. Az NÁ 100-asnál kisebb paraméterű és ac vezetékszakaszokat ma már nem tekintjük megfelelőnek.

A település vízellátását korábban a Kunépszolg Kft. biztosította. A 2011. évi CCIX. számú víziközmű szolgáltatásról szóló törvény teljesítése érdekében csatlakoztak a Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt.-hez (DPMV Zrt). 2014. január 1-től a település vízellátásának szolgáltatója a DPMV Zrt.-hez tartozó Dunaharaszti Üzemigazgatóság.

A közüzemi vízellátás mellett a település vízellátásában a költségek csökkentése érdekében jelentős szerepet töltenek be a házi kutak is. Erről nyilvántartás nem áll rendelkezésre. A házi kutakból kitermelt vizet annak vízminőségi adottságai miatt, elsődlegesen locsolási célra hasznosítják.

Tűzivíz ellátás

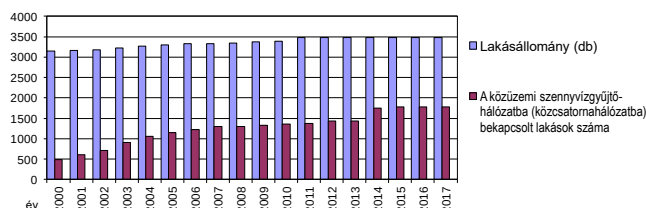
A település kiépített vízelosztó hálózatára az előírások szerint a tűzcsapok felszerelésre kerültek, biztosítva ezzel a szükséges tűzivíz ellátást.

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Kiskunlacháza a felszín alatti víz szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, továbbá. a település területének jelentős hányada az országos vízminőség védelmi területek övezetén fekszik, valamint a közvetlenül az RSD mentén fekvő településen az RSD vízminőség védelme érdekében és a településen üzemelő kutak vízminőség védelmére a szennyvíz közcsonnás elvezetésének és kezelésének megoldása a település kiemelt feladata.

A településen a szennyvíz elvezetésére elválasztott rendszerű közcsonnna hálózatot létesítettek. A szennyvízcsatorna hálózat 67,3 km hosszban épült ki, ezzel a község nagyobb hányadának közterületi utcáiban kiépítésre került, míg a külterületi részek nem rendelkeznek közcsonnna hálózattal.

Szennyvízelvezetés fejlődése 2000-2017 között

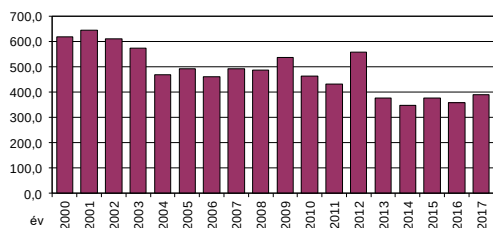

2. ábra

Forrás: ksh

A diagram mutatja, hogy 2000-ben 492 lakás, az akkori lakásállomány 15,7 %-a csatlakozott a közcsonnna-torna hálózathoz, 2018. január 1-én 1785, a lakásállomány 51,17 %-a.

A közcsonnna hálózatra nem csatlakozó ingatlanoknál keletkező szennyvizet saját egyedi házi szennyvízgyűjtő medencékben gyűjtik, amelyek a hazai gyakorlatnak megfelelően legnagyobb részben szikkasztóként üzemelnek. Ez a település egyik szennyező forrása. Ma is naponta átlagosan 350-400 m³ szennyvizet szikkasztanak a talajba, amely veszélyezteti a felszíni és felszín alatti vizek vízminőségét is.

3. ábra

Forrás: ksh

A talajba szikkasztott szennyvíz mennyisége 2000-ben elérte a 618,6 m³/nap mennyiséget, 2018.jan.1.-re 390,1, m³/nap-ra csökkent.

A diagram jelzi, hogy a szennyvízcsatornázás fejlődésével, a rácsatlakozás növekedésével ugyan tendenciózusan csökken a talajba szikkasztott szennyvíz mennyisége, de a hullámszórás szorosan összefügg a vízfogyasztással, amely erősebben hullámszik. Ezt a hullámszórást az egyéni gazdasági lehetőség szorosan befolyásolja (pl. üdülőterület eltérő kihasználtsága, fokozottabb víztakarékosság, stb.).

Szennyvízelvezetés műszaki hálózati rendszere (szennyvízkezelés, hálózati rendszer)

A település szennyvízelvezetésének és tisztításának megoldása csak a közelmúlt eredménye. 1992-ben kezdték a tisztítótelep és a szennyvízgyűjtő hálózat létesítését, de az üzembe állítására csak 1998-ban került sor. 1998-tól tudják fogadni a településről a közcsontra hálózattal összegyűjtött szennyvizeket. A tisztítótelep létesítésekor 600 m³/nap kapacitásra épült, amelyből 100 m³/nap mennyiségig szippantott szennyvíz befogadására alkalmas. A Bioclear típusú tisztítótelep mélylevegőztetés, nyomás alatti homokszűrővel rendelkezett és a nitrogén, foszfor eltávolítást is megoldották. A tisztított vizek befogadója a Dömsödi árapasztó csatorna, amely I. vízminőség kategóriájú tisztítást igényel.

A település kiemelt feladatákként kezelte a vízparti üdülőterületének a csatornázásának a megoldását. Az üdülőterületek vezetékes ivóvíz ellátásának közelmúltban megvalósított fejlesztése mellett az RSD menti üdülőterületek csatornázása is megvalósult. A Duna vízminőség védelméért indult környezetvédelmi projekt Európai Unió által támogatásban részesített része – vagyis a gerincvezetékek fektetése és a telekhatárig, valamint az átemelő elhelyezéséig terjedő munkálatok - az RSD Parti Sáv Önkormányzati Társulás beruházásának keretében 2015. december 31-én befejeződött.

A szennyvíztisztító telep kiterheltsége miatt aktuálissá váló kapacitás bővítésére, a szükséges rekonstrukciójának a megvalósítására és a szennyvíziszap kezelés megoldására, a hálózati rendszer fejlesztésére elnyert KEOP támogatás nyitotta meg a lehetőséget. A gazdasági támogatással 2015-ben a szennyvíztisztító telep 1500 m³/nap-ra való bővítése, a telep teljes rekonstrukciójának megoldása, a szennyvíziszap komposztáló létesítése és a gyűjtőhálózat rekonstrukciója, fejlesztése, bővítése is megtörtént.

A szennyvízgyűjtő hálózat a megvalósított fejlesztések ellenére továbbra is vegyes rendszerű. Ma is üzemelnek vákuumos gyűjtőhálózati szakaszok, vákuum-gépházakkal, gravitációs rendszerű gyűjtőhálózati szakaszok átemelő műtárgyakkal és nyomott rendszerű hálózati szakaszok is.

A szennyvízcsatorna hálózat és a szennyvíztisztító telep üzemeltetője korábban a Kunépszolg Kft volt. A vízellátáshoz hasonlóan a 2011. évi CCIX. víziközmű szolgáltatási törvény kötelezésének megfelelően csatlakoztak a Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt-hez (DPMV Zrt). 2012. január 1-től a település szennyvízhálózatának és szennyvíztisztító telepének az üzemeltetője a DPMV Zrt.-hez tartozó Dunaharaszti Üzemigazgatóság.

A település a szennyvíztisztító telepének védőtávolság igénye 150 m. A védőtávolságon belüli területhasznosítás korlátozására vonatkozóan, valamint a szennyvízátemelő műtárgyakra, vákuum-gépházakra védőtávolság igényére vonatkozóan a HÉSZ-ben rögzítettek az irányadók.

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Kiskunlacháza nagyközség területe több felszíni víztestet érint. Érinti a Ráckevei-Soroksári Dunaág (RSD), a Nagy-Ér-csatorna, a XXXIII/2-csatorna, a XL-csatorna és a Dömsöi árapasztó, XXXI.-csatorna (kizárólag állami tulajdonú VIZIG kezelésű) és mindezek mellékágai, valamint a kavics-bányatavak, Öregállás II. tó, Öregállás III. tó és Tripolisz felszíni víztesteket.

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság előzetes tájékoztatásában felhívta a figyelmet a felszíni

víztestek medrét érintő változtatási szándékok, valamint élővízfolyást érintő kialakításra kerülő csapadékvíz-elvezető rendszer csak vízjogi létesítési engedély alapján valósítható meg. Továbbá jelezte, hogy a meder karbantartását, kezelését szolgáló parti sávot az arra vonatkozó rendeleteknek, előírásoknak megfelelően biztosítani kell.

A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság előzetes tájékoztatójában felhívta a figyelmet a felszíni és felszín alatti víztestek jó állapotba helyezésének és védelmének az igényére, s az arra vonatkozó Vízügytő-gazdálkodási Tervben rögzítettek megvalósítási lehetőségének biztosítási követelményére.

Az RSD mederkotrását tervezik, illetve folyamatban van, átfogó projekt keretében. A mederben felgyűlt szerves anyag eltávolításával készülnek a vízminőség javítására.

A település nyugati oldalán észak-dél irányba haladó RSD vízszintjét zsilipekkel szabályozzák. Árvízvédelmi szempontból a település az 1.49 számú Budapest-Bajai ártéri öblözetbe, mentesített területen fekszik, a Duna nagyvízi medre nem érinti, így árvízveszély a Duna felől nem várható.

Kiskunlacháza kül- és belterületein a csapadékvíz elvezetés jelenleg nyílt árkos rendszerrel történik, a talajadottságok miatt a csapadékvizek legnagyobb részben elszikkadnak, illetve árok-csatornák segítségével –mint végbefogadóba- a vizeket az RSD-be vezetik.

A településen egyes utcákban, utcaszakaszokon kétoldali, vagy egyoldali nyílt árkot alakítottak ki, de több utcában semmilyen elvezetési vagy szikkasztási mód nem épült meg, ezekben az utcákban nagyobb záporok után vízállásos területek kialakulásának veszélye fennáll.

A településen a nyílt árkok karbantartása nem rendszeres és nem általános.

1.16.2. Energiaközművek

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás

A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia, és a földgáz áll rendelkezésre. A nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata is jelentős mértékű a település energiaellátásában.

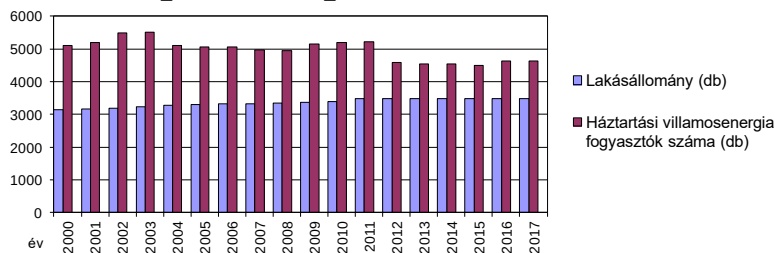
A két vezetékes energiahordozó rendelkezésre állása a település gazdaságos, takarékos, korszerű, környezetbarát energiaellátását igény esetén lehetővé teszi.

A villamosenergia, mint vezetékes energiahordozó elsődlegesen világításra és erőátviteli célú, vagy technológiai célú energiaigények kielégítésére használják. A földgáz közvetlen hasznosításával komplex módon a termikus energiaigények teljes körűen kielégíthetők. A nem vezetékes energiahordozók igénybevétele korábban a vezetékes energiahordozóval el nem látott területeken volt jellemző, ma már költségtakarékosság érdekében használata szétszórta, a vezetékes ellátással rendelkező területeken is számottevő.

Meg kell említeni a megújuló energiaforrások használatát is. A település természeti adottsága a napenergia hasznosítás lehetősége, amely évi 1950 napos óra hasznosítás lehetőségét kínálja. Szórványosan látható a napenergia hasznosításának lehetőségét biztosító berendezések (napkollektorok, naperőmű panelek) alkalmazása, erről nyilvántartás nem áll rendelkezésre.

1.16.2.1.1. Villamosenergia, közvilágítás

Kiskunlacháza villamosenergia igényeit az ELMŰ Elosztóhálózati Kft. biztosítja.

Villamosenergia ellátottság változása 2000-2017 között

3. ábra

Forrás: ksh

A diagram jelzi, hogy a lakásállományt meghaladó a villamosenergia ellátottságot igénybevevő ingatlanok száma.

A statisztikai adatokat elemezve megállapítható, hogy a település lakásállományát meghaladó a villamosenergia ellátásban részesülők száma. Természetesen ez a statisztikai nyilvántartásban szereplő adat a fogyasztók számát jelöli, beleértve a külterületi, kiskertes és egyéb fogyasztókat is, így e vonatkozásban a szolgáltató tájékoztatása a mértékadó, mely szerint a településen a teljes körű ellátottság biztosított.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település lakossági villamosenergia fogyasztása 11430 MWh volt 2017-ben. Az egy lakásra jutó havi átlagos villamosenergia fogyasztása 205,1 kWh volt. Ez az érték jelzi, hogy a lakások felszereltségének még fejlesztése várható, s vele a háztartások további villamosenergia igény növekedése is prognosztizálható, különös tekintettel a klímaváltozás hatásait kompenzáló klímaberendezések alkalmazásának terjedésére.

Villamosenergia hálózati rendszere

Kiskunlacháza villamosenergia ellátásának bázisa a Ráckeve közigazgatási területén üzemelő 132/22 kV-os alállomás. Az alállomás betáplálása a Ráckeve-Soroksár között üzemelő 132 kV-os nagyfeszültségű főelosztóhálózati rendszerről betáplálással biztosított, amelynek nyomvonala áthalad Kiskunlacháza közigazgatási területén is.

Az alállomásokról induló 22 kV-os szabadvezeték hálózat táplálja Kiskunlacháza település fogyasztói transzformátor állomásait. A település ellátását szolgáló transzformátor állomások jellemzően oszlopállomások.

A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kisfeszültségű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kisfeszültségű hálózat is oszlopokra szereltn került kivitelezésre, jellemzően szabadvezetékes formában.

A település közvilágítása szinte az egész településen a kisfeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejvel történik. A településre jellemző, hogy a kiépített közvilágítás csak a közlekedés biztonságát szolgálja.

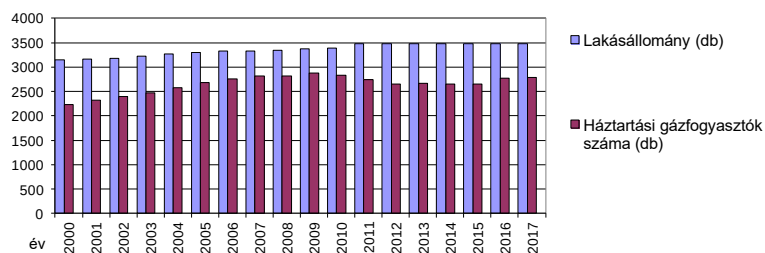
Meg kell jegyezni, hogy Kiskunlacháza közigazgatási területén, annak északi részén, kelet-nyugat irányban áthalad az Albertirsa-Martonvásár között, a MAVIR Zrt. által üzemeltetett 400 kV-os átviteli hálózat nyomvonala. A nagyfeszültségű átviteli és a településen áthaladó főelosztó hálózatok és a hálózatok biztonsági övezetének területigényét, mint területfelhasználás lehetőségét korlátozó adottságot kell kezelni.

1.16.2.1.2. Földgázellátás

A településen az automatikus üzemvitelre is alkalmas termikus célú energiaellátásra a földgázellátást építették ki. A település belterületén 111,3 km földgázelosztó hálózat üzemel. A gázhálózat kiépítettségének eredményeként 2018. január 1-én 2790 lakás, a lakásállomány 80 %-a csatlakozott a földgázelosztó hálózatra. Fűtési célú energiaellátásra is 2790 lakás hasznosította a földgázt, a lakásállomány 80 %-a vette igénybe a komfortos életkörülmény lehetőségét nyújtó szolgáltatást.

Földgáz ellátottság fejlődése 2000-2017 között

4. ábra

Forrás: ksh

A diagram mutatja, hogy 2000-ben már 2231 lakás, az akkori lakásállomány 71 %-a rendelkezett vezetékes föld-gázellátással, 2018. január 1-én 2790 lakás, a lakásállomány 80 %-a.

A földgázbekötéssel a lakások automatikus üzemvitelű termikus energiaellátását valósították meg, csökkentve a jelentősebb környezet terhelést okozó hagyományos energiahordozó fűtési célú hasznosítását.

A statisztikai nyilvántartás a közműfogyasztásokkal kapcsolatos értékelésekre is lehetőséget nyújt. A település lakossági gázfogyasztása 3680, ezer m³ volt 2017-ben. A gázfogyasztók közül egy háztartásra jutó átlagos havi földgázfogyasztás mindössze 109,9 nm³/hó, amelyből számolt csúcsigény átlagosan 0,24 nm³/h. Ez a mutató azt jelzi, hogy nem mindegyik gázfogyasztó háztartásban hasznosítják a gázt komplexen és ahol fűtésre is hasznosítják, ott is legfeljebb egy-egy gázkonvektort üzemeltetnek. Várható a gázfogyasztó ingatlanoknál a komfortigény növekedése, a cirko rendszerű központi fűtések kiépítési igénye, terjedése és ez a földgáz fajlagos igénynövekedését fogja eredményezni.

Földgázellátás hálózati rendszere

A település földgázellátásának szolgáltatója a Magáz Zrt. Kiskunlacháza gázellátásának bázisa Majosházán üzemelő gázátadó állomás, amelynek betáplálása a Vecsés-Ercsi között üzemelő DN 600-as nagynyomású szállítóvezetékéről épült ki. A gázátadótól délre induló nagyközép-nyomású vezeték Majosháza, Áporka és Kiskunlacháza ellátását biztosítja.

Majosháza felől megépített nagyközép-nyomású gerincvezetékéről épült ki Kiskunlacházán, a Liget utcában üzemelő gázfogadó és gáznyomáscsökkentő állomás betáplálása.

A gázfogadó és nyomáscsökkentőtől induló Liget utca-Hajnal utca-Széchenyi utca-Kossuth utca-Hunyadi utca-Temető utca nyomvonalán a Gábor Áron utcáig haladó DN 200-as méretű KPE középnyomású vezeték a település belterületének a gázelosztó hálózatának a gerince. Közvetlen a gerincvezetékéről, illetve az erről leágazó kisebb átmérőjű elosztóvezetésekről kiépített bekötésekkel látják el az egyes ingatlanokat.

Szintén a gázfogadótól indul a Duna irányában egy DN 110-es KPE középnyomású vezeték, amely a Duna-parti üdülőterület ellátását biztosítja. Az üdülőterületi ingatlanok számára is biztosított a gázellátás lehetősége. Ezzel biztosították a Duna-parti üdülők téliésítési lehetőségét.

A központi belterület ellátását biztosító északról érkező nagyközép-nyomású vezetékét továbbépítették a település keleti oldalát megkerülve a vasútállomás környékének és a település belterületétől délre eső volt TSZ területének ellátására.

A fogyasztói igényeket közvetlen kielégítő kisnyomású gáz előállítása telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen az igényeket kielégíteni.

1.16.2.1.3. Távhőellátás

Kiskunlacházán távhőellátás nem üzemel.

1.16.2.1.4. Egyéb energiaellátás

A nagyközségben kiépített vezetékes földgázellátással a lakásállomány 80 %-a számára biztosított az automatikus üzemvitelű termikus célú energiaellátás komfortja. A lakásállomány 20 %-ában azonban ma is a környezetet erősebben terhelő hagyományos, nem vezetékes energiahordozót hasznosítják.

Ezeknél az ingatlanoknál hőtermelésre a szén és a fa használata a jellemző, bár vezetékes gázzal nem rendelkező területen a kistartályos PB gáz használata is előfordul.

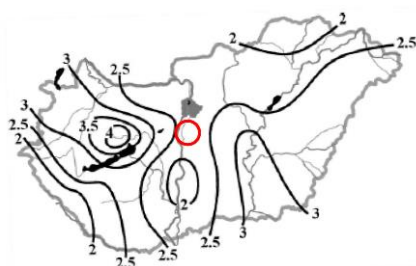
Az egyéb energiahordozóval történő ellátást érintően meg kell említeni, hogy a háztartásoknak-üdülőknél szolgáltatott éves gázmennyiség csökken (2005-ben 5014 ezer m³ volt, amely kicsit hullámzóan, de azóta csökken, 2017-ben 3680,6 ezer m³ volt). Ez a csökkenő tendencia jelzi, hogy egyre többen igyekeznek csökkenteni a gázfogyasztásukat. Az egyes gazdasági nehézségekkel küzdő ingatlantulajdonosok a fenntartási költségeiknek csökkentése érdekében rákényszerültek arra, hogy a gázfűtést részben, vagy időszakosan, ha az ingatlan alkalmas hagyományos energiahordozó hasznosítására, költségeiknek csökkentésére a termikus hőellátásukra földgáz helyett nem vezetékes energiahordozót is hasznosítsanak. Ezzel azonban a település környezetterhelését növelik.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása nem újszerű, csak időközben háttérbe szorult. Újra előtérbe kerülését a hagyományos energiahordozók hasznosításának környezetszennyező hatása indította el és az a felismerés, hogy a megújuló energiahordozók különösebb ráfordítási igény nélkül rendelkezésre állnak, használatuk nem okoz halmozódó káros hatásokat, környezeti terhelést. Ezekkel az adottságokkal a fenntartható fejlődés lehetőségét szolgálják.

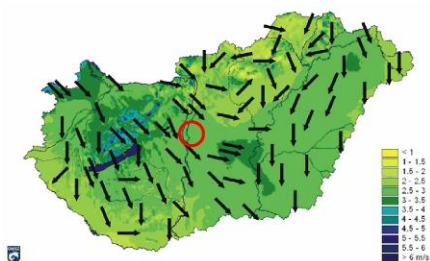
A hazánkban is, s benne Kiskunlacházán is elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia, a vízenergia, a biomassza-biogáz és a geotermikus energia. Ezek előfordulása, hasznosítási lehetőségének mértéke az ország területén nem egyenletes és általános, befolyásolja a földrajzi elhelyezkedés, a topográfiai és a légköri viszonyok, valamint a felszín alatti geológiai adottságok. A hasznosítási lehetőségeket az ez irányú mérési adatok alapján térképeken rögzítették.

1.16.2.2.1. Szélenergia

Bartholy – Radics – Bohoczky (2003)
A szél energiája Magyarországon
Forrás: Dr. Tar Károly Debreceni Egyetem
Meteorológiai Tanszék & Magyar Szélenergia Társaság

A topográfiai és légköri, meteorológiai viszonyok alapján kialakuló szélenergiát a szélkerék alkalmazásával közvetlen mechanikai erőátvitellel lehetett hasznosítani. Az ősi hasznosítású elvek alapján kialakított „szélkerék”-ből fejlesztett szélturbinával, amivel, mint szél erőművel közvetlen villamosenergia termelhető.

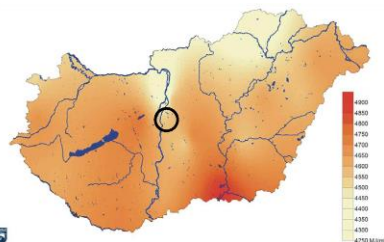
Az évi átlagos szélsébségek [m/s]
és az uralkodó szélirányok Magyarországon (2000-2009)
Forrás: www.met.hu

A térképek jelzik, hogy Magyarország mely térségeiben lehet hatékonyabban hasznosítani a szél energiáját. A térképről is leolvasható, hogy Kiskunlacháza és térsége nem fekszik a szélenergiát nagyon kedvezően hasznosítható területen.

Meg kell jegyezni, hogy a jelenleg hatályos előírások a szélenergia hasznosítás lehetőségét Magyarországon korlátozzák, így ezirányú fejlesztés nem várható.

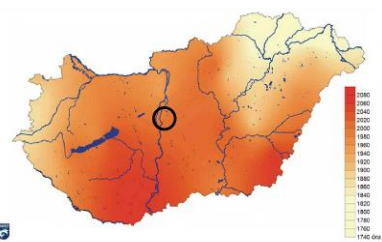
1.16.2.2.2. Napenergia

A globálsugárzás (MJ/m²) átlagos évi összege Magyarországon (2000-2009)

Forrás: www.met.hu

A meteorológiai és topográfiai viszonyok alapján rendelkezésre álló napenergia, mint megújuló energiaforrás, az ősi „fekete hordó” elvén kifejlesztett napkollektorok segítségével termikus célú energiaellátásra, elsődlegesen használati melegvíz termelésre, kisebb mértékben fűtésre alkalmas. A továbbfejlesztéssel kialakított naperőmű panelek közvetlen villamosenergia előállítására alkalmasak.

Az évi átlagos napfénytartam (óra)

Magyarországon az 1971-2000 közötti időszak alapján

Forrás: www.met.hu

A hasznosítható napenergia mértékét befolyásolják a földrajzi és meteorológiai adottságok, így ezek változóak az ország területén. A meteorológiai adatok és mérések alapján, a szélenergia hasznosítási lehetőségéhez hasonlóan a napenergia hasznosítás lehetőségének területi vetülete is rögzíthető.

A térképek jelzik, hogy Magyarország mely térségeiben lehet hatékonyabban hasznosítani a nap energiáját. Kiskunlacháza területén 1950 a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelynek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni. Hasznosítás lehetősége napkollektorokkal termikus célú energiaellátásra, naperőmű panelekkel villamosenergia termelésre biztosított.

Ez az a megújuló energiahordozó, amelynek szélesebb, energiagazdálkodást is érintő hasznosítása várható Kiskunlacházán.

1.16.2.2.3. Vízenergia

A vízfolyások tömegáramlásával mint megújuló energiaforrással lehet energiát termelni, amelynek hasznosításához vízikerek telepítése szükséges, majd annak továbbfejlesztésével kialakították a vízturbinát, amely már közvetlen villamosenergia termelésre alkalmas. Kiskunlacházán a vízenergia gazdaságos hasznosítására alkalmas vízfolyás nincs.

1.16.2.2.4. Biomassza-biogáz

A növényi termésből, növényi, állati hulladékokból, melléktermékekből, erdőgazdasági hulladékokból, energiaültetvényekből előállítható energiahordozó a biomassza, amely közvetlen elégetésével fűtési és használati melegvíz termelési energiaigények elégíthetők ki. Erre az ország területén bárhol, így Kiskunlacházán is van lehetőség, de az elégetése során jelentkező környezetterhelése miatt nem ajánlható.

1.16.2.2.5. Geotermikus energia

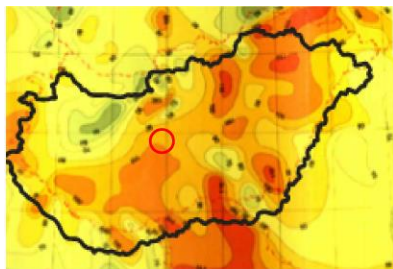
A föld belső hőjéből hasznosítható a geotermikus energia. Geológiai adottságok befolyásolják előfordulásának mértékét. Hasznosítására részben a termálvíz kitermelésével, részben a földfő hőszivattyúval történő alkalmazásával nyílik lehetőség.

A földhő hőszivattyús hasznosítására Kiskunlacháza területén is van lehetőség. A hőszivattyú használata telken belül, épületgépészeti szinten realizálható.

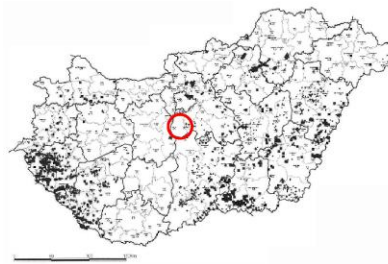
A térkép jelzi, hogy a termálvíz kivételére Kiskunlacháza térségében csak az alacsonyabb hőfoktartományú 50 °C alatti vízkészletből van reálisan lehetőség, amely termálvíz fürdési célú

hasznosítását ugyan biztosítja, de energetikailag komplexebb hasznosításra lehetőséget nem ad.

Magyarország geotermikus energiahordozó hasznosítási lehetősége – A Pannon-medencének és régiójának geotermikus hőterképe (részlet)
Forrás: PannErgy, Portfolio.hu

Magyarországon geotermikus energia hasznosítási lehetőség a felhagyott CH meddő kutak – Magyarország CH meddő kútjainak területi megoszlása
Forrás: Pylon Kft. (Szerkesztette 2001-ben)

1.16.2.2.6. A környezeti levegő (hőkapacitásának) hasznosítása

A levegő-levegő hőszivattyú a levegőből vonja el a hőt és juttatja el más helyen lévő levegőnek, A hőszivattyú az alacsonyabb hőmérsékletű helyről képes hőt elvonni, azt a magasabb hőmérsékletű helyre szállítani. A levegő-víz hőszivattyú is a levegőben lévő energiát használja olyan módon, hogy egy hűtőközeg segítségével a levegőből kivonja az energiát és ezzel egy időben a lakásában fűtéshez használt vizet felmelegíti.

Valamennyi tiszta és vegyes hőszivattyús rendszer hasznosítására van lehetőség, azonban a rendszerek zajhatása miatt körültekintően kell azokat elhelyezni a berendezéseket.

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott. A villamosenergia ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgáz hasznosításával biztosított, helyi hőbázis segítségével.

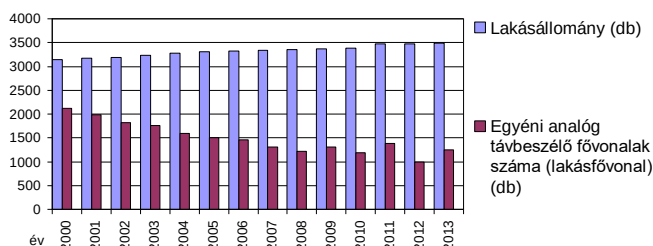
Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások előfordultak, továbbá az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrások hasznosítására is történtek beruházások, de erről átfogó információ nem áll rendelkezésre.

1.16.3. Elektronikus hírközlés

1.16.3.1. Vezetékes hírközlési létesítmények

A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg az INVITEL Zrt. biztosítja. A Budapest szekunder központhoz tartozó 37-es körzetszámú Szigetszentmiklós primer központ Kiskunlacháza vezetékes távközlési hálózatának bázisa. A település 24-es távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

A település távközlési hálózatának kiépítése a múlt század utolsó éveiben történt. A hálózatfejlesztés eredményeként 2000-ben már 2121 egyéni lakásfővonal üzemelt, azaz a lakásállomány 67,5 % rendelkezett vezetékes telefonvonalal. A vezetékek nélküli szolgáltatás terjedésével a vezetékes vonalas telefon iránti érdeklődés csökkent.

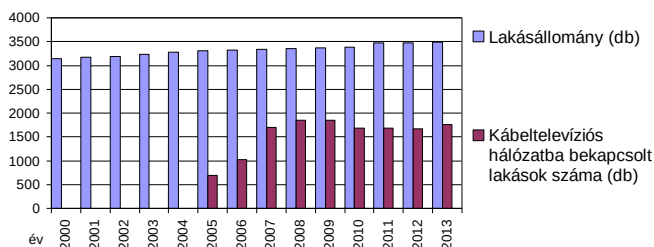

5. ábra
Forrás: ksh

A statisztikai nyilvántartás szerint a településen 2000-ben még 13 db nyilvános távbeszélő állomás is üzemelt, mára azonban ezeket már felszámolták.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat föld feletti elhelyezésű, a település nagyobb területi hányadán jellemzően külön oszlopokra szerelten épült.

A kedvező műsorvétel számára a kábel TV szolgáltatást 2005-ben építették ki.

6. ábra

Forrás: ksh

2017-ben 2146 lakás, a lakásállomány 61,5 %-a vette igénybe a kábel TV szolgáltatást.

1.16.3.2. Vezeték nélküli hírközlés

A vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki. A megfelelő vételi lehetőség biztosításához szükséges antennák – részben településen belül, részben a környező településeken – elhelyezésre kerültek, azokat a Magyar Telekom Távközlési Nyrt., a Telenor Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. építette, üzemelteti.

1.16.3.3. Vezetékes és vezetékek nélküli elektronikus hírközlés hálózatának és létesítményeinek szerepeltetése a településrendezési tervben

A településrendezési eszközök keretében készülő tervek elektronikus hírközlési fejezetére vonatkozó alátámasztó munkarészek elkészítésének tartalmi követelményeit az ágazat a közelmúltban elfogadott 14/2013 (IX.25.) NMHH rendeletben rögzítette. Ennek alapján a hálózatengedélyes szolgáltatók hálózati rendszereit rögzíteni kellene a településrendezési eszközök keretében készített infrastruktúra alátámasztó tervében, hogy a fennálló, illetve a tervezés hatására várhatóan keletkező konfliktusok feltárhatók legyenek. Az NMHH a szolgáltatókról tart nyilvántartást, amelyek részben saját hálózaton, részben bérelt hálózaton keresztül tudják a szolgáltatást biztosítani. A hálózati rendszerekről adatszolgáltatás csak korlátozottan áll rendelkezésre.

Az NMHH nyilvántartásában szereplő, szolgáltatási jogosultsággal rendelkezők köre lényegesen bővebb, mint ahány szolgáltató tényleges szolgáltatást végez, de a piaci verseny a szolgáltató szabad kiválasztására biztosított, tekintettel arra, hogy az elektronikus hírközlés alanyi jogú szolgáltatás.

Kiskunlacháza területén szolgáltatási engedéllyel 58 vezetékes távközlési szolgáltató rendelkezik, természetesen ezek közül csak néhány szolgáltatását veszik igénybe.

A vezetékes távközléshez hasonlóan műsorelosztásra is több szolgáltató áll rendelkezésre. Az ágazat 6 vezetékes műsorelosztó szolgáltatót tart nyilván, mint szolgáltatásra jogosult. A vezetékek nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatóként a térségben 13 szolgáltatót tartanak nyilván. Természetesen közülük is van olyan, amelyik bár rendelkezésre áll, tényleges szolgáltatást nem végez.

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés)

A település környezeti állapota az előzményi tervek, koncepciók és stratégiák mellett a publikus adatbázisokra támaszkodva jellemezhető, mivel a település aktuális Környezetvédelmi Programmal, illetve más komplex, a település teljes igazgatási területére kiterjedő környezetvédelmi helyzetfeltáró dokumentációval nem rendelkezik.

Ebben a tekintetben a tervelőzmény 2002. évi környezetvédelmi szakterületi vizsgálata tekinthető a legátfogóbb előzménynek. Ennek kivonatát is felhasználtuk - a rendelkezésünkre bocsátott adatszolgáltatások mellett -, a mai is aktuális környezeti állapotjellemzők tekintetében, a következő szakági fejezetekben.

1.17.1. Talajvédelem

A talaj állapotát veszélyeztető tényezők sok esetben megegyeznek a felszíni és felszín alatti vizek minőségét veszélyeztető tényezőkkel, ezért a két szakasz átfedéseket tartalmazhat.

A témakörben a tervelőzményi vizsgálat az alábbi részletes jellemzést adta:

„A település föld és ásványvagyonvédelmi szempontból kiemelt térség, a Duna – menti pleisztocén kavicssterasz területe, nagyrésze reménybeli illetve már megkutatott kavicsvagyonnal rendelkezik és ezen belül jelentős a felfektetett bányatelkek kiterjedése is, elsősorban az igazgatási terület keleti – északkeleti részén. A tervezést megelőzően területismertető mérnökgeológiai – bányászati szakvélemény készült a területre, melyet 1994-ben átadtunk a Megbízónak. Táj- és környezetvizsgálati térképünket az azóta történt bányanyitásokkal és bányatelek fektetésekkel is kiegészítettük. A folyami kavics mellett ehhez képest jelentéktelen mértékben homok és elenyésző foltokban agyag is előfordul a területen (ez utóbbit már nagyrészt ki is termelték). Egyéb ásványvagyon nincs feltárva a területen, az előzetes szénhidrogén kutatások alapján feltételezhető termásvíz, geotermikus energia meglehetősen mélyebb rétegekben.

A mezőgazdasági területek talajminőségi vizsgálata elsősorban talajvédelmi szempontok figyelembevételével készült. A mezőgazdasági területekre jellemző, hogy alacsony - közepes heterogenitású területek, ahol gyenge szervesanyag tartalmú (>50, 50-100t/ha), foltokként gyengén savanyú, átlagosan semleges kémhatású homok, foltokban öntés és szikes talajok is találhatók.

A talajminőséget rontó talajhibák közül legjelentősebb a növényzettel való nem megfelelő fedettségéből adódó defláció. Az időszakos fedettséggel rendelkező szántók mellett a szélerózió legjelentősebb forrásterületei a térségben a művelés alatt álló kavicsbányák és rendezetlen meddőhányók. Emellett jelentős területeken a magas talajvíz, belvíz is problémát okoz.

Környezetvédelmi, talajvédelmi szempontból általánosságban elmondható, hogy többnyire gyenge minőségű homok, homokos vályog talajok, ahol a termőréteg csökkentő talajhibák közül meghatározó a defláció, ami tovább fokozódhat helytelen talajhasznosítás következtében. Alacsony heterogenitású síkvidéki terület, ahol a talajvédelem mellett a talajerő utánpótlásra is fokozott gondot kell fordítani.

Speciális földvédelmi feladatként jelentkezik a térségben a nagy kiterjedésű kavicsbányászat után maradó rombolt felületek, meddőhányók és bányatavak rekultivációja, ami jelenleg jellemzően csak részben és alacsony színvonalon megoldott. A földvédelmen belül a mezőgazdasági földvédelmi szempontok rendszeresen háttérbe szorulnak az újabb és újabb bányanyitási igényekkel szemben – megfontolandó lenne az újabb bányafektetések korlátozása a művelés alatt álló területek ásványkincsének kitermeléséig illetve a letermelt területek rendezéséig. A külszíni kavicsbányák térségének rendezése több településre (Kiskunlacháza, Bugyi, Délegyháza, Dunavarsány, Alsónémedi, Gyál) kiterjedő, kistérségi tájrendezési feladat.”

Talajvédelmi problémák a mezőgazdasági külterületeken jelentkeztek. A rendszerváltást követően a szántóterületek nagy része magánkézbe került, megszűnt a nagyüzemi táblák túlnyomó része, a meliorációs tevékenység során megépített felszíni üzemi belvízcsatornák és a földút-árok hálózat nagy része elbontásra került, a drénhálózat műtárgyainak zöme nem funkcionál, a műtárgyak, gépészeti berendezések egy részét eltulajdonították, ezért a mezőgazdaságilag hasznosított területek egy része károsodott, belvízveszélyessé vált. A műtrágyák és a növényvédőszeres felhasználása visszaesett, a talajok savanyodása, a talajszerkezet romlása és a deflációs érzékenység fokozódott.

A felhagyott katonai reptér és laktanya területén a környezeti állapotfelmérés nagy mennyiségű talajban kötött, talajvízben oldott és a talajvíz felszínén úszó szénhidrogén szennyezést mutatott ki. A repülőtér vegyvédelmi felülvizsgálatát és tűzszerkezeti mentesítését 20 cm-es mélységig a Magyar Honvédség 1992-ben elvégezte. Új beruházás megvalósulását megelőzően az alapozási mélységig lösz és robbanóanyag feltárási munkákat kell végezni. A kármentesítésbe korábban már bevont területen is még mindig jelentős mennyiségű CH-val szennyezett talaj és talajvíz található, és a talajvíz felszínén mérhető vastagságú úszó CH is előfordult. A CH-val szennyezett területek talajvizének tisztítása a kiépített talajvíztisztító rendszer, illetve egy mobil víztisztító konténer segítségével valósult meg. A víztisztítás 2004 év végére befejeződött, és kisebb területek közül pár esetében a munkagödrök tiszta talajjal kerültek visszatöltésre.

A lőtér melletti hulladéklerakó a repülőtér déli végénél helyezkedik el, ahol a repülőtér korábbi működése során keletkezett anyaggyűjtő gödröket kommunális hulladék és építési törmelék lerakására használták. A hulladékok talajvízre gyakorolt kismértékű szennyező hatása volt mérhető (Pb, szulfáttartalom, As, stb.).

A szennyező hatások közül problémát jelent a szilárd és folyékony hulladékok, ipari eredetű hulladékok

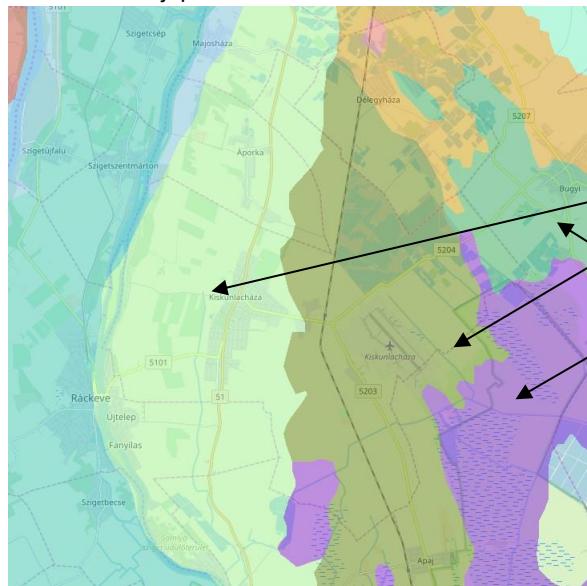
nem megfelelő gyűjtéséből, ártalmatlanításából származó talajszennyezés. Ennek potenciális forrásai a településről kivezető utak mentén előforduló illegális hulladéklerakások is.

A talaj-, a felszíni- és felszín alatti vizek védelme szempontjából kedvezőtlen, hogy egyes területeken a csatornahálózat még kiépítetlen, vagy a hálózatra még nem minden háztartás csatlakozott.

Másodlagos talajszennyezést okoz a légszennyezésből eredő por (elsősorban a közlekedési főútvonalak mellett és a bányatevékenységből eredően).

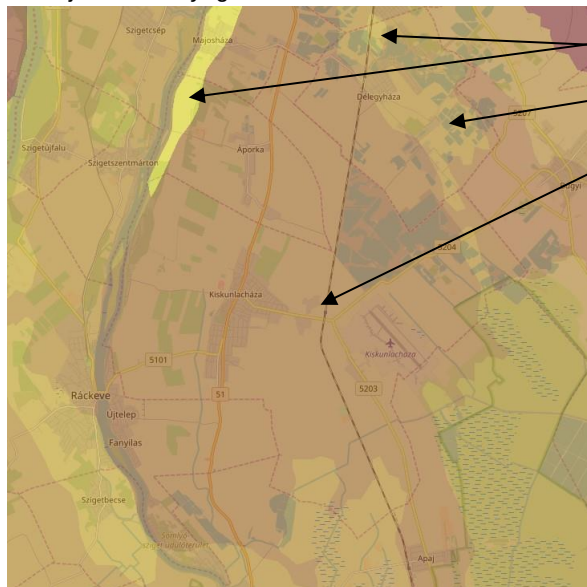
Az előzményi vizsgálatok elkészítése óta online elérhetővé vált talajtérképek alapján a település **talajtípusai és -tulajdonságai:**

Genetikus talajtípusok:

- Víz
- Köves és földes kopárrok
- Kovárványos barna erdőtalajok
- Csernozjom-barna erdőtalajok
- Csernozjom jellegű homoktalajok
- Mészlepedékes csernozjonok
- Alföldi mészlepedékes csernozjonok
- Mélyben sós alföldi mészlepedékes csernozjonok
- Réti csernozjonok
- Mélyben sós réti csernozjonok
- Mélyben szolonyeces réti csernozjonok
- Terasz csernozjonok
- Futóhomok
- Szolonszák-szolonyekek
- Réti szolonyekek
- Sztyeppesedő réti szolonyekek
- Szolonyeces réti talajok
- Réti talajok
- Réti öntéstalajok
- Lapos réti talajok
- Síkláp talajok
- Lecsapolt és telkesített síkláp talajok
- Humuszos homok talajok
- Mocsári erdők taljai
- Fiatál, nyers öntéstalajok
- Rendzina talajok
- Erubáz talajok, nyiroktalajok
- Savanyú, nem podzolos barna erdőtalajok
- Agyagbenesodásos barna erdőtalajok
- Pszudoglejes barna erdőtalajok
- Ranann-féle barna erdőtalajok

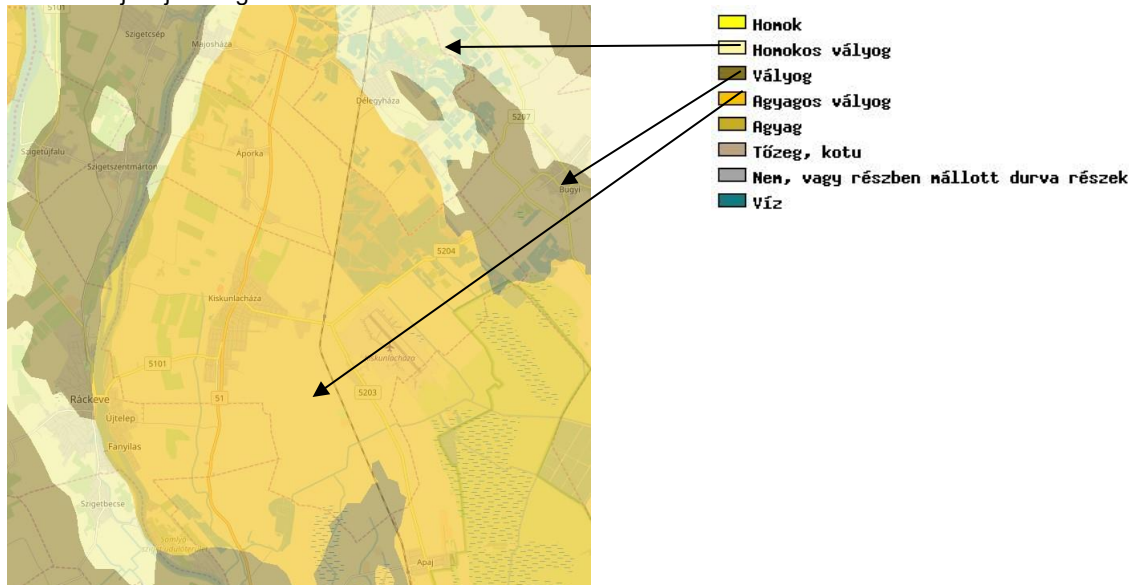
A talaj szervesanyag-készlete:

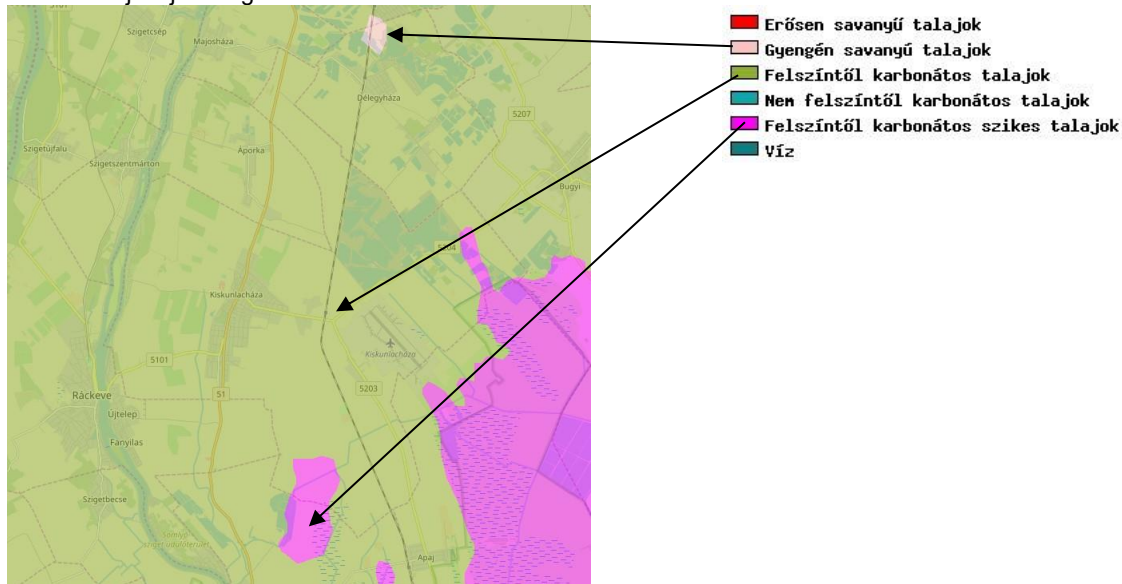
- < 50 tonna/hektár
- 50 - 100 tonna/hektár
- 100 - 200 tonna/hektár
- 200 - 300 tonna/hektár
- 300 - 400 tonna/hektár
- > 400 tonna/hektár
- Víz

Fizikai talajtulajdonságok:

Kémiai talajtulajdonságok:

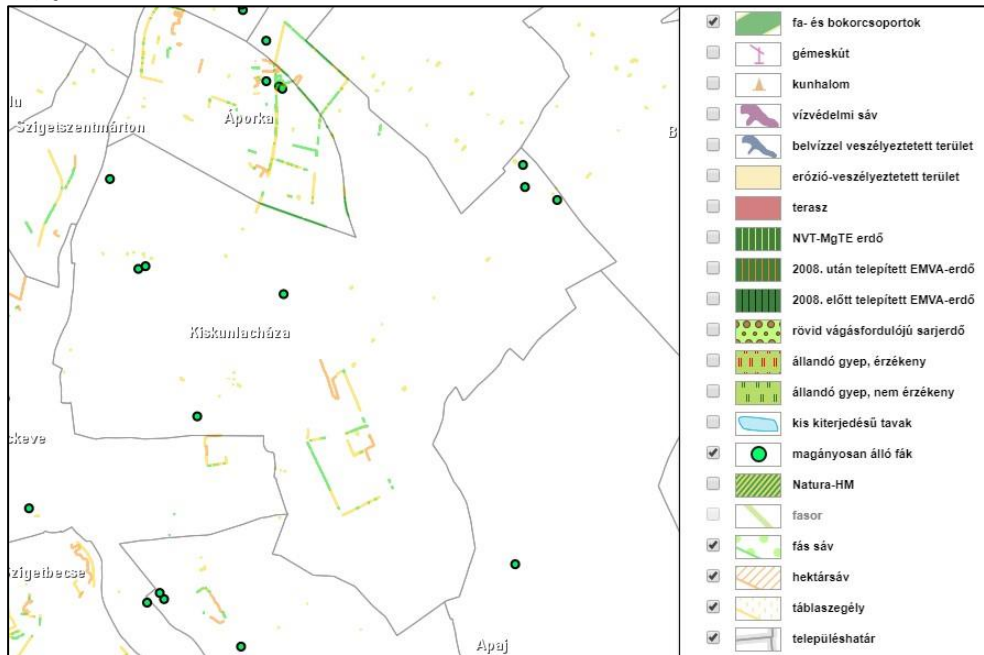

Forrás: <http://enfo.agt.bme.hu/gis/korinfo/>

Potenciális veszélyforrást jelent a településen mezőgazdasági területek művelése során alkalmazott kemikáliák használata. Az ebből származó diffúz szennyezés a talajt, a talajvizet és a felszíni vizeket együttesen veszélyezteti.

A 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet 2019-ben aktualizált listája szerint Kiskunlacháza **nitrátérzékeny** terület, így itt be kell tartani a helyes mezőgazdasági gyakorlat szabályait, amelyeket a 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet tartalmaz. A helyes mezőgazdasági gyakorlat előírásai a szerves trágyával kijuttatható nitrogén hatóanyag mennyiségi korlátozásának betartására, valamint a lejtős területen, felszíni vizek környezetében történő trágyázás feltételeire terjednek ki.

A sík domborzati viszonyok miatt a településen a vízerózió hatása csak kis területeken érvényesül (kopár rézsűkön, pl. töltések, bányatavak rézsűi). A **defláció** talajpusztító hatásai viszont jelentősek lehetnek a mezővédő fásítással csak elszórtan védett szántóterületeken. Az alábbi kivágat a MePAR adataival szemlélteti a külterületek védőfásítással való ellátatlanságát.

Forrás: <https://www.mepar.hu/mepar/>

1.17.2. Vízügy: felszíni és felszín alatti vizek védelme

Kiskunlacháza a Ráckevei-Duna-ág mentén épült, síkvidéki település. Jellegéből adódóan meghatározó a terület vízháztartása, beleértve a határos természetes vízfolyást, a talajvíz helyzetét, valamint a részleges lefolyástalanságból eredő csapadékvíz és belvíz problémákat. A település hidrogeológiai adottságaiból fakadóan a környezetvédelmi részterületek között kiemelt fontosságú a felszíni és felszín alatti vizek állapota és védelme.

A témakörben a tervelőzményi vizsgálat az alábbi leírást tartalmazza: „Kiskunlacháza és közvetlen térsége törésvonalakkal kevésbé tagolt, de változatos földtani felépítésű pleisztocén – holocén alakulaton fekszik, mely alapvetően meghatározza a térség vízbeszerzési, vízutánpótlási és környezetérzékenységi viszonyait is. Szennyeződéserzékenységi szempontból a település területe a legérzékenyebb, „A” kategóriába került besorolásra.

Hidrogeológiai szempontból a terület földtani képződményei közül vízbeszerzésre elsősorban a Duna völgyének pleisztocén képződményei alkalmasak. A legfelső rétegekben tárolt víz, talajvíz, jelenleg már csak korlátozottan, elsősorban mezőgazdasági célokra alkalmas. A település területén található talajvíz kutak nem vízmű létesítéséhez készültek, a magas nitrát tartalom miatt nem erre nem is alkalmasak. A külterület néhány nagyobb szénhidrogénkutató fúrása meddő kút, mely vízkivételre sincs feltárva.

A település 6 kiépített vízműkútja (jelenleg 5 üzemel) a központi illetve a dunaparti belterületen helyezkedik el, talpmélységük –[150–350] m közötti. A település vezetékes vízellátottsága ~100%-osnak tekinthető.

A település belterületén a csatornahálózat kiépítettsége részleges, a rákötöttség 65% körül van. A közcsonakra rákötött lakások aránya az elmúlt években, a szennyvíztisztító közelmúltban történt átadása (1998.) után jelentősen nőtt. A szennyvíztisztító telep a belterületől délkeletre, mintegy 1000 m-re található, kapacitáskiterheltsége jelenleg csak 50% körüli, de folyamatosan javul, az újabb rákötésekkel. A mű szippantott szennyvizek fogadására is ki van építve. Mivel a szennyvíztisztító fejlett technológiával üzemel, ezért az 1000 m-es védőtávolság fenntartása nem indokolt. A tisztított szennyvizek befogadója az I.sz. árapasztó csatorna. Mivel a befogadó a Duna- Ráckevei- Dunaág vízrendszeréhez tartozik, követelmény a tisztított víz I. osztályú minősége.

A települési víziközmű olló jelenleg nagyobb 30 – 35%-nál, a csatornára nem kötött szennyvizek nagyrésze elszikkad, ami különösen a Duna menti vegyes üdülő-lakóterületeken közvetlen környezetszennyező hatás, ahol a csatornázottság 0%, a Dunaág pedig a legérzékenyebb vízügyi kategóriába sorolt.

A település legjelentősebb felszíni vízfolyása a Duna bal-parti, Ráckevei /Soroksári mellékága.... A RSD

szennyezése, terhelése több szempontból is nagyobb a megengedhetőnél, amely térségi összefogással, rehabilitációval kezelhető.

A táj agresszívan terjedő használata a felszín közeli kavicsvagyon kinyerésére irányuló külszíni bányaművelés, amely a külterület keleti szektorában már-már uralkodó tájhasználati móddá vált. Jelentős részük, a felhagyott bányák vízmederré illetve vízfelületté váltak, potenciális vízgazdálkodási területté. A bányatelkek elhelyezkedése és a táj szabdaltsága térségileg összehangolt tájrekultivációt és ásványvagyon gazdálkodást tenne szükségessé. Szennyeződéserzékenységi szempontból kritikus térsége az összefüggő kavicsbányák vidéke a Bugyi határnál, ahol több száz hektárnyi nyílt vízfelület, illetve a mélykotrás által több millió köbméternyi talajvíztömeg került a felszínre. A nagy vízfelület párolgása jelentős vízveszteséget okoz, vízelszívó hatással bír, ami jelentősen hozzájárul a térség ökológiai vízhiányos állapotához: az elérhető vízkészlet mennyisége nem éri el az ökológiai vízigény szintjét, terület vízforgalmának megváltozása a vízkészlet mennyiségi, minőségi viszonyaira és az élővilág életfeltételeire is kihat. A törendszer mérete és táji hatásai komplex rekultivációt, tájrehabilitációt tesznek szükségessé.

A külterületen található telephelyek (majorok), különleges területek (bányaterületek, reptér) és közművek létesítményei és területei (pl. 1998-ban átadott szennyvíztisztító telep) helyezkednek el.”...

„A település egyéb természetes vízmedrekkel nem rendelkezik, viszont számos mezőgazdasági – vízgazdálkodási rendeltetésű árok, csatorna (a Dömsödi árapasztó csatorna vízgyűjtőrendszerének északi része), valamint a kavicsbányászat által létrejött mesterséges tó (Kiskunlacházai-bányatavak) található külterületén. E nyílt talajvízkapcsolatú bányatavak a felszíni és felszínalatti vízvédelem szempontjából egyaránt kiemelten kezelendő területek.”

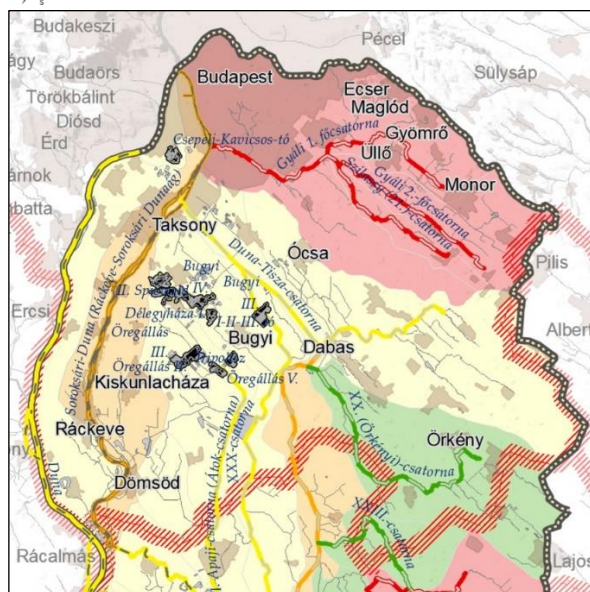
A **felszíni vizek** terhelése, múltban mért kedvezőtlen vízminőségi adatok mára már jóval kedvezőbbek, a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítését követően a csatorna rákötések számával arányosan csökkent az illegális bevezetések mennyisége. A RSD vízminősége az előzményi vizsgálat óta eltelt időszakban ennek és az egyéb vízminőségvédelmi intézkedéseknek (RSD program) következtében javult.

Ugyanakkor a növekvő számú bányák és kialakuló talajvíz-tavak továbbra is jelentősen megváltoztatják a táji képet. A bányaművelés után visszamaradó gödrökben lefolyástalan talajvíz-tavak alakulnak ki, amelyek vízháztartás szempontjából jelentős változásokat okoznak. A nagy vízfelület párolgása jelentős vízveszteséget okoz, vízelszívó hatással bír, amely a terület vízforgalmára és élőhely világára is kihat. A kötött fedőréteg eltávolításával az esetleges felszíni szennyezések könnyen a felszín alatti vizek áramlási útjába kerülhetnek. A művelés felhagyása, rekultivációja során a mesterségesen létrehozott állapot mérséklését kell megtenni.

A térség negatív vízmérlegére a VGT2 is felhívja a figyelmet.

Magyarország felülvizsgált, 2015. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Terve (VGT2) részét képező, a Duna-völgyi-főcsatorna alegységre készített vízgyűjtő-gazdálkodási terv megállapításai szerint az Apajci-csatorna állapota mérsékelt, a Ráckevei-Soroksári-Duna-ágé gyenge, tehát mindkét víztest állapota elmarad a jótól. A Duna-ág ezen összesített minősítését elsősorban a biológiai és az ökológiai mérések eredményei rontják le a fizikai-kémiai, kémiai, hidromorfológiai és szennyezési adatokkal szemben. Ezzel összezseng, hogy eutrofizáció szempontjából a víztest állapota kifogásolt. A fürdővíz kijelölése miatt érintett víztest minősítése ugyanakkor kiváló a RSD-n, így a kiskunlacházai fürdőhelyé is. A településen levő bányatavak minősítését azonban a dokumentum minden esetben adathiány miatt mellőzi. A Dömsödi(I.)-árapasztó-csatorna állapotát nem vizsgálták a tervben, de az megállapításra került, hogy a kiskunlacházai települési szennyvíztisztító telep nincs jelentős hatással a csatornára mint befogadóra sem tápanyag- és szervesanyag-terhelés, sem toxikusfém-kibocsátás által.

A VGT2 felszíni víztestek állapotának javítását célzó intézkedései a térségben főleg a terhelések megszüntetésére vagy mérséklésére irányulnak, és összhangban vannak az országos Szennyvíz Programmal (pl. „Szennyvíztisztító telepek építése és korszerűsítése”), a Nitrát Irányelvben elvártakkal (pl. „Tápanyag kihelyezés tényleges korlátozása”, azaz a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat tápanyagkihelyezési szabályainak betartása, valamint „Tápanyag kihelyezés tényleges korlátozása”), az agrár-környezetvédelmi célprogramokkal (pl. „Szennyezőanyag és hordalék lemosódás csökkentése gyepesítéssel, fásítással, lejtős területeken teraszolással, beszivárgó felületekkel, belterületi növénytermesztés izolálásával”). Kiskunlacháza területére vonatkozóan nem kerültek előírásra olyan intézkedések, amelyek művelésiág-váltást, vagy területfelhasználási módosításokat követelnének meg. (Forrás: https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/2035352B-8BDB-437B-B6FA-4B406929A7D5/VGT2_1_10_ADUVIZIG_vegleges.pdf és mellékletei.)

Jelmagyarázat

- országhatár
- alegységhatár
- //// vízügyi igazgatóság határ
- egyéb vízfolyás
- egyéb állóvíz

Ökológiai állapot / potenciál

- kiváló
- jó
- mérsékelt
- gyenge
- rossz
- nem alkalmazható minősítés
- adathiány

Víztestek kategóriái

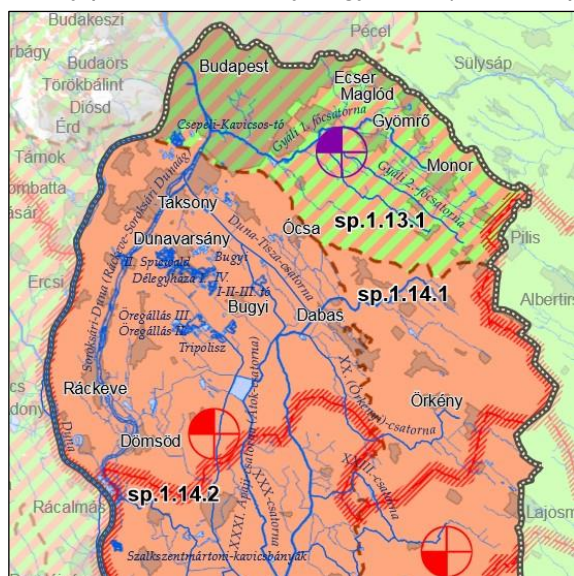
- mesterséges
- erősen módosított

VGT2, Duna-völgyi-főcsatorna alegység, Felszíni víztestek ökológiai minősítése (6-1. térkép), kivágat

(Forrás: https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/A6EC3130-6427-45DF-815B-AAA464A3626F/1_10_terkepmellekletek.zip)

A felszín alatti ivóvízbázisokra vonatkozó, a VGT2 keretében elvégzett vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy a térségben a felszínhez közeli, sekély porózus víztestek vannak a legrosszabb állapotban mind mennyiségi, mind minőségi szempontból. A település a „Duna-Tisza-köze, Duna-völgy északi rész” víztestjeinek területéhez tartozik. Ezek (a porózus és sekély porózus, hideg víztestek) mennyiségi szempontból gyenge minősítést kaptak, mert a modellezéssel meghatározott vízháztartási mérleg szerint az elérhető vízkészlet mennyisége nem éri el az ökológiai vízigény szintjét. A sekély porózus víztest emellett a kémiai vizsgálatok alapján is gyenge állapotú, a rajta található vízbázisokat veszélyeztető szennyezőanyag túllépések következményeként. Mindemellett sem a községi, sem az üdülőtérleti vízmű vízbázisának környezete nem számít földtani szempontból sérülékenynek. A talajvíz mélysége átlagosan 1-4 méter közötti.

VGT2, Duna-völgyi-főcsatorna alegység, Felszín alatti víztestek mennyiségi állapota, kivágatok: Sekély porózus és sekély hegyvidéki (6-6. térkép), Porózus és hegyvidéki (6-7. térkép)

Jelmagyarázat

- országhatár
- vízfolyás víztestek
- /// állóvíz víztestek
- víztesthatár

Víztestek minősítése

- jó
- jó, de gyenge állapot kockázata
- gyenge

Víztest gyenge minősítésének / gyenge állapot kockázatának oka

- süllyedés teszt eredménye
- felszíni vízre vonatkozó teszt
- FAVÖKO állapota
- vízmérleg teszt

(Forrás: <https://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/A6EC3130-6427-45DF-815B-AAA464A3626F/>)

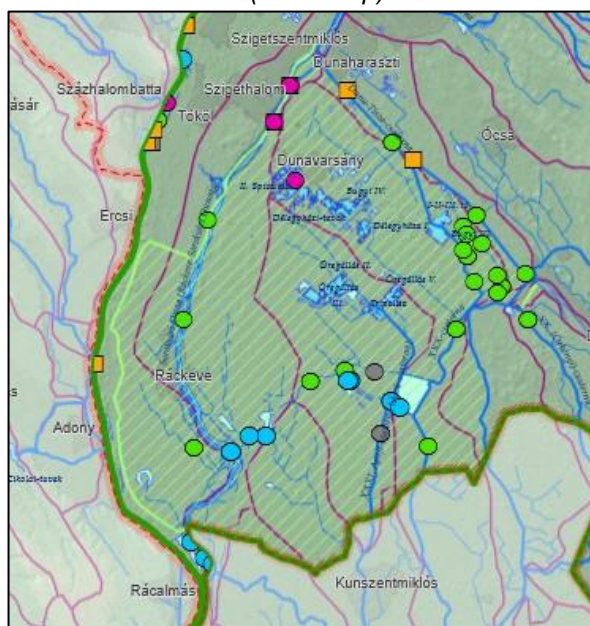
1_10_terkepmellekletek.zip)

A VGT2 felszín alatti vizekre vonatkozó intézkedései részben megegyeznek a felszíni víztesteknél említettekkel. A diffúz terhelések csökkentését célozzák emellett a kommunális hulladéklerakókra és illegális hulladéklerakásokra megfogalmazott feladatok is. Továbbá a víztestek mennyiségi állapotának javulása egyrészt vízigénykezelési intézkedések útján érhető el, amelyek különböző műszaki, technológiai, művelési eszközök fejlesztésével, módosításával víztakarékos, hatékony megoldásokat eredményeznek az öntözés, az ipar, az energiatermelés és a háztartások/közműves vízellátás területén. Másrészt vízkivétel-korlátozásokkal, amelyek a vízhasználatok költségeinek meghatározásával és arányos érvényesítésével a vízigények csökkentésére ösztönzik a lakossági vízi szolgáltatást igénybe vevőket, az ipari és a mezőgazdasági vízhasználatokat.

A felszíni és felszín alatti vízkivéleti helyeket a 2017-ben a térségre elkészített vízkészlet-gazdálkodási terv térképmellékleteinek alábbi kivágatai mutatják. (A vízkivételekről a forrásként hivatkozott dokumentum további részletes adatokat és leírást szolgáltat.)

Vízkészlet-gazdálkodási térségi terv a KDVVIZIG részterületén – térképkivágatok:

Felszíni vízkivételek (16. térkép)

Jelmagyarázat

- országhatár
- vízügyi igazgatóság határa
- tervezési terület határa
- felszíni vízgyűjtő határa
- belterület
- vízfolyás víztest
- egyéb vízfolyás
- tó víztest
- egyéb tó
- öntözőrendszer hatásterülete

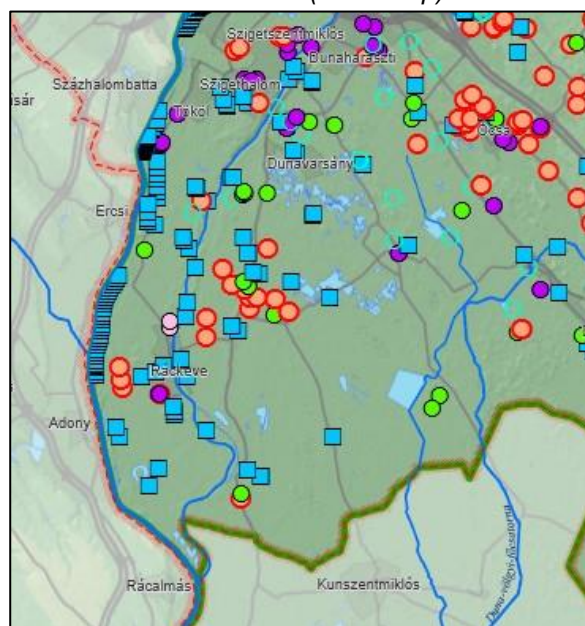
Felszíni vízkivételek

- halgazdálkodás
- mezőgazdasági
- ipari
- egyéb

Felszíni vízbevezetések

- halgazdálkodás
- kommunális szennyvíz
- ipari szennyvíz
- kommunális és ipari szennyvíz
- egyéb

Felszín alatti vízkivételek (17. térkép)

Jelmagyarázat

- országhatár
- vízügyi igazgatóság határa
- tervezési terület határa
- felszíni vízgyűjtő határa
- belterület

Felszín alatti vízkivételek

- halgazdálkodás
- mezőgazdasági
- ipari
- egyéb

- energetikai
- ipari
- bányászati
- vízellátás
- fűtés rekreáció
- egyéb mezőgazdasági

(Forrás: www.kdvvizig.hu/index.php/kozerdeku/letoltesek/file/343-vizkeszlet-gazdalkodasi-tersegi-terv-kdvvizig)

Az ökológiailag szükséges vízmennyiség hiánya a Duna-völgyi-főcsatorna tervezési alegység szinte teljes területén súlyos ökológiai-természetvédelmi problémákat okoz. Az itt lévő Natura 2000-es területek, így a Kiskunlacházát érintők is víztől függő károsodottságot mutatnak az általános vízhiány következtében.

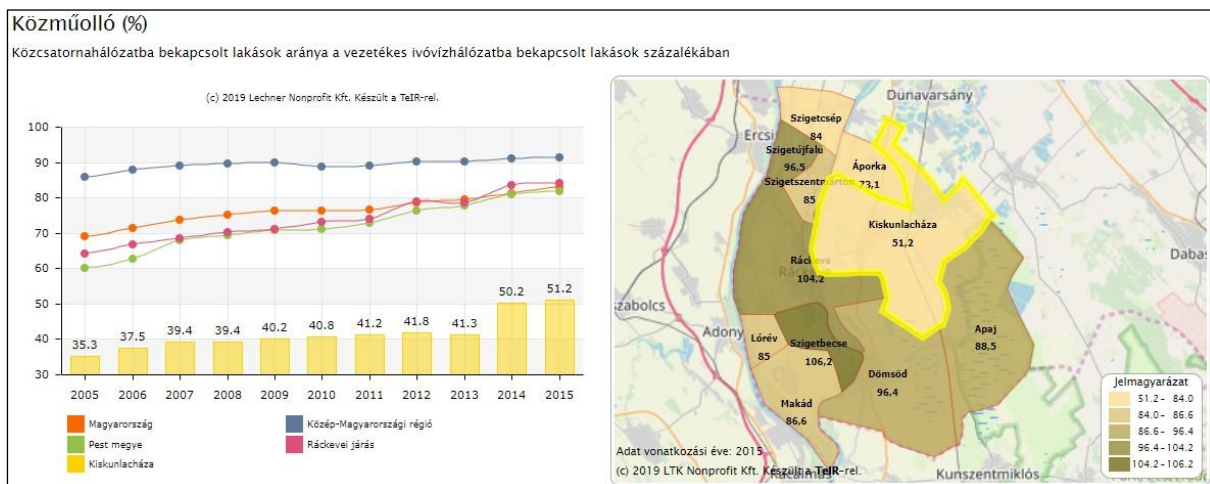
A talaj- és vízvédelmi szempontból egyaránt jelentős szennyvíz-elvezetési és -tisztítási adatok a TeIR adatbázisa alapján az alábbiak.

Kiskunlacházán a közüzemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya a lakásállományhoz viszonyítva közel 100%-os: 2015-ben és 2016-ban ténylegesen 100%, 2017-ben 99,914% a TeIR adatai szerint (<https://www.teir.hu/idosoros-elemzo/>). A közcsontra-hálózatba bekapcsolt lakások aránya viszont messze a legrosszabb a kistérségben, alig haladja meg az 50%-ot: 2015-ben 51,23%, 2016-ban 51,22%, 2017-ben 51,18%. A járási átlag ezzel szemben 77,6% 2015-ben.

Közműolló 2015. évi értékek: Magyarország 83%, Közép-magyarországi régió 91,2%, Pest megye

81,7%, Ráckevei járás 84,1%, Kiskunlacháza 51,2%.

A fenti adatok a felszíni- és felszín alatti vizek védelme szempontjából kedvezőtlen állapotot mutatnak. A KEOP-2.2.1/2F/09-2010-0002 azonosítószámú, „Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág vízgazdálkodásának, vízminőségének javítása: szennyezőanyagok kivezetése a parti sávból” című projekt (RSD projekt) keretében azonban 2015-2016-ra a korábban ellátatlan településrészekben (több településen is) jelentős közcsonahálózati fejlesztések valósultak meg. A szennyvíztisztító kapacitásbővítése már az ezt megelőző években megtörtént. A közterületi csatornahálózat használatához szükséges házi csatornabekötések és a házi beemelő aknák üzemeltetéséhez szükséges villamos betáplálás kialakítása folyamatosan zajlik, részben a RSD Víziközmű Társulat projektjeként (források: <https://www.rsdvt.hu/content/sajtóközlemény-2015-március-10> és https://www.kiskunlachaza.hu/dldocs/rsdprojekt/rsd_tajekoztato_2017-05-04.pdf). A bekötések kiépítésének határideje 2020.05.30., így a következő években további javulás várható mind a közműöllő %-os mutatóban, mind a korábbi szikkasztó aknák okozta talajvízszennyezések fokozatos megszűnésében.

Az alábbi adatsorban megmutatkozó trend valószínűleg már ezeket a fejlesztéseket tükrözi, mivel egy lakosra vetítve a közcsonahálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége a szolgáltatott vízhez képest egyre nagyobb arányt képvisel.

Kiskunlacháza, TelR adatok	2013	2014	2015	2016	2017
Háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (m ³)	26,482	28,931	32,346	30,642	32,855
Közcsonahálózatban elvezetett összes szennyvíz egy lakosra jutó mennyisége (m ³)	14,129	16,268	17,917	25,288	31,929

Összességében elmondható, hogy a település fő vízvédelmi problémái közül a szennyvízkezelés egyre inkább megoldottnak tekinthető. A bányatavak rendezése terén egyelőre nem történt előrelépés, az egész térségre jellemző vízhiányos állapot pedig térségi szintű kezelést igényel.

1.17.3. Levegőtisztaság-védelem

A Levegőállapot - levegőtisztaság védelem témakörében a tervelőzményi vizsgálat az alábbi megállapításokat tette: „A környezeti levegő szennyezettségét az ipari-, szolgáltatói tevékenységekből, lakossági fűtésből, valamint a közlekedésből származó légszennyező anyagok együttesen határozzák meg. A levegő minősége jelentős mértékben függ a szennyező források kibocsátásától és azok távolságától. A szennyező ipari tevékenységek, forgalmas közlekedési útvonalak közelében a szennyező anyagok koncentrációja lényegesen magasabb, mint a szennyező forrásoktól távol. A levegőminőség minősítésére alkalmas mérőhálózat azonban még nincs abban a kiépítettségben, hogy a területi megoszlásról pontos képet adna. Ennek hiányában a levegőminőség állapotának jellemzésére általában a bejelentés köteles légszennyező forrást üzemeltető telephelyek önbevalláson alapuló kibocsátási értékei szolgálnak alapul.

Kiskunlacházán – az önbevalláson alapuló légszennyezés kibocsátási adatok alapján - számottevő légszennyezéssel járó ipari tevékenységet csak néhány telephelyen folytatnak. A helyhez kötött

légszennyező forrásokon légtérbe jutó szennyező anyagok zömmel a hőenergia termelésből erednek, ezek mennyisége általában nem haladja meg a területi kibocsátási határértéket és nem okoznak jelentős légszennyezést.

A vezetékes gázellátási program gyorsütemű megvalósításának eredményeként a településen a hőenergia termelés során jelentős mértékben csökkent a kén-dioxid és a szilárd légszennyező anyag kibocsátás. A vezetékes gázt használó háztartások aránya jelenleg már meghaladja a 70%-ot.

A település áthaladó közlekedési útvonalak közül az 51. sz. főút bonyolít le akkora forgalmat (átlagos napi forgalma meghaladja a 10.000 E/d értéket), hogy az számottevő légszennyezési terhelést is okoz. Az ehhez csatlakozó alacsonyabb rendű utak (Bugyi út, Ráckevei út) terhelése nagyságrendileg kisebb, légszennyezési szempontból kedvezőbb. Környezetvédelmi szempontból kedvezőtlen továbbá a jelentős terhelés mellett a nehézgépjárművek viszonylag magas aránya is. Ezek elterelésére jelenleg nincs mód. Az 51. sz. főút átkelési szakaszának elkerülő nyomvonalra való mielőbbi kihelyezése levegőtisztaságvédelmi szempontból is indokolt.”

A tervelőzmény megállapításai továbbra is érvényesek.

Az 51. sz. főút kiskunlacházai lakott területen belüli szakaszának átlagos napi forgalma a 2017. évi forgalomszámlálási mérés szerint 12.289 E/nap, amelynek több mint hatodát nehéz motoros forgalom teszi ki. Ez 60%-os kapacitáskihasználtságot jelent az útszakaszon. (7030. számú mérőállomás, nem felszorozott, hanem 2017-ben ténylegesen mért adatok, 3,8%-os pontosság.) A forgalom jellege: „tranzit jelleg, határozott nyári üdülő vagy turista jelleggel”, ahol a július-augusztusi forgalom aránya az évi átlaghoz képest 1,2-1,4-szeres. A napi forgalomlefordulás átlagos, ahol az esti és éjszakai forgalom együtt a napi szint 18-25%-át teszi ki.

Összehasonlításképpen a Bugyi és Apaj felé átvetető 5203. számú összekötő út forgalma Lacházáról kiérve (a 2. és 3. km között) 4901 E/nap, aminek viszont majdnem fele nehéz motoros forgalom, valószínűleg a bányák közelsége miatt. Bankháza és Apaj között ugyanez már csak 1470 E/nap, egyhatodnyi nehézgépjárművel (forrás: <https://internet.kozut.hu/kozerdeku-adatok/orszagos-kozuti-adatbank/>).

Eszerint a közlekedési eredetű emisszió az 51. út mentén nőtt az elmúlt években, ami jellemzően a szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok és telítetlen szénhidrogének szintjének növekedését jelentheti. Ezek közül a telítetlen szénhidrogének közvetlenül az utak környezetében rakódnak le. A bányák szállítási útvonalain szintén továbbra is jelentős a közlekedési eredetű környezetterhelés.

Az OKIR nyilvántartásai szerint (E)PRTR köteles telephely nincs Kiskunlacháza területén. Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat legközelebbi mérőpontjai Tökölön és Százhalombattán találhatóak, Kiskunlacházára nincs közvetlen adat. Az OKIR LAIR modulja szerint légszennyező anyagok kibocsátására vonatkozóan az elmúlt években összesen két telephely („SM áruháza” és „Kun Farm Kft. Székely Tanya”) szolgáltatott adatot szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok és szilárd anyag emisszióról, határértékek alatt. Az aktuális IVS alátámasztó munkarésze szerint az üzemi jellegű légszennyezés tekintetében Kiskunlacházán 2016-ban 28 olyan telephely volt, ahol légszennyező tevékenységet folytattak.

Koncentrált paraméterű légszennyező pontforrások:

- Mezőgazdasági terményszárító üzem,
- Komposztáló telephely,
- Szennyvíztisztító telep,
- Fóliasátras kertészetek.

A légszennyezés további forrásai a belterületen a korszerűtlen kommunális fűtés és időszakos szabadtéri égetés, (2019. óta az avar és a kerti hulladék égetése a településen tilos,) a perifériális területeken a nem portmentesített utak. Mezőgazdasági eredetű, diffúz levegőterhelést okoz a növényfelületek nélküli szántóterületek kiporzása, illetve az állattartásból származó légszennyező anyagok. A nem mezőgazdasági területen folyó állattenyésztés egy része lakókörnyezetben vagy annak közelében található. Ennek időszakos bűzhatása említendő.

Kiskunlacháza levegőtisztasági állapota összességében kedvező. Légszennyező ipari tevékenység nem folyik, az ipari és kommunális üzemi szennyezések felszámolásra kerültek és a lakossági eredetű levegőszennyezés növekedése sem jellemző. A településen 2017-ben a lakások 80%-ában alkalmaznak gázfűtést. A település jó levegőminősége elsősorban a jó átszellőzési viszonyoknak köszönhető. Kiemelt jelentőségű lenne a főútca átmenő forgalmi csatornájellegének megszüntetése, és ezáltal a településközpontba nehezedő közlekedési eredetű környezetterhelés csökkentése.

Az ipari illetve a közlekedési légszennyezésen kívül egyre több gondot okoznak a biológiai eredetű allergének, például a parlagfű, fekete üröm stb. pollenjei. A település belterületein az önkormányzat egyrészt hatósági eszközökkel, másrészt a közterületek rendszeres gyommentesítésével védekezik az allergén növények elszaporodása ellen.

Az állattenyésztés egy része lakókörnyezetben vagy annak közelében található. Ennek időszakos bűzhatása egyes települési területeken gondot okoz.

1.17.4. Zajhatások, zaj- és rezgésártalmak elleni védelem

Az előzményi vizsgálat szerint: „A település belterületén jelentős az átmenő közúti forgalom, valamint a belső forgalom által okozott közlekedési eredetű zajterhelés is jelentős, elsősorban a közlekedési szempontból meghatározó 51.sz. főút mentén. Mint a közlekedési fejezet részletesen ismerteti, a főút egyes szakaszain az átlagos napi forgalma meghaladja a 9.500–11.500 E/d terhelést, ami a szűk átkelési szakaszon 75-78 dBA feletti zajterhelést jelent, túllépve (>10 dBA) az engedélyezett határértéket.

Kiskunlacházára stratégiai zajtérkép nem készült, illetve komplex zaj- és rezgésvédelmi állapotfelmérés nem érintette. Mérési adatok híján a zajforrások számbavétele mentén a levegőtisztaság-védelmi állapothoz hasonlóan összességében pozitív megállapításra juthatunk a település **zaj- és rezgésterhelési viszonyairól** is.

A belterület keleti szélén húzódik a Budapest–Kelebia vasútvonal. A vasúti forgalom által okozott zajterhelés a lakóterületeken nem haladja meg a határértéket, mivel nyomvonalvezetése kedvező, települést elkerülő jellegű.

Lakóterületen, illetve a közelében állandó, illetve rendszeres jelentős zajkibocsátású telephely, szórakozóhely nem működik. A jelentősebb zajkibocsátású ipari és bányászati telephelyek a belterületen lakóterülettől elválasztva, illetve külterületen (bányák) működnek.”

A településközponttól nyugatra elhelyezkedő motocross pálya időszakos, de rendszeres zajkibocsátásának mértékéről nincs adat. A versenyek alkalmával a zaj erősebb. A nappali terhelés mellett éjszakai nyugalmat zavaró kibocsátás nincsen.

A Kiskunlacháza Airport tulajdonában lévő repülőtér 35 ha. A kisrepülőgépeket fogadó és tároló repülőtér zajhatása is nappal érzékelhető. A terhelés időszakos, nem állandó. Az éjszakai regenerációs időszakot nem zavarja a repülőtér üzemelése.

Mindkét létesítmény esetében elmondható, hogy a zajhatás nemcsak az emberek számára káros, hanem az állatvilágot is zavarja, ezért egyes egyedek az élőhelyüket elhagyják.

A ipari zajkibocsátók a település belterületét nem érintik. Az új ipari létesítések kijelölt iparterületen (a környezetvédelmi hatóság ellenőrzése mellett, ahol a környezetben nincs védendő épület) valósulnak meg. Jelentősebb zajkibocsátással járó ipari tevékenység nem folyik a település védendő (lakó-, intézményi- rekreációs és egyéb) területein.

A mezőgazdaság ágazatai közül a növénytermesztés jellemzően lakott területtől távolabb folyik, környezetét zajjal csak időszakosan (pl. szántás, betakarítás, repülőgépes növényvédelem, termék-fuvarozás) terheli. A kapcsolódó helyi feldolgozó háttér (szárítók, gabonátárolók) zaja általában nem terjed túl a mezőgazdasági terület határán.

Az állattenyésztés egy része lakókörnyezetben vagy annak közelében található. A zajterhelés szempontjából főleg az intenzív, kis helyigényű állattartás (baromfi-nevelő telepek, sertés- és libatartás) okozhat lakossági panaszokat. Zavaróak lehetnek az állatok hangja mellett a kapcsolódó technológiai zajok (pl. mesterséges szellőztetés).

Az egyéb zajok kategóriájába a lakókörnyezetben a lakás, vagy melléképületek részbeni átalakításával létrejött, alapvetően a szolgáltatási ágazatban tevékenykedő boltok, kis üzletek zaja (pl. hűtő aggregát, elszívó ventilátor stb.), a lakóingatlan céljára vásárolt, de vállalkozási célra felhasznált telephelyek zaja tartozik. Emellett az egyéb zajok egy jelentős csoportját alkotják a szórakozóhelyi zajok is. Ezek helyi szinten fejthetnek ki zavaró hatást, helyi zajvédelmi rendeletben szabályozhatók.

A település északkeleti részén elhelyezkedő ásványi nyersanyag gazdálkodási, és bányászati célra hasznosított területeken, valamint a főbb közlekedési útvonalak mentén elhelyezkedő gazdasági területek kiszolgálása érdekében a tehergépjármű egy része Kiskunlacházán belterületi lakóterületein keresztül folyik. A kavicsmennyiség elszállításának nagy része vasúton, egy része Bugyin keresztül elszállításra, e még így is jelentős forgalom tevődik a belterületi utakra. Ebből kifolyólag a zaj-, porterhelés az út közvetlen közelében jelentős.

A lakóterületen a legnagyobb állandó zajterhelés így a közlekedésből származik, amelynek mértéke nem egyenletes, szezonálisan és napszakonként is változik. Az előzményi vizsgálat megállapításai az 51. sz. útra vonatkozóan napjainkban is helytállóak, így ennek környezetében a zajszint valószínűsíthetően rendszeresen meghaladja a megengedett határértéket. A jelenlegi trendek alapján a közlekedésből eredő terhelés további növekedése várható, amelyből eredő értékeket egy elkerülő út, vagy utak menti növényzások telepítése, vagy a homlokzati nyílászárók zajszigetelővé cserélése adhat megoldást.

Mindezen károk mérséklésére szerepel Pest megye hatályos Területrendezési Tervében, valamint a településszerkezeti tervben is a belterület lakóterületi részét keletről elkerülő út nyomvonaltervezete. Szerkezetileg kiemelt jelentőségű cél a főutca átmenő forgalmi csatornájellegének megszüntetése, és ezáltal élhetőbb, egészségesebb településközpont kialakítása.

1.17.5. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás témakörében a tervelőzményi vizsgálat az alábbiakat állapítja meg: „a település területén a kommunális hulladékok gyűjtése és elszállítása szervezett formában történik. A hulladékot a dömsödi lerakóra szállítják, mely az 51.sz. főúton közelíthető meg, A telep védőtávolsága Kiskunlacháza belterületét nem érinti. A lerakó a rendezési terv távlatán belül be fog telni, így település kommunális hulladék elhelyezéséről középtávon gondoskodni kell.

A településen évente keletkező - ipari, mezőgazdasági, és szolgáltató tevékenységből származó - termelési veszélyes hulladék mennyisége nem jelentős, a kommunális hulladéktól elkülönített, telephelyi gyűjtésük megoldott.”

A településben működik a szilárd és folyékony hulladék gyűjtésére és szállítására intézményes közszolgáltatás. A településre nem készült Hulladékgazdálkodási terv. A hulladékgazdálkodással, településtisztasággal kapcsolatos kérdéseket A köztisztaságról és a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről szóló, többször módosított 9/2014.(VI.24) önkormányzati rendelet szabályozza.

Kiskunlacháza a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagja. A településen a társulás végzi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást. A háztartási szilárd hulladék, a szelektív és a zöldhulladék elszállítása házhoz menő rendszerben történik. A rendszerbe a lakosság 100%-a bevonásra került.

A település hulladékát a dömsödi kistérségi kommunális hulladéklerakóba szállítják heti rendszerességgel. Évente két alkalommal szerveznek lomtalanítási akciót. Az üdülőterületeken a hulladékgyűjtés szezonális. 2017-ben az összes elszállított települési hulladék mennyisége 2484 t volt, ebből a lakosságtól elszállított települési hulladék 2225 t.

A települési folyékony hulladék kezelése (Kiskunlacháza és 5 szomszédos település szennyvize) a Kiskunlacházai Regionális szennyvíztisztító telepen történik.

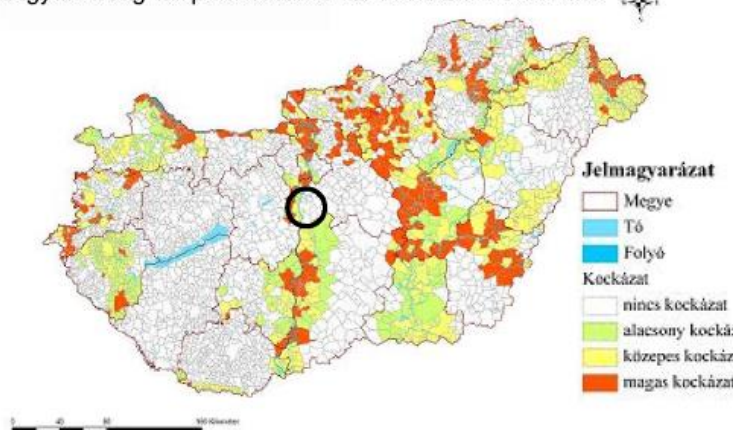
A szervezett hulladékgyűjtés ellenére ismétlődő problémát jelent az illegális hulladéklerakás. A település határában többfelé rendszeresen előfordul szórványos lerakás, amelyek felszámolása folyamatos.

1.17.6. Árvízvédelem

Kiskunlacháza települést a vízügyi ágazat alacsony kockázatú, árvízvédelmet nem igénylő települések között tartja nyilván, azaz Kiskunlacháza nem árvíz-veszélyeztetett település. Ez természetesen nem zárja ki, hogy hirtelen érkező nagy intenzitású és hosszabb ideig tartó csapadék nem okozhatna helyi vízelöntést, vízkárt, „árvízi” eseményt. Az így jelentkező vízkár nagy valószínűséggel a vízelvezető rendszer kialakításának és annak karbantartásának hiányosságából ered.

Az alábbi térkép Kiskunlacháza árvízi kockázati besorolását mutatja országos összehasonlításban (a legalacsonyabb kockázati kategóriába tartozik). A település vízrajzi veszélyeztetettségével az 1.14.2. fejezetben foglalkozunk részletesebben.

Magyarország településeinek árvízi kockázati besorolása

Magyarország településeinek árvízi kockázati besorolása

Forrás: Ár- és belvíz, valamint villámárvíz kockázat értékelése hazánkban
<http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan412.pdf>

1.17.7. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A környezetvédelmi fejezet összegzésképpen a fő, kezelést igénylő problémák az alábbiak:

- Talajvédelem: külterületi védőfásítások hiánya miatti szélrózsió.
- Talaj- és vízvédelem: csatornázatlanságból fakadó korábbi talajvízszennyezések elhúzódó hatásai.
- Talaj- és vízvédelem: rekultiválatlan külszíni bányák, bányatavak.
- Vízvédelem: térségi negatív vízmérleg.
- Levegőtisztaság-védelem, zaj- és rezgésártalmak elleni védelem: nagy átmenő forgalom az 51. sz. főút lakott területi szakaszán.
- Illegális hulladéklerakások.

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

Az előzményi tervek közül egyedül az aktuális IVS tartalmaz katasztrófavédelmi fejezetet. Jelen vizsgálat során, a rendelkezésünkre bocsátott adatszolgáltatások mellett, ezt is alapul vesszük.

Kiskunlacháza III. katasztrófavédelmi besorolású (a 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet alapján), és az Érd székhelyű katasztrófavédelmi kirendeltség illetékességi területéhez tartozik.

A katasztrófavédelmi szakirodalom definíciói szerint a környezeti biztonság azon képességet jelenti, hogy a környezeti erőforrások szűkössége és a környezeti károsodás elkerülésével képes fejlődését biztosítani. A környezetbiztonságot befolyásoló tényezők három csoportba sorolhatók:

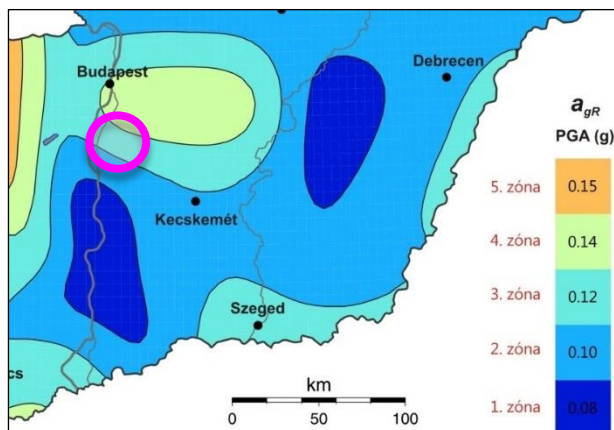
- Természeti eredetű károkozások (pl.: árvizek, földrengés)
- Műszaki eredetű károk (pl.: ipari baleset)
- Társadalmi eredetű károkozások (pl.: deviancia, szociális feszültségek).

A természeti eredetű kockázatokkal az 1.14.1-1.14.2. fejezetek, a műszaki eredetű károk elkerülését célzó korlátozásokkal az 1.14.3. fejezet foglalkozik.

1.18.1. Építésföldtani korlátok

Kiskunlacházán alábányászott területek, barlangok, építésföldtani korlátot jelentő pincék nem találhatóak. A Magyar Bányászati- és Földtani Hivatal adatai alapján csúszásveszélyes helyszín nem ismert a településen, ugyanakkor jelentős területeken találhatóak felszíni bányák, amelyek partjai csúszás-, süllyedésveszélyes területek lehetnek. A hatályos PmTRT 3.12. melléklete szerint a „Földtani veszélyforrás területének övezete” a települést nem érinti.

A Magyarországon is érvényes Eurocode 8 földrengés-biztonsági szabvány (MSZ EN 1998-1:2008, Tartószerkezetek tervezése földrengésre) annak a gyorsulásiértéknek a meghatározását kívánja meg, amelyet 50 év alatt a földrengések által keltett talajgyorsulás 90%-os valószínűséggel nem halad meg.

Magyarország földrengés-veszélyeztetettségi térképe alapján Kiskunlacháza a magyarországi viszonyrendszerben a gyenge és a közepes veszélyeztetettségű, 2. és 3. zónák határán helyezkedik el. Itt a jellemző horizontális gyorsulási értékek (PGA) az alapkőzeten, 50 évre, 10%-os meghaladási valószínűséggel (azaz 1/475 év gyakorisággal) 1,0-1,2 m/s² körül (0,10-0,12 g körül) alakulnak (az ábra forrása: http://www.georisk.hu/Maps/EC8_zones_A4.jpg kivágata)

Magyarországon jelenleg mintegy harminc szeizmológiai mérőállomás működik, amelyek adatait a Magyarországi Földrengési Információs Rendszer (MFIR) (foldrenges.hu) közhasznú, nyilvános, interaktív adatbázisa teszi közzé. „Átlagos zaj- (talajnyugtalan) viszonyokat feltételezve a hálózat észlelési küszöbe ML=1.5-2.0 magnitúdó körül van. Az ország középső részén valamivel alacsonyabb, a keleti országrészen valamivel magasabb. Ez azt jelenti, hogy a lakosság által érzékelt valamennyi rengést a hálózat nagy valószínűséggel detektálja.” Kiskunlacházához legközelebb a kunszentmiklósi (PKS7) állomás található, amelyet a GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda működtet. (Forrás: http://www.foldrenges.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=68&Itemid=8)

1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség

A települést magába foglaló átfogó megyei és országos területrendezési tervek alapján megállapítható, hogy Kiskunlacháza települést nagyvízi meder nem érinti, így árvízi elöntés sem fenyegeti, de mélyebben fekvő településrészekben a magasabban talajvízállásnál a talajvízszint a felszín fölé is emelkedhet, amelynek hatására belvízzel veszélyeztetett területek alakulhatnak ki.

Másik oldalról vízrajzi veszélyeztetettségnek tekinthető a **térség általános vízhiánya**, amelyet az 1.13.2. fejezetben részletezünk. A vízmérleg egyensúlyának biztosítása kistérségi szintet meghaladó, hosszú távon megoldható környezetvédelmi, vízgazdálkodási feladat, amiben a helyi megoldásoknak is alapvető szerepe van: helyes vízvédelmi, vízvisszatartási intézkedésekkel, takarékos vízkészletgazdálkodási megoldásokkal, az ökológiai igényekkel összehangolt szabályozással a vízhiány enyhíthető. Kerülendő a művi, lefolyást gyorsító vízrendezési módszerek alkalmazása, a vízmedrek szilárd burkolattal való kiépítése. Ezek helyett a vízmedrek természetszerű állapotának biztosítása, a beavatkozási szakaszokon a mérnöki biológiai módszerek alkalmazása szükséges.

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek

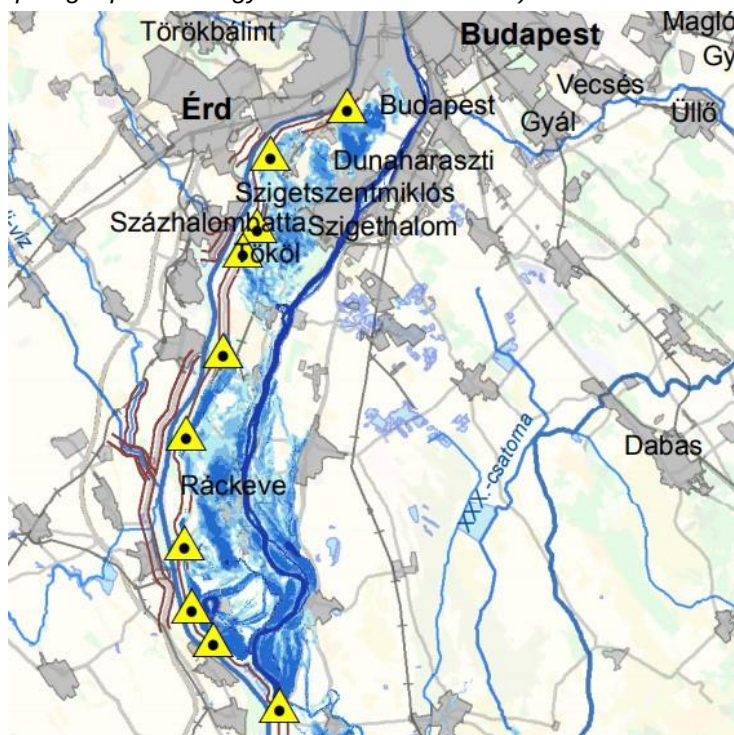
Kiskunlacháza bár közvetlen a Duna mentén fekszik, de annak zsílipekkel szabályozott mellékága, az RSD mellett. Így a nagyközség területét nagyvízi meder területe nem érinti, és a vízügyi ágazat egyéb árvízvédelmi vonalat, műtárgyat a települést érintően nem tart nyilván.

Magyarország 2016-ban elfogadott Árvízi Országos Kockázatkezelési Terve szerint Kiskunlacháza a Budapest–Bajai ártéri öblözetbe tartozik, amely a Közép-Duna és az Alsó-Duna tervezési egységek része. A terv vizsgálatai alapján települést sem a 3,3 % valószínűséggel (30 éves gyakorisággal), sem az 1% valószínűséggel (100 éves gyakorisággal) előforduló árvízhozamok nem veszélyeztetik. Egy 1% valószínűségű (1000 éves) árvíz viszont valószínűleg okozna elöntést, amelynek lehetséges mértékét az alábbi térképrészlet ábrázolja. A térkép az ártéri öblözet területén az árvízzel veszélyeztetett

területeket mutatja be, a feltételezett gátszakadásokból kialakuló maximális elöntési területek, vízmélységek összesített értékeit tartalmazza.

A lehetséges elöntési szintek interaktívan is vizsgálhatók az Országos Vízügyi Főigazgatóság Vízügyi Geoinformatikai Portáljáról elérhető „Árvízi elöntések valószínűsége - 3D” térképen (<https://geoportal.vizugy.hu/elontes/index.html>).

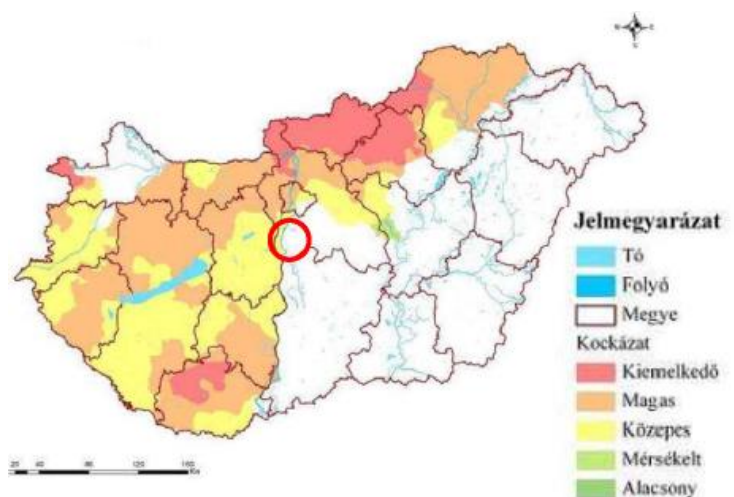
A Budapest-Bajai ártéri öblözet 1 ‰-es valószínűségű potenciális elöntési térképe, kivágat

Forrás: Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Terve
http://www.vizugy.hu/vizstrategia/documents/9515B88B-724C-4BAE-96B4-EAED5D5D756F/1-49_Budapest-Bajai_elontes_1e__web.pdf

Jelmagyarázat

- ▲ Feltételezett szakadási szelvények
- Vízmélység (m)
- 0 - 0,5
 - 0,5 - 1
 - 1 - 1,5
 - 1,5 - 3
 - 3 - 5
 - > 5

Ettől eltérő jelenség a szélsőséges csapadékesemények hatására előforduló „árvízi” elöntés, – „villámárvíz”, – amely a vízvezető rendszer megfelelő kiépítésével, fokozottabb karbantartásával, a szélsőséges csapadékesemények elvezetésére történő alkalmassá tételével kizárható.

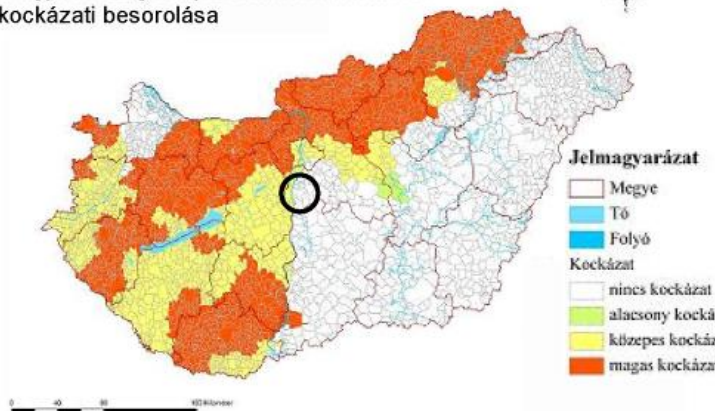

A villámárvíz-veszély mértéke Magyarországon

Forrás: Nemzeti Katasztrófa Kockázat Értékelés Magyarország 2011. BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
<http://vmkatig.hu/KEK.pdf>

Magyarország településeinek villámárvízi kockázati besorolása

Magyarország településeinek villámárvízi kockázati besorolása

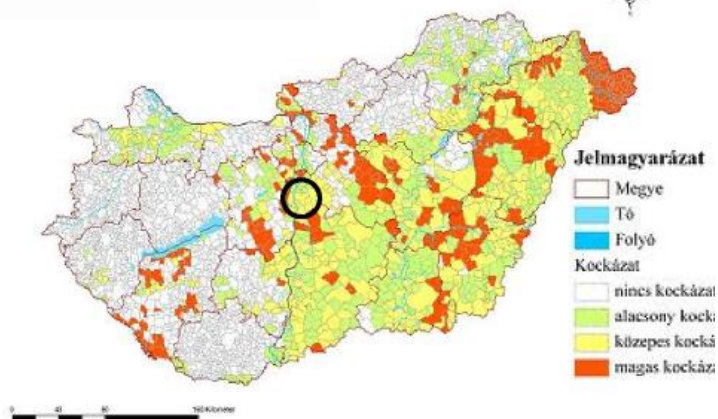
Forrás: Ár- és belvíz, valamint villámárvíz kockázat értékelése hazánkban
<http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan412.pdf>

1.18.2.2. Belvízveszélyes területek

A belvíz-veszélyeztetettséget a felszín elérő, vagy terepszintet meghaladó talajvíz állás okoz. A belvízveszélyes területekről átfogó felmérést a Pálfi-féle belvíz-veszélyeztetettségi térkép rögzít. Eszerint Kiskunlacháza síkföldrajzi és geológiai adottsága miatt szinte teljes közigazgatási területe belvíz-veszélyeztetéssel érintett.

A veszélyeztetettség mértéke alapján az érintettséget négy veszélyeztetettségi kategóriába sorolták, az alig veszélyeztetett, a mérsékelten veszélyeztetett, a közepesen veszélyeztetett és az erősen veszélyeztetett kategóriákba, amelyből a területrendezési tervekben csak a közepesen és erősen veszélyeztetett területeket jelölik.

Magyarország településeinek belvízi kockázati besorolása

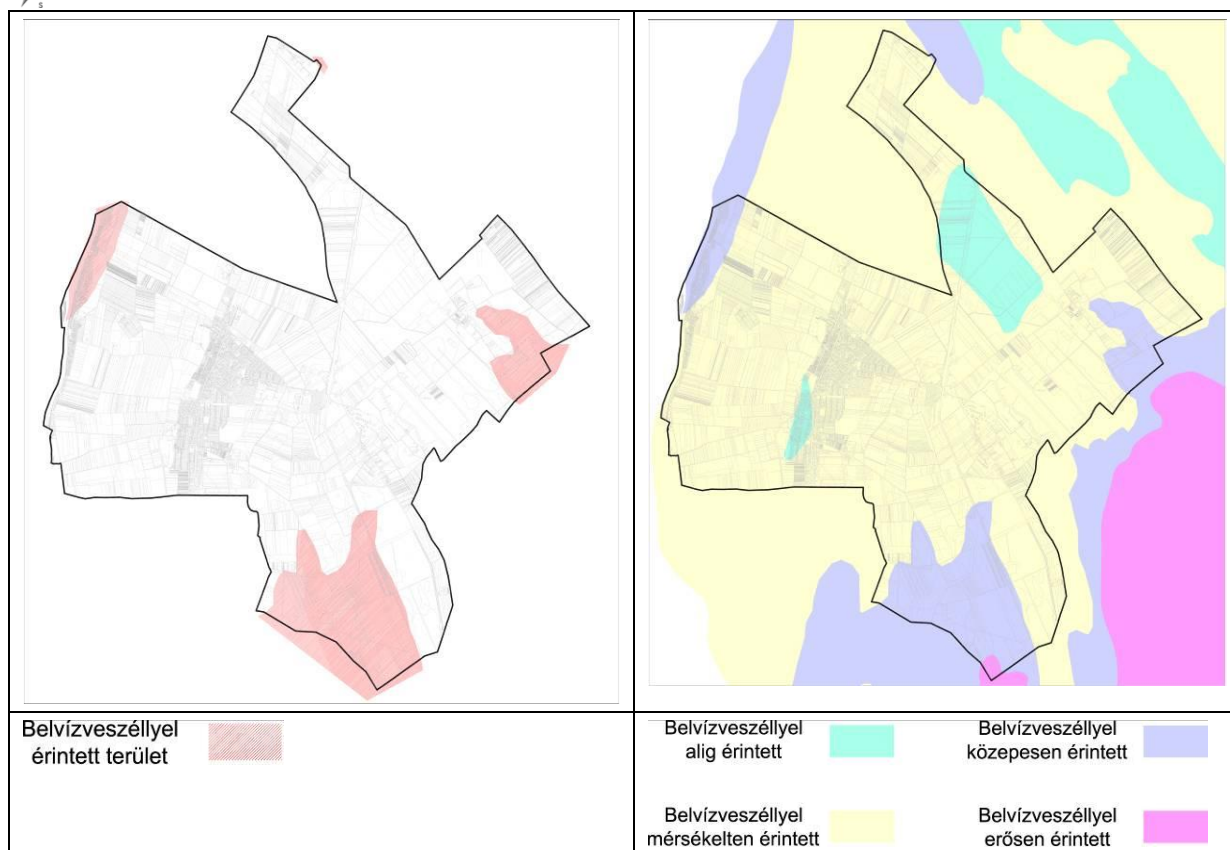
Magyarország településeinek belvízi kockázati besorolása

Forrás: Ár- és belvíz, valamint villámárvíz kockázat értékelése hazánkban
<http://www.vedelem.hu/letoltes/anyagok/412-ar-es-belviz-valamint-villamarviz-kockazat-ertekelese-hazankban.pdf>

Településrendezési tervekben belvízveszélyes területként kell továbbvezetni a vízügyi ágazati és az átfogó területrendezési tervekben belvízjárta területként jelzett területrészeket. Ezekre vonatkozóan a területrendezési tervekben előírtakat kell figyelembe venni.

Aktuális megyei területrendezési terven ábrázolt belvízveszélyes területek

Pálfi-féle országos belvíz-veszélyeztetettségi adatbázisban jelölt területek

1.18.2.3. Mély fekvésű területek

A településen vannak mélyfekvésű területrészek, amelyek a topográfiai adottságok mellett, a természet alakította mélyvonalak mentén alakultak ki, illetve a síkföldrajzi fekvésen belül is mélyebben fekvő településrészek. Ha ezek a geológiai adottságok miatt kellő szikkasztó képességgel nem rendelkeznek, vagy közel a talajvízszint, akkor a mély fekvésű területen összegyűlő csapadékvíz rövidebb hosszabb ideig megállhat. A vízelvezetést ezen esetekben a csapadékvíz-elvezetés rendezésével kell megoldani, hogy indokolatlanul ne alakuljon ki vízállásos terület.

Célszerű lehet a mély fekvésű területeket a felszíni- és csapadékvíz gyűjtésben igénybe venni, záportározóként hasznosítani. Ez esetben célszerű területét vízgazdálkodási területté átminősíteni. A vízutánpótlásának a megoldásáról is gondoskodni kell, hogy elkerülhetők legyenek a terület környezetét terhelő káros hatások (szúnyog-tanya kialakulás) előfordulása.

1.18.2.4. Árvíz- és belvízvédelem

A településen a vízügyi ágazat nyilvántartása szerint árvízi veszélyeztetéssel terhelt területrész nincs, így vízügyi szintű árvízvédelemre szükség nincs. Belvízzel veszélyeztetett terület viszont van a településen, amely időnként belvízvédelmi feladatokat okoz, amelyeket a település veszélyelhárítási / katasztrófavédelmi terve szabályoz, és a Helyi vagy a Megyei Védelmi Bizottság irányít.

Az előforduló vízelöntések, vízállások döntő hányada valójában nem belvízi esemény, hanem a vízelvezető hálózat kialakításának karbantartásának a hiányából származik. Ezeknek az elöntéseknek a kezelése elsősorban helyi önkormányzati feladat.

1.18.2.5. Tevékenységből adódó korlátozások

Az egyéb lehetséges korlátozó tényezők közül sem kedvezőtlen morfológiai adottságok, sem mélységi, magassági korlátozások nem érvényesülnek a területen. A területfelhasználás során az alább felsorolt, különböző tevékenységekből adódó korlátozásokat kell érvényesíteni.

Közműszolgáltatással összefüggő korlátozások:

1. Vízellátás szolgáltatási területén

- Vízmű kutak és azok 10 m-es hidrogeológiai védőterülete
 - Vízgépészeti létesítmények és műtárgyak területei
2. Szennyvízelvezetés
- Szennyvíztisztító telep és 150 m-es védőtávolsága
 - gerinc szennyvízgyűjtő vezeték
3. Csapadékvíz elvezetés
- az RSD mentén 6 m-es mederkarbantartó sáv biztosítása
 - csapadékvíz elvezetést szolgáló árkok, csatornák, tavak 3-3 m-es karbantartó sávval
 - felszíni vízrendezést szolgáló, vízfolyás, csatorna menti 6 m-es mederkarbantartó sáv fenntartásával
4. Energiaellátás
- Villamosenergia
- 400 kV-os Albertirsa-Martonvásár I.-II. átviteli hálózat nyomvonala és 35,5-35,5 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete
 - 132 kV-os Soroksár-Ráckeve főelosztóhálózat nyomvonala és 18-18 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete
 - 22 kV-os gerinc elosztóhálózat nyomvonala, a külterületen 7-7 m-es oszloptengelytől mért biztonsági övezete
- Földgázellátás
- nagyközép-nyomású földgáz gerincvezeték és csőpalásttól mért 4-4 m-es biztonsági övezete
 - települési gázfogadó és nyomáscsökkentő
5. Elektronikus hírközlés
- Vezeték nélküli elektronikus hírközlési szolgáltatók létesítménye

Az ipari területek a településben a lakóingatlanoktól távolabb helyezkednek, a kijelölt iparterületen. Ezek a lakóterületekre közvetlen veszélyt nem jelentenek. A SEVESO II. irányelv, azaz a 18/2006. (I.26.) kormányrendelet hatálya alá tartozó üzem jelenleg Kiskunlacházán nem azonosított.

1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

Kiskunlacháza az MVM 7. sz melléklete szerint az ásványi nyersanyagvagyon övezettel érintett települések közé tartozik.

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (MBFSZ) bányászati területekre vonatkozó nyilvántartásának 2020. január 16-i állapota szerint a település közigazgatási területét az alábbi bányatelkek és kutatási engedélyek érintik (<https://www.mbfisz.gov.hu/hatosagi-ugyek/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek>). Az egyes területeket a táblázatok után beszúrt átnézeti rajzon a táblázatok első oszlopában szereplő azonosítóval jelöltük meg.

Szilárd ásványi nyersanyag bányatelkek:

Nr.	Név, elhelyezkedés	Nyersanyag	Terület (km ²)	Cég	MÜT	Megállapítás dátuma
B1.	Kiskunlacháza XXI. (átnyúlik Délegyházára)	homok, kavics	1,1671	Duna-Dráva Cement Kft.	nincs MÜT	2009.03.23
B2.	Kiskunlacháza XIX.	homok, kavics	1,229	Duna-Dráva Cement Kft.	nincs MÜT	2008.08.13
B3.	Kiskunlacháza XX. (átnyúlik Délegyházára)	homok, kavics	0,726	Duna-Dráva Cement Kft.	nincs MÜT	2009.03.20
B4.	Kiskunlacháza XIII.	homok, kavics	0,9979	DBK-Földgép Építési Kft.	működő	2000.12.06
B5.	Kiskunlacháza XVII.	homok, kavics	3,3113	Lasselsberger Hungária Termelő és Kereskedelmi Kft.	működő	2006.10.16
B6.	Kiskunlacháza II.	kavics	4,4748	Lasselsberger Hungária Termelő és Kereskedelmi Kft.	működő	1977.02.28
B7.	Kiskunlacháza XII.	homok	1,61	Lasselsberger Hungária Termelő és Kereskedelmi Kft.	működő	2000.09.22
B8.	Kiskunlacháza XVIII.	homok, kavics	0,5836	Lasselsberger Hungária Termelő és Kereskedelmi Kft.	működő	2010.06.16

B9.	Kiskunlacháza XV.	kavics	0,2462	egyéni vállalkozó	szünetelő	2004.07.12
B10.	Kiskunlacháza I.	építési kavics	0,4074	IMMOGAR Befektetési Kft.	működő	1974.01.21
B11.	Kiskunlacháza XVI.	homok, kavics	0,2409	T-Mineral Kft.	működő	2006.09.05
B12.	Kiskunlacháza XIV.	homok, kavics	0,1555	T-Mineral Kft.	tájérendező	2001.09.27
B13.	Kiskunlacháza VII. (Öregállás dűlő)	kavics	0,4817	T-Mineral Kft.	működő	1997.06.16
B14.	Kiskunlacháza VI.	homokos kavics	0,1243	T-Mineral Kft.	bezárt	1996.02.07
B15.	Bugyi VII. (átnyúlik Bugyi területére)	homok	0,2378	BUSPED Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	működő	1998.07.14

Szilárd ásványi nyersanyag kutatási engedélyek:

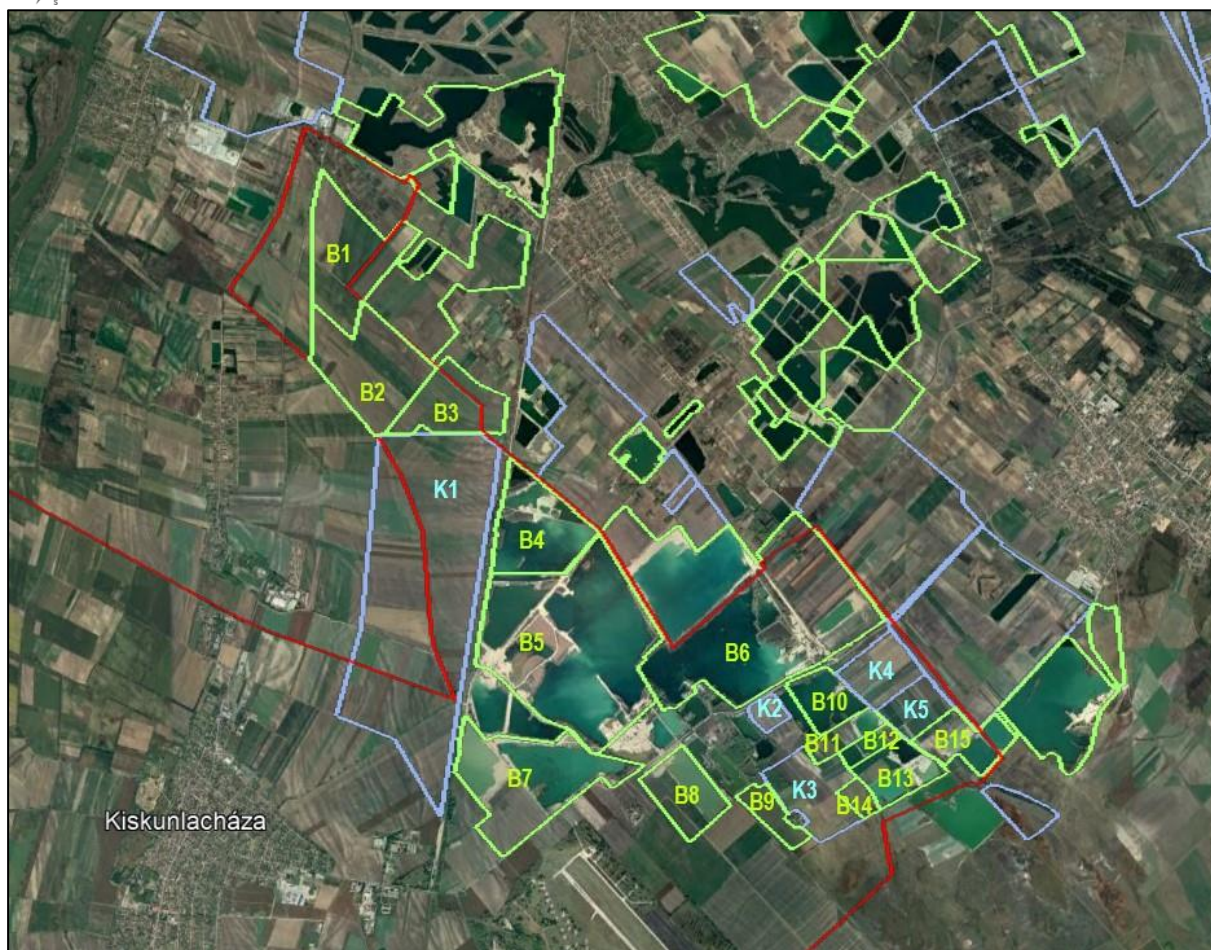
Nr.	Elhelyezkedés	Kutatott nyersanyag	Terület (km ²)	Cég	Megállapítás dátuma	Érvényesség
K1.	Áporka és Kiskunlacháza határán	homok, kavics	4,9138	AllForEnergy Energetika Kft.	2019.09.18	2023.09.18
K2.	Kiskunlacháza (0526/13 hrsz.)	homok, kavics	0,1277	GOLD STONE Bányászati és Homokkitermelő Kft.	2019.06.07	2023.06.07
K3.	Kiskunlacháza (0514/28,34-35... hrsz.)	homok, homokos kavics, kavics, kavicsos homok	0,7038	T-Mineral Kft.	2018.10.27	2020.09.02
K4.	Kiskunlacháza (0508/10-37 hrsz.)	homok, homokos kavics, kavics, kavicsos homok	0,4891	Kamrás Szállítási Szolgáltató Termelő és Kereskedelmi Kft.	2018.10.24	2020.05.05
K5.	Kiskunlacháza (0508/2,38-43... hrsz.)	agyagos törmelék, homok, homokos kavics, kavics, kavicsos homok	0,3527	Szigetkavics Termelő és Kereskedelmi Kft.	2019.10.18	2023.10.18

A 15 db aktív bánya közül tehát 9 db működő, 1 db bezárt (törlés alatt álló), további 5 db pedig engedélyezett. A lelőhelyek mindegyike külfejtés, túlnyomó részt homok és/vagy kavics kitermeléssel. A 15 működő bánya összesen majdnem 16 km² kiterjedésű, kis részben Délegyháza és Bugyi területére is átnyúlva.

Az érvényes kutatási engedélyek együttesen további kb. 6,6 km²-t fednek le, ennek egy része Áporka területét érinti.

Az MBFSZ által szolgáltatott, a KSH honlapján elérhető adatok szerint a fentiekén túl 6 db, már bezárt bánya található Kiskunlacházán, ezek közül 2 db-ot 1995 és 2004 között hagytak fel, 4 db-ot 2004 után zártak be. A bányászott nyersanyagot tekintve 2 db agyag-, 2 db homokkő-, 2 db pedig kavicslelőhely volt.

A Kiskunlacházát érintő bányaterületek (bányatavak), bányatelek határok és kutatási területek elhelyezkedését az alábbi műholdfelvételes applikáció szemlélteti (forrás: www.mbfsz.gov.hu és Google Earth alapján saját szerkesztés). Jelölések: zöld vonal – aktív bányatelkek határa; kék vonal – kutatási területek határa; piros vonal – Kiskunlacháza közigazgatási határa.

1.20. Városi klíma - települési klímadottságok

A terület klimatikus adottságai közül legjelentősebb befolyásoló tényező a település táji fekvése, morfológiai adottságai és ezek klímaformáló, befolyásoló szerepe, pozitív hatásai: a morfológiailag meghatározó síkvidéki fekvés regionális szinten monoton, de helyi szinten változatos kitettségi viszonyai, a Duna-menti fekvésből és az ÉNy-i uralkodó szélirányból adódó tiszta, friss levegő és ennek állandó mozgása, a helyi szélviszonyok. E pozitív hatásokat lokálisan lerontják a közlekedési folyosók és a laza feltalajú szántó és parlagterületek légszennyező hatásai. Ezek környezetvédelmi fejlesztéssel (erdőterületek, véderdősávok telepítése), forgalomszervezési és szabályozási eszközökkel, továbbá okszerű mezőgazdálkodási technológia alkalmazásával mérsékelhetők.

Ez utóbbi, légszennyező forrásként figyelembe veendő deflációs felületek (szántott, tárcsázott mezőgazdasági területek, földutak) csökkentése, növényzettel való minél nagyobb arányú lefedése a helyi klímát is javítja.

A településen működő gazdasági és településüzemeltetési telephelyeknek (ipari, szolgáltató és mezőgazdasági üzemek, telephelyek, szennyvíztisztító telep) normál üzemmenet szerint nincs jelentős környezetszennyező, helyi klímát befolyásoló hatása, esetleges havária esetén fordulhat elő ideiglenesen a helyi légköri viszonyokat befolyásoló, beavatkozást igénylő szituáció – elsősorban az esetleges légszennyezési kibocsátás révén.

A területen meteorológiai megfigyelő állomás nem működik, konkrét helyi mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A legközelebbi mérőállomások Cegléden és Százhalombattán találhatók, nem sokban eltérő morfológiai viszonyok között, mezoklimatikus szinten az állomások adatainak tendenciái jellemzőek Kiskunlacháza területére is.

A település klímaállapota összességében kedvezőnek minősíthető. Helyi szinten különbségek állapíthatók meg a különböző ökológiai adottságú településrészek klímajellemzői között: a sűrűbben beépített, magasabb burkolati aránnyal rendelkező és járműforgalommal erősebben terhelt központi fekvésű területek és a lazábban beépített, kevésbé terhelt perifériák, valamint a Duna-ággal közvetlenül

határos településrészek között - ez utóbbiak javára.

A jövőben a települési mikroklíma helyi javításához a terület zöldfelületi intenzitásának, biológiai aktivitásának növelésével lehet hozzájárulni. A fentiekben túl fontos a belterületek zöldterületi arányának és a települési területek biológiai aktivitásának növelése, az utcák, terek és telkek fásítása.

A városi klímát befolyásoló közműves összefüggések

A városi klímát javító energiagazdálkodás alapja a minél kevesebb energiafogyasztás, illetve azoknak az energiahordozóknak az alkalmazása, amelyek kevésbé terhelik a környezetet.

Energiafogyasztás csökkentése:

- a meteorológiai adottságok, a téli hideg, a nyári meleg hatást kezelni tudó, energiatudatos szemléletű beépítési javaslat készítése, amely településrendezési eszközökkel, területfelhasználási javaslattal, illetve építési hely-kijelöléssel, természetes védelmet adó növényzet telepítésével biztosítható (a fűtési és hűtési hőfogyasztást csökkentő megfelelő átszellőzés lehetőségét, de egyidejűleg a szélhatás kitettségének a hatáscsökkentését is szolgáló épület elhelyezés, épület-tájolás, növénytelepítés javaslattal)
- meteorológiai adottságot kompenzáló építés-technológia alkalmazása
- energiatudatos szemléletformálással, cél a takarékos energiafogyasztás (energiatakarékos berendezések használata, céltudatos energiafogyasztás, „túlzott”-igény csökkentés)

Energiahordozó struktúra javítása:

- energiahordozó kiválasztásnál meghatározó szempont legyen a környezetterhelés csökkentésére való törekvés (nemcsak a fogyasztási helyen, hanem az energiahordozó előállításának a helyén is)
 - = elsődlegesen a hagyományos nem vezetékes energiahordozók szerepét kell csökkenteni
 - = a környezetbarát vezetékes energiahordozók mellé minél nagyobb arányba kellene bevonni a megújuló energiahordozók hasznosítását

A várható klímaváltozás hatáskompenzálása:

- klímaváltozás egyik hatása a felmelegedés. A felmelegedés elleni településrendezési eszközökkel elérhető természetes védelem mellett a hatás kompenzálása csak korrigáló energiaellátással érhető el. Korrigálásra bel-téren klímaberendezések alkalmazása javasolható, amelynek vezetékes primer energiahordozó előállítása és hasznosítása is terheli a környezetet. Kedvező lehetőséget, kisebb környezeti terhelést kínálna e célra primer energiahordozóként a megújuló energiahordozók közül a napenergia hasznosítása, amelyre napelem segítségével biztosított a lehetőség. A megújuló energiahordozóval történő klímahatás kompenzálása azonban beruházásában költségigényes, megtérülése lassú, akadályozza az elterjedését. A hagyományos energiahordozóval üzemelő klímaberendezés üzemeltetése költségigényes, amely szintén korlátozza használatának terjedését.
- Kiskunlacházán megújuló energiahordozók közül az energetikailag és gazdasági szempontból is csak a napenergia hasznosítása javasolható

A városi klímát érintő vízgazdálkodás alapja a megfelelő környezeti állapothoz szükséges vízháztartás biztosítása és a vízzel való igényesebb gazdálkodás megoldása.

A városi klíma kialakításában hőmérséklet mellett szerepet játszó másik meteorológiai tényező a csapadék, amelynek a levegő páratartalmának az alakításában van fontos szerepe. Az intenzívebben beépített területen a magasabb hőmérséklet mellett amúgy is jelentősebb a párolgás, de a túl-burkolt területekről a csapadékvíz gyorsan lefut, kellő víz-visszatartás hiánya tovább fokozza a levegő szárazságát, amely rontja az emberi közérzetet. Természetes javítása a településrendezési eszközök segítségével érhető el, amiben szabályozni lehet a burkoltság mérséklését és a kötelező zöldfelület és vízfelületek kialakítási arányának a növelését. Közművesítéssel a páratartalom növelését, az épített környezet hűtését megfelelő vízbeszerzéssel és locsolás alkalmazásával lehet. A víztakarékosság is fontos szempont ezért a helyi vízbeszerzés lehetőségét és a csapadékvíz visszatartásának biztosítási lehetőségét előtérbe kell állítani a kellemes városi klíma biztosításához.

A település kedvező élő vízi gazdagsága, az RSD jelenléte és a tavak miatt ennek megoldására csak az intenzívebb beépítésű belső település részek területén kell foglalkozni.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

A jelenlegi közúti közlekedéshálózati elemek a település és az átmenő forgalom igényeit alapvetően kielégítik, alapvető kapcsolati hiányok nincsenek. A térségi tervekben szereplő, tervezett új közúti nyomvonalak tehermentesíteni tudják a belterületen áthaladó főutak egy részét, továbbá javíthatják a település térségi megközelíthetőségét. A meglévő úthálózat minősége fejleszthető. A meglévő úthálózat és ez egyéb területhasználatok összhangban vannak egymással. Új, vízi és légközlekedési kapcsolatok és területek kialakítása nem szükséges. A bányászati tevékenységből adódó közúti közlekedési igények káros környezeti hatásai Kiskunlacházán is kiemelten érvényesülnek.

A meglévő falusias lakóterületek a jelenlegi és a távlati igényeknek is lényegében megfelelnek, mivel jelentős tartalékokkal rendelkeznek, ezért újabb területek kijelölése nem szükséges. A lakosság fokozatos életmódváltásával párhuzamosan egyre inkább előtérbe kerül a kisebb méretű telkek iránti igény, azaz szükség lesz a meglévő telekállomány egyes részeinek felaprózódásának elősegítésére is.

A település közintézményi és egyéb vegyes területei a meglévő igényeket nagyjából kielégítik. A kisebb mennyiségi és minőségi hiányok, megközelítési távolságok problémái várhatóan az anyagi lehetőségek függvényében fokozatosan megszüntethetők. Az életminőség szinten tartása és fokozatos javítása érdekében fontos feladat a mennyiségi és minőségi igényváltozások monitorozása.

A kereskedelmi szolgáltató, valamint ipari gazdasági területek és a lakó, továbbá az üdülőfunkciók között lényegében nem ismert érdemi konfliktus. A gazdasági területek használati és beépítési minőségének további javítása, továbbá a már korábban kijelölt, de még beépítetlen területek, valamint a barnamezős területek hasznosítása a település érdeke.

Az üdülőházas üdülőterületek a kijelölt funkciójuknak megfelelően nem valósultak meg még, ezért a környezetükhöz illeszkedő fejlesztésük még várat magára. A hétvégi házas üdülőterületek a kijelölt funkciójuknak nagyrészt megfelelnek, azonban a lakócélu átépülésük és a nagy kiterjedésük miatti központigényük még jelentős megoldandó feladatokat ad a településnek.

A település beépítésre szánt és beépítésre nem szánt különleges területei (pl. bánya) zömmel a jelentkező egyedi igényeknek megfelelően alakultak ki. A meglévő és felhagyott bányaterületek későbbi rekultivációja, a település érdekeinek megfelelő távlati hasznosítása a település alapvető érdeke. A sport- és rekreációs területek további fejlesztése ugyancsak szükséges a település távlati igényeinek és anyagi lehetőségeinek függvényében.

A település zöldfelületi ellátottsága összességében elégségesnek mondható, bár a zöldfelületi rendszernek mind a bel- mind a külterületi összetevői hiányosak. A zöldfelületi rendszer belterületi elemei közül a *zöldterületi* ellátottság viszonylag gyenge, minőségét tekintve is változó, kevés az intenzív fenntartású zöldterület és egyéb települészöldfelület. A külterületen a védőfásítások rendszere hiányos, az *erdőterületek* aránya átlag alatti, eloszlása egyenetlen, az erdők többnyire a külterület észak-keleti és nyugati részén helyezkednek el. A természetvédelmi szempontból is értékesebb erdőterületek az RSD és a patakok mentét kísérik, valamint a külterület keleti részén alkotnak összefüggő területeket. A rét, legelő és nádas területek elsősorban a vízfolyások mentén, a mélyfekvésű és szikes területeken helyezkednek el. Ez utóbbiak a külterület déli részén alkotnak összefüggő természetvédelmi területet, a Kiskunsági Nemzeti Park részeként.

A mezőgazdasági területek használata a termőhelyi adottságokkal összhangban van. A természeti értékkel bíró területek védelme jellemzően biztosított. Ennek teljeskörűvé tétele érdekében egyes érzékenyebb területeken megfontolandó a természetközeli területfelhasználási kategória bevezetése. Konfliktustényező a művelés alóli kivonást szükségessé tevő bányabővítések, bányaterületi kijelölések, valamint a mezőgazdálkodás és a termőföldvédelem érdekütközései.

A vízfolyások és különböző vízfelületek változatos elhelyezkedése sok helyen nincsen összhangban a hatályos településszerkezeti terven jelölt vízgazdálkodási területekkel, így ezek jelölésének korrekciója mindenképpen szükséges lehet.

Kiskunlacháza esetében az egyes kialakult területhasználatok és a különféle infrastrukturális elemek nagyjából összhangban vannak egymással. Érdemi feszültségek hiányában a kialakult területhasználatok nagyobb mértékű változtatása nem indokolt, a külterületi és beépítésre nem szánt

területek valós használatának jobban megfelelő rendezési tervi megoldások alkalmazása javasolt.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

A Kiskunlacházán zajló társadalmi, gazdasági, pénzügyi folyamatok eredményeképpen az épített környezet elemei, minőségük és értékük fokozatosan, de csak kis lépésekben nőnek, javulnak. E folyamat erősítése elsősorban nem településfejlesztési, -rendezési kérdés. A település természetesen egynémely, a vizsgálatokban részletezett épített, vagy természeti környezeti problémával küzd, javításra való elemek is természetesen vannak. Amennyiben az országos és helyi társadalmi, gazdasági, pénzügyi környezet a későbbiekben kedvezőbb lehetőségekkel rendelkezik majd, úgy felgyorsulhat, tovább folytatódhat az utóbbi években lelassult településfejlődési, -fejlesztési folyamat is.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

Az áttekinthetőség kedvéért az alábbi táblázatokban témakör szerint csoportosítva összegyűjtöttük a település fejlesztését befolyásoló különböző tényezőket:

Humán környezet
Erősségek
- lakónépességszáma stabil, sem a túlzott csökkenés, sem az erős növekedés okozta problémákkal nem kell számolni - az oktatás-nevelés helyi intézményei többségükben rendelkeznek szabad kapacitással, így a népesség növekedése esetén is van intézményi tartalék - középfokú oktatás is elérhető helyben, a közeljövőben bölcsődei ellátás is megvalósul - az egészségügyi ellátás alapfokú intézményei rendelkezésre állnak a településen - magas a foglalkoztatottság aránya, javuló munkanélküliségi adatok az elmúlt évek átlagában - A Ráckevei Kistérségben és Csepel-sziget és környéke többcélú önkormányzati társulásban lévő települések közötti szoros együttműködés során közös fejlődési irányok, programok - gazdag rekreációs kínálat érhető el a településen - aktív közösségi élet, civil szervezetek nagy száma
Gyengeségek
- a lakónépessége előregedést mutat, csökken a természetes reprodukciós képesség - több középfokú szolgáltatás igénybevétele csak Ráckevén, Szigetszentmiklóson vagy Budapesten lehetséges - a fiatal korosztályok ellátása a bölcsődei és részben az óvodai intézményi kapacitások bővítését igényli - a kényszerű napi ingázás terhet ró az érintett lakosságra - a helyi munkaerő képzettségi, iskolázottsági szintje javítandó - a településen szegregációval érintett és veszélyeztetett terület is található
Lehetőségek
- az agglomerációs elhelyezkedés miatt elvben a megfelelő külső humán potenciál is elérhető a település számára - a település térségi szerepköreinek növelése több – pl. intézményi, munkahelyi, rekreációs – területen
Veszélyek
- a tervezett fejlesztések elmaradása - lakónépesség további növekedése további bővítési igényeket támaszt

Jogi környezet
Erősségek
- piacgazdasági külső jogi környezet léte - a helyi viszonyokat finomszabályozó helyi jogszabályok léte
Gyengeségek
- a külső jogi környezet kiszámíthatatlan változékonysága, folyamatos romlása
Lehetőségek

- a helyi viszonyokat finomszabályozó helyi jogszabályok megalkotásának (pl. HÉSZ, helyi adójogszabály) lehetősége

Veszélyek

- a külső jogi környezet kiszámíthatatlan változékonysága, folyamatos romlása, ebből fakadóan a helyi viszonyokat finomszabályozó helyi jogszabályok megalkotási lehetőségének beszűkülése

Pénzügyi, gazdasági környezet**Erősségek**

- Ráckeve közvetlen közelében társközponti – munkahelyi – szereppel bír
- a helyben foglalkoztatottak egy része számára biztos megélhetést nyújtó vállalkozások
- meglévő ipari és gazdasági területei mellett további területi tartalékok is rendelkezésre állnak
- a bányászat és a kapcsolódó szállítmányozás meghatározó gazdasági ágazat a település életében
- meglévő turisztikai vonzerő
- vállalkozásbarát önkormányzat
- teljes körű alapfokú és részleges közép fokú szolgáltatások megléte

Gyengeségek

- a helyben történő foglalkoztatottság elmarad a kívánatostól
- a munkaerő jelentős része napi ingázásra kényszerül
- a helyben elérhető munkaerő relatíve alacsonyabb képzettségi szintje a munkaerőpiaci lehetőségeket korlátozza
- a nettó átlagjövedelem jelentősen elmarad a Közép-Magyarországi régió értékétől
- Közép-Magyarország részeként a település a többi régióhoz képest nagyságrenddel szűkebb forrásokból részesülhet

Lehetőségek

- az országos és nemzetközi gazdasági helyzet javulása
- a repülőtér várható fejlesztése dinamizálhatja a helyi gazdaságot
- a kelebiai vasútvonal fejlesztése és a V0 kiépítése javíthatja a település gazdasági térben betöltött szerepét
- a repülőtérhez kapcsolódó potenciális gazdasági területek fejlesztésbe vonása, kiejánlásuk gazdasági szereplők számára
- idegenforgalmi és rekreációs területek fejlesztése, vonzerő további növelése
- fejleszthető rekreációs és turisztikai kínálat

Veszélyek

- gazdasági recesszió visszavetheti a helyi gazdasági szereplők teljesítményét
- a térségben tervezett országos nagyfejlesztések esetleges elmaradása, késése

Általános épített környezet**Erősségek**

- nagy kiterjedésű, változatos beépítésre szánt célú övezeti besorolású területek léte (pl. lakó, településközpont, gazdasági, üdülő és különleges)
- jelentős kiterjedésű további beépíthető területi tartalékok megléte (pl. lakó, településközpont, gazdasági, üdülő és különleges)
- nagy értékű, változatos funkciókat befogadó, nagy választékot nyújtó meglévő épületállomány
- helyi védett építmények és egyéb egyedi települési arculatot biztosító karakteres épületek léte

Gyengeségek

- a településen áthaladó 51-es út markánsan szétválasztja a települést
- avult, leromlott épületállomány léte
- a homogén családi házas területek nagy részének településarculati szempontból semleges, karakterhiányos megjelenése,
- az épített környezet arculata általánosságban is rendezetlen, mely különösen a főutak mentén zavaró
- közterületek általános gyenge minősége

Lehetőségek

- az esetleg újonnan kialakítandó további közintézmények megfelelő elhelyezésével javítható a perifériusabb településrészek ellátottsága
- a beépítetlen fejlesztési területi tartalékok felhasználása a település gazdasági erejét, térségi jelentőségét tovább növeli
- a helyi szabályok és alkalmazásuk révén még tudatosan alakítható, javítható a település karaktere, vizuális építészeti minősége

Veszélyek

- a külterületi lakott helyeken és üdülőterületeken a lakófunkciók megjelenése
- a védett és helyi karaktert hordozó épületek megőrzésének anyagi nehézségei
- az épített értékek esetleg nem megfelelő védelme kedvezőtlen hatást gyakorolhat az értékes épületek általános használati, műszaki, korszerűségi állapotára

Műszaki infrastrukturális környezet
Erősségek
- jó vasúti és közúti kapcsolatok léte Budapest és a környező települések felé - korábbi repülőtér léte - autóbusz és vasúti megállók léte település szerte - alapvetően kielégítő közműinfrastruktúra - a főutak és a vasút jelentős átmenő forgalma élővé teszi a települést
Gyengeségek
- elkerülő útvonalak hiánya - a kiszolgáló és lakóutcák helyenként gyenge kiépítettsége - hiányzó kerékpárút hálózat - egyes közutak gyenge minősége - a vízrendezés, vízvezetési rendszer hiányosságai
Lehetőségek
- az elkerülő utak kiépítésével a belső területek tehermentesítése - a lokális vízrendezési problémák megoldásával a természeti katasztrófák bekövetkezési lehetőségének csökkenése, a környezetminőség, rendezettség javulása, az ingatlanok értékének növekedése
Veszélyek
- a főutak jelentős átmenő forgalma az elkerülő utak megépítéséig - a vízrendezés teljes körű megvalósításának hiányában potenciális elöntésveszély

Természeti- táji környezet
Erősségek
- meglevő változatos táji, természeti elemek, domborzat, erdők, Duna és egyéb vízfolyások, vízfelületek - különféle természeti értékvédelem alatt álló területek
Gyengeségek
- az átmenő közúti forgalom és a vasútvonal környezetében lokális zaj- és légszennyezés terhelés - a Duna-part és a bányatavak környezetében vízügyi, természetvédelmi és települési érdekek ütközése - a felhagyott bányák utóhasznosítása nem megoldott
Lehetőségek
- a felhagyott bányák utóhasznosítása az önkormányzati, a környezet- és természetvédelmi céloknak megfelelően még egységesen befolyásolható - rekreációs és turisztikai fejlesztések lehetősége
Veszélyek
- az új építési célú területkijelölések és a meglévő védelmet igénylő szomszédos területek között kialakuló esetleges környezetterhelések közötti konfliktusok

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

A jelen tervfelülvizsgálat és tervmódosítás során a tervezett módosítások a hatályos településfejlesztési koncepcióban megfogalmazottakkal összhangban vannak, attól eltérő elemeket nem tartalmaznak. A településrendezés során a koncepcióban rögzítetteken túlmenően a településen érvényesülő jelenlegi gazdasági, társadalmi folyamatok hatásait egyaránt figyelembe vettük.

3.2. Probléma és értéktérkép

A település problémáinak és értékeinek összefoglalóját térképi formában - a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolását - a tervlapok között található PÉT jelű térképpel szemléltetjük. A térkép az alábbiakat ábrázolja:

- Meg nem valósult K-i elkerülő út nyomvonala
- Alulhasznosított lakóterületek
- Alulhasznosított vegyes területek
- Alulhasznosított gazdasági területek

- Alulhasznosított üdülőterületek
- Alulhasznosított rekreációs területek
- Meg nem valósult új peregri temető területe
- Meg nem valósult erdőterületek
- Az alapfokú közintézményektől távolabb eső lakó-, vagy üdülőterületek
- Lakóterületté átalakuló üdülőterületek
- Volt szovjet laktanya és repülőtér területe
- Motocross pálya területe
- Nyilvántartott bányatelkek
- Ásványi nyersanyag kutatási területek
- Letermelt, rekultiválható, új övezetbe átsorolható korábbi bányaterületek
- Erdészeti nyilvántartás szerinti erdőterületek
- Önálló övezetbe sorolt vízfolyások, vízfelületek
- Jelentős zavaró hatású vasúti és közúti közlekedési nyomvonal
- Közlekedési eredetű zajterhelés fő iránya
- Táj- és természeti értékvédelem által érintett területek (védett területek, ökológiai hálózatok)
- Zöldterületek
- Országos védelem alatt álló művi érték és környezete
- Ismert régészeti lelőhely
- Kiemelkedő egyedi települési érték (vasútállomás, repülőtér, településközpont, középiskola, egészségügyi központ, motocross pálya, strand, sziget, horgásztó, sportpálya)
- Csatornázatlan lakóterületek

3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

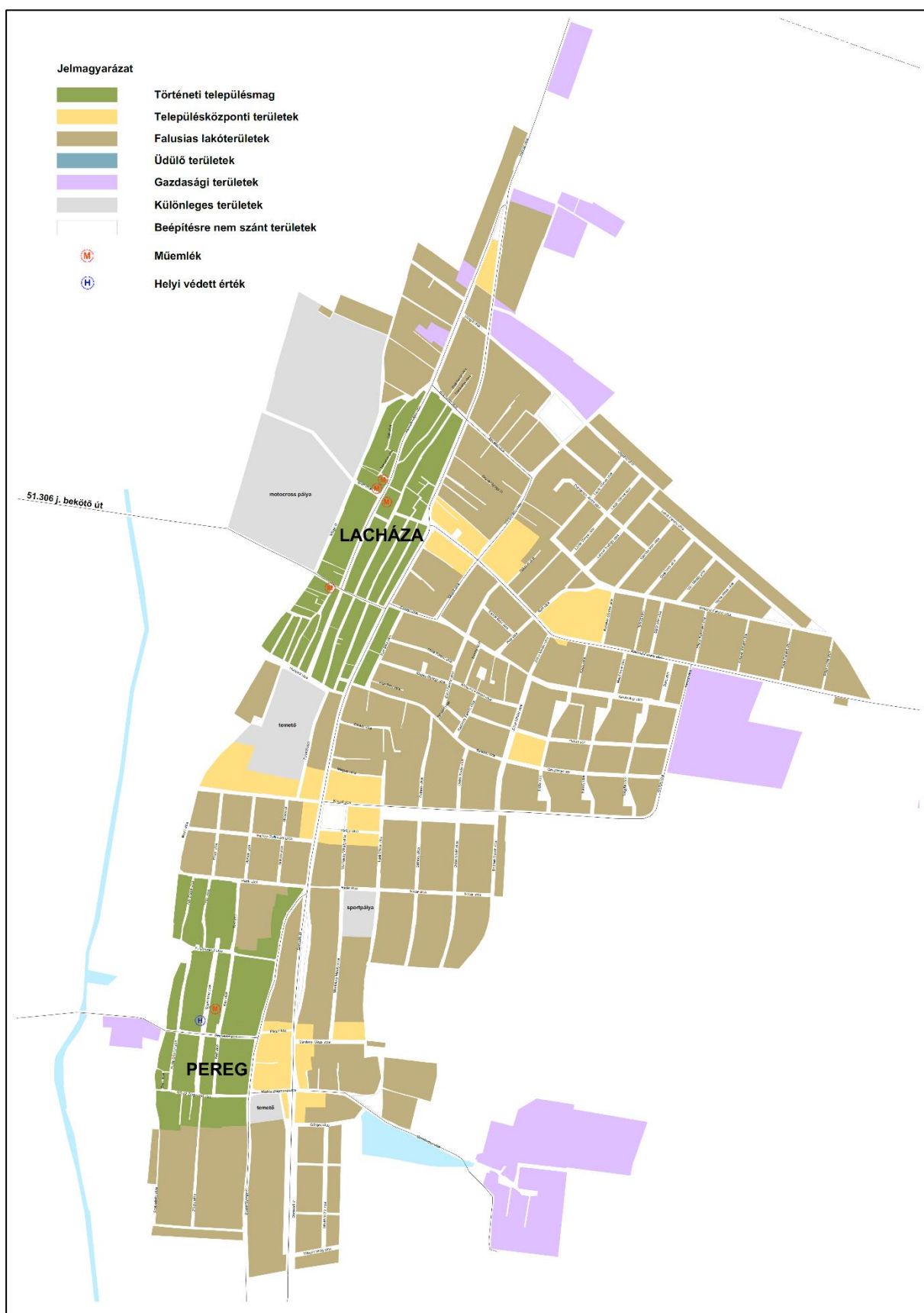
3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

E tartalmakat a TAK „ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK” című fejezete (térkép és szöveg) rögzíti pontosan, a TKR ábrázolásával kiegészítve. Ezt most nem ismételjük meg, mert a TAK nyilvános, bárki számára jelenleg is elérhető.

A TAK és TKR szerinti a város területének eltérő karakter felosztása a következő:

- Történeti településrész
- Településközponti területek
- Falusias lakóterületek
- Üdülőterületek
- Gazdasági területek
- Különleges területek
- Beépítésre nem szánt területek

Ezzel összefüggésben a TAK illetve a TKR 1 sz. melléklete a fentiek szerint az alábbi lehatárolásokat tartalmazza:

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Területi alapú szegregációnak (továbbiakban szegregációnak) nevezzük azt a jelenséget, amikor a különböző csoportok közötti társadalmi távolság egyúttal térbeli távolsággá válik, pl. egy-egy településen a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció állandósítja a jövedelmi viszonyok, a települési infrastruktúra, és a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőtlenségeit. Magyarországon a lakóhelyi szegregáció térségek, települések között és településeken belül is megjelenik.

Szegregátumnak nevezik a településeknek azon részeit, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50% (szegregációs mutató).

A szegregátumok tekintetében két típust különböztethetünk meg:

- városszövetbe ágyazódott szegregált terület (telepszerű környezet),
- városszövettől elkülönülő, alapvetően nem lakó-funkciójú területbe ékelődött szegregátum (telep)

Kiskunlacháza településen egy szegregátum található, amelyet a település 2018-ban elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégia részletesen vizsgál (a 2011-es népszámlálási adatok alapján). A terület helyzetelemzése és térképi lehatárolása alapján ez a terület a Móricz Zsigmond u. – Szabadság u. – Bem József u. – Petőfi Sándor utcák által határolt. Ezen a településrészen magas (47,5%) azoknak az aktív korúaknak az aránya, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek és nincs rendszeres jövedelmük. Azonban ennél a számnál is magasabb azoknak az aktív korúaknak az aránya, akik nem rendelkeznek rendszeres jövedelemmel (67,5%). További kiugró mutató a gazdaságilag nem aktív népesség aránya (66,1%). A korábbi számokat jól alátámasztja, hogy a területen a 25 évesnél idősebb lakosság körében nincs egyetlen felsőfokú végzettségű sem. Az itt található 15 lakásra 59 lakos jut és az ingatlanok 46,7%-a alacsony komfortfokozatú. Valamint a lakott lakások 40%-a csupán egy szobás. A település által 2017-ben tapasztaltak alapján ez a terület kiegészült a Szabadság utca, Virág utca és a köztük található Zöldfa utcai területtel.

A településen található további két veszélyeztetett terület is. Az egyik a település nyugati részén található. Itt a lakosság elöregedő, mivel a lakosság 40%-a 60 év feletti. A másik ilyen terület a korábbi település központban található, Kossut Lajos u. – Széchenyi u. – Jókai Mór u. Ez a terület nagyon közel áll a lakosság helyzetét tekintve a korábban említett szegregációs részhez. Itt is viszonylag magas, 40,7 százalékos a csupán általános iskolai végzettségűek aránya az aktív korúak között, illetve magas, 53,1 százalékos a rendszeres jövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya. Ezen a településrészen is kiugróan magas a gazdaságilag nem aktív népesség a lakónépességben belül, 64,3%. Az itt található 45 lakásra 115 lakos jut. Azonban az ingatlanok 20%-a itt is alacsony komfortfokozatú. A 2011-es adatokhoz képest az ITS-ben közöltek szerint a helyzet a korábbi adatokhoz képest romlott.

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Az akcióterületek lehatárolása a hatályos ITS-ben meghatározottakhoz képest nem változott. Ezért itt most ezt nem ismételjük meg.

TERVIRATOK, MELLÉKLETEK

A tervezési munkáról szóló 12/2019. (I.21.) ÖK. határozat – 1 oldal

**Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzat
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
2340 Kiskunlacháza, Kossuth tér 1.**

KIVONAT A Képviselő-testület 2019. január 21-i ülésének jegyzőkönyvéből

12/2019. (I.21.) határozat

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete testülete úgy határoz, hogy a 113/2013. (IV. 29.) számú határozattal összhangban Kiskunlacháza Nagyközség hatályos településszerkezeti tervének, helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének felülvizsgálata és módosítása településrendezési tervezési munkálatait a tervmódosításhoz eddig beérkezett módosítási igények befogadásának lezárásával egyidejűleg tovább kell folytatni. Ezzel összhangban felkéri a PESTTERV Kft-t a korábban megkezdett munka folytatására.

A településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv felülvizsgálata és módosítása során a PESTTERV Kft-vel 2013-ban megkötött 1054-es projekt nyilvántartási számú tervezési szerződésben rögzített, továbbá az egyéb időközben megkötendő településrendezési szerződésekben rögzített tervezési feladatok elvégzése szükséges.

A 358/2010.(IX.04) számú határozattal elfogadott hatályos településfejlesztési koncepció változtatás nélkül jelenleg is mindenben aktuális, korszerűsítése változtatása nem szükséges. Amennyiben valamely okból a tervezés során később mégis időszerűvé válna a hatályos településfejlesztési koncepció módosítása, vagy új koncepció elkészítése, akkor azt új képviselő-testületi döntés alapján a hatályos jogszabályoknak megfelelő formában és tartalommal kell majd elkészíttetni.

Határidő: folyamatos

Felélős: dr. Répás József polgármester

dr. Répás József s.k.
polgármester

Soós Zsoltné s.k.
jegyző

A kivonat hiteles!

Veress Krisztina
jegyzőkönyvvezető

VIZSGÁLATI ALÁTÁMASZTÓ RAJZI MUNKARÉSZEK